

Palveluverkkoselvitys 2020

Sosiaali- ja terveyskeskus

Raisio kaupunki

raisio

SISÄLLYS

1.	Palveluverkkoselvityksen lähtökohdat ja tavoitteet.....	6
2.	Talous- ja hallintopalvelut	15
2.1.	Sosiaali- ja terveyskeskus	15
2.2.	Talous- ja hallintopalvelujen tuottamat palvelut sosiaali- ja terveyskeskukselle	16
2.3.	Talous- ja hallintopalvelujen henkilökunta	17
2.4.	Talous- ja hallintopalvelujen talousluvut	17
3.	Työllisyyspalvelut	18
3.1.	Lainsäädännön asettamat velvoitteet kunnallisten työllisyyspalvelujen järjestämisessä	18
3.2.	Raision kaupungin työllisyyspalvelujen tavoitteet	19
3.3.	Työllisyyspalvelujen tuottamat palvelut Raisiossa	20
3.3.1.	Työllisyyspalvelujen henkilökunta	21
3.3.2.	Asiakasprosessi työllisyyspalveluissa	22
3.3.3.	Palkkatukityö	22
3.3.4.	Kuntouttava työtoiminta	23
3.4.	Työllisyyspalvelujen keskeiset ulkopuoliset yhteistyötahot ja ostopalvelupaikat	24
3.5.	Toimintakeskuksen esittely	25
3.5.1.	Mahittulan toimintakeskus	25
3.5.2.	Mahittulan toimintakeskuksen palvelut	27
3.5.3.	Valovoima-hanke	28
3.5.4.	Etäkuntouttavan työtoiminnan kehittämishanke	29
3.6.	Työpajatoiminnan esittely	30
3.6.1.	Alhaisten työpaja	30
3.7.	Raision kaupungin elinvoima- ja työllisyyspalvelujen yhteistoiminta	32
3.8.	Työllisyyspalvelujen talouden tunnusluvut vuonna 2019	33
4.	Sosiaalipalvelut	34
4.1.	Kunnan sosiaalipalvelujen taustalla oleva lainsäädäntö	34
4.1.1.	Keskeisimmät kunnan velvoitteita ja sosiaalipalvelujen tuottamista säättävät lait kuntatasolla	34
4.2.	Raision kaupungin aikuissosiaalityön tuottamien sosiaalipalvelujen tavoitteet	36
4.3.	Sosiaalitoimisto	36
4.3.1.	Sosiaalipalvelujen henkilökunta ja tehtävät	38
4.3.2.	Aikuissosiaalityön asiakasprosessit	40
4.3.3.	Aikuissosiaalityön omat menetelmät	40
4.3.4.	Osallistavan sosiaaliturvan kuntakokeilun vaikutus työtapojen kehittämiseen	41
4.3.5.	Keskeiset yhteistyökumppanit	41
4.3.6.	Raision kaupungin aikuissosiaalityön tuottamat palvelut ja asiakasmäärät	42
4.3.7.	Aikuissosiaalityön yksikön omana toimintana järjestämät tukiasunnot	43
4.3.8.	Raision kaupungin aikuissosiaalityön ostopalvelut	44
4.3.9.	Toimintakeskusten esittely	47
4.4.	Aikuissosiaalityön palvelualueen talouden tunnusluvut 2017-2019	53
5.	Perhepalvelut	54

5.1.	Perhepalvelujen asiakastyötä määrittävä lainsäädäntö	55
5.2.	Dokumentointi asiakastyössä	57
5.3.	Palveluohjaus	57
5.4.	Palvelutarpeen arviointi	58
5.5.	Yhteistyötahot	59
5.6.	Lapsiperheet Raisiossa ja Ruskolla	59
5.7.	Lastensuojelutoimisto	59
5.7.1.	Henkilöstö	60
5.7.2.	Asiakasprosessikaavio: Sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain erityisen tuen asiakkuus	61
5.7.3.	Palvelutarpeen arviointi lastensuojelutoimistossa	62
5.7.4.	Lapsiperheiden sosiaalityö	62
5.7.5.	Lastensuojelu	63
5.7.6.	Lastensuojelun systeminen toimintamalli	68
5.8.	Asiakkaille myönnettävät palvelut	68
5.9.	Asiakas- ja käyntimäärät vuosina 2017-2019	70
5.10.	Perheneuvola	73
5.10.1.	Palvelukuvaukset	73
5.10.2.	Henkilöstö	74
5.11.	Asiakkaille myönnettävät palvelut	75
5.12.	Asiakas- ja käyntimäärät vuosilta 2018-2019	81
5.13.	Perhetyö	82
5.13.1.	Palvelukuvaukset	82
5.13.2.	Henkilöstö	82
5.13.3.	Asiakasprosessikaavio: Perhetyö	83
5.14.	Asiakkaille myönnettävät palvelut	83
5.15.	Asiakas- ja käyntimäärät ajalla 2017-2019	88
5.16.	Talous	90
6.	Terveyspalvelut	92
6.1.	Terveyspalvelujen tuottamat palvelut	92
6.2.	Palveluihin liittyvä lainsäädäntö	92
6.3.	Terveyspalvelujen talous, toimintaluvut ja laatu järjestelmä	93
6.4.	Kuvaus palveluista, henkilöstöstä, asiakastunnusluvuista sekä tiloista	94
6.4.1.	Hallinto	94
6.5.	Raision terveysasema	94
6.5.1.	Toimintaan liittyvät lait	94
6.5.2.	Talouden tunnusluvut ja toimintaluvut	95
6.5.3.	Toimitilat ja henkilöstö	96
6.5.4.	Terveysaseman toiminta	96
6.5.5.	Lääkäreiden vastaanotot terveysasemalla	98
6.5.6.	Hoitajien vastaanotot terveysasemalla	101
6.5.7.	Terveysaseman tilaongelmat	103
6.6.	Ruskon terveysasema	104

6.6.1.	Toimintaan liittyvät lait	104
6.6.2.	Talouden tunnusluvut ja toimintaluvut	105
6.6.3.	Toimitilat ja henkilöstö	105
6.6.4.	Ruskon terveysaseman toiminta.....	107
6.6.5.	Lääkärien vastaanotot terveysasemalla	107
6.6.6.	Hoitajien vastaanotot terveysasemalla	109
6.7.	Terveysneuvonta	110
6.7.1.	Toimintaan liittyvät lait	110
6.7.2.	Talouden ja toiminnan tunnusluvut.....	111
6.7.3.	Toiminta ja henkilöstö	111
6.7.4.	Terveysneuvonnan toimitilat	115
6.8.	Suun terveydenhuolto	121
6.8.1.	Toimintaan liittyvät lait	121
6.8.2.	Talouden tunnusluvut	121
6.8.3.	Toiminta	121
6.8.4.	Toimitilat ja henkilöstö	123
6.9.	Kuntoutuspalvelut	128
6.9.1.	Toimintaan liittyvät lait	128
6.9.2.	Talouden ja toiminnan tunnusluvut.....	129
6.9.3.	Toiminta, henkilöstö ja toimitilat.....	129
6.10.	Aikuisten psykososiaaliset palvelut	134
6.10.1.	Toimintaan liittyvät lait	134
6.10.2.	Talouden ja toiminnan tunnusluvut.....	136
6.10.3.	Toimitilat ja henkilöstö	137
7.	Hoito- ja hoivapalvelut	141
7.1.	Lainsäädännön asettamat velvoitteet hoito- ja hoivapalveluille.....	141
7.2.	Hoito- ja hoivapalvelujen tavoitteet.....	143
7.3.	Johdanto hoito- ja hoivapalvelujen kokonaisuuteen.....	145
7.4.	Hoito- ja hoivapalvelujen henkilöstö, tilat, palvelut sekä asiakas- ja talouden tunnusluvut.....	151
7.4.1	Hoito- ja hoivapalvelujen hallinto	151
7.5.	Hulvelan seniorikeskus	153
7.6.	Ikäneuvola.....	159
7.7.	Omaishoito.....	160
7.8.	Hoitaja kotiin palvelu	164
7.9.	Intervallahoito	165
7.10.	Ikäihmisten avokuntoutus	167
7.10.1.	Kotikuntoutus	167
7.10.2.	Päihde- ja mielenterveyskuntoutus.....	170
7.10.3.	Muistikuntoutus	172
7.10.4.	Päiväkuntoutus	174
7.11.	Kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut	177
7.11.1.	Säännöllinen ja tilapäinen kotihoito	177

7.11.2.	Muistipoliklinikka	183
7.12.	Asumisen palvelut.....	184
7.12.1.	Hulvelan senioriasuminen.....	184
7.12.2.	Tehostettu palveluasuminen.....	189
7.12.3.	Päivänpaisteen ryhmäkodit.....	192
7.12.4.	Kanervakoti	194
7.12.5.	Ruskakoti	196
7.12.6.	Ruskon Maunu	197
7.12.7.	Vahdon Jokitupa	199
7.12.8.	Tehostettu palveluasumisen ostopalveluna.....	200
7.12.9.	Perhehoito.....	202
7.12.10.	Raision terveystakeskussairaala	202
7.12.11.	Kuntoutusosasto	206
7.12.12.	Akuuttiosasto	208
7.12.13.	Kotisairaala	209
7.13.	Hoito- ja hoivapalvelujen palveluprosessit.....	213
7.14.	Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto.....	216
7.15.	Lainsäädännön asettamat velvoitteet vammaispalveluille ja kehitysvammahuollolle	217
7.16.	Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon tavoitteet	219
7.17.	Tilat, henkilöstö, asiakasmäärät, palvelut ja talouden tunnusluvut.....	220
7.17.1.	Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon tilat	220
7.17.2.	Vammaispalvelujen avopalveluyksikkö	220
7.17.3.	Vammaispalvelujen avopalveluyksikön henkilöstö ja tehtävät	221
7.17.4.	Vammaispalvelujen avopalveluyksikön asiakasmäärät.....	221
7.17.5.	Vammaispalvelulain mukainen palvelukuvaus	222
7.17.6.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja tukitoimet.....	223
7.17.7.	Vammaispalvelujen avopalveluyksikön talouden tunnusluvut.....	225
7.18.	Kehitysvammahuolto	225
7.18.1.	Kehitysvammahuollon henkilöstö ja tehtävät.....	225
7.18.2.	Kehitysvammahuollon asiakasmäärät	227
7.18.3.	Kehitysvammahuollon palvelukuvaus.....	227
7.18.4.	Kehitysvammalain mukaiset palvelut ja tukitoimet	228
7.18.5.	Asumispalvelut.....	232
7.18.6.	Kehitysvammahuollon talouden tunnusluvut	239
8.	Palvelualueiden kehittämissuhteet.....	240
8.1.	Työllisyyspalvelut.....	240
8.2.	Sosiaalipalvelut.....	240
8.3.	Perhepalvelut.....	242
8.4.	Terveyspalvelut.....	242
8.5.	Hoito- ja hoivapalvelut	245
8.5.1.	Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto.....	246
9.	Yhteenvetoa ja ehdotukset toimenpideohjelmiin	247

1. Palveluverkkoselvityksen lähtökohdat ja tavoitteet

Raision kaupungin sosiaali- ja terveystalouden palveluverkkoselvitystä on valmisteltu järjestelmällisesti vuoden 2020 alusta alkaen. Palveluverkkoselvityksen tarkemmista lähtökohdista ja aikatauluista sovittiin sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan kokouksessa 13.5.2020. Kokouksessa asetettiin tavoitteeksi, että palvelujen nykytilaa koskevat kuvaukset ovat sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan käsittelyssä 19.8.2020 kokouksessa sekä lautakunnan iltakoulussa 1.9.2020.

Palveluverkkoselvitykseen sisältyvät palvelualueiden nykytilakuvaukset esiteltiin 14.9.2020 kaupunginhallituksen talousseminaarissa, josta saatiin lisää linjauksia selvityksen jatkovalmistelua varten. Tavoitteeksi asetettiin, että palveluverkkoselvitys valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä toimenpideohjelmien jatkokehittämistä varten.

Selvityksen valmistelusta on vastannut sosiaali- ja terveystalouden hallinto ja se on toteutettu yhteistyössä sosiaali- ja terveystalouden kaikkien palvelualueiden kanssa. Valmistelu on edennyt lautakunnan ohjeiden mukaisesti sosiaali- ja terveystalouden talous- ja hallintopalvelujen valvonnassa. Jokainen palvelualue on valmistellut tahollaan oman alueensa palveluverkkoselvitystä. Säännölliset työryhmäkokoukset ovat täydentäneet palveluverkkoselvityksen valmistelua.

Palveluverkkoselvitys koskee koko Raision ja Ruskon yhteistoiminta-aluetta. Tavoitteeksi oli asetettu kartoittaa ja jäsentää kaikki keskuksen järjestämät palvelut nykytilassa.

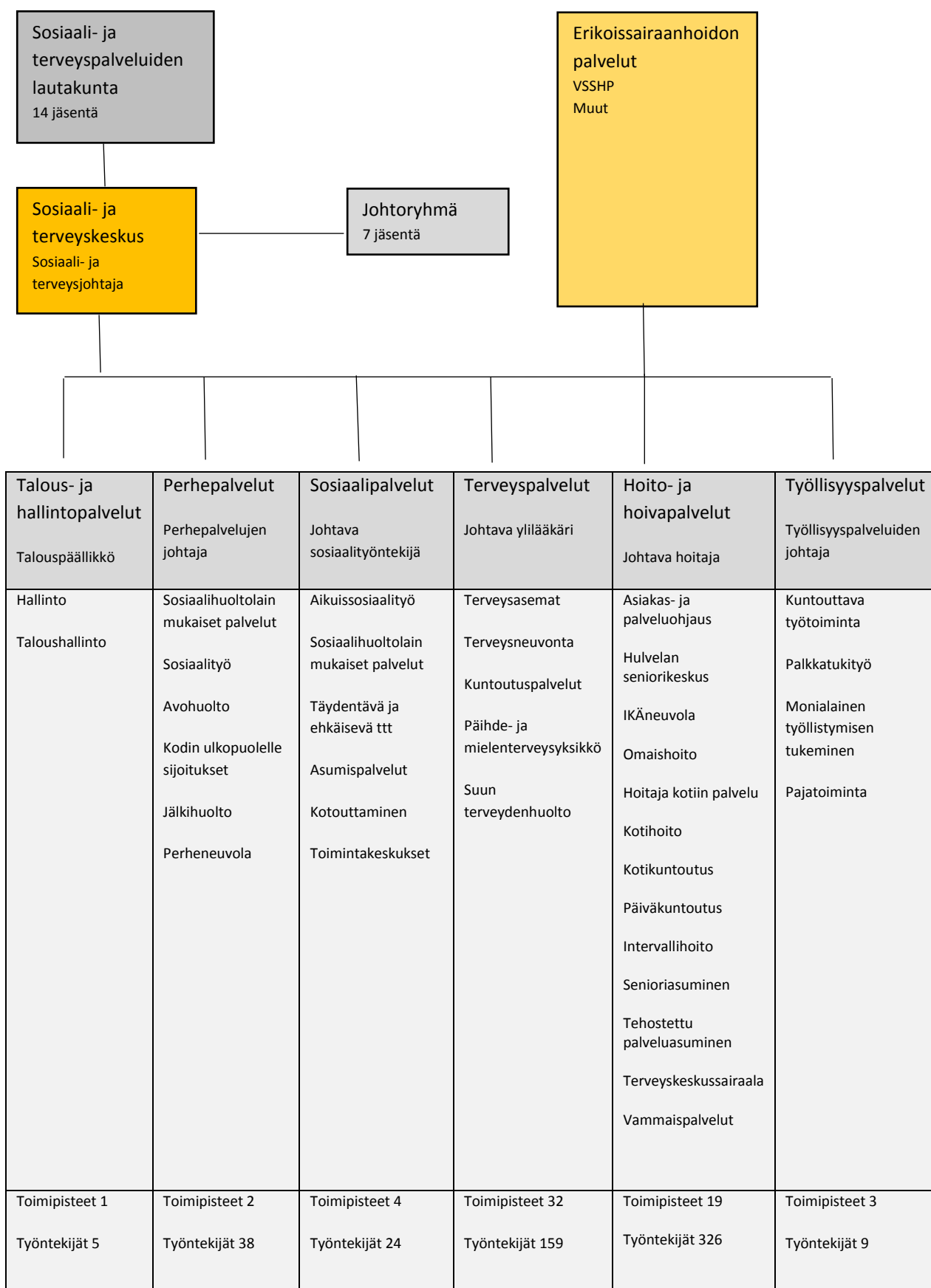
Palveluverkkoselvityksessä palvelut esitellään toimialoittain ja niiden yhteyteen on kirjattu myös kunnan lakisääteiset velvoitteet palvelujen järjestämiselle. Palvelujen kustannusselvitys on toteutettu ensisijaisesti vuoden 2019 tilipäätöksen lukujen pohjalta. Jokainen palvelualue on tehnyt -selvitykseen pohjautuen- myös palvelujen kehittämistä koskevia esityksiä koko sosiaali- ja terveystalouden toiminta-alueen kehittämisen tueksi.

Raision sosiaali- ja terveystalouden vastaa koko Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystaloudelta kunnalle asetettujen velvoitteiden mukaisesti. Se koostuu kuudesta palvelualueesta. Toimipisteitä on 61 ja vakituista henkilökuntaa 561.

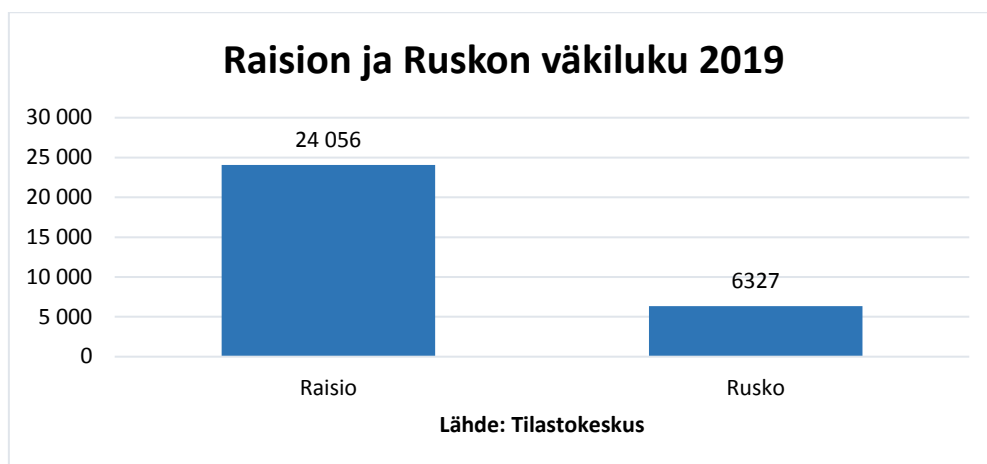
Raision sosiaali- ja terveystalouden käytössä olevat tärkeimmät tietojärjestelmät ovat LifeCare ja SosEfficia.

Raision kaupungin sosiaali- ja terveyskeskuksen organisaatio

Väkiluku ja väestörakenne Raisiossa ja Ruskolla vuonna 2019

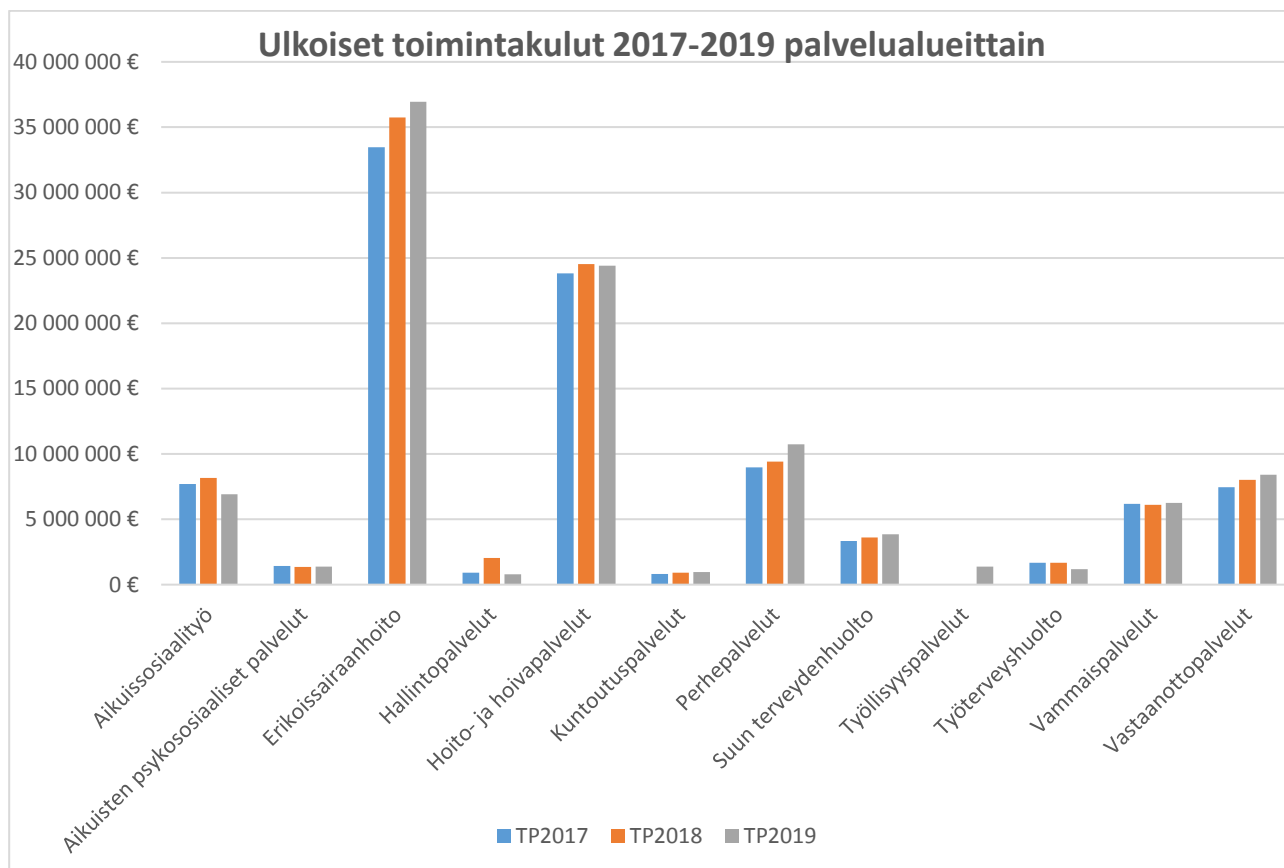

Vuonna 2019 Raision asukasluku oli 24056 ja Ruskon 6327.

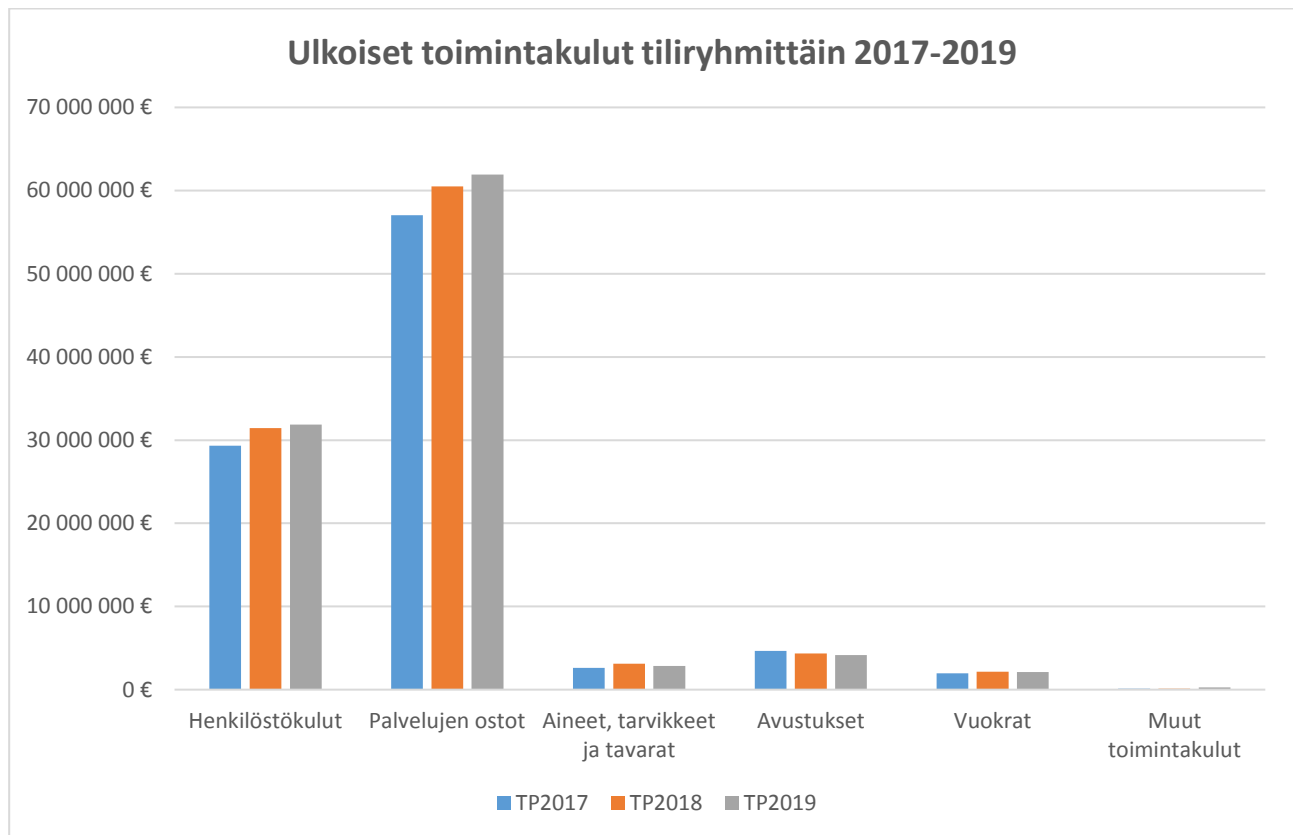
Sosiaali- ja terveyskeskuksen talous

Sosiaali- ja terveyskeskuksen ulkoiset toimintakulut yhteistoiminta-alueen osalta vuosina 2017-2019 on esitetty alla olevassa kaaviossa. Ulkoiset toimintakulut jakaantuvat eri palvelualueiden välille seuraavasti:

Ulkoiset toimintakulut	TP2017	TP2018	TP2019
Aikuissosiaalityö	7 689 968	8 174 737	6 918 876
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	1 428 833	1 364 311	1 375 817
Erikoissairaanhoito	33 471 507	35 743 397	36 953 451
Hallintopalvelut	921 156	2 051 849	796 826
Hoito- ja hoivapalvelut	23 807 344	24 530 382	24 396 664
Kuntoutuspalvelut	807 561	918 192	959 973
Perhepalvelut	8 967 547	9 416 520	10 726 943
Suun terveydenhuolto	3 348 542	3 619 379	3 850 784
Työllisyyspalvelut	-	-	1 370 444
Työterveyshuolto	1 664 062	1 684 993	1 187 348
Vammaispalvelut	6 173 973	6 107 126	6 243 344
Vastaanottopalvelut	7 444 806	8 028 759	8 413 912
	95 725 299	101 639 644	103 194 381

Sosiaali- ja terveyskeskuksen henkilöstökulujen osuus keskuksen kaikista toimintakuluista on kolmen vuoden tarkastelujaksolla ollut noin 30 %. Ulkoisten palveluostojen osuus kaikista keskuksen toimintakuluista on ollut noin 60 %. Avustusten osuus on vuosittain vaihdellut noin 5 %:sta vuodelta 2017 noin 4 %:n vuonna 2019.

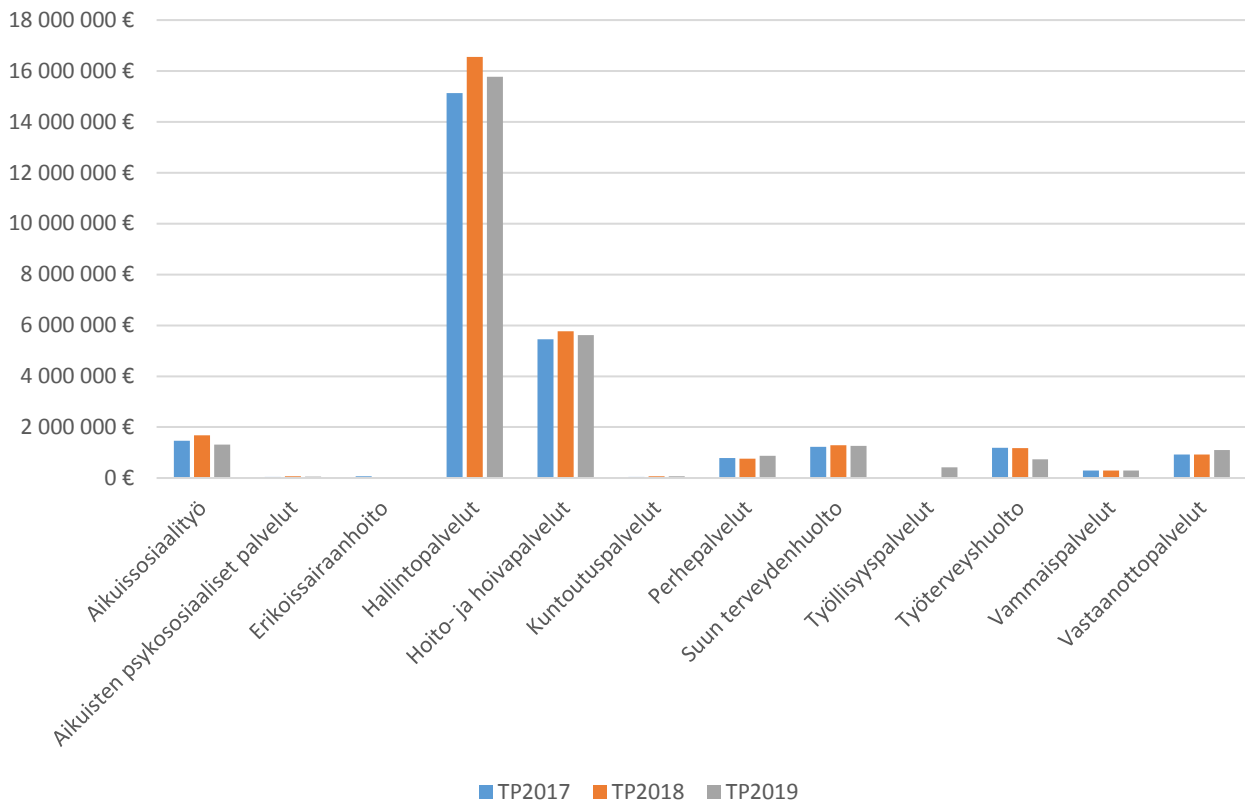

Ulkoiset toimintakulut tiliryhmittäin	TP2017	TP2018	TP2019	Osuus %	Osuus %	Osuus %
Henkilöstökulut	29 345 965	31 447 012	31 858 727	30,7%	30,9%	30,9%
Palvelujen ostot	57 027 451	60 496 898	61 910 820	59,6%	59,5%	60,0%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 621 037	3 112 050	2 855 012	2,7%	3,1%	2,8%
Avustukset	4 654 783	4 351 649	4 171 232	4,9%	4,3%	4,0%
Vuokrat	1 943 490	2 136 138	2 119 293	2,0%	2,1%	2,1%
Muut toimintakulut	132 573	95 898	279 296	0,1%	0,1%	0,3%
	95 725 299	101 639 644	103 194 380			

Ulkoisiin vuokratuluihin sisältyvät Hulvelan ja tukiasuntojen vuokrat, muita vuokratuloja ei ole kuvattu sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluverkkoselvityksessä, koska ne sisältyvät vuokrista vastaavan teknisen keskuksen palveluverkkoselvitykseen

Sosiaali- ja terveyskeskuksen ulkoiset toimintatuotot yhteistoiminta-alueen osalta vuosina 2017-2019 on esitetty seuraavassa kaaviossa. Ulkoiset toimintatuotot jakaantuvat eri palvelualueiden välille seuraavasti:

Ulkoiset toimintatuotot 2017-2019 palvelualueittain

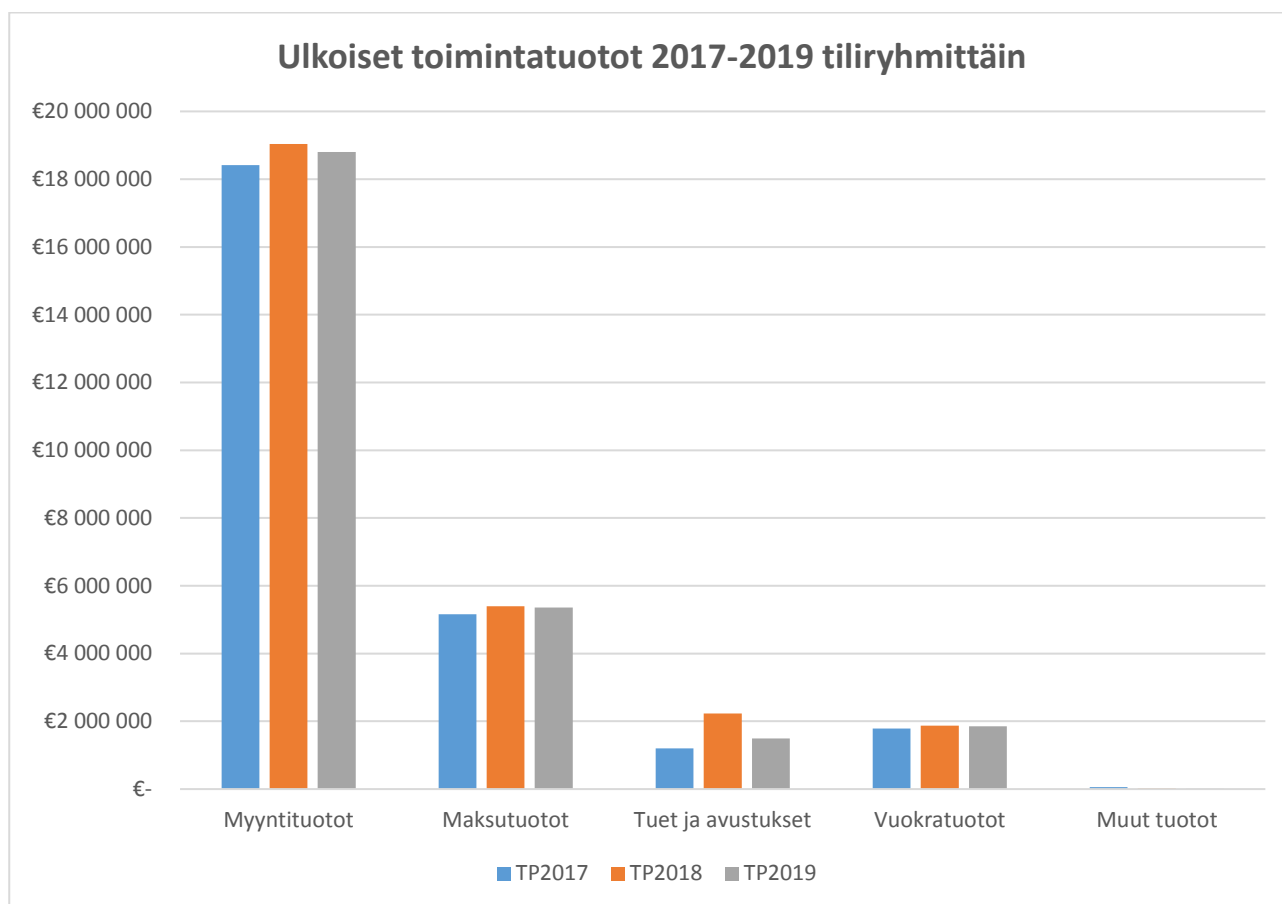

Ulkoiset toimintatuotot palvelualueittain	TP2017	TP2018	TP2019
Aikuissosiaalityö	1 459 168	1 679 598	1 316 970
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	48 140	63 985	57 530
Erikoissairaanhoito	67 999	-	-
Hallintopalvelut	15 136 217	16 548 966	15 768 573
Hoito- ja hoivapalvelut	5 455 977	5 774 258	5 620 597
Kuntoutuspalvelut	49 149	68 686	64 031
Perhepalvelut	779 369	762 867	875 006
Suun terveydenhuolto	1 225 641	1 282 863	1 259 602
Työllisyyspalvelut	-	-	418 562
Työterveyshuolto	1 183 705	1 179 672	729 883
Vammaispalvelut	294 346	289 056	293 772
Vastaanottopalvelut	926 399	917 551	1 102 147
	26 626 111	28 567 502	27 506 673

Hallintopalvelujen toimintatuottojen suuren osuuden selittää Ruskon maksuosuus. Ruskon lopulliset maksuosuudet tilinpäätöksissä 2017-2019 ovat olleet:

Lopullinen Ruskon maksuosuus	14 422 062	14 520 836	15 890 413
------------------------------	------------	------------	------------

Koko sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintatuotoista myyntituottojen osuus on vaihdellut 67 %:n ja 69 %:n välillä, mutta näissä luvuissa on mukana Ruskon tasaerälaskutus. Maksutuottojen osuus koko keskuksen toimintatuotoista on ollut noin 20 %. Tilinpäätös vuosien 2017-2019 ulkoiset toimintatuotot jakaantuvat eri tiliryhmiin seuraavasti:

Ulkoiset toimintatuotot tiliryhmittäin	TP2017	TP2018	TP2019	Osuus %	Osuus %	Osuus %
Myyntituotot	18 418 389	19 042 101	18 800 557	69,17%	66,66%	68,35%
Maksutuotot	5 158 951	5 395 936	5 359 648	19,38%	18,89%	19,48%
Tuet ja avustukset	1 203 688	2 232 644	1 493 776	4,52%	7,82%	5,43%
Vuokratuotot	1 786 430	1 875 067	1 850 952	6,71%	6,56%	6,73%
Muut tuotot	58 653	21 754	1 741	0,22%	0,08%	0,01%
	26 626 111	28 567 502	27 506 673			

Raision ja Ruskon väestörakenteen kehitys, huoltosuhde sekä sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen

Seuraavassa taulukossa tarkastellaan Raision ja Ruskon kuntien asukasluvun ja väestörakenteen kehitystä ikäryhmittäin suhteessa Varsinais-Suomen ja koko maan vastaaviin vertailulukuihin.

Väestöosuus % asukasluvusta ikäryhmittäin

Raisio	2010	2013	2016	2019	Rusko	2010	2013	2016	2019
Ikä					Ikä				
0 -14 v	16,8	16,2	15,7	15,6	0-14 v	21,8	20,2	19,6	19,7
15 -64 v	66,1	64,4	63,2	61,5	15-64 v	64,9	64,3	62,7	61,2
65 v-	17,1	19,4	21,1	22,9	65 v-	13,4	15,5	17,6	19,1
75 v-	7,7	8,7	16,8	9,9	75 v-	5,8	6,3	7,0	7,5
Varsinais-Suomi	2010	2013	2017	2019	Koko Suomi	2010	2013	2016	2019
Ikä					Ikä				
0 -14 v	15,8	15,6	15,7	14,8	0-14 v	16,5	16,4	16,2	15,8
15 -64 v	65,7	63,9	62,7	61,9	15-64 v	66,0	64,2	62,9	62,0
65 v-	18,5	20,6	22,1	23,3	65 v-	17,5	18,4	20,9	22,3
75 v-	8,8	9,2	9,7	10,1	75 v-	8,1	8,5	9,1	9,5

Sotkanet.fi

Raision väestökehitys noudattaa pitkälle koko maan kehitystä ikäryhmittäin, mutta on vähemmän jyrkkää kuin Varsinais-Suomen maakunnan yleinen väestökehitys keskimäärin. Alle 15-vuotiaiden osuus on laskussa ja 65-vuotta täyttäneiden osuus väestöstä kasvaa. Ruskon kunnassa alle 15-vuotiaiden osuus on koko maan ja Varsinais-Suomen vastaavia vertailulukuja selvästi korkeampi ja vastaavasti 65-täyttäneiden osuus keskimääräisiä lukuja alempi.

Kehityssuunta on kuitenkin samansuuntainen kuin koko maassa ja Varsinais-Suomessa keskimäärin. 15-64-vuotiaiden osuus on kaikissa vertailutilastoissa samansuuntainen ja osuus on laskeva.

Seuraavassa taulukossa tarkastellaan Raision ja Ruskon kuntien väestöllisen huoltosuhteen kehitystä suhteessa Varsinais-Suomen ja koko maan vastaaviin vertailulukuihin.

Huoltosuhteen kehitys huoltosuhdeindeksillä mitattuna

Raisio	2010	2013	2016	2019	Rusko	2010	2013	2016	2019
Huoltosuhde	51,2	55,3	58,2	62,5	Huoltosuhde	54,2	55,5	59,4	63,4
Varsinais-Suomi	2010	2013	2016	2019	Koko maa	2010	2013	2016	2019
Huoltosuhde	52,2	56,6	59,6	61,5	Huoltosuhde	51,6	55,8	59,1	61,4

Sotkanet.fi

Huoltosuhteella mitataan, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Huoltosuhde kuvataan indeksilukuna, joka saadaan jakamalla työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä työllisten määrällä ja kertomalla tämä luku sadalla.

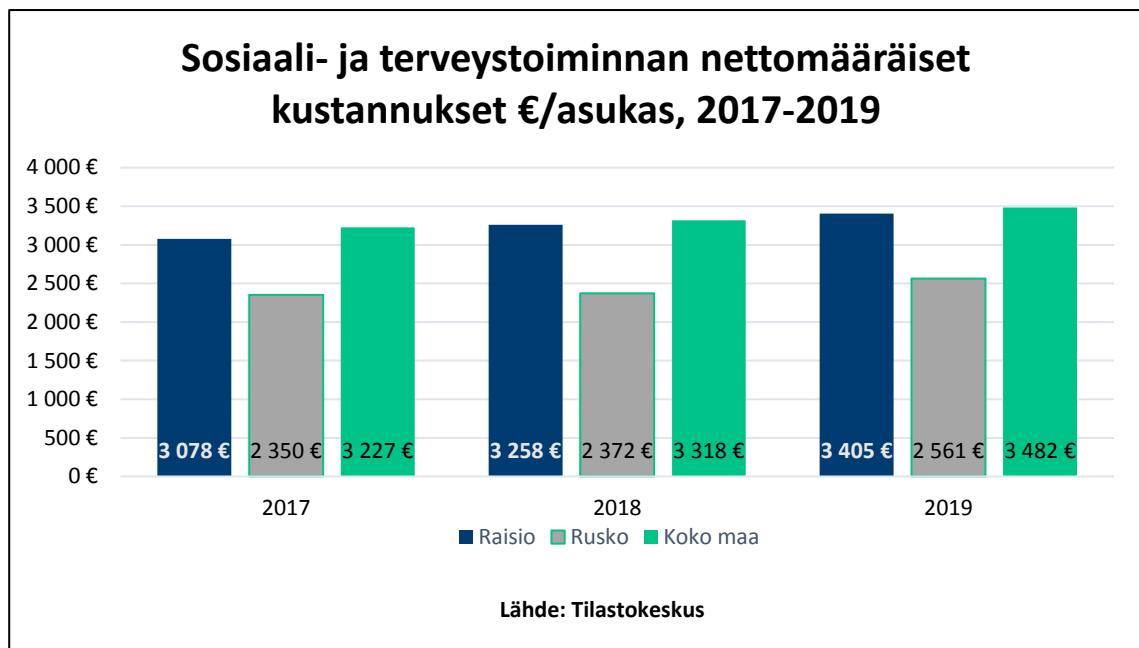
Tarkastelun aikavälillä Raisiossa huoltosuhdeindeksi on ennen vuotta 2019 alhaisempi kuin Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin, Ruskolla huoltosuhdeluku on kaikilla ajanjaksoilla muita korkeampi ja suurempi kuin Raisiossa.

Huoltosuhdeluku on kaikissa tarkasteluissa nouseva, joka merkitsee, että työelämän ulkopuolella olevien osuus on kasvava.

Huoltosuhdeluku ei kuitenkaan kerro suoraan väestön rakenteesta vaan siihen vaikuttavat monet tekijät kuten lasten, ikäihmisten, työttömien, opiskelijoiden tai työkyvyttömien määrä ja näiden suhde kunnassa.

Ennusteiden mukaan väestöllinen huoltosuhde heikkenee Suomessa ainakin 2030-luvulle asti. Kehitys on kuitenkin eri kunnissa erilainen ja väestöllisen huoltosuhteen kehitys ei ole suorassa suhteessa taloudelliseen huoltosuhteeseen.

Seuraavassa kaaviossa tarkastellaan sosiaali- ja terveystoiminnan nettomääräisiä kustannuksia/asukas Raisiossa, Ruskolla ja koko maassa ajalla 2017-2019.

Raision osalta nettomääräiset sosiaali- ja terveystoiminnan kustannukset/asukas ovat vähän pienemmät kuin koko maassa keskimäärin. Vuosien 2018 ja 2019 välillä kustannusten kasvu on koko maassa noin 5 %, Raisiossa 4,5 % ja Ruskolla 8 %. Ruskolla kustannukset ovat kuitenkin lähtökohtaisesti keskimääräistä selvästi alhaisemmat. (vrt. huoltosuhde.)

Väestökehityksen suuntaukset asettavat osaltaan haasteita laadukkaiden ja kustannustehokkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiselle lähipalveluina ja valtakunnallisina palveluina. Ikääntyneiden osuus väestöstä on kasvamassa, työikäisten ja lasten osuudet laskemassa.

Palvelutarpeisiin vaikuttavat myös asukasluvun, huoltosuhteen ja työllisyyden kehitys. Ennaltaehkäisevästi palvelutarpeiden kehitykseen vaikuttavat myös panostus perheiden hyvinvointiin sekä sosiaalisten ongelmien ratkaisutavat.

2. Talous- ja hallintopalvelut

2.1. Sosiaali- ja terveyskeskus

Keskuksen toiminnan tavoitteena on edistää ja ylläpitää asukkaiden ja yhteisöjen hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä. Palvelut tuotetaan lähi- ja keskitettyinä palveluina Raision kaupungin ja Ruskon kunnan muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Omaa palvelutuotantoa vahvistetaan kehittämällä määrätietoisesti työmuotoja. Kuntalaisten tarpeisiin kehitetään oikea-aikaisesti reagoivia palveluja yhteistyössä kuntaorganisaation eri toimijoiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Palvelut järjestetään joko omana toimintana, yhteistyössä muiden kuntien kanssa tai ostopalveluina.

Raision kaupungin sosiaali- ja terveyskeskus vastaa kaikkien kunnalle lainsäädännöllä osoitettujen sosiaali- ja terveyspalvelujen suunnittelusta, toteutuksesta ja kehittämisestä.

Keskuksen vastuulla olevien palvelujen järjestäminen jakaantuu yhteensä kuudelle eri palvelualueelle ja niiden alaisille palveluyksiköille. Kokonaisuutta koordinoi omalta osaltaan talous- ja hallintopalvelut, johon on keskitetty hallinnolliset ydintehtävät ja talouden ylläpito.

Kaikilla palvelualueilla ja palveluyksiköillä on itsenäiset budjetit. Jokaisen palvelualueen toiminnasta vastaa palvelualueen johtaja, jonka tehtäviin kuuluvat muun muassa palvelualueita koskevien asioiden vieminen lautakunnan päätettäväksi. Sosiaali- ja terveyskeskuksen toiminnan ja talouden kokonaisuudesta vastaa keskuksen yhteinen hallinto.

Taluspäällikön ja sosiaali- ja terveysjohtajan tehtävänä on seurata palvelualueiden asioiden valmistelua, talousarvion toteutumista sekä palvelujen tuottamista yhteistyössä palvelualuejohtajien kanssa. Keskuksen lautakunnan esittelijänä toimii sosiaali- ja terveysjohtaja.

Palvelukokonaisuus muodostuu seuraavien palvelualueiden ja niiden alaisten palveluyksiköiden toiminnasta: Talous- ja hallintopalvelut, työllisyyspalvelut, sosiaalipalvelut, perhepalvelut, terveyspalvelut sekä hoito- ja hoivapalvelut.

Talous- ja hallintopalvelut tuottaa keskitetysti hallintopalveluja sosiaali- ja terveyskeskuksen muille palvelualueille. Sen toimialueena on Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyspalvelut.

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallitus

Sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunta

Sosiaali- ja terveyskeskus

2.2. Talous- ja hallintopalvelujen tuottamat palvelut sosiaali- ja terveyskeskukselle

Talous- ja hallintopalvelut/Villiviini 2 krs (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1954, peruskorjaukset 2008-2009
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	277

Talouspalvelut tuottaa sosiaali- ja terveyskeskukselle muun muassa seuraavia palveluja:

- keskuksen budjetin seuranta ja raportointi yhteistoiminta-alueen osalta lautakunnalle kuukausittain sekä Raision, Ruskon ja yhteistoiminta-alueen osalta erikseen puolivuositain
- talousarvion laadinnan koordinointi ja valmistelu yhteistyössä palvelualuejohtajien kanssa
- kilpailutusten koordinointi ja valmistelu yhteistyössä palvelualuejohtajien kanssa
- hankkeiden talousseuranta ja maksatushakemusten valmistelu
- sopimushallinta

Hallintopalvelut tuottaa muun muassa seuraavia palveluja:

- sosiaali- ja terveysjohtajan viranhaltijapäätösten valmistelu ja toimeenpano
- sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunnan lista-asioiden koordinointi ja valmistelu yhteistyössä palvelualuejohtajien kanssa
- listaprosessi esityslistan kokoamisesta pöytäkirjaotteiden lähettämiseen
- arkistointipalvelut

2.3. Talous- ja hallintopalvelujen henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Sosiaali- ja terveysjohtaja	Koko keskuksen toiminnan johtaminen, sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunnan esittelijänä toimiminen, keskuksen toiminnan kehittäminen, henkilöstöasioista päättäminen keskuksen sisällä hallintosäännön mukaisesti, hankinnoista päättäminen keskuksen sisällä hankintaohjeiden ja hallintosäännön mukaisesti, yhteistyön koordinointi muihin keskuksiin ja organisaation ulkopuolelle.
Taluspäällikkö	Palvelualueen johtaminen ja esimiestehtävät, yhteistyö palvelualuejohtajien ja sosiaali- ja terveysjohtajan kanssa talouden suunnittelun, seurannan ja raportoinnin kysymyksissä, budjetin valmistelu ja toteutuman seuranta, soten johtoryhmän jäsen, hankkeiden kirjanpidon seuranta ja maksatushakemusten valmistelu, kilpailutukset.
Palvelusihteeri	Sosiaali- ja terveysjohtajan viranhaltijapäätökset, diarisointi, arkistovastaava.
Palvelusihteeri	Sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunnan listatyöskentely esityslistan valmistelemisesta pöytäkirjaotteiden lähettämiseen.
Palvelusihteeri (50 % sote)	Hoito- ja hoivapalvelujen asiakasmaksujen laskeminen.

2.4. Talous- ja hallintopalvelujen talousluvut

Alla olevassa taulukossa tuottoihin sisältyy Ruskon maksuosuus, joka on ollut vuosittain noin 15-16 M€:n luokkaa. Tukien ja avustusten vuosittainen suuri heilahtelu johtuu hallintopalvelujen alle keskitetyistä hankkeista ja niihin saaduista valtionavustuksista. Hankkeiden vaikutus on myös nähtävissä henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa. Luvut ovat ulkoisia toimintakuluja ja -tuottoja.

Talous- ja hallintopalvelut	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	15.136.217	16.548.966	15.768.573
Myyntituotot (€)	14.657.990	15.235.691	15.458.254
Tuet ja avustukset (€)	478.226	1.312.926	310.319
Muut tuotot (€)	0	348	0
Toimintakulut (€)	-921.156	-2.051.848	-796.826
Henkilöstökulut (€)	-762.938	-1.352.278	-613.196
Palveluiden ostot (€)	-118.858	-552.389	-76.890
Aineet ja tarvikkeet (€)	-20.687	-26.538	-21.949
Avustukset (€)	-8.550	-98.687	-66.940
Vuokrat (€)	-9.916	-20.375	-16.482
Muut kulut (€)	-204	-1.579	-1.367
Toimintakate (€)	14.215.060	14.497.117	14.971.747
Poistot (€)	-3.873	-3.873	-3.873
Netto (€)	14.211.187	14.493.243	14.967.873

3. Työllisyyspalvelut

3.1. Lainsäädännön asettamat velvoitteet kunnallisten työllisyyspalvelujen järjestämisessä

Työllisyyspalvelut ovat osa kunnan sosiaalipalvelujen kokonaisuutta, joiden järjestämisestä on asetettu kunnille lakisääteinen velvoite. Viime kädessä kuntien velvollisuus huolehtia kuntalaisten työllistymisen edellytyksistä perustuu *sosiaalihuoltolakiin (1301/2014)* ja *lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)*.

Toimintaa keskeisimmin sääteleviä lakeja ovat *laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (1369/2014)* ja *laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001)*.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta

Suomen eduskunnan säätämän lainsäädännön mukaan kunnilla on velvollisuus osallistua alueensa työttömyyden hoitoon.

Lain 1 §:n mukaan työllistymistä edistävällä monialaisella yhteispalvelulla tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jonka puitteissa työ- ja elinkeinotoimisto, kunta ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työttömien kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työttömien työllistymisprosessien etenemisestä ja seurannasta.

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta

Lain mukaan kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen on kunnille lailla asetettu velvoite. Kunnat ovat velvollisia yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston kanssa laatimaan pitkäaikaistyöttömille aktivointisuunnitelman tai työllistymissuunnitelman.

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan Kansaneläkelaitos maksaa pitkäaikaistyöttömille työmarkkinatukea 300 päivään asti. Tämän määräajan jälkeen kunnille on asetettu osavastuu Kansaneläkelaitoksen pitkäaikaistyöttömille henkilöille maksamasta työmarkkinatuesta.

Kyse on ns. Kela-sakoista, jolla tarkoitetaan, että kunnat maksavat puolet alueensa pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta 300 päivän työttömyyden jälkeen. Kun työttömyys on kestänyt 1000 päivää, kuntien osuus työttömyyskulujen kustannuksista nousee 70 %:n.

Kunnat vapautuvat maksusta sen mukaan, miten ne kykenevät järjestämään aktivointiehdot täyttävää toimintaa aktivointisuunnitelman piirissä oleville asiakkailleen. Vastaavasti Suomen valtio maksaa kunnille kuntouttavan työtoiminnan toimintapäivistä (KEHA-korvaukset).

3.2. Rasion kaupungin työllisyyspalvelujen tavoitteet

Kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien työllisyyspalvelujen tavoitteena on edistää pitkään työttömänä olleiden ja työmarkkinatukea tai perustoimeentulotukea saavien työllistymisen edellytyksiä ja parantaa heidän elämänhallintaansa.

Yleisellä tasolla Rasion kaupungin työllisyyspalvelujen tehtäviin kuuluu tarjota asiakkailleen yksilökohtaista ohjausta ja neuvontaa eri koulutusvaihtoehtoista ja työllistymisen mahdollisuuksista. Lisäksi yksikön kautta asiakkaan on mahdollista päästä palkkatukityöhön kaupungin eri tehtäviin tai suorittaa rajattuja eri ammattien osatutkintoja näyttökokeilla.

Kuntouttavan työtoiminnan kautta asiakas pääsee osallistumaan moniin eri tehtäviin joko työllisyystoiminnan omissa toimintayksiköissä, kaupungin muissa yksiköissä tai kaupungin ostopalveluna hankkimissa kolmannen sektorin toimintapaikoissa.

Työllisyystoiminnan omissa toimintayksiköissä kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat saavat maksuttoman ruokailun työtoiminnan päivinä. Lisäksi tarjolla on sosiaalinen yhteisö, joka tukee terveyttä, hyvinvointia ja osallisuuden kokemusta.

Rasion kaupunki tuottaa Ruskon kunnan sosiaali- ja terveystyöpalvelut yhteistoimintaluottamuksen mukaisesti. Näin toimitaan siis myös työllisyyspalvelujen osalta. Työ- ja elinkeinotoimistolta on resursoitu yksi virkailija hoitamaan ruskolaisten asiakkaiden aktivointisuunnitelmia yhdessä työllisyyspalvelujen työntekijän kanssa.

Työllisyyspalvelut selvittää yhdessä terveystyöpalvelujen kanssa asiakkaiden työ- ja toimintakykyä perusmuotoisten ja laajennettujen terveystarkastusten muodossa. Tällä toimintamallilla pyritään tarjoamaan asiakkaille oikea palvelumuoto hänen terveystilanteensa mukaisesti. Mikäli merkittäviä työkykyä rajoittavia tekijöitä löytyy, käynnistetään eläkeprosessin hakutoimenpiteet.

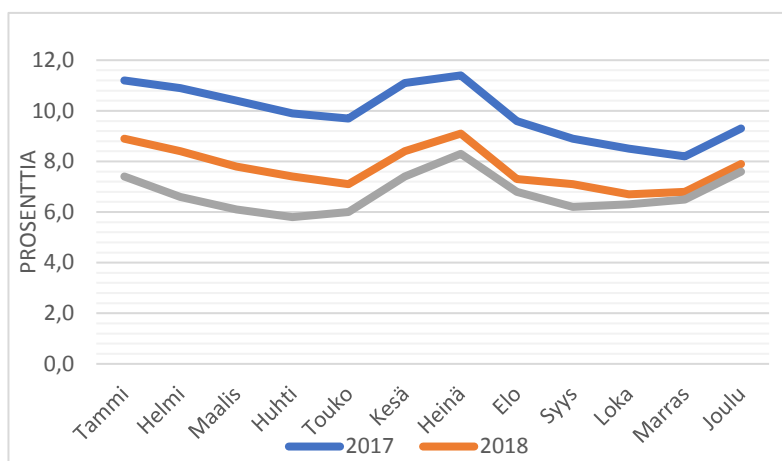
Eläkkeen hakuprosessissa tukena on työkyvynarviointitiimi, jossa ovat edustettuina: lääkäri, terveydenhoitaja, urasuunnittelija, sosiaalityöntekijä sekä päihde- ja mielenterveystyön asiantuntija. Ammattilaisista koostuvan tiimin tavoitteena on dokumentoida mahdollisimman monipuolisesti eläkepäätyä varten -pysyvästi työkyvyttömäksi arvioidun asiakkaan- kaikki merkittävät työkykyä rajoittavat tekijät.

Rasion kaupungin työllisyyspalvelut toteuttaa toiminnassaan monipuolisesti sille lainsäädännössä asetettuja velvoitteita sekä yleisen työllisyyskehityksen että pitkäaikaistyöttömyyden hoidon osalta.

Työllisyyspalvelut on omalla työpanoksellaan vaikuttanut työttömyyden laskuun Rasion alueella. Työllisyyspalvelujen myötävaikutuksella myös Rasion kaupungin maksamat pitkäaikaistyöttömyyteen kohdistuvat sakkomaksut ovat pienentyneet.

Raision kaupungin työttömyysprosentti 2017-2019

	2017	2018	2019
Tammi	11,2	8,9	7,4
Helmi	10,9	8,4	6,6
Maalis	10,4	7,8	6,1
Huhti	9,9	7,4	5,8
Touko	9,7	7,1	6,0
Kesä	11,1	8,4	7,4
Heinä	11,4	9,1	8,3
Elo	9,6	7,3	6,8
Syys	8,9	7,1	6,2
Loka	8,5	6,7	6,3
Marras	8,2	6,8	6,5
Joulu	9,3	7,9	7,6
Keskiarvo	9,9	7,7	6,8

Raision työttömyysprosentti on aikavälillä 2017–2019 pienentynyt selkeästi. Tähän ovat syynä oman palvelualueen perustaminen ja toimintojen keskittäminen. Tarkastelun ajankohtana myös hyvä työllisyystilanne on edesauttanut asiakkaiden työllistymistä.

3.3. Työllisyyspalvelujen tuottamat palvelut Raisiossa

Työllisyyspalveluyksikkö

Kaupungin työllisyyspalveluista saa ohjausta työnhakuun, työllistymiseen sekä osaamisen kehittämiseen. Toimintaa toteutetaan monialaisesti sosiaalialan palveluiden, koulutuksen ja avoimien työmarkkinoiden välimaastossa. Keskeistä on valmennuksellinen työote, jossa tekemällä oppiminen parantaa henkilön omia valmiuksia työ- ja koulutusmarkkinoilla. Raision kaupungin työllisyyspalvelut on suunnattu ensisijaisesti pitkäaikaistyöttömille, joiden työttömyys on kestänyt yli vuoden.

Työllisyyspalveluyksikkö koordinoi kuntouttavaa työtoimintaa, työpajatoimintaa ja kaupungin palkkatukityöpaikkoja. Yksikössä toimii myös työllisyyspalvelujen hallinto.

Työllisyyspalveluyksikkö (Martinkatu 8, 21200 Raisio)

Työllisyyspalvelujen sisäänkäynti

Työllisyyspalvelujen ryhmätyötila

Rakennusvuosi	1983
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	355

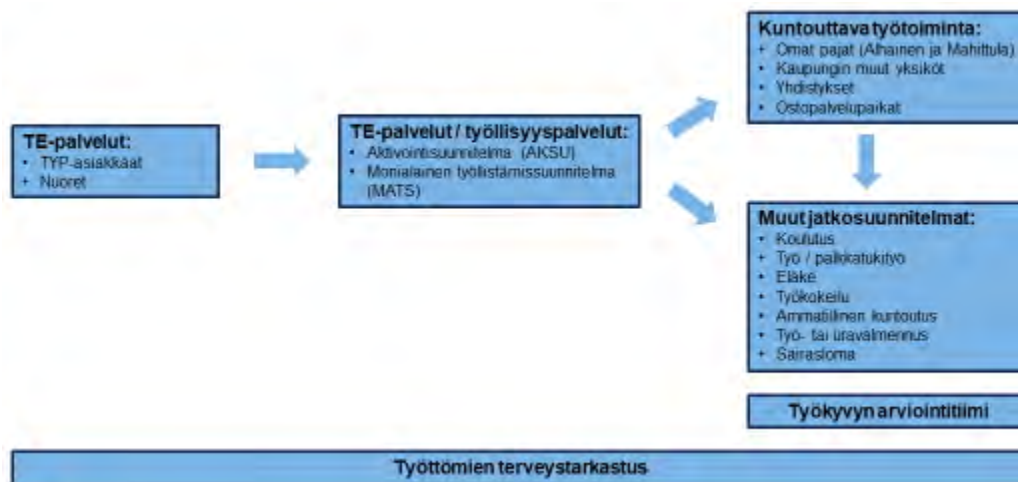
3.3.1. Työllisyyspalvelujen henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Työllisyyspalvelujen johtaja	Palvelualueen johtaminen ja esimiestehtävät, budjetin valmistelu ja toteuman seuranta, sidosryhmäyhteistyö, kaupungin sisäisten palkkatukipaikkojen koordinointi. Kehittämismäärä. Soten johtoryhmän jäsen.
Palvelusihteeri (1)	Monipuoliset hallinnolliset tukitehtävät, kuntouttavan työtoiminnan KEHA-korvaushakemuksen tekeminen, palkkatuen hakuprosessi.
Sosiaalityöntekijä (1) Yli 30 v asiakkaat	Aktivointisuunnitelmien ja monialaisten työllistymissuunnitelmien tekeminen yhteistyössä TE-toimiston virkailijan ja asiakkaan kanssa. Kirjaukset eri järjestelmiin. SosiaaliEffican pääkäyttäjä. Monialainen yhteydenpito palveluntuottajiin.
Urasuunnittelija (1) Yli 30 v asiakkaat	Asiakastyö yli 30-vuotiaiden asiakkaiden kanssa sisältäen asiakastapaamiset ja yhteydenpito asiakkaaseen. Verkostoyhteistyö esimerkiksi ostopalvelupaikkojen kanssa. Asiakasasioiden eteenpäinvienti yli 30-vuotiaiden tiimissä. Kuntouttavan työtoiminnan sopimusten laatiminen. Kirjaukset eri järjestelmiin.
Sosiaalityöntekijä Alle 30 v asiakkaat (osa-aikainen 2-3pv/vko)	Aktivointisuunnitelmien ja monialaisten työllistymissuunnitelmien tekeminen yhteistyössä TE-toimiston virkailijan ja asiakkaan kanssa. Kirjaukset eri järjestelmiin. monipuolinen yhteydenpito palveluntuottajiin.
Urasuunnittelija (1) Alle 30 v asiakkaat	Asiakastyö alle 30-vuotiaiden asiakkaiden kanssa sisältäen asiakastapaamiset ja yhteydenpidon asiakkaaseen. Verkostoyhteistyö esimerkiksi ostopalvelupaikkojen kanssa. Asiakasasioiden eteenpäinvienti alle 30-vuotiaiden tiimissä. Kuntouttavan työtoiminnan sopimusten laatiminen. Kirjaukset eri järjestelmiin.
Vastaava ohjaaja (1)	Vastaa Alhaisten, Mahittulan toimintakeskuksen ja Valo-hankkeen lähiesimiestyöstä ja päivittäisestä johtamisesta. Sidosryhmäyhteistyö kaupungin eri hallintokuntiin. SofiaCRM- ja Hakosalo-ohjelmien pääkäyttäjä.

Muut työntekijät	Tehtävät
TE-asiantuntija Valtion työntekijä	Alle 30-vuotiaat
TE-asiantuntija Valtion työntekijä	Yli 30-vuotiaat
TE-asiantuntija Valtion työntekijä	Ruskolaiset asiakkaat

3.3.2. Asiakasprosessi työllisyyspalveluissa

Asiakasprosessin kulku työllisyyspalveluissa

3.3.3. Palkkatukityö

Raision kaupunki työllistää työ- ja elinkeinotoimiston myöntämän palkkatuen avulla yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneita työttömiä henkilöitä määräaikaan noin 6 kuukauden mittaisiin työsuhteisiin kaupungin eri yksiköihin erilaisiin työtehtäviin. Tavoitteena on tukea asiakkaiden jatkotyöllistymistä yksityisille työmarkkinoille sekä tarjota mahdollisuus oman ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen. Palkkatukityön etuna on, että sen kautta tehtävä työ kuuluu normaalin työehtosopimuksen piiriin ja se ehkäisee putoamista viimesijaisen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaaksi. Työllisyyspalvelut koordinoi palkkatukityötä Raision kaupungin sisällä ja varsinainen palkkatukipäätös tehdään TE-palveluissa. Kaupungin osuus palkkatuen kustannuksista perustuu vuosittain määritettävään budjettiin.

Raision kaupungille palkkatuella työllistetyt 2019

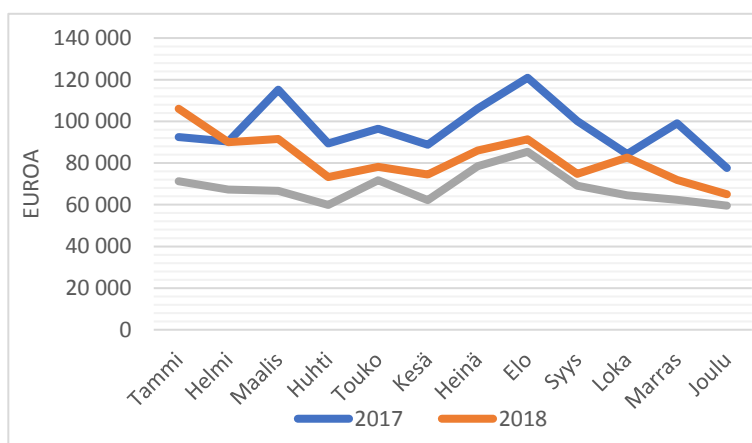
IKÄ	RAISIO		RUSKO		YHT.
	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	
20-25	10	3	0	0	13
26-30	3	4	0	0	7
31-35	5	1	0	0	6
36-40	5	3	0	0	8
41-45	5	2	0	0	7
46-50	1	1	0	0	2
51-55	4	3	0	0	7
56-60	11	16	1	2	30
61-65	1	4	1	0	6
YHT.	45	37	2	2	86

Tarkastelusta käy ilmi, että palkkatukirahoja on kohdistettu eniten yli 56-vuotiaisiin, he ovat usein myös ns. veloitetyöllistämisen piirissä. Kun kunta tarjoaa heille määräaikaisen 6 kuukauden työn, he eivät enää uudelleen palaa maksuosuuslistalle. Toinen keskeinen palkkatuen kohde on nuoret alle 30-vuotiaat, joiden osalta työskentelyn tärkeänä tavoitteena voidaan pitää myös työkokemuksen karttumista tulevaa työelämää varten.

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että palkkatukityöllistämällä pyritään aina saamaan henkilön työssäoloehto täyteen, jotta hän poistuu maksuosuuslistalta joko määräaikaisesti tai pysyvästi.

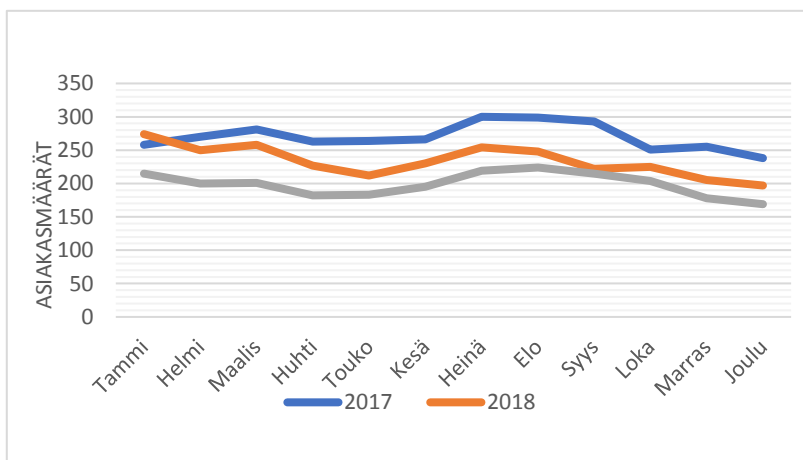
Raision kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus euroina 2017-2019

	2017	2018	2019
Tammi	92 452	106 065	71 287
Helmi	90 302	89 969	67 243
Maalis	115 165	91 559	66 588
Huhti	89 475	73 264	59 840
Touko	96 531	78 169	71 765
Kesä	88 805	74 439	62 202
Heinä	106 106	86 059	78 478
Elo	120 937	91 355	85 418
Syys	100 095	74 790	69 155
Loka	84 269	82 689	64 559
Marras	99 114	71 944	62 325
Joulu	77 625	65 021	59 556
Yhteensä	1 162 893 €	987 341 €	820 435 €

Raision kaupungin työmarkkinatuen asiakasmäärät 2017-2019

	2017	2018	2019
Tammi	258	274	215
Helmi	270	250	200
Maalis	281	258	201
Huhti	263	227	182
Touko	264	212	183
Kesä	266	230	195
Heinä	300	254	219
Elo	299	248	224
Syys	293	222	215
Loka	251	225	204
Marras	255	205	178
Joulu	238	197	169
Yhteensä	5255	4820	4404

3.3.4. Kuntouttava työtoiminta

Kunta on lain mukaan velvollinen järjestämään kuntouttavaa työtoimintaa asiakkaalle, jolle on laadittu aktivointisuunnitelma tai työllistymissuunnitelma ja jossa on sovittu asiakkaan ohjaamisesta kuntouttavaan työtoimintaan. Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta säädetään, ketkä ovat oikeutettuja aktivointisuunnitelmaan ja keille työtoimintaa järjestetään.

Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu pitkään työttöminä olleille tai muuten haastavassa työmarkkinatilanteessa oleville henkilöille työllistymismahdollisuuksien ja elämänhallinnan parantamiseksi. Tavoitteena on tukea paitsi työllistymistä myös koulutukseen hakemista tai osallistumista TE-hallinnon työllisyyttä edistäviin palveluihin.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat Raisiossa ja Ruskolla 2017-2019

	Työvoimatoiminnan asiakkaita yhteensä			Kuty kaupungin oma toiminta			Kuty yhdistykset ja seurakunta			Kuty ostettu		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Asiakkaat yht.	311	340	326	132	143	143	24	31	32	154	166	151
Raisio	298	333	312	128	139	135	21	29	30	149	165	147
Rusko	12	7	14	4	4	8	3	2	2	5	1	4
Alle 25- vuotiaat	45	59	49	29	32	28	1	2	1	15	25	20
Raisio	42	56	45	26	30	25	1	1	1	15	25	19
Rusko	3	3	4	3	2	3	0	1	0	0	0	1
Yli 25- vuotiaat	264	281	277	103	111	115	22	29	31	139	141	131
Raisio	256	277	267	102	109	110	20	28	29	134	140	128
Rusko	8	4	10	1	2	5	2	1	2	5	1	3

Kuntouttava työtoiminta sisältää yksilö- ja palveluohjausta, ryhmäohjausta sekä työvalmennusta. Palveluohjauksessa määritetään asiakkaan palvelutarve ja työ kuntoutusjaksolle asetettuja tavoitteita. Suunnitelmia tarkennetaan yhdessä asiakkaan, uravalmentajan sekä ohjaajan kanssa. Kuntouttavaa työtoimintaa voidaan järjestää asiakkaalle 3-24 kk:n jaksoksi kerrallaan.

Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kaupungin eri yksiköissä, yhdistyksissä, säätiöissä, valtiolla tai seurakunnassa. Työtoiminnan piiriin kuuluvat sekä raisiolaiset että ruskolaiset pitkäaikaistyöttömät.

Raision kaupungilla on hankintasopimus kuntouttavan työtoiminnan palveluista ajalle 1.1.2019-31.12.2020 erilaisten säätiöiden ja yhdistysten kanssa. Kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia ei tehdä yrityksiin.

Kuntouttava työtoimintaa toteutetaan erilaisina avustavina työtehtävinä, työpajatoimintana, opintoina tai muuna työhönvalmennuksena. Nuorten työpajatoimintaa koordinoi Raision kaupungin nuorisotoimi.

Kuntouttavan työtoiminnan avustavat tehtävät voivat koostua useammasta avustavasta työkokonaisuudesta. Tehtävät tulee olla sellaisia, joita asiakas kykenee tekemään itsenäisesti tai ryhmässä.

3.4. Työllisyyspalvelujen keskeiset ulkopuoliset yhteistyötahot ja ostopalvelupaikat

Merkittävä yhteistyökumppani on Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto, jonka TE-palvelujen asiantuntijat laativat yhdessä kunnan työllisyyspalvelujen ja asiakkaiden kanssa heitä koskevat aktivointisuunnitelmat tai muita monialaisia työllisyysuunnitelmia.

Raision kaupunki solmi vuoden 2019 lopussa Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimiston kanssa sopimuksen työllisyyspalvelujen tuottamisesta lähipalveluna. Tämä toimintamalli on koko Raision kaupungin työllisyydenhoidon onnistumisen kannalta erittäin keskeinen, sillä mallissa turvataan lähipalvelut työttömille asiakkaille ja heidän ei näin tarvitse lähteä Turkuun asti hoitamaan asioitaan. Malli tukee erityisesti monialaisen tuen tarpeessa olevia asiakkaita, jotka ovat usein myös kunnan maksuosuuslistalla. Työttömyyden hoidon kannalta toimiva sopimus tulee uudistaa vuoden 2020 lopussa myös tuleville vuosille.

Muu yhteistyö tapahtuu seutukunnallisesti ja työllisyyspalveluilla on valmiita verkostoja Turun alueen oppilaitoksiin, Raision kaupungin elinvoimapaalveluihin, muihin hallintokuntiin sekä työllisyyden hoidon yksityisiin palveluntuottajiin.

Raision kaupungilla on puitesopimukset kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä Valo-valmennus yhdistyksen, OTE-säätiön, SPR-Kontin, VS-Sininauhan ja Turun seudun mielenterveysyhdistys ry:n kanssa. Nämä ostopalvelupaikat ovat merkittävässä roolissa palveluntarjoajina, sillä kaupungin omien pajojen täyttöaste on käytännössä melkein 100 %.

3.5. Toimintakeskuksen esittely

3.5.1. Mahittulan toimintakeskus (Mahittulantie 12, 21200 Raisio)

Toimintakeskus kuuluu Raision työllisyyspalvelujen alaisuuteen tarjoten kuntouttavan työtoiminnan paikkoja raisiolaisille ja ruskolaisille työttömille. Mahittulassa toimivat keittiö- ja käsityöyksiköt, Arkiapu sekä erilaiset ryhmät asiakkaiden tarpeiden mukaan. Työtoiminnassa on myös mahdollista suorittaa eri alojen tutkintojen osia Valo-valmennuksena. Asiakaspaikkoja toimintakeskuksessa on 30 kpl.

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on suunnitella yhdessä asiakkaiden kanssa jatkopolkuja, jotka voivat olla esimerkiksi työkokeilujaksoja, ammatillisia opintoja, työelämään siirtymistä, kuntoutusta tai eläkeratkaisuja. Toimintaan sisältyy mahdollisuus oman keittiön aamiaiseen ja lounaaseen.

Mahittulan toimintakeskus

Mahittulan toimintakeskuksen päärakennus

Mahittulan toimintakeskuksen pajarakennus

Rakennusvuosi	1920, isot remontit v 2003 ja v 2016
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	442

Toimintakeskuksella on käytössään kaksi rakennusta. Päärakennuksessa (207 m²) sijaitsevat Arkiavun, Keittiön toiminnot sekä toimisto- ja kokouksetilat. Sivurakennuksessa (135 m²) sijaitsevat Käsityöryhmän, apukeittiön, Valo-valmennuksen sekä yksilöohjauksen tilat. Mahittulan toimintakeskuksella on käytössään 2 tila-autoa arkiavun sekä toimintakeskuksen kuljetuksiin.

Mahittulan toimintakeskuksen ryhmätyötila

Mahittulan toimintakeskuksen toimisto

Mahittulan henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja (1)	Pitkäaikaistyöttömien ja muiden haastavassa työllisyystilanteessa olevien asiakkaiden sosiaali- ja palveluohjaus, erityisesti asiakkaiden kohtaaminen. Työnsuunnittelijoiden perehdyttäminen ja työssä tukeminen. Työalueena keittiö- ja kädentaitopaja sekä arkiapu. Moniammatillinen verkostoyhteistyö. Sopimusten laatiminen sekä kirjaukset eri järjestelmiin.
Valo-valmennuskoordinaattori (määräaikainen 31.12.2020 asti)	Asiakastyö erityisesti näyttötutkintojen kautta tapahtuvassa osaamisen todentamisessa. Oppilaitosyhteistyö sekä yhteistyö yrityksiin ja kaupungin eri hallintokuntiin. Tarvittaessa osallistuu myös opiskelijoiden opettamiseen ja kouluttamiseen. Toimii myös valo-valmennusverkostossa.
Vertaisvalmentaja (määräaikainen hanke 31.12.2020 asti)	Tukee valmentautujia siirtymisessä kaupungilta yksityiselle sektorille, yrityksiä valmentautujien vastaanottamisessa ja työtehtäviin perehdyttämisessä. Oppilaitosyhteistyö ja yritys yhteistyö. Vertaisvalmentaja tukee kiinteistöhoitajia valmentautujien ohjaamisessa, ohjeistaa valmentautujia digitaalisten välineiden käytössä ja näyttöjen digitalisoinnissa. Osallistuu Valovoimahankkeen (Valo-valmennus) kokouksiin ja kehittää toimintaa hankesuunnitelman mukaisesti yhdessä hanketiimin ja ohjausryhmän kanssa. Sopimusten laatiminen sekä kirjaukset eri järjestelmiin.

Hankekoordinaattori (määräaikainen hanke 31.12.2020 asti)	Etäkuntouttavan työtoiminnan kehittämishankkeen koordinointi. Hankkeessa kehitetään toimintamalli kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseksi etänä. Etäkuntouttavan työtoiminnan prosessien suunnittelu, toteutus ja toimintamallin kehittäminen. Toiminnan raportointi (seurantaraportointi, palautteet, vaikuttavuusanalyysit, kyselyt, tilastointi). Kuntouttavan työtoiminnan asiakasohjaus. Sidosryhmäyhteistyö, verkostoituminen ja moniammatillinen yhteistyö. Perustoiminnan juurruttamisen välineet. Sopimusten laatiminen sekä kirjaukset eri järjestelmiin.
Työnsuunnittelijat (palkkatuella työllistetyt)	Mahittulan toimintakeskukseen palkataan työllistämissuunnitelman mukaisesti vuosittain 3-4 velvoitetyöllistettyä tai pitkäaikaistyötöntä määräaikaisiin työsuhteisiin. Asiakkaiden työnsuunnittelu, ohjeistaminen, ohjaus ja perehdyttäminen sekä työnjohto (keittiö, arkiapu, kädentaitopaja). Valo-valmennuksen tutkinnon suorittajien ohjaus tutkinnon perusteiden mukaisissa tehtävissä sekä näyttöjen arviointivastuu. Yhteistyö Mahittulan henkilökunnan kanssa sekä oppilaitosyhteistyö (tutkinnonosien vastuuopettajat).

3.5.2. Mahittulan toimintakeskuksen palvelut

Keittiöyksikkö

Mahittulan toimintakeskuksen keittiö ja ruokasali

Keittiössä valmistetaan joka arkipäivä kuntouttavana työtoimintana aamiainen ja lounas Mahittulassa ja Alhaisten pajalla työskenteleville työllisyyspalvelujen asiakkaille. Muita työtehtäviä ovat sesonkituotteiden valmistus, pienimuotoisten catering-tilausten valmistus, tiskaus ja keittiön puhtaanapito. Ruokailijoita on 30-40 päivässä.

Mahittulan keittiössä on mahdollisuus oppia ruoanvalmistusta tai ylläpitää ja kehittää jo opittuja taitoja, vahvistaa ja lisätä työelämätaitoja, suorittaa hygieniapassi, hätäensiapukurssi ja työturvallisuuskortti

Käsityöyksikkö

Käsityötiimi korjaa Alhaisten pajan sekä Mahittulan toimintakeskuksen työvaatteita ja tekee sisustusompelua toimintakeskuksen ja pajan omiin tarpeisiin. Lisäksi käsityötiimi valmistaa vaihtelevasti erilaisia pientuotteita ja koriste-esineitä esimerkiksi kauppakasseja, avainnauhoja sekä avainperiä.

Käsityötiimissä on mahdollisuus opetella kädentaitoja tai ylläpitää ja vahvistaa jo opittuja taitoja, saada mielekästä tekemistä ja vertaistukea ja ideoida valmistettavia tuotteita yhdessä muiden tiimiläisten kanssa

Arkiapu

Kuntouttavana työtoimintana toteutettavan kotisiivousavun pääasiallinen kohderyhmä on yli 75-vuotiaat vähävaraiset raisiolaiset asiakkaat. Siivoustyö tehdään parityönä ja yhden käyntikerran pituus on tunti. Siivousta on mahdollista saada 1-2 kertaa kuukaudessa. Siivouskohteita (asiakkaita) on 60-70 kpl, siivouskäyntejä on noin 70 kpl kuukaudessa.

Siivous on ylläpitosiivousta. Asiakkaat ohjautuvat arkiavun palveluun pääsääntöisesti joko kotihoidon asiakkuuden - tai ennaltaehkäisevien kotikäyntien kautta. Edellä mainitun siivoustyön ohella Arkiavun tehtäviin kuuluvat Mahittulan toimintakeskuksen tilojen siivous sekä tekstiili- ja vaatehuolto.

Arkiavussa on mahdollisuus oppia ammattimaisen kotisiivouksen perusteet tai ylläpitää ja kehittää jo opittuja taitoja, vahvistaa ja lisätä työelämätaitoja, suorittaa hygieniapassi, hätäensiapukurssi, työturvallisuuskortti sekä suorittaa tutkinnon osia tai koko tutkinto Valo-valmennuksena.

3.5.3. Valovoima-hanke

Valo-voimahanke on Euroopan sosiaalirahaston, Raision kaupungin ja Turun kaupungin rahoittama työllisyysuhanke ajalle 1.4.2018 – 31.12.2020. Hankkeen isäntänä toimii Valo-Valmennus yhdistys ry ja toinen hanketoimija on Raision kaupunki.

Valovoima-hankkeessa on tavoitteena kehittää hanketoimijoiden valo-valmennusta tehokkaammaksi kehittämällä yritysysteistyötä sekä digitaalisia, ajasta ja paikasta riippumattomia menetelmiä osaamisen osoittamiseksi.

Valo-valmennus toimintamallina

Valo-valmennus on tarkoitettu heikossa työmarkkina-asemassa oleville henkilöille, joiden työllistymistä auttaa kokonaan uuden ammatillisen tutkinnon hankkiminen tai kesken jääneen tutkinnon loppuun saattaminen. Kiteytettynä Valo-valmennus on ohjattua oppimista työtä tekemällä, jossa tavoitteena on ammatillinen tutkinto tai tutkinnon osa. Useammasta tutkinnon osasta voi muodostua perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinto, esimerkiksi puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto.

Raisiossa valmennus alkaa pääsääntöisesti kaupungin omista työllisyyspalvelujen yksiköistä, Mahittulan toimintakeskuksesta tai Alhaisten pajalta. Tavoitteena on, että asiakas siirtyy taitojensa kartuttua työskentelemään valitsemaansa alan tutkinnon perusteiden mukaisiin työtehtäviin esimerkiksi kaupungin omiin yksiköihin tai työkokeilun muodossa yksityisiin yrityksiin. Työskentely tapahtuu muiden työntekijöiden ohjauksessa. Näyttöjä annetaan ammatilliselle oppilaitokselle sen mukaan, miten näyttöön vaadittavat tiedot ja taidot on saavutettu.

Valmentaja ja työpaikkaohjaaja tukevat työssä oppimista niin, että valmentautuja pystyy suorittamaan tutkinnon osia tutkinnon perusteiden mukaisesti. Valmentaja toimii yhteistyössä näyttöjä vastaanottavan oppilaitoksen kanssa. Tutkintotodistus tulee oppilaitokselta. Osa valmentautujista tarvitsee ainoastaan ohjausta esimerkiksi opintojen pariin tai opastusta jossakin opintoihin tai työhön liittyvässä asiassa, eikä suorita tutkinnon osia lainkaan.

Valovoima-hankkeessa on ollut kaikkiaan asiakkaita 67, joista 35 on suorittanut yhden tai useamman tutkinnon osan.

Valovoima-hankkeessa suoritettut ammatilliset tutkinnon osat sekä koko tutkinnot

	Suoritettuja tutkinnon osia	Suoritettuja koko tutkintoja
Kiinteistöpalvelujen perustutkinto (kiinteistönhoitaja)	14	1
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto (toimitilahuoltaja tai kodinhuoltaja)	29	4
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto (kiinteistönhoitaja tai toimitilahuoltaja)	35 (kiinteistönhoito 31, toimitilahuolto 4)	1 (kiinteistönhoito)
Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto (ohjaaja)	23	6
Hotelli-, ravintola- ja cateringpalvelujen perustutkinto	15	1 (kokki) 1 (tarjoilija)
Ravintola- ja cateringpalvelualan perustutkinto	4	
Logistiikan perustutkinto	1	
Liiketoiminnan perustutkinto	1	

Raisiossa eniten suoritettuja tutkintoja ovat puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto (toimitilahuoltaja, kodinhuoltaja, kiinteistönhoitaja), kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto (ohjaaja, koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja) ja ravintola- ja cateringpalvelualan perustutkinto (kokki, tarjoilija). Muiden alojen opinnot ovat myös mahdollisia.

3.5.4. Etäkuntouttavan työtoiminnan kehittämishanke

Keväällä 2020 sosiaali- ja terveysministeriö (STM) kehotti kuntia luomaan uusia toimintamalleja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseksi. Syynä tähän oli paheneva koronavirustilanne, joka sulki monia kuntien tuottamia lähipalveluja. Uudenlaisten toimintamallien kehittäminen on erityisen tärkeää koronaepidemian aikana ja muissa vastaavissa tilanteissa, joissa kuntouttava työtoiminta fyysisenä lähipalveluna joudutaan keskeyttämään.

Uusien kehittämistarpeiden johdosta Raision kaupunki haki ja sai avustuksen Varsinais-Suomen liitosta etäkuntouttavan työtoiminnan kehittämishankkeeseen.

Hankkeessa on tavoitteena luoda malli ja välineet kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseksi etänä. Etänä toteutettava toiminta edellyttää verkkoyhteyksien lisäksi sovellusta, jossa verkkovalmennus, etäkonsultaatiot ja etäohjaus, uraohjaus, yksilötehtävät sekä varsinainen yksilöohjaus ovat mahdollisia. Yhteistyökumppaneina hankkeessa toimivat Valo-Valmennusyhdistys, SPR-Kontti ja Otesäätiö.

Jo elokuuhun 2020 mennessä saadut kokemukset etäpalvelun toteuttamisesta ovat olleet varsin myönteisiä. Asiakkaiden poissaolot palvelusta ovat kaikkiaan vähentyneet ja lisäksi monet tähän mennessä palvelujen ulkopuolella olleista on saatu palvelujen piiriin. Asiakkailta on esimerkiksi paniikkihäiriön vuoksi ollut esteitä fyysiselle osallistumiselle, mutta nyt he ovat etäpalveluna pystyneet olemaan mukana kuntouttavassa työtoiminnassa.

Raisiossa on tähän mennessä saadun kokemuksen perusteella nähtävissä, että etäkuntouttava työtoiminta kannattaa säilyttää yhtenä vaihtoehtona asiakkaiden palvelukokonaisuudessa.

Etäkuntouttavaa työtoimintaa koskeva lainsäädäntö on toistaiseksi ohutta ja sosiaali- ja terveysministeriö (STM) muistuttaakin, että lainsäädäntö ei määrittele yksityiskohtaisesti kuntouttavan työtoiminnan sisältöjä tai toteutusmuotoja.

Jatkossa on kiinnitettävä erityistä huomiota tietoturvakysymyksiin sekä turvallisiin ohjelmistoihin ja niiden käyttökulttuuriin. Keskeistä etäkuntouttavassa työtoiminnassa on myös asiakkaiden tarpeista lähtevät palveluratkaisut. Yksilölliseen ohjaukseen on luotava turvallinen kahdenvälinen yhteys ohjaajan ja asiakkaan välille.

Kaikessa kuntouttavan työtoiminnan palvelussa, myös etänä toteutettavassa, kuntoutuksen on oltava hyvän kuntoutuskäytännön mukaista ja järjestettävä siten, että asiakkaan ihmisarvoa kunnioitetaan ja että hänen yksityisyyttään suojellaan.

Asiakkaille etäkuntouttava työtoiminta on näillä näkymin yksi uusi tuloksellinen palvelumuoto. Kunnan näkökulmasta se on hyödyllinen toimintamalli myös esimerkiksi poikkeusoloissa, jolloin fyysistä etäisyyttä on noudatettava tarkemmin. Samalla asiakkaiden syrjäytymisriskiä on mahdollista pienentää ja kunnan työmarkkinatukimenoja vähentää.

Tähän mennessä etäkuntouttavan työtoiminnan piirissä on ollut yhteensä 113 asiakasta, joista ostopalveluissa 91 asiakasta ja omassa toiminnassa 22 asiakasta.

3.6. Työpajatoiminnan esittely

3.6.1. Alhaisten työpaja (Alhaistentie 5, 21200 Raisio)

Alhaisten pajalla järjestettävä kuntouttava työtoiminta pitää sisällään pääasiassa Raision kaupungin eri organisaatioille tehtäviä monipuolisia avustavia töitä. Pajan henkilökunta tukee ja ohjaa asiakkaita heidän yksilöllisissä työllistymispoluissaan. Myös työllisyyspalveluyksikön urasuunnittelupalvelut ovat asiakkaiden käytössä.

Kaikilla pajan toiminnassa mukana olevilla asiakkailla on mahdollisuus nauttia Mahittulan keittiön valmistama aamiainen ja lounas. Alhaistenpajalla on 30 asiakaspaikkaa.

Alhaisten pajalla on mahdollisuus oppia uutta tai ylläpitää ja kehittää jo opittuja taitoja, vahvistaa ja lisätä työelämätaitoja, suorittaa hätäensiapukurssi, työturvallisuuskortti ja tulityökortti. Lisäksi Alhaisten pajalla on mahdollisuus Valo-valmennuksen puitteissa suorittaa puhtaus- ja kiinteistöalan perustutkinnon osia tai koko tutkinto

Alhaisten paja

Alhaisten verstaas

Alhaisten pajatilat

Rakennusvuosi	1966, remontoitu
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	486

Tilat käsittävät toimistorakennuksessa sijaitsevat 3 toimistoa sekä sosiaalitiloja yhteensä 145 m2. Pajatilat sijaitsevat viereisessä rakennuksessa, jossa käytössä on hallitilaa 340,5 m2.

Alhaisten pajalla on käytössään monipuolinen konekanta ja kuljetuskalustona kaksi minibussia henkilöstökuljetuksiin sekä pakettiauto ja katettu perävaunu tavarakuljetuksiin.

Alhaisten pajan henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Työnjohtaja (1)	Vastaa Alhaistenpajan päivittäisestä kuntouttavan työtoiminnan työnjohdosta, käsittäen asiakasohjauksen, töiden vastaanotot ja suunnittelun. Vastaa myös pajan työturvallisuudesta. Toimii lähiesimiehenä pajan työnsuunnittelijoille.
Työnsuunnittelijat (palkkatuella työllistetyt)	Työllistämissuunnitelman mukaisesti Alhaistenpajalle palkataan vuosittain 2-3 velvoitetyöllistettyä tai pitkäaikaistyötöntä määräaikaisiin työsuhteisiin.

Alhaisten pajan toiminta

Alhaisten pajalla kuntouttavaan työtoimintaan sisältyvät työtehtävät ovat monipuolisia ja yleishyödyllisiä. Alhaisten paja suorittaa keskimäärin 90 erilaista työtilausta kuukaudessa.

Esimerkkejä Alhaistenpajan kuntouttavan työtoiminnan töistä

- Kiinteistönhoidon avustavat tehtävät. Roskien poisto, haravointi, lumityöt, hiekotus.
- Kiinteistönhoidon korjaustehtävät. Aitojen korjaus/maalaus, katoksien korjaus/maalaus.
- Kaupungintalon Aaltotuolien kunnostus.
- Kaupungin eri organisaatioiden kalustesiirtojen ja kuljetusten hoito.
- Kaupungin eri organisaatioiden kalusteiden purku ja kierrätys.

- Koulujen kalusteiden siirto (pulpettien siirto luokista siivouksen tieltä, pulpettien säädöt/korjaukset).
- Leikkialueiden kunnossapidon aputehtävät. Turvahiekan siirto/tasointu, leikkivälineiden huoltoa, alueen puhdistus. Leikkimökkien kunnostus.
- Ulkoalueiden kalusteiden korjaus/huolto.
- Tukiasuntojen pintaremontit (maalauk, tapetointi, lattioiden laminointi).
- Ulkoilualueiden puhtaanapito, pienet metsätyöt/raivaustyöt. Ulkoilualueiden puusiltojen, opastuskylttien korjaus.

3.7. Raision kaupungin elinvoima- ja työllisyyspalvelujen yhteistoiminta

Kaupungin elinkeinopalvelujen ja työllisyyspalvelujen yhteistyö

Nykytila

Työllisyyspalvelujen ja elinkeinopalvelujen yhteistyö on näyttäytynyt muun muassa monialaisina yhteistapaamisina alueen yrityksissä, kun yritys on ennakoon ilmaissut esimerkiksi potentiaalisen työllistämistarpeensa. Lisäksi elinkeinopalvelut on osallistunut muun muassa käynnissä olevan SIIVET-hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn. Elinkeinopalvelujen kokonaisuudesta vastaava elinvoimapäällikkö on nimetty TE-palvelujen kanssa solmittuun yhteistyösopimukseen yritysyhteistyön vastaavaksi asiantuntijaksi.

Kaupungin työllisyyspalvelut ja elinkeinopalvelut ovat olleet yhdessä mukana myös oppilaitosten, yrittäjien ja kaupungin yhteisessä Raisio Business Racessa, joka kokoaa alueen oppilaitokset ja opiskelijat yhteen leikkimielisen kisailun merkeissä. Kisa on perinteisesti osoittautunut nuorille hyväksi kanavaksi tutustua alueen yrityksiin ja parhaassa tapauksessa löytää itselleen kesätyö tai harjoittelupaikka. Työllisyyspalvelujen pitämällä rastilla opeteltiin viime vuonna työnhakuun liittyviä asioita.

Yhtenä yhteistyön muotona nostettakoon esille myös Raision Yritys- ja rekrymessujen suunnittelu sekä yhteisen osallistuminen kaupungin messupisteelle. Messut ovat kaupungin ja Rasekon yhteisesti järjestämät ja ne on järjestetty vuosina 2019 ja 2020 keräten yli 60 rekrytoivaa yritystä sekä yli 1200 kävijää.

Tulevaisuus

Elinkeinopalvelujen ja työllisyyspalvelujen välille olisi saatavissa entistäkin vahvempaa synergiaa sekä uusia yhteistyön muotoja. Molempien palveluyksiköiden yhteisenä tavoitteena on saada työttömät työnhakijat lähemmäs elinkeinoelämää ja työpaikkoja, jolloin poikkihallinnolliselle yhteistyön tiivistämiselle on erittäin hyvät perusteet.

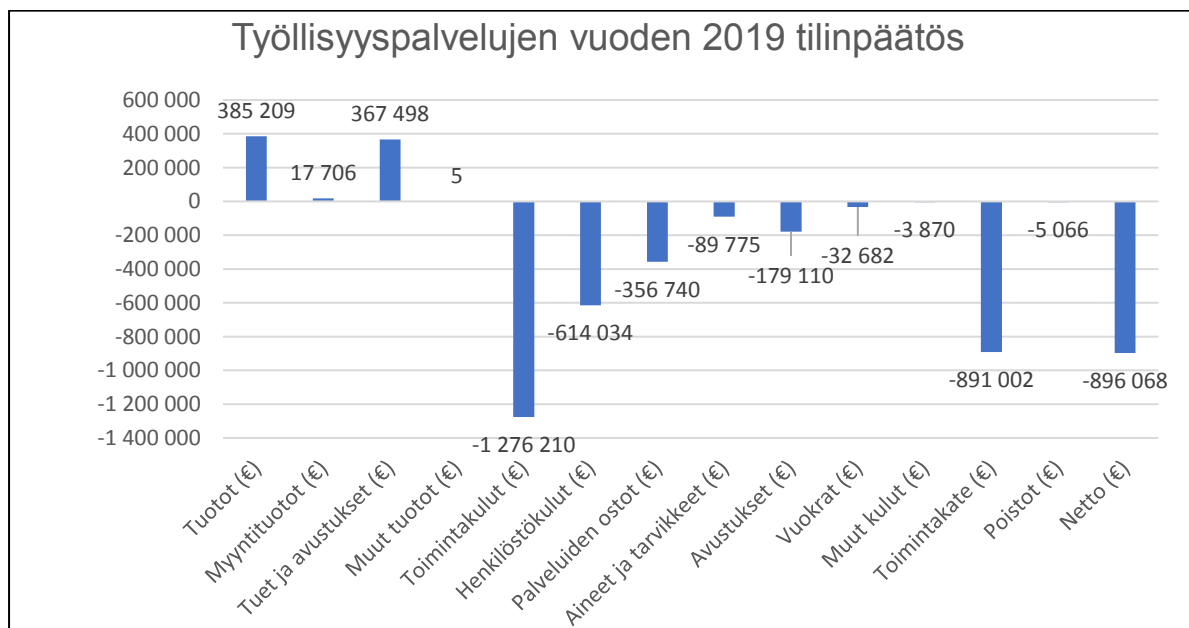
Ensimmäiset yhteistyön tiivistämiseen tähtäävät askeleet on jo otettu yhteisen asiakkuusjärjestelmän Hakosalo Asiakkaan kautta. Yhteisen järjestelmän käyttöönotto ja opettelu ovat käynnistyneet, mutta yhteisten toimintatapojen ja prosessien määrittelemine on vielä kesken. Yhteisen järjestelmän kautta on esimerkiksi mahdollista yhdistää entistä paremmin yritysten työntekijätarpeita niin kausi- ja kesätyöntekijöiden, harjoittelijoiden kuin tuetun työllistämisen osalta työttömiin työnhakijoihin. Elinkeinopalvelujen toteuttama tiivis yhteydenpito alueen yrittäjiin mahdollistaa lisäksi piilevien ja ns. hiljaisten työntekijätarpeiden paremman löytämisen jolloin edellä mainitun järjestelmän kautta tiedonkulku työllisyyspalveluihin mahdollistetaan entistä paremmin.

Pidemmällä aikavälillä saadaan parhaat tulokset jo mainittujen toimivien käytäntöjen ohella vaikkapa säännöllisesti kokoontuvilla poikkihallinnollisilla yhteistyöryhmillä, joissa käydään yhteiseen toimintakenttään liittyviä asioita läpi. Säännöllisten yhteispalaverien sekä proaktiivisten yritysten kontaktoimisen kautta saadaan kohtaantoa työllisyyspalvelujen sekä elinkeinoelämän välillä aktiivisesti ylläpidettyä sekä parannettua. Raisiossa järjestetään vuosittain säännöllisesti yritystapahtumia, joihin kaupunginkin palveluorganisaatiosta on hyvä osallistua myös elinkeinopalvelujen ulkopuolelta. Edellä mainittujen Raisio Business Racen sekä Raision Yritys- ja rekrymessujen lisäksi tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi kaupungin yritysaaumukahvit. Työllisyyteen liittyviä aihealueita tullaankin tuomaan jatkossa esille muun muassa näissä yritysaaumukahvitilaisuuksissa, joita kaupungissa järjestetään säännöllisesti.

3.8. Työllisyyspalvelujen talouden tunnusluvut vuonna 2019

Työllisyyspalvelut	Tilinpäätös 2019 Raisio	Tilinpäätös 2019 Rusko
Tuotot (€)	385 209	33 353
Myyntituotot (€)	17 706	43
Tuet ja avustukset (€)	367 498	33 310
Muut tuotot (€)	5	0
Toimintakulut (€)	-1 276 210	-94 234
Henkilöstökulut (€)	-614 034	-59 809
Palveluiden ostot (€)	-356 740	-26 680
Aineet ja tarvikkeet (€)	-89 775	-753
Avustukset (€)	-179 110	-6 433
Vuokrat (€)	-32 682	-496
Muut kulut (€)	-3 870	-62
Toimintakate (€)	-891 002	-60 881
Poistot (€)	-5 066	-115
Netto (€)	-896 068	-60 996

Työllisyyspalvelut on siirtynyt aikuissosiaalityön palvelualueelta omaksi palvelualueekseen 1.1.2019 alkaen.

4. Sosiaalipalvelut

4.1. Kunnan sosiaalipalvelujen taustalla oleva lainsäädäntö

Suomessa kuntien lakisääteinen velvoite tuottaa sosiaalipalveluja perustuu perustuslakiin ja valtiovallan määrittämään lainsäädäntöön.

Suomen perustuslain (731/1999) mukaan jokaisella on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon, jos hän ei itse kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa. Jokaisella on perustuslain mukaan oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja valtioneuvosto (VN) määrittävät toteutettavan sosiaalipolitiikan ja sosiaalihuollon sisältöä. Näihin perustuvan sosiaaliturvamallin mukaan kunnille on asetettu laajat velvoitteet järjestää lakisääteisiä sosiaalipalveluja.

Kuntien järjestämisvastuusta säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveyspalveluja koskevissa laeissa ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta (733/1992).

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) määritetään, miten ja mitä sosiaalipalveluja kunnan on tuotettava. Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) säätelee keskeiset menettelytavat asiakastyössä ja tietosuojakysymyksissä.

Laissa toimeentulotuesta (1412/1997) ja laissa toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta (815/2015) säädetään viimesijaisen ja tarveharkintaisen taloudellisen tuen myöntämisen edellytyksistä sekä valtion, Kansaneläkelaitoksen ja kunnan välisestä työnjaosta toimeentulotukeen liittyvissä tehtävissä.

Sosiaalihuollon henkilöstön pätevyysvaatimuksista säädetään sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annetussa laissa (272/2005). Sosiaalityötä toteuttavalla henkilöstöllä tulee olla Valviran hyväksymä laillistettu ammatillinen pätevyys.

Valvira ja Aluehallintovirasto (Avi) valvovat ja ohjaavat kuntien sosiaalipalvelujen toteuttamista ylimmän julkisen vallan linjausten mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on (STM) keskeinen asema sosiaalipolitiikan linjausten määrittelyssä ja valmistelussa.

4.1.1. Keskeisimmät kunnan velvoitteita ja sosiaalipalvelujen tuottamista säättävät lait kuntatasolla

Sosiaalihuoltolaki

Sosiaalihuoltolaki on laaja yleislaki, jonka tarkoituksena on turvata asiakaskeskeisesti ja yhdenvertaisin perustein tarkoituksenmukaiset, riittävät ja laadukkaat kunnan järjestämät sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet kohderyhmilleen.

Sosiaalipalveluilla ja niihin sisältyvillä tukitoimilla tarkoitetaan sosiaalialan ammattihenkilöiden ja muun asiakastyöhön osallistuvan henkilöstön työskentelyä, jolla edistetään ja ylläpidetään yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä ja hyvinvointia. Lain yhtenä keskeisenä tavoitteena on myös parantaa yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä.

Sosiaalipalvelut on lähtökohtaisesti tarkoitettu kaikille yhteiskunnan jäsenille, mutta asiakkuuksissa painopiste on erityistä tukea tarvitsevat aikuiset, nuoret ja lapset.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista

Lain erityisenä tavoitteena on edistää asiakaslähtöisyyttä, asiakassuhteen luottamuksellisuutta sekä asiakkaan oikeutta laadultaan hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalipalveluja järjestettäessä. Laki koskee sekä viranomaisten että yksityisten tuottamia sosiaalipalveluja lain soveltamisen piiriin kuuluvissa palveluissa.

Sosiaalipalveluja järjestettäessä on otettava huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet, etu, toivomukset, mielipide sekä äidinkieli ja kulttuuritausta. Lain mukaan asiakkaalla on oikeus saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista, kirjallinen palvelusuunnitelma sekä valituskelpoinen päätös tai sopimus sosiaalipalvelujen järjestämisestä.

Laissa säädetään myös viranomaisen velvollisuudesta luovuttaa asiakkaalle häntä koskevia tietoja, asiakkaan velvollisuudesta antaa tarvittavia tietoja sosiaalipalvelujen myöntämistä koskevia ratkaisuja varten sekä salassapitovelvollisuudesta.

Laki toimeentulotuesta

Laissa säädetään viimesijaisen taloudellisen tuen piiriin kuuluvan toimeentulotuen tarkoituksesta ja kansalaisten oikeudesta saada toimeentulotukea. Toimeentulotuki on tarveharkintainen taloudellisen tuen muoto, jonka tavoitteena on turvata henkilön ja perheen välttämätön toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä.

Lain mukaan jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan tai muiden ensisijaisten etuuksien ja varojen avulla. Toimeentulotuen asiakkuus edellyttää ilmoittautumista työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon, jos hakija ei ole palkansaaja, yrittäjä, päätoiminen opiskelija tai ei ole muulla tavalla lain tarkoittamalla tavalla esteellinen ottamaan palkkatyötä vastaan.

Toimeentulotuen muotoja ovat perustoimeentulotuki, täydentävä toimeentulotuki ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Ennen vuotta 2017 toimeentulotuen myöntäminen oli kokonaan kuntatasolle asetettu julkinen tehtävä.

Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta

Keskeisin lain tuottama muutos koskee valtion, kunnan ja Kansaneläkelaitoksen välistä työnjakoa toimeentulotuen rahoituksessa ja tuen myöntämisessä. Perustoimeentulotuen myöntämistä koskevat tehtävät siirtyivät 1.1.2017 alkaen Kansaneläkelaitoksen vastuulle. Samasta ajankohdasta lukien kunnan tehtäväksi tuli myöntää harkinnanvaraista toimeentulotukea joko ehkäisevän tai täydentävän toimeentulotuen muodossa.

Lain mukaan kunnalle ja Kansaneläkelaitokselle on asetettu velvoite tehdä yhteistyötä toimeentulotuen tavoitteiden toteuttamisessa. Kansaneläkelaitoksen tulee tarvittaessa ohjata perustoimeentulotuen hakijaa kunnan sosiaalipalvelujen piiriin. Toimeentulotukea koskevan toiminnan yleinen johto, ohjaus sekä kehittäminen kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Valtio vastaa toimeentulotuen rahoituksesta.

4.2. Raisen kaupungin aikuissosiaalityön tuottamien sosiaalipalvelujen tavoitteet

Kunnille on asetettu julkinen velvoite toteuttaa sosiaalipalveluja lainsäädännön asettamien reunaehtojen pohjalta. Päämääränä on ehkäistä syrjäytymistä elämän eri osa-alueilla sekä samalla muiden yhteiskunnallisten ongelmien syntymistä.

Aikuissosiaalityön tehtävänä on tuottaa palveluja kuntalaisille, jotka kohtaavat erilaisia elämänhallinnan haasteita. Ensisijaisena tavoitteena on tuottaa matalan kynnyksen periaatteella ennaltaehkäiseviä palveluja, joiden avulla pyritään estämään vaikeampien elämänhallinnan tilanteiden syntymistä. Näiden ohella aikuissosiaalityön palvelut kohdistuvat asiakkaidensa jo olemassa oleviin vaikeisiin elämäntilanteisiin, toimintakyvyn rajoitteisiin ja monenlaisten elämänhaasteiden kasautumiseen.

Aikuissosiaalityön palveluja voidaan kohdentaa asiakkaille erilaisissa kuormittavissa elämäntilanteissa, joihin voi liittyä esimerkiksi työttömyys ja sen yksilölliset seuraukset, taloudelliset vaikeudet, äkilliset kriisit, kyvyttömyys arkielämän hallintaan, mielenterveysongelmat, sairastuminen, päihdeongelmat, asunnon menettäminen tai moniongelmaisuus. Aikuissosiaalityö vastaa lisäksi maahanmuuttajien, erityisesti pakolaistaustaisten kotouttamisesta yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen ja eri yhteistyötahojen kuten 3. sektorin kanssa. Aikuissosiaalityön maahanmuuttotiimi pyrkii myös tiedottamaan, konsultoimaan ja koordinoimaan kotoutumis- ja monikulttuurisuuskysymyksissä.

Sosiaalityön tavoitteena on vahvistaa tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tukea yksilöiden ja perheiden toimintakykyä ja selviytymistä yhteiskunnassa. Viime kädessä rakenteellisella sosiaalityöllä on vaikutuksensa koko yhteiskunnan toimivuuteen ja kansantalouteen.

Raisen kaupungin aikuissosiaalityön asiakkaita ovat kaikki täysi-ikäiset asiakkaat sekä heidän perheensä. Työskentelyalueena on koko Raisen ja Ruskon sosiaalipalvelujen yhteistoiminta-alue, jossa väestöpohja on noin 31 000 asukasta.

4.3. Sosiaalitoimisto

Toiminnan esittely

Aikuissosiaalityön palvelualueella tehtävä sosiaalityö on suunnitelmallista, tavoitteellista ja pitkäjänteistä asiakas- ja asiantuntijatyötä, jonka avulla asiakasta tuetaan muutokseen. Luonteeltaan muutokseen tähtäävän sosiaalityön päämääränä on yhdessä yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kanssa ratkaista haasteellisia elämäntilanteita, vahvistaa yksilöiden ja perheiden omia toimintaedellytyksiä sekä osallisuutta. Sosiaalityö perustuu asiakkaan ja sosiaalityöntekijän yhteistyössä laatimaan suunnitelmaan.

Aikuissosiaalityön tehtävissä työskentelevät Valviran laillistamat, ammatilliset sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat.

Lainsäädännön vaatimuksiin perustuvassa asiakasprosessissa työntekijä tekee palveluntarpeenarvioinnin, jonka aikana kartoitetaan asiakkaan elämäntilanne. Asiakkaan kokonaistilanteesta tehdyn arvioinnin perusteella työntekijä tekee yhdessä asiakkaan kanssa asiakassuunnitelman, jossa määritetään asiakkaan palvelut ja tuen tarpeet.

Työskentelyssä käytetään motivoivaa työtettä, jolloin tavoitteena on yhteistyössä asiakkaan kanssa etsiä vaihtoehtoja hänen elämäntilanteensa parantamiseksi, myönteisen muutoksen aikaansaamiseksi ja itsenäisen elämänhallinnan saavuttamiseksi. Lapsiperheiden kanssa työskenneltäessä otetaan huomioon koko perheen kokonaistilanne.

Sosiaalialan opiskelijoiden ohjauksella on keskeinen merkitys työntekijöiden työnkuvassa ja opiskelijoiden oman ammattitaidon syntymisessä.

Raision sosiaalitoimisto (Kaupungintalo, Nallinkatu 2, 21200 Raisio)

Sosiaalitoimiston sisäänkäynti

Sosiaalitoimiston neuvonta ja aulatila

Rakennusvuosi	1981
Omistussuhde	Oma
Tilat (m ²)	320,5

4.3.1. Sosiaalipalvelujen henkilökunta ja tehtävät

Yksikön esimies	
Vakanssi	Tehtävät
Johtava sosiaalityöntekijä	Palvelualueen johtaminen ja esimiestehtävät, budjetin valmistelu ja toteuman seuranta, sidosryhmäyhteistyö. Kehittämisvastuut ja työryhmiin osallistuminen. VRK-tunnusten haku. Lähiesimiehenä toimiminen. Toimintakeskukset. Henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys. Soten johtoryhmän jäsen.

Yleisen sosiaalityön tiimi	
Vakanssi	Tehtävät
Sosiaalityöntekijä (3) Kirjainjaon mukaan 25 v täyttäneet asiakkaat	Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö, palvelutarpeen arvioinnit ja asiakassuunnitelmat, moniammatillinen verkostotyö, jalkautuva sosiaalityö, ehkäisevä toimeentulotuki, ennakolliset lastensuojeluilmoitukset, työn toimintatapojen kehittäminen. Yhdelle sosiaalityöntekijälle kuuluu Ruskon sosiaalityö. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Ikäihmisten sosiaalityöntekijä (1) 65 v täyttäneet asiakkaat Raisio/Rusko	Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö (liikkumista edistävät palvelut ja muut lain mukaiset tukipalvelut), palvelutarpeen arvioinnit ja asiakassuunnitelmat, moniammatillinen verkostotyö ja tiivis yhteistyö kotihoidon kanssa, ehkäisevä toimeentulotuki, työn toimintatapojen kehittäminen. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Nuorten sosiaalityöntekijä Alle 25 v asiakkaat 2-3 pv/vko Raisio/Rusko	Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö, palvelutarpeen arviot ja asiakassuunnitelmat, ehkäisevä toimeentulotuki, koulutukseen pääsyn ja työllistymisen tukeminen, jalkautuva sosiaalityö, ennakolliset lastensuojeluilmoitukset, työn toimintatapojen kehittäminen. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Ohjaaja (1)	Sosiaalihuoltolain mukainen ohjaustyö, asiakkaan ohjaus ja neuvonta tarvittaessa kädestä pitäen, sosiaalityöntekijän työparina toimiminen, jalkautuva sosiaalityö, sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän ohjaus, moniammatillinen yhteistyö, etuuskäsittelijän sijaisena toimiminen, työn toimintatapojen kehittäminen. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Palveluasumiskoordinaattori (1)	Ostopalveluna hankittavien asumispalvelujen koordinointi ja säännöllinen yhteydenpito asumispalvelupaikkoihin ja niissä asuviin asiakkaisiin, asumispalveluihin liittyvä valvonta, asumispalvelupäätösten valmistelu, tiivis yhteistyö sosiaalityöntekijöiden ja verkostojen kanssa. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.

Asumistiimi	
Vakanssi	Tehtävät
Sosiaalityöntekijä (1)	Tukiasukkaiden kanssa tehtävä sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö, palvelutarpeen arvioinnit ja asiakassuunnitelmat, jalkautuva sosiaalityö, ammatillinen verkostotyö, ehkäisevä toimeentulotuki, työn prosessien ja toimintatapojen kehittäminen. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.

Ohjaaja, asumisohjaus (2)	Tukiasukkaiden jalkautuva sosiaaliohjaus: arjen käytäntöjen opettaminen, asumisohjaus, ohjaus palveluihin, avustaminen tukien hakemisessa, moniammatillinen verkostotyö, Pilke-ryhmän vetäjänä toimiminen (toinen ohjaajista). Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Psykiatrinen sairaanhoitaja (1,5 pv/vko)	Asiakkaiden tapaaminen ja motivointi päihteidenkäytön ja rahapelaamisen vähentämiseen/lopettamiseen, jalkautuva työ tukiasukkaiden koteihin ja asumisohjaajan työparina toimiminen, ohjaus kaupungin palveluihin, rentoutushoidon toteuttaminen kuntouttavassa työtoiminnassa oleville.

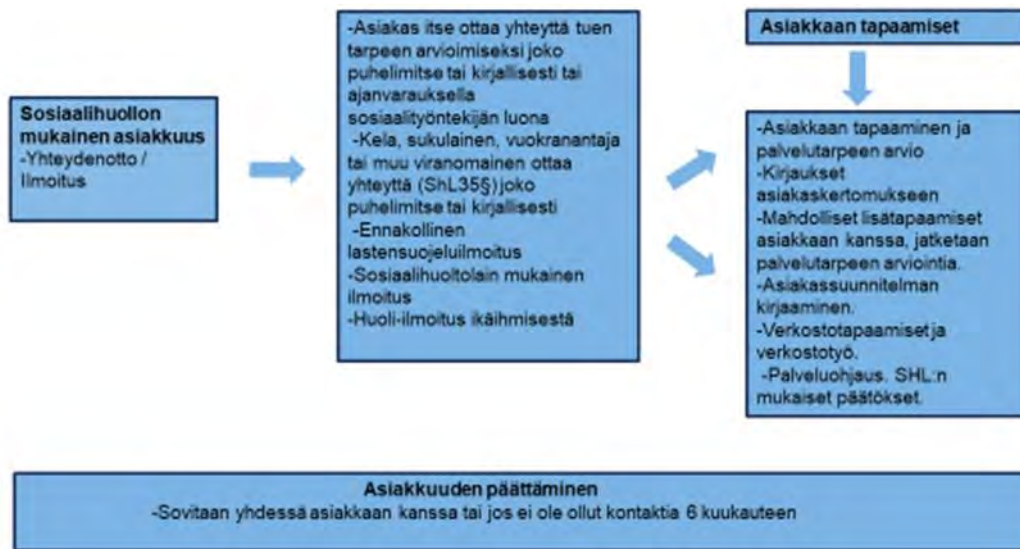
Maahanmuuttajien sosiaalityön tiimi	
Vakanssi	Tehtävät
Sosiaalityöntekijä (2)	Kotoutumiseen tähtäävä sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö pakolaisten ja vieraskielisten, erityisesti perheenyhdistämisen kautta tulneiden ja niiden asiakkaiden kanssa, joiden kielitaito on puutteellinen. Palvelutarpeen arviot ja asiakassuunnitelmat, yhteisöllinen sosiaalityö, monialainen verkostotyö, jalkautuva sosiaalityö. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.
Ohjaaja (1)	Asiakkaan ohjaus ja neuvonta tarvittaessa kädestä pitäen palveluihin, tukien hakemisessa avustaminen, sosiaalityöntekijän työparina toimiminen, jalkautuva sosiaalityö, moniammatillinen verkostotyö. Perhekeskus Satelliitin äiti-lapsiryhmän ohjaus, Keho ja mieli -ryhmän vetäminen. Kiertävä virka-aikainen viranomaispäivystys.

Palvelusihteerit	
Vakanssi	Tehtävät
Palvelusihteeri	Effica-pääkäyttäjän tehtävät, KANTA- järjestelmän vastuuhenkilö, henkilöstöpäätösten valmistelu, vammaispalvelun laskujen asiatarkastus, palvelu- ja asiakastilastot, laskujen jälkikirjaus Efficaan.
Palvelusihteeri	Tukiasuntojen vuokrasopimusten laadinta sekä vuokrien laskutus ja seuranta, sosiaalitoimiston neuvonnan tehtävät, arkistointi, laskujen asiatarkastus, toimistotarviketilaukset, Honkamäen edunvalvonnassa olevien asiakkaiden ruokailun laskutus.
Palvelusihteeri	Pakolaiskorvausten hakeminen, laskujen asiatarkastus (osto- ja kululaskut) ja kierrätys, M2 asiatarkastus, asumispalveluiden laskutuksen seuraaminen, tulojen kirjaukset, laskujen jälkikirjaaminen Efficaan, opiskelijarahat. Tietoturvavastaava.

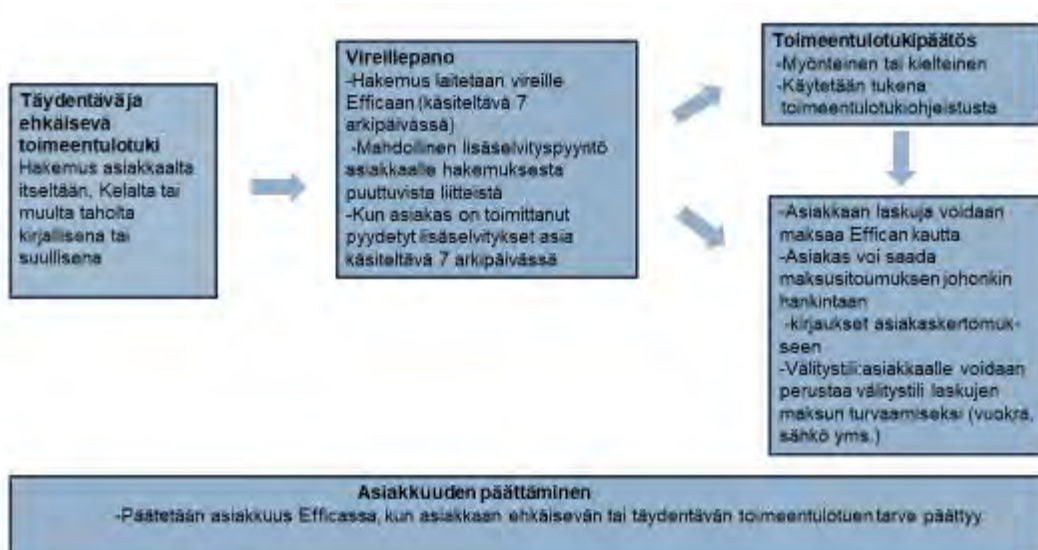
Etuuskäsittely	
Vakanssi	Tehtävät
Etuuskäsittelijä (1)	Täydentävän toimeentulotuen hakemusten käsittely, välitystilitt, Kaikkien tiimien asiakkaat. Moniammatillinen yhteistyö.

4.3.2. Aikuissosiaalityön asiakasprosessit

Asiakasprosessin kulku sosiaalipalveluissa

Asiakasprosessin kulku: Täydentävä- ja ehkäisevä toimeentulotuki

4.3.3. Aikuissosiaalityön omat menetelmät

Sosiaalihuoltolain 7 § määrittää rakenteellisen sosiaalityön sisällöstä. Tiivistettynä rakenteellisella sosiaalityöllä tarkoitetaan kaikkia niitä työmenetelmiä ja systemaattisen tiedontuottamisen välineitä, joilla yleisellä tasolla parannetaan sosiaalityön sisältöä vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita, kehitetään kunnan asuin- ja toimintaympäristön toimintaa sekä vaikutetaan vallitseviin yhteiskunnallisiin olosuhteisiin.

Raisiossa sosiaalityön omia menetelmiä ovat ohjaus ja neuvonta, asiakastapaamiset, kotikäynnit, asiakas- ja asiantuntijaverkostotyö, tiimityöskentely, moniammatillinen yhteistyö, jalkautuva sosiaalityö, sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminta ja yksilöohjaus, yksilökohtainen talousneuvonta, keho- ja mieliohjaus, ikäihmisten päihderyhmätoiminta, asuinalueilla tehtävä

rakenteellinen jalkautuva sosiaalityö, tilastointi, asiakastytytyväisyyskyselyt sekä toimintakeskusten toiminta.

4.3.4. Osallistavan sosiaaliturvan kuntakokeilun vaikutus työtapojen kehittämiseen

Raision kaupungin sosiaalipalvelut osallistui valtakunnalliseen Osallistavan sosiaaliturvan kuntakokeiluun ajalla 2017-2019. Kokeilu alkoi Raisiossa, Kangasalla, Kemijärvellä, Kuopiossa, Tampereella ja Torniossa. Kokeilukuntien tehtävänä oli kehittää yhdessä Terveiden- ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa osallistavan sosiaaliturvan malli ja ottaa se kunnan aikuissosiaalityön toimintakehykseksi. Raisiossa kohderyhmänä olivat aikuissosiaalityön asiakkaat ja tulottomat sekä Kansaneläkelaitoksen kuntaan ohjaamat vaikeasti työllistyvät toimeentulotukiasiakkaat.

Hankkeessa osallistavalla sosiaaliturvalla tarkoitettiin -sosiaalityössä käytössä olevaa tai kehitettävää- osallistavaa ja valaistavaa työtapaa, jolla pyritään vahvistamaan asiakkaan omaa toimintaa, ymmärrystä ja toimintamahdollisuuksia. Raision mallissa työskentely painottui tehostetun yksilötyön lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoiminnan kehittämiseen sekä yhteisölliseen työskentelyyn, johon sisältyi matalan kynnyksen kohtaamispaikan ja asukastuvan perustaminen.

Hankkeen ansiosta Raision keskustaan perustettiin matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja asiointipiste Olkkari sekä Petäsmäen alueelle asukastupa, jossa alueen asukkaita käydään tapaamassa. Myös päiväkeskus Jokelan kehittämistyö sai innoitusta hankkeen osallisuusnäkökulmasta.

Hankkeen aikana kokeiltiin lisäksi terveydenhoitajan ja asumisneuvojan työnkuvan yhdistämistä aikuissosiaalityöhön. Terveystenhoitaja toimi linkkinä terveydenhuollon ja sosiaalitoimen välillä. Terveystenhoitajan hyöty hankkeessa oli terveydenhoitoalan asiantuntijan helpompi tavoitettavuus ja hyödyntäminen terveysneuvonnassa. Asumisneuvoja puolestaan toimi vuokranantajien, asukkaan ja sosiaalitoimiston kanssa yhteistyössä ja teki ehkäisevää työtä vuokratästen ja asumisen häiriöiden ehkäisemiseksi

Hanke oli Raision aikuissosiaalityön näkökulmasta erittäin onnistunut ja toi mukanaan uusia pysyviä toimintatapoja ja uudenlaisen toiminnan kehityksen tehtävällä sosiaalityölle. Sosiaalityössä otettiin käyttöön uusia moniammatillisia työtapoja, asiakkaat otettiin mukaan oman toiminnan suunnitteluun ja sosiaalityötä tehtiin näkyvämmäksi muille.

Hankkeessa opittuja hyviä asioita viedään jatkossakin eteenpäin ja oman työn kehittäminen jatkuu sosiaalipalveluissa edelleen.

4.3.5. Keskeiset yhteistyökumppanit

Aikuissosiaalityön yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä eri tahojen kanssa sekä seudullisesti, paikallisesti että Raision kaupungin muiden yksiköiden kanssa. Yhteistyötahoja ovat muun muassa työllisyyspalvelut, perhepalvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut, lastensuojelu, kotihoito, kaupungin tekninen keskus, terveydenhuolto, Kansaneläkelaitos, seurakunta ja kirkon diakoniatyö sekä kolmannen sektorin toimijat.

Kaupungin omien yksiköiden välinen yhteistyö on keskeistä ja erityisesti sosiaalipalvelujen ja työllisyyspalvelujen välinen yhteistyö on tärkeää aikuisten asiakkaiden jatkosijoittumiseen tähtäävissä toiminna.

4.3.6. Raision kaupungin aikuissosiaalityön tuottamat palvelut ja asiakasmäärät

Raision kaupungin aikuissosiaalityö tuottaa sekä omana työnä järjestettäviä palveluja, että hankkii ulkoisia ostopalveluja täydentämään palvelutarpeita, joita ei ole mahdollista tuottaa omana työnä.

Sosiaalihuoltolain 14 § on lueteltu sosiaalipalvelut, joita kuntien on järjestettävä asiakkaan tuen tarvetta vastaavasti sen sisältöisenä ja siinä laajuudessa, mitä lainsäädäntö edellyttää. Näitä tukitoimia voivat olla esimerkiksi tukihenkilötoiminta, työtoiminta, perhetyö, kotipalvelu, sosiaalinen kuntoutus sekä taloudellisen tilanteen tai asumisen tukeminen.

Aikuissosiaalityön palvelualueella tapahtuva työskentely on muuttanut muotoaan monella tavalla sen jälkeen, kun perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi lainsäädännön muutoksella Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi 1.1.2017 alkaen.

Uudistuksen tavoitteena oli perustoimeentulotuen myöntämisen kriteerien yhdenmukaistaminen eri kuntien ja maakuntien välillä. Kunnan järjestämän sosiaalityön tehtävänä on edelleen myöntää harkinnanvaraista ehkäisevää - ja täydentävää toimeentulotukea asiakkaiden akuutteihin tarpeisiin ja kriiseihin.

Toimeentulotukilainsäädännön muutoksen myötä työntekijät voivat kuitenkin aikaisempaa huomattavasti enemmän keskittyä koulutustaan vastaavaan kokonaisvaltaiseen sosiaalityöhön ja työskentelytapojen kehittämiseen asiakkaiden elämänhallinnan parantamiseksi. *Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta* edellyttää silti myös kunnan sosiaalipalvelujen ja Kansaneläkelaitoksen välistä tiivistä yhteistyötä, jotta asiakkaiden muu sosiaalipalvelujen tarve ja toimintakyky tulisi välttämättömän talouden turvaamisen ohella kartoitettua kokonaisvaltaisesti.

Täydentävän - ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakkaat 2017-2019

Toimeentulotuki	2017	2017	2018	2018	2019	2019
	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko
Ehkäisevä	370	23	348	17	218	16
Täydentävä	682	19	669	22	510	16
Yhteensä	1052	42	1017	39	728	32

Toimeentulotukitaulukosta selviää, että harkinnanvaraisen toimeentulotuen asiakkaat ovat vähentyneet huomattavasti ajalla 2017-2019. Vähentymistä selittää osaltaan se, että Kela on kehittänyt ja laajentanut myöntämisen perusteita ja yhteistyö Kelan ja sosiaalitoimen välillä toimii hyvin. Kunnan ei tarvitse enää paikata Kelan puutteellista tukijärjestelmää.

Luvuissa on mukana kaikki päätökset, joihin sisältyvät myös kielteiset päätökset.

Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkuudet 2017-2019

Shl-päätökset	2017	2017	2018	2018	2019	2019
	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko
Alle 25-vuotiaat	82	7	79	14	81	18
Yli 25-vuotiaat	567	42	551	67	512	59
Yhteensä	649	49	630	81	593	77

Tarkisteluista käy ilmi, että Ruskon kunnassa toimeentulotukiasiakkaita on selvästi vähemmän kuin Raisiossa, mutta Ruskon sisällä asukkaista useampi on muiden sosiaalipalvelujen kuin toimeentulotuen piirissä. Raision ja Ruskon asiakasprofiilien eroihin vaikuttavat monet tekijät kuten kunta- ja elinkeinorakenne sekä väestöpoliittiset tekijät.

Sosiaalipalvelujen asiakkaat 2019

	Raisio	Rusko	Yhteensä
Toimeentulotuki			
Ehkäisevä	218	16	234
Täydentävä	510	16	526
Yhteensä	728	32	760
Shl-palvelut	593	77	670
Kaikki yhteensä	1321	109	1430

Vuonna 2019 *sosiaalihuoltolain 14 §* mukaisten palvelujen piirissä oli 45 % Raision kaupungin sosiaalipalvelujen asiakkaista ja Ruskon 71 %. Taloudellisen tuen ja muiden sosiaalipalvelujen tarve eivät välttämättä myöskään kohdistu samoihin asiakkaisiin. Asukaslukuun suhteutettuna 5,5 % Raision kaupungin asukkaista ja 1,7 % Ruskon kunnan asukkaista on ollut Raision kaupungin aikuissosiaalityön asiakkaana vuonna 2019.

Kaikki asiakkuudet avataan asiakasjärjestelmään, joten luvuissa ovat mukana jokainen asiakasmerkintään johtanut asiakkuus, joka voi olla kertaluonteinen tai pidempiaikainen. Luvuissa näkyvät myös kielteiset päätökset. Asiakkaina voivat olla esimerkiksi lapsiperheet, ikäihmiset, epävakaassa työmarkkina-asemassa olevat - tai heikossa yhteiskunnallisessa asemassa olevat asiakkaat.

Aikuissosiaalityön yksikössä sosiaalinen kuntoutus, välitystililt ja tukiasunnot tuotetaan omana työnä. Sosiaalinen kuntoutus tulisi huomattavasti kalliimmaksi toteuttaa ostopalveluna ja talousvaikeuksissa olevien asiakkaiden välitystilitoiminta on virallista edunvalvontaa kevyempi ja edullisempi vaihtoehto. Tukiasuntotoiminta korvaa osaltaan kalliita asumisen ostopalveluja.

4.3.7. Aikuissosiaalityön yksikön omana toimintana järjestämät tukiasunnot

Sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaan tuettuja asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea itsenäisessä asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Julkisen vallan tehtävänä on *perustuslain 19 §:n 4 momentin* nojalla edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumiseen.

Raision kaupungin aikuissosiaalityöllä on käytössään välivuokrattuja asuntoja eri puolilla kaupunkia. Asuntoja vuokrataan sosiaalitoimen asiakkaille, jotka tarvitsevat asumisen lisäksi säännöllistä asumisohjausta elämänhallinnan haasteiden johdosta. Tukiasunnoissa asuu mielenterveys- ja päihdeasiakkaita, lapsiperheitä ja maahanmuuttajia.

Monilta osin tukiasukkaiden asuminen sujuu hyvin. Haasteena kuitenkin on, että osalla asukkaista ilmenee runsaasti häiriökäyttäytymistä, vahingontekoa, vaikeaa arjen hallitsemattomuutta sekä vuokranmaksuongelmia. Näiden asukkaiden asumistarpeisiin ei ole

tarjolla sopivia tukiasuntoja, sillä kaikki nykyiset tukiasunnot ovat tavallisissa kerros- ja rivitaloissa. Jos asuminen ei tavallisessa taloyhtiössä onnistu, on tarjolla vain ostopalvelupaikkoja tai soluasuntoja. Tähän haasteeseen on yhdessä kaupungin teknisen keskuksen kanssa etsitty ratkaisua ja tehty tarvesuunnitelma moduuliasunnoista.

Tuki- ja välivuokrattuja asuntoja oli kesäkuun 2020 lopussa vielä 112 ja kotitalouksia 103. Määrä oli aiemmin tasaisessa kasvussa, mutta se on tässä vaiheessa jo kääntynyt laskuun noin 130 asunnosta. Kehittämistyön tuloksena tuki- ja välivuokrattuja asuntoja on 69 kpl 30.11.2020.

Tukiasuntoja ollaan päättäjien ohjeistamana edelleen vähentämässä, sillä tukiasuntojen/välivuokrattujen asuntojen määrä on samankokoisiin kaupunkeihin verrattuna ollut merkittävän suuri.

Tukiasuntotoiminnan kehittämistä varten on laadittu sosiaalisen asumisen toimenpidesuunnitelma vuonna 2019. Kehittämiskokonaisuuksiksi on määritetty asumistiimin resurssien lisääminen toimivien prosessien mahdollistamiseksi, vaikeasti asutettavien asukkaiden asumisen toteuttaminen erillisissä moduuliasunnoissa ja vuokravelkojen velkajärjestelyt. Lisäksi tavoitteena on vähentää tukiasuntojen määrää asteittain kolmen vuoden aikana (80-60-40 asuntoa) ja toiminnan tueksi on luotu yhdenvertainen toimintamalli vuokrasaatavien perintään. Tärkeää on myös lisätä tukiasuntoa tarvitsevien palvelutarpeen arviointia. Vuokranmaksua on pyritty tukemaan sopimalla asumistukien maksamisesta suoraan vuokranantajalle.

Yleisellä tasolla on hyvä huomioda, että turvautuminen asumisen ostopalveluihin on selvästi kalliimpaa kuin omana toimintana suunnitelmallisesti ja hallitusti toteutettu tukiasuntotoiminta.

4.3.8. Rasion kaupungin aikuissosiaalityön ostopalvelut

Rasion kaupungin aikuissosiaalityön varsinaiselle palvelutuotannolle on ominaista, että tukiasuntoja ja toimintakeskusten toimintaa lukuun ottamatta valtaosa asiakkaiden palveluista järjestetään ostopalveluina.

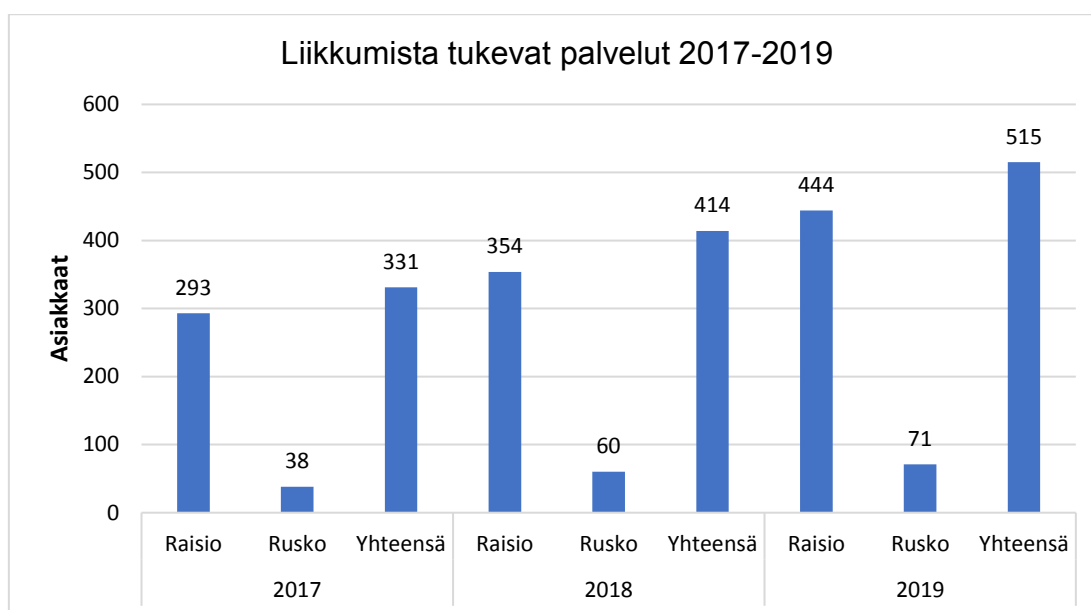
Liikkumisen tukeminen

Sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa suurinta palveluryhmää asiakasmäärillä mitattuna edustaa liikkumista tukevat palvelut *sosiaalihuoltolain 23 §* nojalla. Palvelun piirissä on noin 60 % kaikista sosiaalihuoltolain mukaisten ostopalvelujen asiakkaista ja alle 2 % Rasion ja Ruskon yhteistoiminta-alueen asukaskannasta.

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään asiakkaille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn johdosta ja jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen takia. Lain mukaan liikkumista tukevaa palvelua ei voi kuitenkaan käyttää terveydenhuollon matkoihin.

Palvelun etuna on, että se tukee lain tarkoittamalla tavalla toimintakyvyltään rajoitteisten kotona asumista, arkitoiminnoissa selviytymistä ja jäljellä olevaa toimintakykyä. Samalla tämä ehkäisee kalliimpien ostopalvelujen tarvetta. Liikkumista tukevat palvelut on järjestetty yksilömatkoina toteutettavana kuljetuspalveluna, jota tukee reittilinjapalvelu.

Liikkumista tukevien palvelujen asiakkaat 2017-2019

Valtaosa, 70 % liikkumista tukevia palveluja käyttävistä asiakkaista on 75-vuotta täyttäneitä. Heistä 50 % on 85-vuotiaita tai vanhempia. Yhteistoiminta-alueen väkilukuun suhteutettuna palvelua käyttää alle 2 % asukkaista. Liikkumista tukevat palvelut edistävät ensisijaisesti ikääntyneiden asiakkaiden arkitoiminnoissa selviytymistä ja toimintakyvyn ylläpitämistä.

Tavoitteena on kehittää olemassa olevaa linjareittipalvelua, jolloin useampi samalla alueella asuva asiakas voi käyttää yhteistä kuljetuspalvelua asiointeihin ja vastaavasti yksilömatkoina toteutettavan kuljetuspalvelun tarve pienenee. Tämä on eräs tärkeä kehittämiskohde ikääntyvän väestön liikkumisen edistämiseksi.

Kotipalvelu ja tukihenkilötoiminta

Ostopalveluna hankittavat -kotipalvelu tai tukihenkilöpalvelu- kuuluvat myös kotona-asumista ja itsenäistä selviytymistä edistäviin palveluihin. Valtaosa palveluntuottajista työskentelee kuntouttavalla työotteella, jolloin ensisijaisena tavoitteena on asiakkaan omatoimisen toimintakyvyn lisääminen. Palveluryhmä kuuluu käyntikerta- ja tuntihinnoittelun piiriin. Koti- tai tukihenkilöpalvelun kohderyhmänä voivat olla eri ikäiset toimintakyvyltään rajoitteiset asiakkaat joko omassa kodissaan tai kodin ulkopuolella.

Asiakasmäärät shl-kotipalvelussa ostopalveluina 2017-2019

Kotipalvelu	2017	2017	2018	2018	2019	2019
	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko
Alle 25-vuotiaat	1	0	0	0	1	0
25-vuotta täyttäneet	9	2	12	5	11	3
Yhteensä	10	2	12	5	12	3

Asiakasmäärät shl-tukihenkilöpalvelussa ostopalveluina 2017-2019

Tukihenkilöpalvelu	2017	2017	2018	2018	2019	2019
	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko
Alle 25-vuotiaat	22	1	19	4	15	5
25-vuotta täyttäneet	14	5	24	4	31	9
Yhteensä	36	6	43	8	46	14

Raision- ja Ruskon yhteistoiminta alueella tukihenkilöpalveluasiakkuus on selvästi yleisempää kuin kotipalveluasiakkuus.

Asumispalvelut ostopalveluina

Sosiaalihuoltolain mukaan järjestettävistä palveluista kustannustasoltaan korkein palveluryhmä on ostopalveluna järjestettävät asumispalvelut *sosiaalihuoltolain 14 §, 21 § ja 22 § nojalla*. Asumispalvelussa olevat asiakkaat eivät selviä itsenäisesti omassa asunnossaan vaan tarvitsevat asumiseensa tukea, valvontaa sekä apua arjen toiminnoissa kuten lääkkeiden otossa ja hygieniassa.

Raision kaupungin sisäisen työnjaon mukaan aikuissosiaalityön yksikkö huolehtii ensisijaisesti nuorten ja työikäisten mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden välttämättömistä asumispalveluista. Näiden asiakkaiden palveluihin liittyvistä velvoitteista säädetään erikseen *sosiaalihuoltolain 24 § ja 25 §* kohdissa. Ikäihmisten asumispalveluista vastaa ensisijaisesti Raision kaupungin hoito- ja hoivapalvelut.

Seuraavasta taulukosta käy ilmi, että 76 % aikuissosiaalityön asumispalvelujen asiakkaista on kevyempien asumispalvelujen piirissä, kaikista asiakkaista 36 % on tuetun asumisen - ja 40 % palveluasumisen asiakkaita. Tehostetussa palveluasumisessa on 24 % kaikista asumispalvelujen asiakkaista.

Sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelut 2019

	Asiakkaat		Eurot	
	Raisio	Rusko	Raisio	Rusko
SHL-palveluasuminen	34	3	761 724 €	51 233 €
SHL-palveluasuminen / päihde	6	0	122 944 €	0 €
SHL-tehostettu palveluasuminen / päihde	8	0	190 549 €	0 €
SHL- tuettu asuminen	35	3	277 474 €	56 815 €
SHL-tehostettu palveluasuminen	13	5	436 707 €	134 003 €
Yhteensä	96	11	1 789 400 €	242 053 €

Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen asukaslukuun suhteutettuna alle 0,5 % asukkaista on aikuissosiaalityön yksikön järjestämien ostettujen asumispalvelujen piirissä. Valtaosa asiakkaista on mielenterveyskuntoutujia.

4.3.9. Toimintakeskusten esittely

Raision kaupungin omaan toimintaan perustuva työ tuottaa monipuolisia palveluja edullisesti suhteessa vastaaviin yksityisiin ostopalveluihin, joissa jokainen yksittäinen palvelu on hinnoiteltu erikseen. Raision kaupungin omaan työhön pohjautuvien toimintakeskusten tavoitteena on tuottaa palveluja kustannustehokkaasti ja niiden avulla saadaan ylläpidettyä ja parannettua asiakkaiden toimintakykyä ilman kalliita ostopalveluja.

Olkkari (Raisiontori 6, 21200 Raisio)

Raision keskustassa sijaitseva Asiointipiste ja Olkkari on uusi ennaltaehkäisevään työhön sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen keskittyvä matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja palveluneuvontaa tarjoava tila.

Olkkarin sisäänkäynti

Olkkarin muuntautuva monimuototila

Rakennusvuosi	1981
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	271

Palvelumuoto painottuu sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluneuvontaan ilman ajanvarausta. Palvelu on tarkoitettu kaikenikäisille ja kohderyhmänä ovat kaikki kuntalaiset ikään katsomatta.

Tilassa on mahdollista asioida sähköisesti joko palveluneuvojan tai vapaaehtoisen digineuvojan tuella tai itsenäisesti asiakaspäätteellä.

Olkkariin jalkautuu monipuolisesti kaupungin omia palveluntuottajia sekä Kela, seurakunta ja järjestötoimijoita. Kaupungin omista yksiköistä mukana tällä hetkellä ovat aikuissosiaalityö, perhepalvelut, vammaispalvelut, varhaiskasvatus sekä hoito- ja hoivapalvelut ja yhteistyötä kehitetään jatkuvasti.

Olkkarin matalan kynnyksen palveluilla on mahdollista tavoittaa asiakaskuntaa, joka ei nykyisellään ohjautu palvelujen piiriin, mutta hyötyisi tarjolla olevista palveluista. Osalle asiakkaista voidaan tarjota ohjausta ja neuvontaa ilman, että se johtaa varsinaiseen asiakkuuteen esimerkiksi sosiaalityössä. Vahvemman tuen tarpeessa olevat asiakkaat voidaan puolestaan ohjata oikean palvelun piiriin. Olkkari tarjoaa näin mahdollisuuden myös etsivään sosiaalityöhön.

Uusi matalankynnyksen toiminta antaa tilaisuuden uudentylaiselle kuntalaisten kohtaamiselle ja samalla kehittää kunnan ja erityisesti sosiaalipalvelujen imagoa positiivisempaan ja lähestyttävämpään suuntaan. Olkkari on aloittanut toimintansa täysipäiväisesti 1.2.2019 alkaen. Se on avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin.

Olkkari toimii monipalvelupisteenä, siellä järjestetään päivittäin vaihtuvia ohjelmia, teemaviikkoja ja siellä on erillinen tila ajanvarauksella tapahtuville asiakastapaamisille.

Olkkarissa työskentelee vakituisena työntekijänä yksi vastaava ohjaaja.

Olkkarin kävijämäärät 1.2.2019-31.12.2019

	Kävijät	Kävijät/pv
Helmi-toukokuu	3860	47
Kesä-elokuu	3409	71
Syys-joulukuu	7197	89
Yhteensä	14466	

Honkamäen päivätoimintakeskus (Alhaistentie 14, 21200 Raisio)

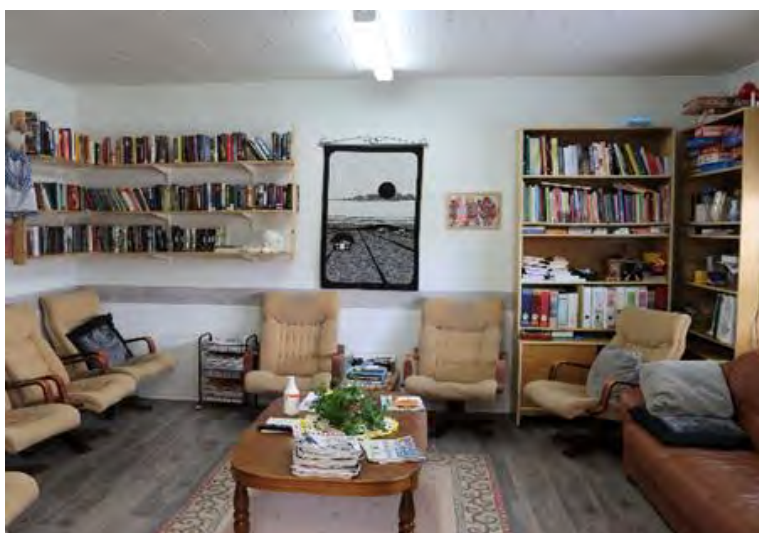
Honkamäen päivätoimintakeskus on toukokuusta 2008 asti toiminut mielenterveyskuntoutujille suunnattu toimintakeskus Raisiossa. Sen piirissä toteutettava ammatillinen päivätoiminta on kaupungin omana työnä tuotettavaa toimintaa. Toiminta perustuu päihteettömyyteen ja keskuksessa on mahdollisuus päivittäiseen ruokailuun.

Toimintakeskus on ensisijaisesti 18 vuotta täyttäneille, omassa kodissa asuville aikuisille mielenterveyskuntoutujille päivätoimintaa tarjoava päiväkeskus. Honkamäessä työskentelee kaksi ammatillisesti koulutettua ohjaajaa, jotka ovat suuntautuneet kuntouttavaan mielenterveystyöhön. Asiakkuudet syntyvät erikoissairaanhoidon psykiatristen palvelujen ja Raison kaupungin oman mielenterveysyksikön kautta, mutta myös muiden palveluyksiköiden asiakkaat voivat tulla asiakkaiksi.

Asiakkailla on yleensä jokin mielenterveyden häiriöön perustuva diagnoosi, mutta asiakkuus voi syntyä myös sen perusteella, että asiakkaalla on muu haasteellinen elämäntilanne ja tähän liittyviä kriisejä ja elämäntilanteen vaikeuksia.

Honkamäen päivätoimintakeskus

Honkamäen ryhmätila

Rakennusvuosi	1946,
remontoitu	
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	118

Honkamäen päivätoiminnan toiminnan etuna voidaan pitää erityistä asiakaslähtöisyyttä sekä asiakkaiden moninaisiin yksilöllisiin tarpeisiin räätälöityjä tukimuotoja.

Varsinaisen päivätoiminnan ja kotikäyntien ohella ohjaajat ovat tukena erilaisissa kodin ulkopuolissa asioinneissa kuten lääkärisikäynneissä, sairaalasta kotiutumisissa, äkillisissä kriiseissä ja erilaisissa muissa virallisissa instansseissa. Keskuksen toiminnan piirissä järjestetään ryhmiä, tutustumiskäyntejä, henkilökohtaista tukea, elämäntilanteen tukevaa kuntoutusta, retkiä, luentoja ja erilaisten asiantuntijoiden vierailuja.

Honkamäen toiminnan, tuen ja avun monipuolisuus näkyy henkilökunnan vahvana sitoutumisena, parempana valvottavuutena sekä taloudellisena edullisuutena suhteessa vastaavia palveluja tarjoaviin ostopalveluihin, joissa jokainen tukipalvelu hinnoitellaan erikseen.

Toimintakeskuksen toiminta mahdollistaa asiakkaiden kotona-asumisen ja ehkäisee raskaampien palvelujen tarvetta kuten kodin ulkopuolinen palveluasuminen tai psykiatriset sairaalajaksot. Käytännössä tuloksena on myös erikoissairaanhoidon kustannusten säästöä.

Honkamäen päivätoimintakeskuksen henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Ohjaaja (2)	Päiväkeskustoiminnan toteutus ja suunnittelu, hoito- ja palvelusuunnitelmien laatiminen ja päivitys, verkostoyhteistyö, ryhmätoiminnan ohjaus ja suunnittelu, kotikäynnit ja yksilökeskustelut, tukihenkilönä toimiminen erilaisissa asioinneissa sekä terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisessä. Lääkehuollon organisointi, keittiötöyt ja kodinhoidolliset tehtävät, opiskelijaohjaus. Osallistuminen kiinteistönhuoltoon.

Honkamäen asiakasmäärät ja käyntikerrat 2019

Kuukausi	Asiakasmäärä	Käynnit/kk
tammikuu	26	109
helmikuu	27	110
maaliskuu	28	121
huhtikuu	29	114
toukokuu	29	110
kesäkuu	29	107
heinäkuu	28	29
elokuu	29	124
syyskuu	27	98
lokakuu	28	103
marraskuu	26	88
joulukuu	26	81
Käyntikerrat yhteensä		1194

Käyntikertoja arvioitaessa on syytä huomioida, että yksi käynti tarkoittaa käytännössä yhtä Honkamäen päivätoimintapäivää, tämän lisäksi tulevat kotikäynnit ja muut asioinneissa avustamiset.

Asiakkaista 76 % on naisia ja 24 % miehiä. Honkamäen päivätoimintakeskuksessa käy eri ikäisiä asiakkaita, nuorimpien ollessa alle 30-vuotiaita.

Jokelan päiväkeskus (Raisiontie 107, 21210 Raisio)

Jokelan päiväkeskuksen toiminta on suunnattu pääasiassa työikäisille päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Päiväkeskus Jokela on päihteetön matalan kynnyksen kohtaamispaikka.

Jokelan asiakkuus edellyttää aina aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän tekemää palvelutarpeenarviointia ja asiakkailla on aina sosiaalitoimen asiakkuus. Virallista mielenterveyshäiriön diagnoosia tai hoitosuhdetta ei edellytetä. Asiakkuudessa keskeistä on, että asiakkaalla on elämänhallinnan vaikeuksia, jotka vaativat ulkopuolista tukea.

Päiväkeskuksessa tehdään vielä erikseen yhdessä asiakkaan kanssa erillinen palvelusuunnitelma, jossa määritellään asiakkaan omat tavoitteet sekä mahdollinen muu tuen tarve päivätoiminnassa käymisen toteutumiseksi.

Alkutavoitteena on saada asiakkaan päivärytmi kuntoon ja sisältöä päivään. Päämääränä on saada kuntouttavalla työotteella asiakasta eteenpäin esimerkiksi kuntouttavaan työtoimintaan, opiskeluun tai sosiaalisen kuntouksen ryhmätoimintaan.

Tavoitetaso riippuu asiakkaan lähtötilanteesta ja tavoitteena on ehkäistä syrjäytymisprosessia. Jokelan palvelukeskus tukee asiakkaitaan psyykkisessä, fyysisessä ja sosiaalisessa pärjäämisessä ja omien voimavarojen löytämisessä.

Jokelan päiväkeskus on uusi vuonna 2019 perustettu palveluyksikkö, jossa työskentely painottui ensimmäisen vuoden aikana keskuksen toimintamuotojen kehittämiseen.

Varsinainen toiminta alkoi vuoden 2019 lopussa ja vakituksia asiakkaita Jokelassa on tällä hetkellä 15.

Toiminnan kehittämisen myötä asiakaskanta ja asiakasmäärä muotoutuvat edelleen.

Jokelan päiväkeskus

Jokelan askartelutila

Rakennusvuosi	1949,
remontoitu	
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	165

Jokelan päiväkeskuksen henkilökunta

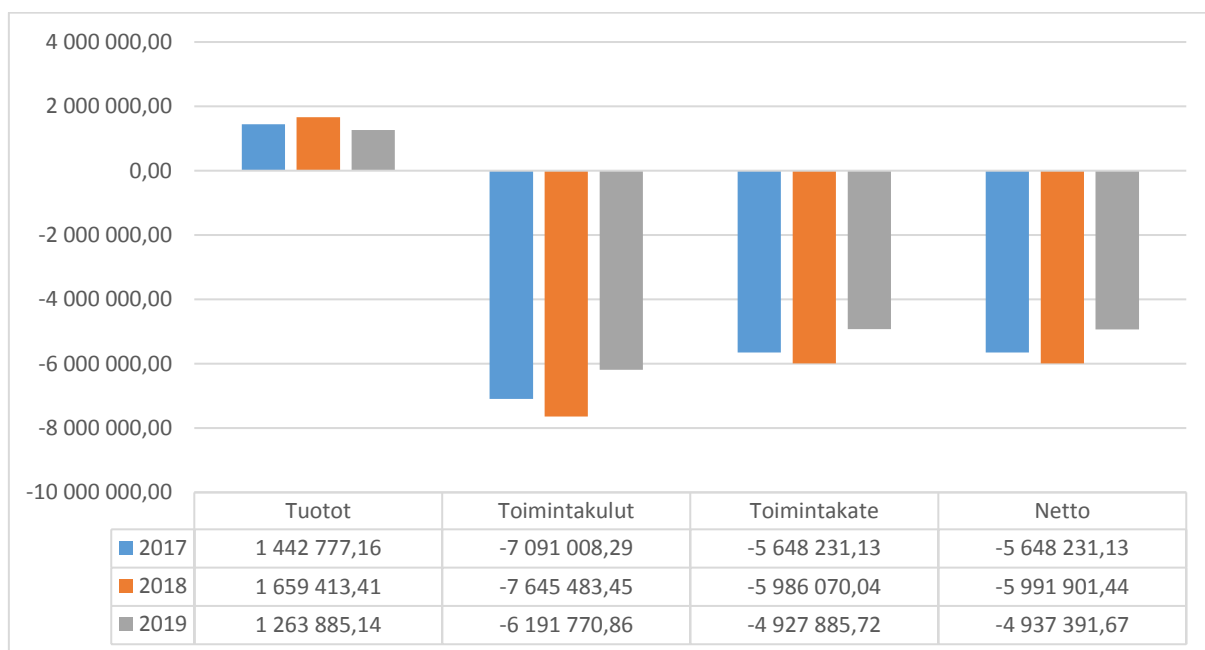
Vakanssi	Tehtävät
Ohjaaja (1)	Päiväkeskustoiminnan toteutus ja suunnittelu, palvelusuunnitelmat asiakkaille, verkostoyhteistyö, ryhmätoiminnan ohjaus ja suunnittelu, sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän ohjaajana toimiminen, opiskelijaohjaus
Laitoshuoltaja, palkkatuki	Ruoan valmistus ja muut keittiötyöt, puhtaanapitoon liittyvät tehtävät

Jokelan päiväkeskuksessa työskentelee yksi vakituinen päivätoiminnan ohjaaja. Hän on vastuussa toiminnan koordinoinnista ja toimii yhteistyössä asiakkaan oman sosiaalityöntekijän kanssa. Asiakkaat voivat osallistua ohjattuun ryhmätoimintaan, pihatöihin ja retkipäiviin.

Ryhmiä voidaan toteuttaa joko omien teemojen mukaan tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi kuukausittaiset infopäivät, vierailijoita eri toimialoilta tai kokemusasiantuntijoita liittyen rahapelaamiseen, masennuksen itsehoitoon yms. Keskuksessa on mahdollista nauttia aamupala ja kevyt lounas.

4.4. Aikuissosiaalityön palvelualueen talouden tunnusluvut 2017-2019

Aikuissosiaalityö	Tilinpäätös 2017 Raisio	Tilinpäätös 2018 Raisio	Tilinpäätös 2019 Raisio	Tilinpäätös 2017 Rusko	Tilinpäätös 2018 Rusko	Tilinpäätös 2019 Rusko
Tuotot	1 442 777	1 659 413	1 263 885	16 148	20 185	53 085
Myyntituotot	262 721	308 202	301 180	14 162	11 804	39 313
Tuet ja avustukset	377 592	494 455	163 856	1 555	8 324	13 772
Vuokratuotot	770 498	849 746	797 127	0	0	0
Muut tuotot	31 966	7 010	1 722	430	57	0
Toimintakulut	-7 091 008	-7 645 483	-6 191 771	-598 960	-529 253	-727 105
Henkilöstökulut	-1 204 409	-1 642 279	-1 010 364	-48 959	-43 095	-132 863
Palveluiden ostot	-3 368 070	-3 548 602	-3 117 887	-289 834	-365 109	-458 782
Aineet ja tarvikkeet	-108 457	-139 347	-42 672	-1 061	-5 189	-6 762
Avustukset	-1 543 107	-1 357 037	-1 057 261	-257 792	-114 209	-128 369
Vuokrat	-810 077	-920 233	-832 312	-67	-1 584	-139
Muut kulut	-56 888	-37 986	-131 275	-1 246	-66	-191
Toimintakate	-5 648 231	-5 986 070	-4 927 886	-582 812	-509 068	-674 020
Poistot	0	-5 831	-9 506	0	-135	-1 408
Netto	-5 648 231	-5 991 901	-4 937 392	-582 812	-509 203	-675 428

Aikuissosiaalityön talouden tunnuslukuja arvioitaessa on hyvä huomioida, että työllisyyspalvelut on ollut 31.12.2018 asti osa aikuissosiaalityön palvelualueetta, mutta on siirtynyt 1.1.2019 alkaen omaksi palvelualueekseen.

5. Perhepalvelut

Raision perhepalvelut kuuluu osaksi Raision kaupungin sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen. Perhepalvelujen palvelualueeseen kuuluvat lastensuojelutoimisto, perheneuvola sekä perhetyön työryhmä.

Perhepalvelut sijaitsee kahdessa toimipisteessä kaupungintalolla (lastensuojelutoimisto) sekä kaupungintalon naapurissa Teletalossa (perheneuvola ja perhetyö).

Raision kaupungintalo (Nallinkatu 2, 21200 Raisio)

Lastensuojelutoimiston sisäänkäynti 2.krs

Rakennusvuosi	1981
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	395

Teletalo (Kirkkotie 10, 21200 Raisio)

Perheneuvola ja perhetyö

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	626

Lastensuojelutoimiston työntekijät vastaavat lapsiperheiden sosiaalityöstä ja lastensuojelusta sekä virka-aikaisesta lastensuojelupäivystyksestä. Kasvatus- ja perheneuvontaa annetaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden omien voimavarojen vahvistamiseksi. Perhetyön työryhmä työskentelee lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun asiakasperheissä.

5.1. Perhepalvelujen asiakastyötä määrittävä lainsäädäntö

Kaikkea perhepalveluissa tehtävää työtä määrittää *sosiaalihuoltolaki (1301/2014)*.

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on (1 §):

- edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta
- vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta
- turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet
- edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa
- parantaa yhteistyötä sosiaalihuollon ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä

Sosiaalihuoltolain 4-5 § kuvataan asiakkaan ja lapsen etua. Asiakkaan etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat:

- asiakkaan ja hänen läheistensä hyvinvoinnin
- asiakkaan itsenäisen suoriutumisen ja omatoimisuuden vahvistumisen sekä läheiset ja jatkuvat ihmissuhteet
- tarpeisiin nähden oikea-aikaisen, oikeanlaisen ja riittävän tuen

- mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan
- kielellisen, kulttuurisen sekä uskonnollisen taustan huomioimisen
- toivomuksia, taipumuksia ja muita valmiuksia vastaavan koulutuksen, väylän työelämään sekä osallisuutta edistävän toiminnan
- asiakassuhteen luottamuksellisuuden ja yhteistoiminnan asiakkaan kanssa.
- sosiaalihuoltoa toteutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden edun toteutumiseen

Kaikissa sosiaalihuollon toimissa, jotka koskevat lasta, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu. Lasten kohdalla on 4 §:ssä mainittujen asioiden lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten eri toimenpidevaihtoehdot ja ratkaisut parhaiten turvaavat:

- tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin
- mahdollisuuden saada ymmärtämystä sekä iän ja kehitystason mukaisen huolenpidon
- turvallisen kasvuympäristön ja ruumiillisen sekä henkisen koskemattomuuden
- itsenäistymisen ja kasvamisen vastuullisuuteen

Yksi *sosiaalihuoltolain* periaatteista on 13 §:n mukaan lapsen terveyden ja kehityksen turvaaminen: Lapsella ja hänen perheellään on oikeus saada viipymättä lapsen terveyden tai kehityksen kannalta välttämättömät sosiaalipalvelut. Palveluja on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina niitä tarvitaan. Palvelujen on tuettava vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa.

Sosiaalihuoltolain toteuttamisen keskeisten periaatteiden (30 §) mukaan asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan eikä hänen ihmisarvoaan loukata.

Lapsen ja nuoren mielipiteestä ja toivomuksista (32 §) laki sanoo seuraavasti: sosiaalihuollon tarvetta arvioitaessa, lasta ja nuorta koskevaa päätöstä tehtäessä sekä sosiaalihuollon palveluja toteutettaessa on lapsen ja nuoren mielipiteisiin ja toivomuksiin kiinnitettävä erityistä huomiota. Lapselle on turvattava hänen ikäänsä ja kehitystasoaan vastaavalla tavalla mahdollisuus saada tietoa häntä koskevassa asiassa ja esittää siitä mielipiteensä ja toivomuksensa.

Lapsen mielipide on selvitettävä hienovaraisesti sekä siten, että tästä ei aiheudu tarpeettomasti haittaa lapsen ja hänen vanhempiensa tai muiden läheisten ihmisten välisille suhteille. Lapsen mielipiteen selvittämisen tapa ja pääasiallinen sisältö on kirjattava lasta koskeviin asiakasasiakirjoihin. Mielipiteen selvittämisen yhteydessä lapselle ei saa antaa sellaisia tietoja, jotka vaarantaisivat hänen kehitystään tai ovat vastoin lapsen muuta erittäin tärkeää yksityistä etua.

Sosiaalipalvelujen saavutettavuudesta *sosiaalihuoltolaissa* (33 §) todetaan seuraavasti: Yleiset kunnalliset sosiaalipalvelut on toteutettava siten, että ne soveltuvat kaikille asiakkaille. Tarvittaessa avun ja tuen tarpeessa oleva henkilö on ohjattava erityispalvelujen piiriin. Palvelut on lähtökohtaisesti toteutettava siten, että niihin on mahdollista hakeutua oma-aloitteisesti riittävän aikaisessa vaiheessa.

Sosiaalipalveluja on pyrittävä järjestämään eri hallinnonalojen peruspalvelujen yhteydessä, jos järjestely edistää palvelujen yhteensovittamista ja laadultaan hyvien palvelujen järjestämistä.

Tiedot siitä, minkälaisia sosiaalipalveluja on mahdollista saada, miten niitä voi hakea ja mitkä ovat palvelujen saamisen perusteet, on julkaistava helposti saavutettavalla ja ymmärrettävällä tavalla.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (2000/812) määrittää Perhepalvelujen asiakastyötä:

- 1§:Lain tarkoituksena on edistää asiakaslähtöisyyttä ja asiakassuhteen luottamuksellisuutta sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa.
- 4§:Asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkieltänsä ja kulttuuritaustansa.
- 10§:Alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla. Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon toimissa, jotka koskevat alaikäistä, on ensisijaisesti otettava huomioon alaikäisen etu.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621) määrittää asiakirjojen julkisuutta tai niiden salassapitoa.

5.2. Dokumentointi asiakastyössä

Dokumentointi on tärkeä osa asiakastyötä, koska sen avulla tallennetaan päivittäistä asiakastyötä reaaliaikaisesti. Lastensuojelutoimiston työntekijät, perheneuvolan työntekijät ja perhetyön tiimin työntekijät dokumentoivat tiedot SosEfficaan ja psykiatriset sairaanhoitajat LifeCare:en. Asiakirjojen on tarkoitus kuvata tehtyä työtä, ei niinkään asiakkaan koko elämänsäkirjoa. Perheessä tapahtuvat positiiviset muutokset ja työssä eteneminen on tärkeää kirjata. Tärkeää on dokumentoida myös haasteet, huolenaiheet ja työskentelyn esteet.

Asiakirjan sisällön tulee perustua tosiasioihin ja havaintoihin ja ne on erotettava tulkinnasta, arvioista ja oletuksista. Asiakirjassa tulee olla myös kirjattuna perustelut sekä kuvaus työskentelyn etenemisestä ja sovituista asioista. Työntekijällä on arviointivastuu. Asiakirjat arkistoidaan sosiaalihuollon omakantaan.

Dokumentoinnissa on tärkeää huomioida lapsi tiedontuottajana. Lapsen tarpeet ja toiveet kirjataan siten, että ne ovat eroteltavissa vanhempien tai perhekokonaisuuden tuottamasta tiedosta. Asiakirjasta tulee näkyä, kuka, milloin ja missä yhteydessä on asiasta kertonut tai mielipiteensä ilmaissut.

Dokumentoinnilla on vaikutuksia lapseen ja nuoreen esimerkiksi silloin, kun täysi-ikäiseksi tullut sijoitettu nuori saa lukea itseään koskevat asiakirjat. Ne voivat muovata merkittävästi tietoisuutta lapsuuden tapahtumista ja vanhempien toiminnasta.

5.3. Palveluohjaus

Perhepalveluiden työntekijöillä on palveluohjauksellinen työote työssään. Varsinkin palveluohjaajan ja päivystys- ja arviointiyksikön työntekijöiden työssä palveluohjauksella on suuri rooli.

Palveluohjaus on keskeisessä roolissa perheiden palvelutarpeisiin vastaamisessa ja perheiden auttamisessa. Palveluohjauksessa pyritään löytämään asiakkaan ja perheen tilanteeseen tarvittavat palvelut sekä ohjaamaan asiakas niiden äärelle. Palveluohjauksen tarkoituksena on koota keskitetysti yhteen tiedot asiakkaalle kuuluvista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Palveluohjauksella on tärkeä rooli, koska sitä kautta lapsiperhe voi saada apua nopeasti ja varhaisessa vaiheessa. Palvelujärjestelmä voi tuntua kuntalaisen kuin myös ammattilaisen silmin monimutkaiselta, joten palveluohjauksen yksi tehtävä on selkeyttää palvelujärjestelmää.

Myös kaupungin nettisivuilla on otettu huomioon palveluohjauksellinen näkökulma. Nettisivuilla on perhepalveluilla oma osio, josta löytyy tietoa perhepalveluista sekä kuntalaisille että ammattilaisille. Palveluohjaus on otettu huomioon myös perhepalveluiden omassa esitteessä sekä palveluoppaissa, jotka ovat suunnattu pienten lasten sekä nuorisoiäisten perheille ja heidän kanssaan työskenteleville tahoille. Oppaisiin on koottu kaupungin, seurakunnan ja järjestöjen palvelut Raisiosta ja Turun seudulta.

Pyydä apua! –nappi

Raision kaupungin nettisivuilla on ollut toukokuusta 2014 lähtien Pyydä apua! -nappi, jota voi painaa missä ja milloin tahansa. Tarkoituksena on tehdä avun pyynnöstä mahdollisimman helppo. Pyyntöä voi laittaa joko nimellä tai nimettömänä. Yhteydenoton voi valita joko puhelimitse tai sähköpostilla.

Pyyntöihin vastataan viimeistään seuraavana arkipäivänä. Pyydä apua! -napin kautta voi kysyä lapsiin, nuoriin ja perheisiin liittyvistä asioista. Napin kautta ohjataan, neuvotaan ja tehdään asiakastyötä yhteydenottojen jälkeen. Pyydä apua! -napin kautta voi myös viranomaiset ottaa yhteyttä. <https://www.raisio.fi/fi/pyydaapua>.

5.4. Palvelutarpeen arviointi

Kun lastensuojelu- tai sosiaalihuoltoasia tulee vireille, on arvioitava välittömästi mahdollisten kiireellisten toimenpiteiden tarve. Tämän ohella on tehtävä sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi.

Päätös palvelutarpeen arvioinnin aloittamisesta on tehtävä viimeistään seitsemän arkipäivän kuluttua asian vireille tulosta. Palvelutarpeen arviointi voidaan jättää tekemättä, mikäli se on ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen voidaan katsoa tarpeettomaksi esimerkiksi tilanteissa, joissa palvelutarpeen arviointi on tehty vastikään eikä muutoksia ole tapahtunut. Myös lastensuojelun tarve on selvitettävä palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, ellei ole ilmeistä, että lastensuojelun tukitoimille ei ole tarvetta.

Palvelutarpeen arviointi on saatettava loppuun viipymättä, erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja mahdollisen lastensuojelun tarpeessa olevan lapsen kohdalla palvelutarpeen arvioinnin on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta. Arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa.

Palvelutarpeen arvioinnin aikana tarkoituksena on selvittää yhteistyössä huoltajien ja lapsen kanssa perheen tuen sekä palveluiden tarvetta. Arvioinnin aikana tavataan lapsi ja huoltajat sekä tarpeen mukaan lapsen elämässä olevia muita yksityishenkilöitä tai ammattilaisia. Mukana voivat olla esimerkiksi varhaiskasvatuksen henkilökunta, koulun opettaja tai kuraattori, aikuissosiaalityöntekijä, perheneuvolan työntekijä tai päihdeyksikön työntekijä. Palvelutarpeen arviointiin kuuluu pääosin kotikäynti sekä lapsen tapaaminen, näiden tarve arvioidaan aina tapauskohtaisesti, lapsen etua ajatellen.

Lain mukaan arvioinnin tekemisestä vastaavalla henkilöllä on oltava palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa tarkoitettu kelpoisuus. Sosiaalityöntekijä vastaa erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnista sekä mahdollisesta lastensuojelun tarpeen selvittämisestä.

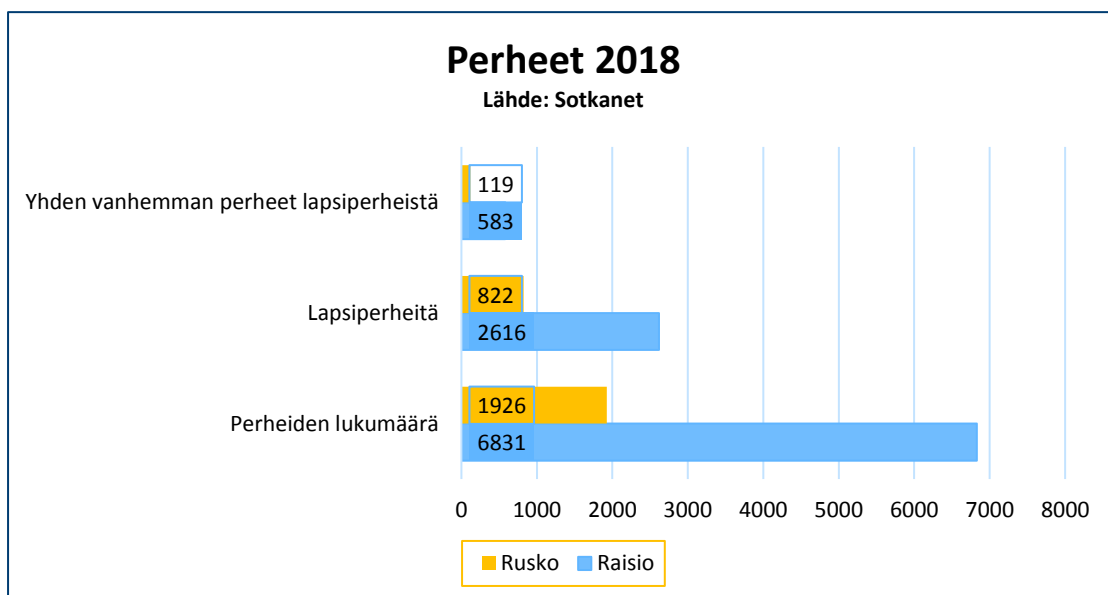
Arvioinnin päätteeksi lapsen ja perheen tilanteesta laaditaan yhteenveto sekä sovitaan asiakkuuden jatkosta. Lapsen asiakkuus voidaan päättää palvelutarpeen arviointiin tai sitä voidaan jatkaa sen jälkeen.

5.5. Yhteistyötahot

Perhepalvelujen yhteistyötahoja ovat muun muassa:

- Aikuissosiaalityön yksikkö
- Varhaiskasvatus
- Koulut
- Nuorisotoimi
- Neuvolat
- Perheoikeudellinen yksikkö
- Vammaispalvelu ja kehitysvammahuolto
- Lastenpsykiatrian poliklinikka ja osasto
- Nuorisopsykiatrian poliklinikka ja osasto
- Mielenterveys- ja päihdeyksikkö
- Erikoissairaanhoito
- Yksityiset palveluntuottajat

5.6. Lapsiperheet Raisiossa ja Ruskolla

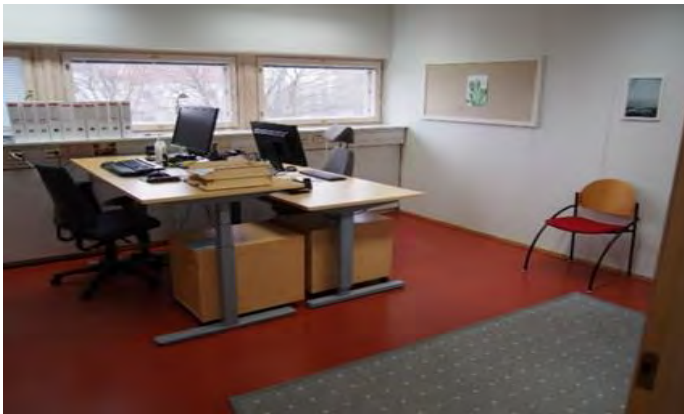
5.7. Lastensuojelutoimisto

Lastensuojelutoimistossa työ on jaettu palvelutarpeen arviointiin, lapsiperheiden sosiaalityöhön ja lastensuojeluun. Palvelutarpeen arviointeja tekee neljä työntekijää, lapsiperheiden sosiaalityötä ja lastensuojelua tekee yhdeksän työntekijää.

Lastensuojelutyötä määrittävät sekä sosiaalihuoltolaki että lastensuojelulaki. Sosiaalihuoltolaki koskettaa kaikkea asiakastyötä ja lastensuojelulaki vain lastensuojelun asiakkaita.

Neuvotteluhuone

Kahden työntekijän huone

5.7.1. Henkilöstö

Lastensuojelutoimistossa työskentelee yhteensä 17 henkilöä. Lähiesimiehenä toimii vastaava sosiaalityöntekijä. Lastensuojelutoimistossa työskentelee sosiaalityöntekijöitä 11, ohjaajia kaksi, jälkihuollon ohjaajia kaksi, erityistyöntekijä ja palvelusihteeri. Lastenvalvoja siirtyi Raisiosta Turkuun maakunnalliseen perheoikeudelliseen yksikköön 1.4.2020.

Vakanssi	Tehtävät
Johtava sosiaalityöntekijä	Vakanssi on ollut täyttämättä 24.1.2017 lähtien.
Vastaava sosiaalityöntekijä	Lähiesimiehenä toimiminen, Effic -pääkäyttäjän tehtävät, KANTA-järjestelmän vastuuhenkilö, henkilöstöpäätöksien tekeminen, palvelu- ja asiakastilastot, systeemisen tiimin konsultoiva sosiaalityöntekijä, viikoittaiset henkilöstöpalaverit, asiakastyö, työparina toimiminen, tietoturva työryhmän jäsen, työn kehittäminen.

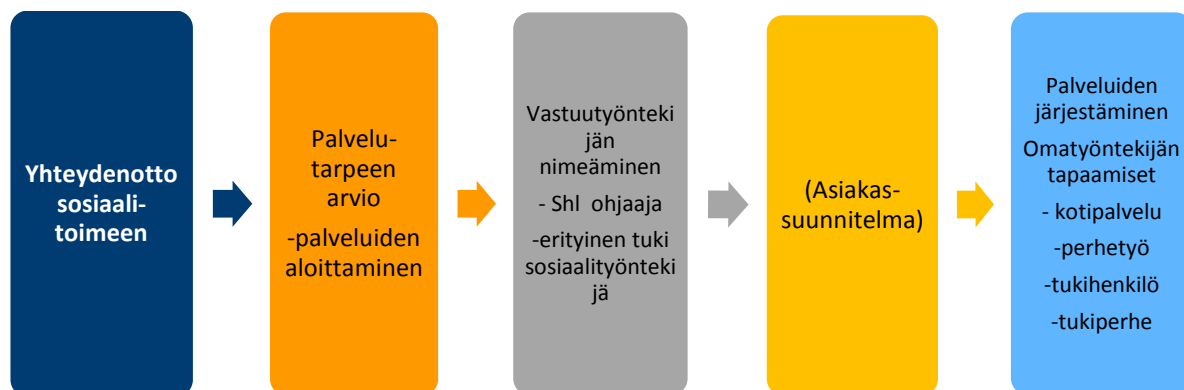
	Lastensuojelu ja lapsiperheiden sosiaalityö
Vakanssi	Tehtävät
Lastensuojelun sosiaalityöntekijä (7)	Lastensuojelulain mukainen suunnitelmallinen sosiaalityö, sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain erityisen tuen mukainen sosiaalityö, systeemisen lastensuojelun toimintamallin mukainen työskentely, sijaishuolto, jälkihuolto, monitoimijainen verkostotyö, työparina toimiminen, takapäivystäjänä toimiminen, työn kehittäminen.

Vaisaaren koulun sosiaalityöntekijä (1)	Lastensuojelulain mukainen sosiaalityö, sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain erityisen tuen mukainen sosiaalityö, monitoimijainen verkostotyö, työparina toimiminen, työn kehittäminen yhdessä oppilashuollon henkilöstön kanssa.
Eritistyöntekijä (1)	Sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain erityisen tuen mukainen sosiaalityö ja palveluiden järjestäminen, sosiaalihuoltolain mukainen ohjaustyö, työparina toimiminen, monitoimijainen verkostotyö, työn kehittäminen.
Ohjaaja (1)	Sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö ja palveluiden järjestäminen, sosiaalihuoltolain mukainen ohjaustyö, systeemisen toimintamallin koordinaattorin työtehtävät, työparina toimiminen, monitoimijainen verkostotyö, työn kehittäminen.
Jälkihuollon ohjaaja (3)	Lastensuojelulain mukainen jälkihuollon asiakastyö, ammatillinen tukihenkilötyö, ohjaus ja neuvonta, työparina toimiminen, monitoimijainen verkostotyö, nuoren kesätyösopimuksen teko ja kesätyöstä maksettavan kannustusrahan maksu, työn kehittäminen.

	Päivystys- ja arviointitiimi
Vakanssi	Tehtävät
Sosiaalityöntekijä (3)	Virka-aikainen viranomaispäivystys, viranomaispuhelin Virven käyttö, kiireellisen lastensuojelutarpeen arviointi, palvelutarpeen arvioinnit, palvelutarpeen arvioinnin aikana tehtävä lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö, lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon palveluiden järjestäminen, sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden järjestäminen, monitoimijainen verkostotyö, työn kehittäminen.
Ohjaaja (1)	Virka-aikainen viranomaispäivystys, viranomaispuhelin Virven käyttö, palvelutarpeen arvioinnit, palvelutarpeen arvioinnin aikana tehtävä lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalityö, lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon palveluiden järjestäminen, sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden järjestäminen, monitoimijainen verkostotyö, työparina toimiminen, Effic-pääkäyttäjä, työn kehittäminen.

	Palvelusihteeri
Vakanssi	Tehtävät
Palvelusihteeri (1)	Asiakaspalvelu lastensuojelutoimistossa, laskujen käsittely, tulojen kirjaus, laskutus, Kela-asioiden hoitaminen, perhe-, tukiperhe- ja sijaishoitoon liittyvät toimistotyöt, M2 matkalaskujen asiatarkastus, arkistointi, toimistotarviketilaukset, matkavaraukset.

5.7.2. Asiakasprosessikaavio: Sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuoltolain erityisen tuen asiakkuus

Perheelle tarjottava tuki voi olla sosiaalihuoltolain asiakkuuden perusteella esimerkiksi:

- ohjaus ja neuvonta
- tukihenkilön tai tukiperheen järjestäminen
- kotiin järjestettävä perhetyö
- lapsiperheiden kotipalvelu
- koulunkäynnin tukeminen
- vertaisryhmätoiminta
- asumiseen liittyvät tukitoimet
- lapsen harrastustoiminnan tukeminen
- taloudellinen tuki

5.7.3. Palvelutarpeen arviointi lastensuojelutoimistossa

Palvelutarpeen arviointia tekevät lastensuojelun päivystys- ja arviointitiimin neljä työntekijää työpareittain, jotka tarpeen mukaan ottavat työparikseen perheen elämässä mukana olevia ammattilaisia. Lain mukaan arvioinnin tekemisestä vastaavalla henkilöllä on oltava palvelutarpeen arvioimisen kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa tarkoitettu kelpoisuus. Sosiaalityöntekijä vastaa erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnista sekä mahdollisesta lastensuojelun tarpeen selvittämisestä.

5.7.4. Lapsiperheiden sosiaalityö

Sosiaalihuoltolain mukainen asiakkuus

Raision perhepalveluissa sosiaalihuoltolain mukainen asiakkuus alkaa yhteydenotosta palveluohjaajaan tai lastensuojelun päivystykseen. Yhteydenotto voi tulla huoltajalta tai lapselta itseltään, lähisukulaiselta tai muulta henkilöltä, jolla on herännyt huoli lapsen tilanteesta. Asiakkuus voi alkaa myös siten, että neuvolan, varhaiskasvatuksen tai koulun ammattilaiset ottavat yhdessä perheen kanssa yhteyttä palveluohjaajaan tai lastensuojelun päivystykseen, jotta voidaan arvioida lapsen ja perheen tuen tarve. Ennen asiakkuuden alkamista tehdään palvelutarpeen arviointi.

Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen asiakkaat ohjataan vastuutyöntekijälle, joka voi sosiaalihuoltolain mukaisten asiakkuuksien kohdalla olla sosiaalihoaja. Sosiaalihuoltolain mukainen asiakkuus perustuu vapaaehtoisuuteen. Asiakkuuden ja tuen tarvetta arvioidaan säännöllisesti vastuutyöntekijän toimesta yhdessä perheen ja tarvittavien yhteistyötahojen kanssa. Tarvittaessa asiakkuus voidaan siirtää sosiaalihuoltolain mukaiseen erityisen tuen asiakkuuteen tai lastensuojelun asiakkuuteen.

Sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen asiakkuus

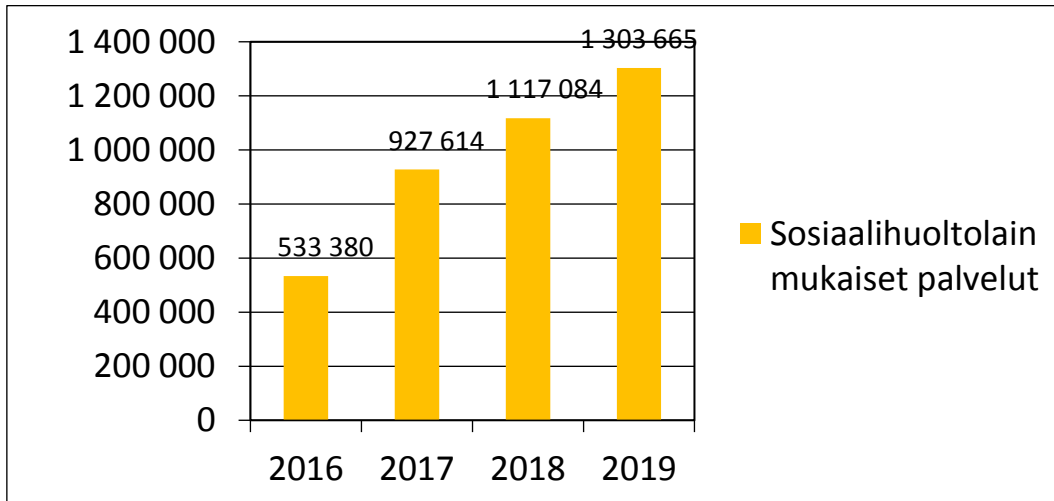
Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen asiakkaalle voidaan avata sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen asiakkuus. Tällöin lapsi tarvitsee erityistä tukea sen vuoksi, että lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai lapsi itse käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään. Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle voidaan tarkoittaa myös henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea tai saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja esimerkiksi kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden seurauksena.

Jos asiakas tarvitsee erityistä tukea, vastuutyöntekijän tai hänen kanssaan asiakastyötä tekevän henkilön on oltava sosiaalityöntekijä. Vastuutyöntekijä laatii yhdessä lapsen ja perheen

kanssa asiakassuunnitelman, johon kirjataan, millaista apua tai tukea perhe tarvitsee. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa, vähintään kerran vuodessa.

Kun sosiaalihuoltolain mukaisen erityisen tuen asiakkuus on ilmeinen, asiakkuus ei perustu vapaaehtoisuuteen. Perheen kieltäytyessä välttämättömistä tukitoimista on arvioitava lastensuojelun asiakkuuden tarvetta.

Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen toteumat vuosina 2016-2019 Raisio ja Rusko

5.7.5. Lastensuojelu

Lastensuojelua tarkastellaan tässä suppeasti viitaten yksilö- ja perhekohtaisen lastensuojelun toteuttamiseen lastensuojelulain mukaisena toimintana. Seuraavissa alaluvuissa käsitellään lastensuojelun avohuoltoa, kiireellistä sijoitusta, huostaanottoa, sijaishuoltoa ja jälkihuoltoa.

Lastensuojelun avohuolto

Vanhemmat tai muut lapsen huoltajat ovat aina ensisijaisesti vastuussa lapsen hyvinvoinnista. Tarvittaessa viranomaisella on kuitenkin velvollisuus tukea vanhempia, huoltajia tai muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä heidän kasvatustehtävässään järjestämällä lapsen ja perheen tarvitsemia palveluja ja tukitoimia.

Lastensuojelun avohuollon asiakkuus kertoo lapsen terveyden ja kehityksen vaarantumisesta siten, että lapsen ja perheen tarpeisiin ei pystytä vastaamaan kunnan peruspalveluiden avulla. Lastensuojeluun kuuluu kyseessä olevan lapsen tarpeisiin soveltuvien palveluiden ja tukien tarjoaminen ja kunnan lakisääteisenä velvollisuutena on näiden palveluiden järjestäminen.

Lastensuojelun asiakkuus alkaa, kun päivystys- ja arviointitiimin sosiaalityöntekijä arvioi tekemänsä *sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n* mukaisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai lapsi omalla käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään ja lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia.

Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös tilanteissa, joissa lapselle tai perheelle myönnetään lastensuojelun tukitoimia ennen palvelutarpeen arvioinnin päättymistä. Lisäksi lastensuojelun asiakkuus alkaa silloin, kun lastensuojeluasian vireille tultua ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi kuten esimerkiksi lapsen kiireelliseen

sijoitukseen kasvuolosuhteiden, huolenpidon puutteen tai lapsen oman toiminnan aiheuttaman välittömän vaaran vuoksi.

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle nimetään hänen asioistaan vastaava sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijän on oltava sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (817/2015) tarkoitettu sosiaalihuollon ammattihenkilö.

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle on laadittava asiakassuunnitelma yhteistyössä lapsen ja huoltajan sekä tarvittaessa muun lapsen kasvatuksesta tai hoidosta vastaavan tahon kanssa. Asiakassuunnitelmaan kirjataan muun muassa ne muutosta vaativat asiat, joihin lastensuojelun sosiaalityöllä ja avohuollon tukitoimilla pyritään vaikuttamaan sekä lapsen ja perheen tuen tarve. Tarvittaessa asiakassuunnitelmaan on kirjattava myös asianomaisten eriävät näkemykset tuen tarpeesta sekä palveluiden ja tukitoimien järjestämisestä. Asiakassuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli tukitoimet osoittautuvat riittämättömiksi, on asiakassuunnitelmaa arvioitava ja sovittava jatkotoimista.

Lastensuojelu eroaa muista sosiaalihuollon lapsiperheiden palveluista ja tukitoimista siten, että lastensuojeluun sisältyy vallankäytön mahdollisuus. Lapsen kasvun ja kehityksen turvaamiseksi valtaa on toisinaan käytettävä myös silloin, kun lapsi tai perhe sitä vastustavat. Vallankäytön on oltava aina tarkoin perusteltua, harkittua sekä lakiin perustuvaa.

Julkisen vallankäytön mahdollisuudesta huolimatta lastensuojelutyö ja lastensuojelun tukitoimet perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja lähtökohtaisesti lastensuojelutyötä toteutetaan aina yhteistyössä lapsen ja perheen kanssa.

Lastensuojelun keskeisenä periaatteena on vanhempien ja huoltajien tukeminen lapsen kasvatustehtävässä. Siten lastensuojelun avohuollon tukitoimet ovat aina ensisijaisia tukitoimia huostaanottoon ja sijaishuoltoon nähden. Avohuollon tukitoimien on oltava sopivia ja mahdollisia lapsen edun mukaisen huolenpidon toteuttamiseksi: mikäli avohuollon tukitoimet eivät ole lapsen kannalta tarkoituksenmukaisia, mahdollisia tai riittäviä, on lapsi otettava huostaan.

Päätöksen lastensuojelun asiakkuuden alkamisesta tekevät päivystys- ja arviointitiimin työntekijät palvelutarpeen arvioinnin aikana. Avohuollon sosiaalityöntekijä tekee päätökset perheelle myönnettävistä palveluista ja lisäksi tehdään asiakassuunnitelma. Päätökset tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Sosiaalityöntekijä tekee päätöksen myös siitä, mitkä asiakasperheet osallistuvat systemaattiseen lastensuojelun toimintamallin mukaiseen työskentelyyn. Ennen päätöksen tekoa sosiaalityöntekijä on puhunut asiasta perheen kanssa.

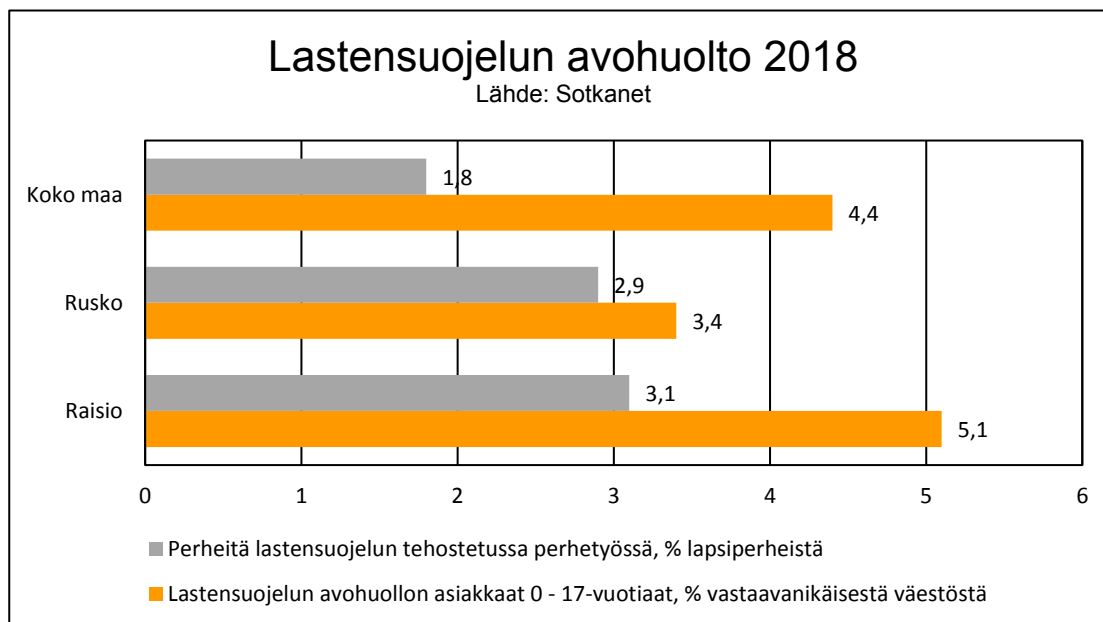
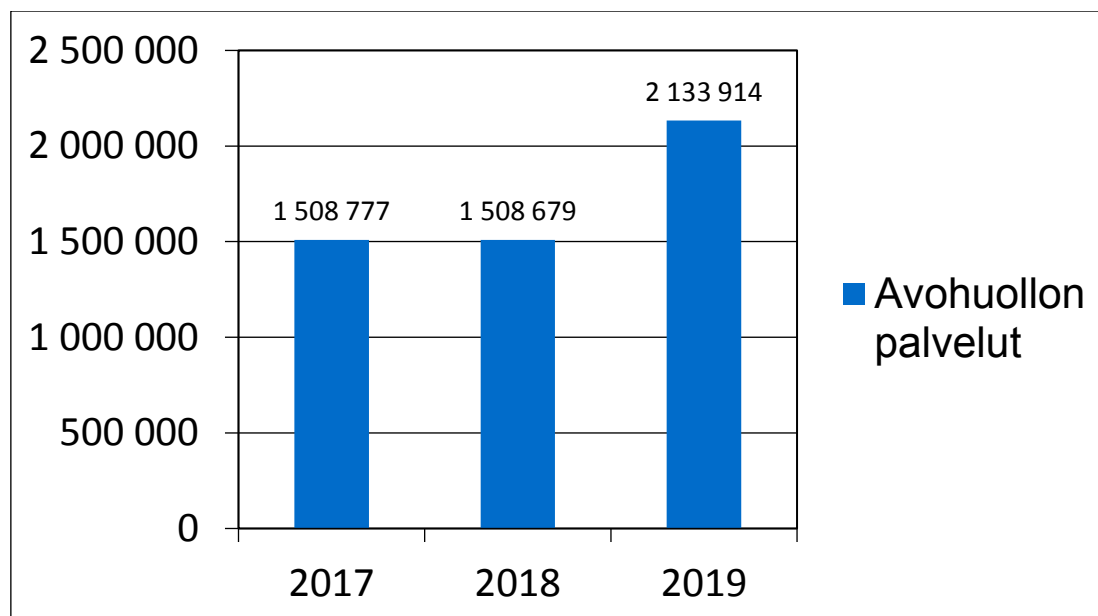
Sosiaalityöntekijä tekee yhteistyötä asiakkaan muiden verkostojen kanssa siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista. Yhteistyötä saatetaan tehdä esimerkiksi läheisverkoston, neuvolan, varhaiskasvatuksen, koulun tai muiden tahojen kanssa.

Asiakassuunnitelma laaditaan tarvittavassa laajuudessa yhdessä asiakkaan ja perheen kanssa ja sitä tarkastetaan vuosittain. Asiakassuunnitelma tuo lastensuojelun prosessia läpinäkyväksi asiakkaalle ja toimii myös sopimuksena siitä, mitä on yhteisesti sovittu.

Sosiaalityöntekijän tehtävänä on toimia asiakkaan näkökulmasta luovasti, miettiä laajasti eri vaihtoehtoja ja palveluja, mikä voisi tukea ja auttaa asiakasta.

Asiakkaan tilanteesta tehdään jatkuvasti arviointia asiakkuuden kuluessa, koska perheiden tilanteet voivat muuttua. Työtä ohjaa ymmärrys siitä, että perheiden tilanne voi vaihdella ja vaikeudet ja haasteet voivat liittyä vain tiettyyn elämäntilanteeseen. Perheillä on oikeus ensisijaisesti itse tehdä päätökset heitä koskevista asioista. Työntekijän henkilökohtaiset arvot tai asenteet eivät vaikuta siihen, miten työprosessi etenee tai minkälaisiin palveluihin perhettä ohjataan.

Lastensuojelun avohuollon toteumat 2017 – 2019 Raisio ja Rusko

Kiireellinen sijoitus

Kiireellistä sijoitusta arvioidaan, jos kodin olosuhteet tai puutteet lapsen huolenpidossa vaarantavat lapsen terveyttä tai kehitystä tai huoltaja on kykenemätön hoitamaan lastaan. Kiireellinen sijoitus voi kestää enintään 30 päivää, tarvittaessa sitä voidaan jatkaa toiset 30 päivää, mikäli lapsen huostaanoton tarvetta ei ole pystytty selvittämään tai riittäviä tukitoimia ei

ole pystytty kartoittamaan ensimmäisten 30 päivän aikana ja kiireellisen sijoituksen jatkopäätöksen katsotaan olevan lapsen edun mukaista.

Vanhemman ja 12 vuotta täyttäneen lapsen mielipide selvitetään kiireellisen sijoituksen yhteydessä. Päätöksen kiireellisestä sijoituksesta ja sen päättämisestä tekee sosiaalityöntekijä. Kiireellinen sijoitus voidaan tehdä sukulaisen luokse, sijaisperheeseen, lastensuojelulaitokseen tai terveydenhuollon laitokseen. Kiireellinen sijoitus on lopetettava välittömästi, mikäli sille ei ole enää perusteita

Huostaanottoprosessi

Lapsi on otettava sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen huostaan ja järjestettävä hänelle sijaishuolto, mikäli puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä tai lapsi vaarantaa vakavasti terveyttään ja kehitystään omalla toiminnallaan. Huostaanottoon ja sijaishuollon järjestämiseen voidaan kuitenkin ryhtyä vain, mikäli lastensuojelun avohuollon tukitoimet eivät ole lapsen edun mukaisen huolenpidon toteuttamiseksi sopivia, mahdollisia tai riittäviä tai mikäli lastensuojelun avohuollon tukitoimet ovat osoittautuneet riittämättömiksi ja sijaishuollon arvioidaan olevan lapsen edun mukaista.

Huostaanotto on aina viimesijaisin keino turvata lapsen kasvu ja kehitys. Ensisijaisesti on pyrittävä siihen, että lapsi voisi asua kotonaan.

Huostaanottoa harkitessa on arvioitava lapsen etua, kasvuolosuhteita, avohuollon tukitoimien riittävyttä sekä lapsen elämäntavan vahingollisuutta. Huostaanottotarpeen arvioimiseksi sosiaalityöntekijä voi pyytää lausuntoja eri tahoilta kuten päivähoidosta, koulusta tai perheneuvolasta. Mikäli lapsen huostaanottoon ryhdytään, lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä valmistelee huostaanoton yhteistyössä toisen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojeluun perehtyneen työntekijän kanssa. Ennen huostaanottopäätöstä on lapsen oma mielipide selvitettävä ja varattava hänelle mahdollisuus tulla kuulluksi. Myös lapsen huoltajalle ja vanhemmalle varataan kuulemistilaisuus.

Huostaanotto on suurin ja vakavin yksittäinen toimenpide, jolla voidaan puuttua perheen ja lapsen itsemääräämisoikeuteen. Huostaanotto voidaan tehdä joko suostumukseen perustuen tai tahdonvastaisesti. Yhteisymmärryksessä tapahtuvassa huostaanotossa huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi eivät vastusta huostaanottoa. Tässä tilanteessa sosiaalityöntekijä valmistelee huostaanoton ja johtava viranhaltija tekee päätöksen. Päätös annetaan tiedoksi asianosaisille ja siihen on oikeus hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Huostaanotto voidaan tehdä tahdonvastaisesti silloin kun 12 vuotta täyttänyt tai huoltaja vastustaa huostaanottoa. Tällöin johtava viranhaltija tekee hakemuksen hallinto-oikeudelle ja hakemus annetaan tiedoksi kaikille asianosaisille. Mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta huostaanotto voidaan panna heti täytäntöön, mikäli suostumukseen perustuvissa tilanteissa on johtavan viranhaltijan tekemä päätös huostaanoton välittömästä täytäntöönpanomääräyksestä. Tahdonvastaisissa tilanteissa huostaanotto voidaan panna heti täytäntöön hallinto-oikeuden väliaikaisella määräyksellä.

Sijaishuolto

Lapsen sijaishuollolla tarkoitetaan huostaanotetun, kiireellisesti sijoitetun tai *lastensuojelulain* 83 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämisestä kodin ulkopuolella.

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä valmistelee lapsen sijoittamisen sekä valitsee lapselle lapsen tarpeisiinsa parhaiten soveltuvan sijaishuoltopaikan. Lapsi voidaan sijoittaa perhehoitoon, ammatilliseen perhekotiin, lastensuojelulaitokseen tai muuhun lapsen tarpeen mukaiseen hoitoon kuten esimerkiksi lähisukulaisensa luokse.

Huostaanotetun lapsen asiakassuunnitelmaan kirjataan sijaishuollon tarkoitus, tavoitteet ja tukitoimet lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Sijaishuollon asiakassuunnitelmaa on tarvittaessa täydennettävä erillisellä hoito- ja kasvatussuunnitelmalla. Myös huostaanotetun lapsen vanhemmille on laadittava erillinen asiakassuunnitelma vanhemmuuden tukemiseksi. Huostaanotetun lapsen asiakassuunnitelmaan tulee kirjata, miten lapsen yhteydenpitoa ja yhteistoimintaa toteutetaan lapsen vanhempien sekä muiden hänelle läheisten henkilöiden kanssa.

Sijaishuollon aikana voidaan joutua tekemään rajoitustoimia esimerkiksi lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai vanhempien, muiden perheenjäsenten tai laitoksen henkilöstön turvaamiseksi. Näitä ovat muun muassa yhteydenpidon rajoittaminen, liikkumisvapauden rajoittaminen, aineiden ja esineiden haltuunotto, lähetysten luovuttamatta jättäminen, eristäminen sekä erityinen huolenpito.

Huostaanotto on voimassa aina toistaiseksi, se raukeaa kuitenkin viimeistään lapsen täytettyä 18 vuotta. Huostassapito on lopetettava, kun siihen ei ole enää perusteita. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on arvioitava huostaanoton jatkoa vähintään kerran vuodessa sekä aina lapsen tai huoltajan hakiessa huostassapidon lopettamista.

Raision kaupunki muodostaa neljän muun kunnan ohella Varsinais-Suomen Lastensuojelukuntayhtymän. Kuntayhtymä ylläpitää kolmea lastensuojeluyksikköä: Kaarinan, Halikon ja Raision perhetukikeskusta. Raision perhepalvelut on sopinut kuntayhtymän kanssa, että virka-ajan ulkopuolella kiireellisen sijoituksen tarpeessa olevat raisiolaiset ja ruskolaiset lapset ohjataan Turun seudun sosiaalipäivystyksen toimesta kuntayhtymän palvelun piiriin. Muissa sijoitustilanteissa arvioidaan aina ensisijaisesti kuntayhtymän palvelujen käyttöä. Varsinaisia omia lastensuojelulaitoksia Raisiolla ei ole.

Jälkihuolto

Jälkihuollosta määrätään tarkemmin lastensuojelulain 75-77 §:ssä. Nuorella on oikeus jälkihuoltoon, kun sijaishuolto tai vähintään puoli vuotta kestänyt avohuollon sijoitus päättyy. Jälkihuollon tavoite on saattaa nuori aikuisuuteen ja itsenäiseen elämään. Käytännössä jälkihuolto tarkoittaa nuoren tukemista asumiseen, opiskeluun ja toimeentuloon liittyvissä asioissa.

Jälkihuollon sosiaalityöntekijä tai ohjaaja laatii yhdessä nuoren kanssa jälkihuoltosuunnitelman. Oikeus jälkihuoltoon päättyy nuoren täyttäessä 25 vuotta tai viiden vuoden kuluttua siitä, kun lapsi on sijoittamisen päättymisen jälkeen ollut lastensuojelun asiakkaana. Jälkihuolto on nuorelle vapaaehtoista ja nuori voi halutessaan kieltäytyä jälkihuollon tuesta.

Raision perhepalveluissa työskentelee kaksi jälkihuollon ohjaajaa, jotka vastaavat jälkihuollon prosessista. Tarvittaessa mukana on myös sosiaalityöntekijä. Ohjaajat tapaavat nuoria ja antavat tukea ja ohjausta sekä huolehtivat jälkihuollon asiakassuunnitelmien ajantasaisuudesta. Nuoren ja jälkihuollon ohjaajan tutustuminen pyritään aloittamaan noin puoli vuotta ennen jälkihuoltoon siirtymistä. Ohjaajat pitävät yhteyttä ja tekevät yhteistyötä myös nuoren tukiverkoston, läheisten ja yhteistyökumppanien kanssa.

5.7.6. Lastensuojelun systeeminen toimintamalli

Raision perhepalveluissa systeeminen toimintamalli otettiin käyttöön syksyllä 2017. Systeemisen toimintamallin pohjana on Iso-Britanniassa kehitetty Hackneyn malli. Toimintamalli uudisti lastensuojelun nostamalla keskiöön kohtaamisen ja perheiden kanssa työskentelyyn käytettävän ajan.

Toimintamallissa tavoitteena on, että aitoja kohtaamisia tulisi lisää ja sosiaalityöntekijä olisi läsnä perheissä. Työskentely tiimeissä on järjestetty niin, että se mahdollistaa työntekijän oman työn teoreettisen pohdinnan, tiimin sisäisen dialogin ja kriittisen reflektion.

Raisiossa kokoontuu viikoittain kaksi systeemisen toimintamallin tiimiä. Sosiaalityöntekijöiden lisäksi tiimiin kuuluu vastaava sosiaalityöntekijä, klinikko, perhevalmentaja ja koordinaattori. Systeemiseen tiimiin osallistuu myös asiakas, millä pyritään vahvistamaan asiakkaan osallistamista. Tiimiin voidaan kutsua myös asiakkaan lähiverkostoa esimerkiksi sukulaisia, varhaiskasvatuksen henkilökuntaa ja päihdetyöntekijä.

Sosiaalityöntekijä tuo tiimiin yhden valitsemansa asiakastapauksen. Tiimin keskustelun tukena on perheen kanssa piirretty genogrammi (terapeuttinen sukupuu) ja sosiaalityöntekijän kirjallinen materiaali.

Koordinaattori vastaa kalenterivarausten ja esityslistan tekemisestä, tiimien koolle kutumisesta sekä vastaan muiden osallistujien kuten yhteistyötahojen kutumisesta tiimeihin. Perhevalmentajan tehtävä on pohtia perheen tilannetta oman työnsä näkökulmasta ja toisaalta saada tukea sekä ideoita muilta tiimiläisiltä toteutettavaan perhetyöhön.

5.8. Asiakkaille myönnettävät palvelut

Luvussa kuvataan sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkaille myönnettäviä palveluja.

Vapaaehtoinen tukihenkilö

Vapaaehtoinen tukihenkilötoiminta on tarkoitettu sosiaalihuollon asiakkaina oleville lapsille. Vapaaehtoinen tukihenkilötyö poikkeaa ammatillisesta tukihenkilötyöstä siten, että tukihenkilöillä ei ole ammatillista koulutusta.

Vapaaehtoinen tukihenkilö on saanut lyhyen koulutuksen tarvittavaan tehtävään omalta järjestöltään. Vapaaehtoinen tukihenkilötyö voi olla muun muassa kaveritoimintaa, perhekummitoimintaa tai koira-avusteista tukihenkilötyötä.

Ammatillinen tukihenkilö

Ammatillinen tukihenkilötyö on tarkoitettu sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkaina oleville lapsille. Tukihenkilötoiminnan tavoitteet, tapaamiset ja kesto määritellään yhdessä perheen ja sosiaalityöntekijän tai ohjaajan kanssa. Tukihenkilö kirjaa tapaamisista koosteen ja välittää sen työntekijälle säännöllisesti.

Ammatillisen tukihenkilön työn tavoitteena voi olla esimerkiksi asiakkaan sosiaalisten taitojen vahvistaminen, harrastustoimintaan tukeminen, koulunkäynnin tukeminen, arjen asioiden tukeminen ja harjoittelemisen sekä mielekkään vapaa-ajan tekemisen löytäminen. Ammatillinen tukihenkilö tarjoaa lapselle turvallisen ja luottamuksellisen aikuissuhteen.

Tukiperhe

Tukiperhe on perhe, jossa lapsi käy säännöllisesti ja sovitusti. Lapset viettävät tukiperheessä viikonloppuja, useimmiten noin kerran kuukaudessa 1-2 yötä kerrallaan, mutta asuvat muuten omassa kodissaan. Moni lapsi viettää tukiperheessä myös lomia.

Tukiperhetoiminta on vapaaehtoistyötä, josta maksetaan kuntakohtaisesti vaihteleva kulukorvaus ja palkkio. Tukiperhe on vaitiolovelvollinen. Tukisuhteen tavoitteet, tapaamisten tiheys ja kesto ja tukisuhteen suunniteltu kesto on sovittava yhdessä lapsen ja hänen biologisen perheensä ja tukiperheen kanssa.

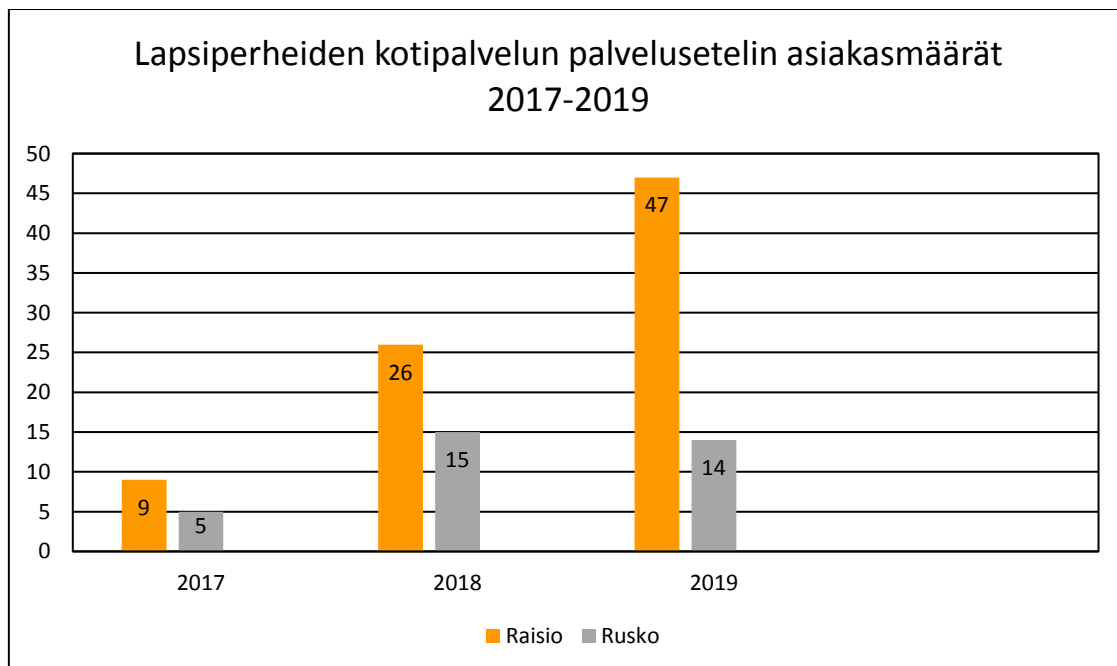
Kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on perheen kotona tehtävää työtä, joka tukee perheen arjessa selviytymistä. Kotipalvelu on ensisijaisesti tilapäistä ja kestää keskimäärin 3-6 kuukautta. Palvelu voi olla lastenhoitoa ja kodinhoidollisia tehtäviä perheen tarpeiden mukaan.

Kotipalvelua voidaan myöntää, kun perheessä on akuutti, konkreettisen tuen tarve. Tarve voi syntyä tilanteissa kuten raskauden loppuvaihe ja vauvan syntymä, monikko- tai monilapsiseen perheeseen liittyvä apu, vanhemman akuutti uupumus, äkillinen elämäntilanteen muutos (vanhemman äkillinen sairastuminen, sairaalassaolo, loukkaantuminen) ja perhe-elämän kriisitilanteet.

Lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään pääsääntöisesti palvelusetelin kautta. Raisiossa siirryttiin palvelusetelijärjestelmään lokakuussa 2017. Palveluseteli on arvoltaan 28 euroa ja sen myöntää palveluohjaaja.

Kotipalvelu voi olla maksullista, jos asiakkaan valitseman palveluntuottajan tuntihinta ylittää palvelusetelin arvon. Erotus jää asiakkaan maksettavaksi. Kotipalvelua voidaan myöntää myös ostopalveluna ilman palveluseteliä varsinkin lastensuojelun asiakasperheille.

Ensi- ja turvakoti

Ensikodissa perhe saa yksilöllistä tukea jo ennen vauvan syntymää ja vauvan syntymän jälkeen. Ensikotijakson pituus vaihtelee perheen tarpeiden mukaan.

Ensikodissa saa tukea vauvan hoitoon, vanhemman ja vauvan vuorovaikutukseen sekä erilaisiin arjen taitoihin.

Turvakodissa perheenjäsenet voivat asua lyhytaikaisesti, jos kotona esiintyy henkistä- tai fyysistä väkivaltaa toisen vanhemman toimesta tai kotona on muista syistä turvatonta asua.

Turvakoti tarjoaa ammatillista tukea, neuvontaa ja ohjausta väkivallasta selviämiseen sekä käytännön asioiden järjestelyyn.

Perhe on turvakodissa kriisitilanteen vaatiman ajan. Lisäksi Ensi- ja turvakodin lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö Pilari tarjoaa apua lähisuhdeväkivaltaan yksilö- ja perhekyntien muodossa.

Muut mahdolliset tukitoimet

Neuropsykiatrinen valmennus (Nepsy) on tavoitteellinen ja ohjauksellinen kuntoutusmenetelmä, joka auttaa lapsia, nuoria sekä aikuisia, joilla on neuropsykiatrisia erityispiirteitä ja toiminnan ohjauksen vaikeuksia.

Neuropsykiatrisia erityispiirteitä ovat muun muassa autismin kirjon oireyhtymät kuten Asperger, ADHD, ADD, Touretten oireyhtymä, oppimisvaikeudet ja kielelliset erityisvaikeudet. Valmennus tapahtuu asiakkaan omassa asumis- ja toimintaympäristössä.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen tukitoimena sosiaalihuoltolain erityisen tuen tai lastensuojelun asiakkaille. Koko päiväinen varhaiskasvatus takaa lapselle virikkeellisen ympäristön ja säännöllisen päivärutmin. Sosiaalityöntekijä laatii yhdessä perheen ja varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa tavoitteet tukitoimelle. Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti järjestämällä yhteisiä tapaamisia.

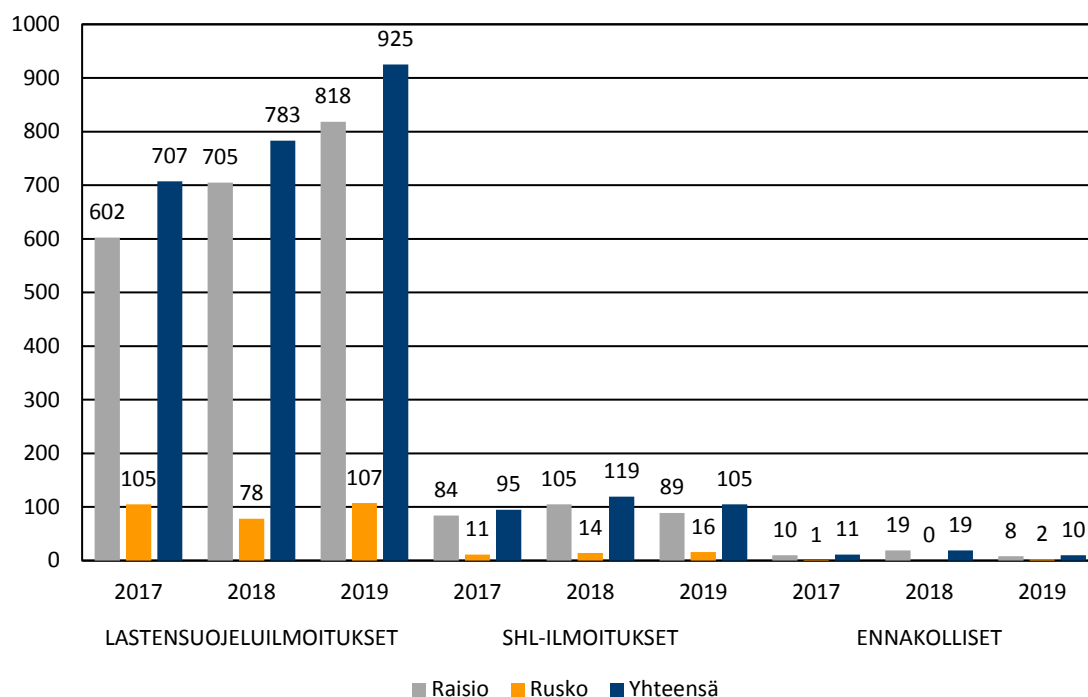
Sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkaille voidaan myöntää taloudellista tukea lapsiperheen kuluihin esimerkiksi harrastusmaksuihin, lapsen vaatekuluihin, leirimaksuihin ja muihin työntekijän arvioimiin välttämättömiin kuluihin.

5.9. Asiakas- ja käyntimäärät vuosina 2017-2019

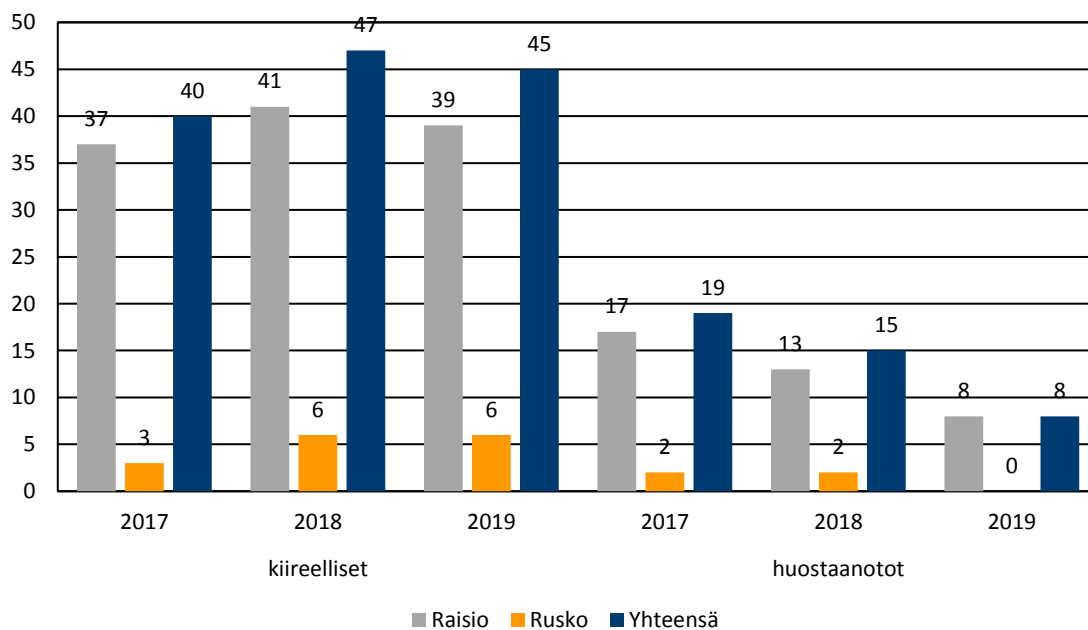
Tässä alaluvussa kuvataan lastensuojelutoimistossa tehtävän asiakastyön määriä.

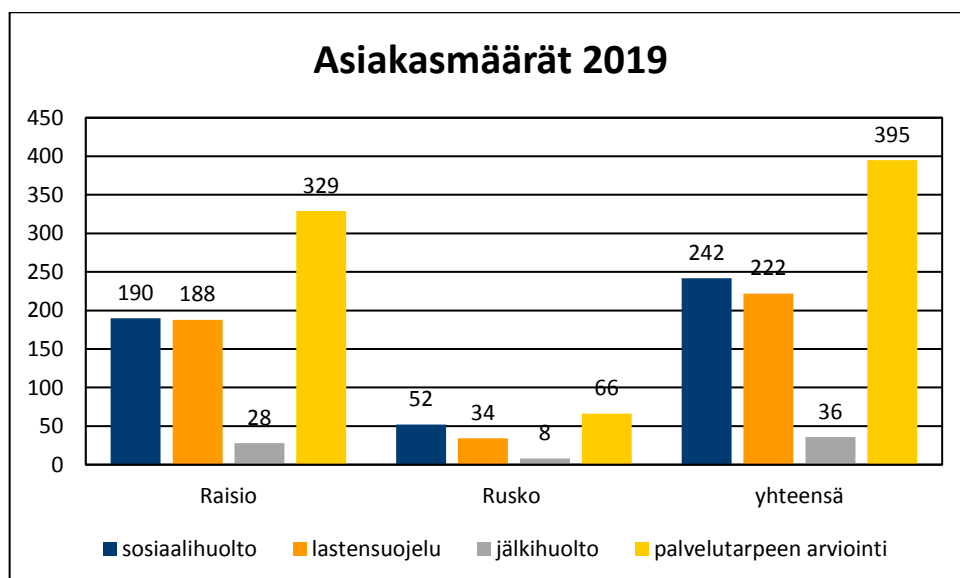
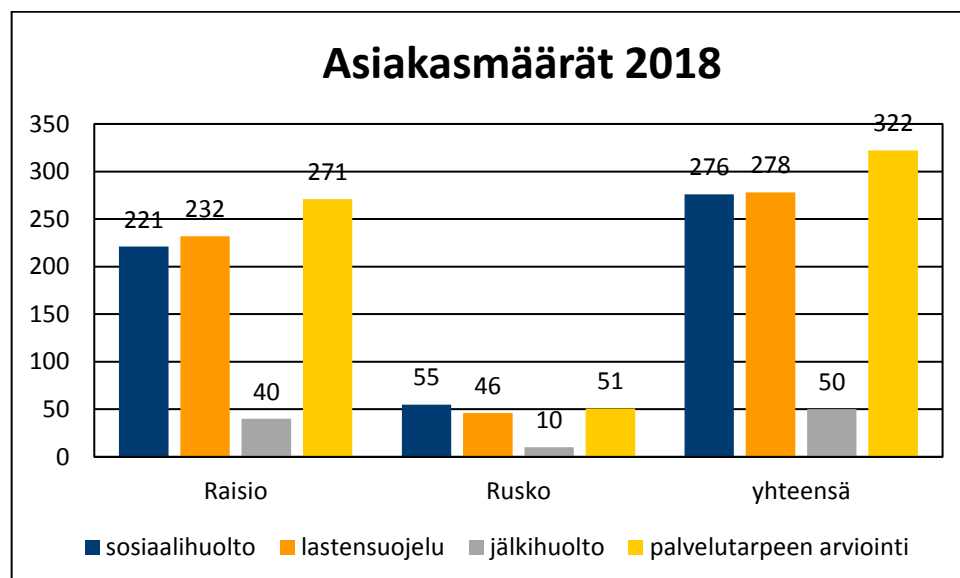
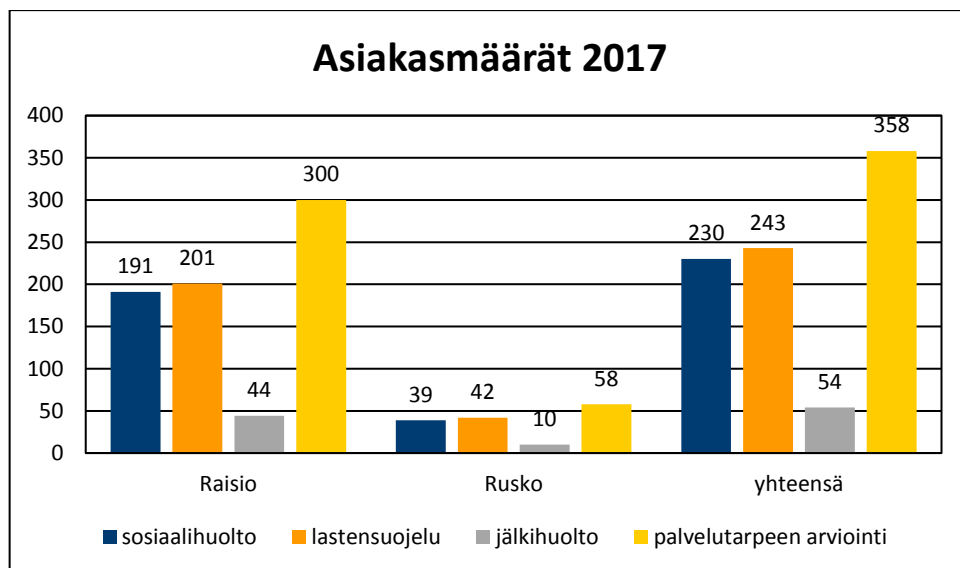
Varsinaisia käyntimääriä ei tilastoida, mutta esiteltävinä ovat vireillepanojen määrät, joita ovat saapuneiden lastensuojeluilmoitusten, sosiaalihuollon yhteydenottojen, sosiaalihuollon ilmoitusten sekä ennakollisten lastensuojeluilmoitusten määrät. Lisäksi esitetään kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen määrät sekä asiakasmäärät palvelutarpeen arvioinnissa, sosiaalihuollossa, lastensuojelussa sekä jälkihuollossa ajalla 2017-2019.

Vireillepanojen määrät 2017-2019

Kiireelliset sijoitukset ja huostaanotot 2017-2019

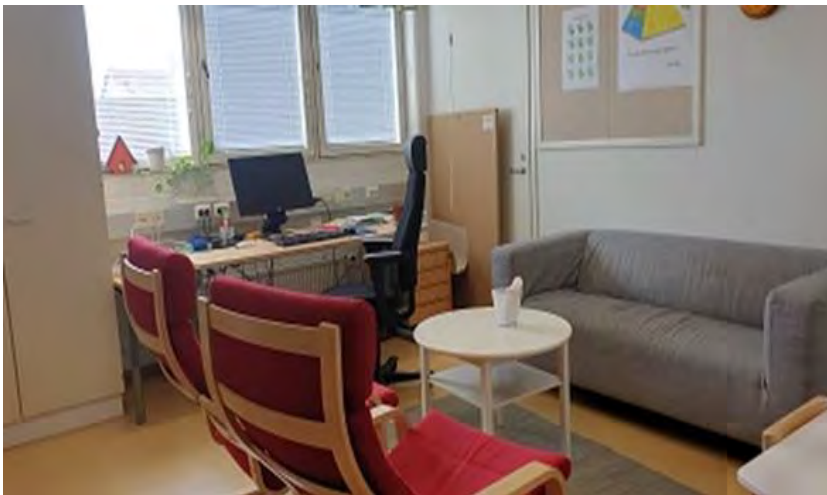
5.10. Perheneuvola

5.10.1. Palvelukuvaukset

Perheneuvolan työtä säätelee tarkemmin *sosiaalihuoltolaki 26 §*: Kasvatus- ja perheneuvonta.

Kasvatus- ja perheneuvontaa annetaan lapsen hyvinvoinnin, yksilöllisen kasvun ja myönteisen kehityksen edistämiseksi, vanhemmuuden tukemiseksi sekä lapsiperheiden suoriutumisen ja omien voimavarojen vahvistamiseksi. Kasvatus- ja perheneuvontaan sisältyy lasten kasvuun ja kehitykseen, perhe-elämään, ihmissuhteisiin ja sosiaalisiin taitoihin liittyvää arviointia, ohjausta, asiantuntijaneuvontaa ja muuta tukea.

Kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisesti sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa.

Esimerkki psykologien ja sosiaalityöntekijöiden työhuoneesta

Raision perheneuvola on kehittänyt omia palvelujaan joustaviksi ja asiakasystävällisiksi. Palvelut ovat kuntalaisille luottamuksellisia ja maksuttomia.

Lähetettä ei tarvita, vaan asiakkaat voivat varata ajan perheneuvolaan itse. Raision perheneuvolassa on kehitetty palveluja siten, että ajanvarauksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman nopeasti, että jonoja ei syntyisi.

Perheneuvolan ryhmähuone

Perhetyöntekijöiden avokonttori

Raision perheneuvola palvelee Raision lisäksi Ruskon, Naantalin, Mynämäen, Maskun ja Nousiaisen kuntia.

5.10.2. Henkilöstö

Psykologin ja sosiaalityöntekijän viroista on molemmista yksi virka 50%. Psykiatrisista sairaanhoitajista yksi toimii Raision yläkoulussa ja yksi alakouluilla. Tämän lisäksi kolmas psykiatrinen sairaanhoitaja toimii Ruskolla ja hänen toimialueenaan on varhaiskasvatus, perusopetus ja nuorisotoimi. Palveluohjaaja toimii Raisio-Ruskon yhteistoiminta-alueella.

Konsultoivan lastenpsykiatrin työaika on kolme päivää kuukaudessa, mutta se on jaettu niin, että hän on käytettävissä joka viikko.

Vakanssi	Tehtävät
Vs. perhepalvelujen johtaja	Palvelualueen johtaminen ja esimiestehtävät, perheneuvolan lähiesimiehenä toimiminen. Budjetin valmistelu ja toteuman seuranta. Sidosryhmäyhteistyö. Kehittämisvastuu. Soten johtoryhmän jäsen.
Psykologi (2,5)	Lapsiperheiden tukeminen osana perheneuvolan moniammatillista työryhmää. Asiantuntijuus erityisesti lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyvissä kysymyksissä. Lapsen yksilöpsykologiset tutkimukset ja yksilöllinen hoito, vanhemmuuden ja perheiden sisäisen vuorovaikutuksen tukeminen, parisuhdetyö, vanhempien eroon liittyvä työskentely, ryhmien ohjaajana toimiminen, yhteistyö muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa.
Sosiaalityöntekijä (2,5)	Lapsiperheiden tukeminen osana perheneuvolan moniammatillista työryhmää. Asiantuntijuus erityisesti vanhemmuuden tukemisessa. Vanhempien eroneuvotteluihin ja lapsen edun toteuttavan yhteistyön tukemiseen liittyvien työtehtävien toteuttaminen. Perheasioiden sovittelu. Perheiden vuorovaikutuksen ja lapsen tunne-elämän kehityksen tutkimiseen, arviointiin, hoitoon ja neuvontaan liittyvä työ. Parisuhdetyö. Ryhmämuotoisen työskentelyn toteuttaminen ja kehittäminen. Ammattilaisten konsultaatiot ja asiantuntijatehtävät. Verkostotyö.
Psykiatrinen sairaanhoitaja (3)	Helpo ja nopean tuen tarjoaminen, kun lapsen psyykkisestä voinnista herää huoli sekä tuen vieminen lapsen kasvuympäristöön; kotiin, päiväkotiin ja kouluun. Vastaa koulun konsultaatiotarpeisiin.
Palveluohjaaja (1)	Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelutarpeen arviointien ja päätösten tekemisestä vastaaminen ennaltaehkäisevässä työssä. Alkuvaiheen suora asiakastyö vauva- ja pikkulapsiperheissä. Perheiden tukitoimien koordinoiminen. Verkostotyö. Työskentely tiiviissä yhteistyössä perheen ja perustason kanssa. Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelijärjestelmän koordinoiminen. Lapset puheeksi -menetelmäkoulutuksen järjestäminen ja kouluttaminen.

5.11. Asiakkaille myönnettävät palvelut

Neuvonta ja ohjaus

Perheneuvola tarjoaa monipuolisia palveluja lapsiperheille. Perheneuvolaan voi ottaa yhteyttä esimerkiksi tilanteissa, joissa on huoli lapsen tai nuoren kehityksestä tai käyttäytymisestä, haluaa tukea vanhemmuuteensa tai parisuhteeseen, haluaa keskustella erotilanteesta tai vanhemmuudesta eron jälkeen tai kaipaa neuvoja uusperheen tilanteeseen.

Perheneuvolaan voi ottaa yhteyttä myös tilanteissa, joissa perhettä on kohdannut jokin kriisi. Työskentely suunnitellaan aina yhdessä perheen kanssa. Tapaamiset perheneuvolassa voivat olla yksilö-, pari- tai perhetapaamisia.

Vanhemmuuden tuki

Vanhemmuuden tukeminen on perheneuvolan keskeisimpiä tehtäviä ja yksi tärkeimmistä perheneuvolaan hakeutumisen syistä. Perheneuvola tarjoaa tukea vanhemmille koko lapsiperhe-elämän ajan, raskausajasta 18-vuotiaan nuoren vanhempiin.

Vanhemmuutta saattavat rasittaa muun muassa elämänkriisit kuten erot, sairaudet tai muut vanhemman voimavarojen riittämättömyyteen vaikuttavat asiat. Näitä voivat olla pitkäaikainen uupumus, haastavat perhesuhteet uus- ja ensiperheessä sekä lapsen käytökseen liittyvät pulmat.

Vanhemmuuden tukemisen tavoitteena voi olla vanhemman ja lapsen välisen kommunikoinnin parantaminen, kodin ilmapiirin rauhoittaminen tai lapseen liittyvän huolen helpottaminen.

Vanhemmuuden tukeen sisältyy ohjausta ja neuvontaa, lisäksi usein tarvitaan myös terapeutista työskentelyä psyykkisten ja perhesysteemiin liittyvien haasteiden voittamiseksi. Pääasialliset työskentelymuodot ovat perheenjäsenten yhteiset ja yksilölliset tukikäynnit, kotikäynnit sekä erilaiset ryhmätyömuodot. Suosittu tukimuoto lapsen käytöksen pulmiin liittyen on vanhemmille suunnattu Ihmeelliset Vuodet –ryhmätyömuoto.

Parisuhdetyö

Parisuhde on parhaimmillaan voimavara, joka tukee vanhempia kasvatustehtävässään. Perheneuvolaan hakeudutaan parisuhdeasioissa, kun puoliset haluavat saada parisuhteensa toimimaan, heitä on saattanut kohdata jokin kriisi tai he haluavat pohtia parisuhteen jatkamisen edellytyksiä.

Parisuhdetyön tavoitteena on tukea puolisoja asettamaan omat tavoitteensa työskentelylle sekä auttaa heitä tämän päämäärän saavuttamisessa. Perheneuvolassa parisuhdetyö räätälöidään yksilöllisesti. Tapaamisia on keskimäärin 3–8. Parisuhdetyö voi pitää sisällään puolisoitten tapaamisia yhdessä ja erikseen.

Lasten yksilötutkimukset sekä perhetutkimukset

Perheneuvolan tutkimusjaksolla tehdään tarkka selvitys siitä, mikä on perheen ajankohtainen tilanne, mitkä tekijät siihen vaikuttavat ja mitkä tukitoimet siihen voisivat auttaa. Lapsen yksilöllistä tilannetta tarkastellaan aina suhteessa hänen yhteisöönsä, niin ongelmien ja tuen tarpeen arvioinnissa kuin myös hoidon toteuttamisessa. Perheneuvolan tutkimusjaksolla tavataan sekä lasta että vanhempia, yleensä 3-6 kertaa yhteensä.

Tutkimusjakson toteuttaa moniammatillinen työryhmä. Tähän kuuluvat yleensä psykologi, sosiaalityöntekijä sekä lastenpsykiatri. Tutkimusjakson aikana tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa, esimerkiksi varhaiskasvatuksen, koulun tai sosiaalitoimen kanssa.

Päätös tutkimusjakson toteuttamisesta tehdään, kun muut tukitoimet, esimerkiksi perheneuvolan ohjaus ja neuvonta eivät ole helpottaneet perheen tilannetta tai jos perheen tilanne vaikuttaa jo lähtökohtaisesti monimutkaiselta. Tutkimusjakson perusteella voidaan suositella esimerkiksi perheneuvolan tapaamisia vanhemmuuden tukemiseksi, lapsen yksilökäyntejä sosiaalisten taitojen harjoitteluksi tai Kelan tukemaa psykoterapiaa.

Konsultaatio

Perheneuvolan yhtenä tehtävänä on asiantuntija-avun antaminen ja konsultointi muille lasten ja perheiden kanssa työskenteleville työntekijöille. Ensisijaisena tavoitteena on, että konsultaatiota pyytänyt taho pystyy konsultaatiosta saamansa tuen avulla auttamaan lasta ja perhettä omassa työssään niin, että ohjausta muihin palveluihin ei tarvita.

Esimerkiksi perheneuvolan psykologit tarjoavat asiantuntijapalvelua päiväkotien ja koulujen henkilökunnalle. Psykologit voivat tulla pohtimaan lapsen tilannetta yhdessä työntekijöiden ja vanhempien kanssa. Tämä ei edellytä aikaisempaa asiakkuutta perheneuvolassa.

Työntekijät käyvät myös tarvittaessa havainnoimassa lapsen ja lasta ohjaavien aikuisten toimintaa ryhmässä, tuolloin tavoitteena on lapsen toiminnan ja psyykkisen voinnin arvioiminen ja/tai ryhmän aikuisten lasta tukevien toimintatapojen vahvistaminen.

Vauvaperhetyö

Raision perheneuvolassa on toteutettu yli 15 vuotta myös terapeutista vauvaperhetyötä, joka sisältää yksittäisten perheiden tapaamisia raskausajasta vauvavaiheeseen asti. Työskentelyn pituus ja käyntimäärä räätälöidään jokaisen perheen kanssa yksilöllisesti, tarpeista riippuen.

Työskentelyn keskiössä voi olla vanhempien ja vauvan välisen vuorovaikutussuhteen tukeminen, vanhemman reflektiivisen kyvyn lisääminen, vanhemman mielialaoireiden vähentämiseen tähtäävä työskentely tai esimerkiksi vauvan nukkumis- tai syömisongelmat.

Vanhempia tukemalla ennaltaehkäistään mahdollisia vuorovaikutussuhteen häiriöitä ja tuetaan vauvan psyykkistä ja kognitiivista kehitystä sekä vanhemmuuden yhteistyösuhdetta. Varhaisen vuorovaikutuksen työ perheneuvolassa tarjoaa apua vauvaperheille tilanteissa, joissa vauvan odotukseen tai varhaisvaiheisiin liittyy huolia.

Perheneuvolassa tuetaan vanhempia, jotka kokevat epävarmuutta omassa vanhemmuudessaan tai heidän on esimerkiksi vaikea ymmärtää tai tulkita vauvan viestejä. Vanhemmilla saattaa olla erilaiset näkemykset vanhemmuudesta ja parisuhde on alkanut rakoilla vauvan syntymän jälkeen. Perheneuvolassa vanhempia tuetaan parisuhteen tilanteen selkiyttämisessä sekä vanhemmuuden vahvistamisessa.

Varhaisen vuorovaikutuksen työ on tarkoitettu ensisijaisesti perheille, joissa on alle 2-vuotias lapsi tai joissa odotetaan vauvaa.

Perheasioiden sovittelu

Perheasioiden sovittelulla pyritään estämään erimielisyyksien kasvaminen vanhempien välisiksi jatkuviksi kiistoiksi ja riidoiksi. Sovittelijat tarjoavat tukea ja apua vanhempien välisten keskustelujen edistämiseksi. Tällä pyritään tukemaan sitä, että lasten suhteet kumpaankin vanhempaansa säilyvät ja arki sujuu erosta huolimatta. Sovittelussa voidaan keskustella kaikista niistä kysymyksistä, joita lapsen asioiden järjestämiseen liittyy ja joista vanhempien on vaikea keskenään päästä yksimielisyyteen.

Perheasioiden sovitteluun voi hakeutua, kun eroamassa olevat tai eronneet vanhemmat miettivät lapsen asumiseen, huoltoon ja tapaamisiin liittyviä asioita. Eronneet vanhemmat saattavat tarvita apua, kun lapsen ja vanhemman tapaamiset eivät suju tai vanhemmat haluavat saada tukea esimerkiksi siihen, miten kertoa lapselle erosta ja miten auttaa lasta selviytymään muuttuneesta elämäntilanteesta.

Sovittelussa vanhemmat saavat apua ja tukea keskinäisiin neuvotteluihinsa tilanteissa, joissa omat yritykset ovat saattaneet kääntyä riitelyksi ja joutua umpikujaan tai joissa puhevälejä ei ole. Kumpi tahansa vanhemmista voi ottaa yhteyttä ja pyytää sovittelua. Sovittelu alkaa valmistelutapaamisella, joka järjestetään yleensä kummallekin vanhemmalle erikseen. Varsinaisia yhteisiä sovittelutapaamisia on yhdestä kolmeen. Tapaamisissa vanhemmat neuvottelevat sovittelijoiden avustukselle tavoitteenaan löytää ratkaisuja lasten asioiden järjestämiseen ja arjen käytäntöihin.

Ryhmämuotoiset palvelut

Ihmeelliset vuodet –ryhmä

Ihmeelliset vuodet -vanhemmuusryhmä on tarkoitettu alle 12-vuotiaiden lasten vanhemmille. Ryhmä tarjoaa käytännöllisiä taitoja vanhemmuuteen ja tukea omaan jaksamiseen. Hoito-ohjelman tavoitteena on vahvistaa vanhemman ja lapsen välistä myönteistä vuorovaikutusta sekä vähentää lapsen uhmakkuutta ja käytöspulmia. Ohjelman avulla lisätään lapsen pärjäämistä kotona, päiväkodissa, koulussa ja kaverisuhteissa.

Vanhemmuusryhmiä järjestetään säännöllisesti sekä alle kouluikäisten lasten - että alakouluikäisten lasten vanhemmille. Ryhmä kokoontuu viikoittain ja kestoaltaan se on joko 13 tai 15 kertaa. Lisäksi ryhmänvetäjät soittavat ryhmäläisille kerran viikossa. Ihmeelliset vuodet –ohjelmaa on kehitetty ja tutkittu ympäri maailmaa yli 30 vuoden ajan ja se on vaikuttavuudeltaan osoitettu tehokkaaksi hoito-ohjelmaksi lasten käytösongelmien ja häiriöiden hoidossa.

SteppApp –valmennus

StepApp-valmennuksen® tavoitteena on vahvistaa ja tukea uusperheen aikuisia vanhemmuudessa sekä pysähtyä kaikkien perheenjäsenten kesken uusperheen kasvun äärelle. Valmennuksessa uusperheiden aikuiset saavat ammattilaisten ohjauksessa vertaistukea, ohjausta ja konkreettisia työkaluja perheen arkeen. StepApp-valmentajakoulutuksen suorittaneiden ammattilaisten vetämän valmennuksen teemat pohjaavat uusperhetutkimuksiin, uusperheiden parissa tehtyyn terapia- ja neuvontatyöhön sekä uusperheiden vanhemmilta, lapsilta ja nuorilta kerättyyn kokemustietoon.

Uusperheiden aikuisista muodostuva valmennusryhmä kokoontuu tavallisimmin kerran viikossa viiden viikon ajan. StepApp-valmennuksessa perhe saa käyttöönsä koko perheelle suunnatun digitaalisen sovelluksen, joka on ladattavissa mobiililaitteisiin ja tietokoneeseen. Sovellus sisältää tietoa uusperheellisyydestä ja eri ikäryhmille suunniteltuja, pelillisyyttä hyödyntäviä tehtäviä. Tavoitteena on, että perheen lapset ja nuoret käyttävät sovellusta osallistuen siten valmennukseen.

Hoivaa ja leiki-ryhmäinterventio ja perheinterventio

Hoivaa ja leiki-interventio on Suomessa kehitetty mentalisaatiopohjainen työmenetelmä vauvaperheiden tukemiseen raskausvaiheesta noin vuoden ikään. Intervention tavoitteena on tukea raskaana olevien äitien mentalisaatiokykyä ja emotionaalista saatavilla oloa suhteessa syntyvään vauvaan muun muassa kokemuksellisten tehtävien ja leikillisyyden kautta. Lisäksi tavoitteena on opettaa kognitiivis-behavioraalisia menetelmiä masennusoireiden hallintaan.

Menetelmää voidaan toteuttaa ryhmissä tai yksittäisen perheen kanssa. Menetelmän hyödyistä on saatu tieteellistä näyttöä (ks. esim. kasvuntuki.fi –sivusto ja Salo S. ym., 2019).

Ryhmämuotoinen Hoivaa ja leiki -interventio sisältää 4 ryhmäkertaa raskausaikana ja 7 ryhmäkertaa vauvavaiheessa sekä kotikäynninsynnytyksen jälkeen. Ryhmäkertoja ennen tehdään tutustumiskäynnit, joista toisella tapaamisella toteutetaan strukturoitu Hoivaa ja leiki -alkuhaastattelu.

PerhepalvelutGO!

PerhepalvelutGO! –mobiilituki tarjoaa alle kouluikäisten lasten vanhemmille etäneuvontaa ja ohjausta puhelimitse. Palvelu toimii kevyenä ja ennaltaehkäisevänä palveluna, eli ongelmat perheessä eivät ole vielä kovin suuria.

PerhepalvelutGO! –mobiilitukitukipalveluun lähete tulee neuvolan terveydenhoitajalta. Perheneuvolasta otetaan yhteyttä vanhempiin kahden viikon sisällä. Palveluun sisältyy yhteensä 7 puhelua: alkuhaastattelu, 5 aihepuhelua liittyen vanhemmuuteen ja kasvatukseen sekä loppuhaastattelu. Kaikkien puheluiden jälkeen vanhemmat antavat palautetta.

Perhepalvelut GO! on ensisijaisesti puhelinpalvelu, mutta asiakkaan toiveiden mukaan voidaan tavata myös kasvotusten. PerhepalvelutGO! –mobiilitukipalvelu toteutetaan yhteistyössä perhetyön kanssa.

Erityistyöntekijöiden palvelut

Palveluohjaaja

Palveluohjaajan tehtäviä ovat lapsiperheiden kokonaistilanteen arviointi sekä erilaisten tukitoimien suunnittelu ja alkuvaiheen toteutus yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Palveluohjaaja vastaa osaltaan sosiaalihuoltolain mukaisten palvelutarpeen arviointien ja päätösten tekemisestä (lapsiperheiden kotipalvelu, ennaltaehkäisevä perhetyö, tukiperhe ja tukihenkilö), tukitoimien koordinoinnista sekä alkuvaiheen suorasta asiakastyöstä. Työskentely tapahtuu tiiviissä yhteistyössä perheen ja perustason kanssa.

Palveluohjaajan työ on verkostomaista ja erittäin matalan kynnyksen työtä. Asiakasperheet ovat pääsääntöisesti vauva- ja pikkulapsiperheitä.

Yhteydenotot tulevat yleensä asiakkailta, päiväkodeilta, alakouluilta, terveydenhoitajilta, kehitysneuvolasta, aikuissosiaalityöstä, perhepalveluiden omilta työntekijöiltä tai Pyydä apua! -napin kautta. Palveluohjaaja on ollut alusta alkaen yksi Pyydä apua! -napin viestien vastaanottajista. Yhteydenoton jälkeen palveluohjaaja tekee kotikäynnin, jolloin vanhempien kanssa sovitaan tarkemmin mahdollisesta tuesta ja sen järjestämisestä.

Pyydä työpariksi -palvelun kautta palveluohjaajan voi pyytää mukaan vanhempien tapaamiseen esimerkiksi kehitysneuvolaan, päiväkotiin tai alakouluun tilanteissa, joissa esiintyy huolta perheestä ja tavoitteena on moniammatillisesti yhdessä perheen kanssa miettiä tilannetta ja mahdollista tukea. Jos tapaamisessa ei ilmene tarvetta sosiaalihuollon palveluille, asiakkuutta ei aloiteta.

Palveluohjaaja jalkautuu tarvittaessa eri ympäristöihin tarkoituksenaan kohdata perheitä heille luontaisissa paikoissa. Jalkautumista on ollut kauppakeskus Myllyssä yhdessä seurakunnan työntekijän kanssa tai asiointipiste Olkkarissa yhdessä varhaiskasvatuksen koordinaattorin kanssa. Palveluohjaaja käy välillä tapaamassa vanhempia seurakunnan perhekahviloissa ja kertoo samalla perhepalveluiden palveluista. Näin vanhempien on helpompi ottaa tarvittaessa yhteyttä.

Jalkautumisen pysyvä toimintamuoto on vanhempien tapaaminen keskustan neuvolassa kerran kuukaudessa. Kaikkien neuvoloiden terveydenhoitajat voivat varata vanhemmille ajan keskustan neuvolaan palveluohjaajan tapaamiseen. Palveluohjaaja voi tarvittaessa olla myös terveydenhoitajan työparina tavallisella neuvolakäynnillä tai tehdä yhteisen kotikäynnin terveydenhoitajan kanssa. Jalkautumisen tarkoituksena on kohdata perheitä jo varhaisessa vaiheessa ja auttaa heitä mahdollisimman nopeasti jo pienessäkin huolen aiheessa.

Palveluohjaaja koordinoi lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelijärjestelmää ja tekee palvelusetelipäätökset. Palveluohjaaja koordinoi myös Lapset puheeksi –menetelmäkoulutusta Raisiossa ja on yksi menetelmän kouluttajista. Koulutuksia tarjotaan maksutta kaksi kertaa vuodessa kaikille Raision kaupungin työntekijöille. Raision kaupungissa on käytössä Vapaaehtoistyö.fi -sivusto yhdessä Raision seurakunnan kanssa. Palveluohjaaja koordinoi sivustoa kaupungin ja järjestöjen osalta ja on mukana kehittämässä vapaaehtoistyötä eri toimijoiden kanssa.

Psykiatrinen sairaanhoitaja alakouluilla

Perhepalveluiden alakouluilla työskentelevän psykiatrisen sairaanhoitajan työ on oppilashuoltoa täydentävää työtä. Oppilaat ohjautuvat vastaanotolle pääasiassa kouluterveydenhoitajan, koulukuraattorin, koulupsykologin tai opettajan aloitteesta. Lisäksi lapsia ohjautuu jonkin verran perheneuvolan ja lastensuojelutoimiston kautta. Työ koostuu pääasiassa lasten tukikäynneistä, perheiden tapaamisista, erilaisten ryhmien ohjaamisesta sekä muun oppilashuollon ja opettajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Ohjauksen aiheena olevat oireet ovat pääasiassa ahdistuneisuusoireet (jännitys, pelot, pakko-oireet), mielialaoireet (alakuloisuus, itkuisuus, vetäytyminen), unihäiriöt, käytösoireet (levottomuus, aggressiivisuus). Huoltajat ohjataan pääosin ottamaan suoraan yhteyttä psykiatriseen sairaanhoitajaan, ja ensimmäinen kontakti on aina huoltajien ja lapsen kanssa yhdessä. Ensitapaaminen toteutetaan useimmiten kotikäyntinä.

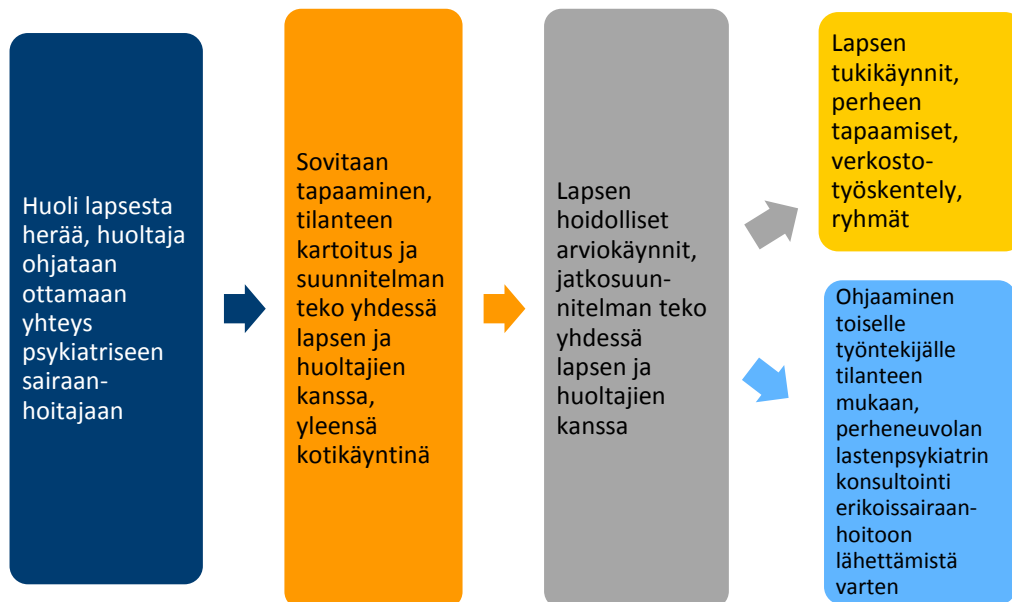
Ensikäynnillä kartoitetaan lapsen ja perheen tilannetta sekä yhteistyössä huoltajien ja lapsen kanssa suunnitellaan jatkotyöskentelyä. Lapselle sovitaan usein tukikäyntejä, joilla arvioidaan lapsen tilannetta ja pyritään löytämään keinoja auttaa lasta ja perhettä. Myös erilaiset ryhmämuotoiset interventiot ovat mahdollisia tilanteen mukaan.

Työskentely painottuu tunnesäätelytaitojen vahvistamiseen ja huoltajat ovat tiiviisti yhteistyössä tapaamisjakson aikana. Muun oppilashuollon ja opettajan kanssa tehdään yhteistyötä lapsen ja huoltajien luvalla. Jakson pituus määritellään tarpeen mukaiseksi ja se voi vaihdella muutamasta kerrasta pitempään jaksoon. Tarvittaessa on mahdollisuus konsultoida perheneuvolan lastenpsykiatria ja arvioida yhdessä tuen tarvetta.

Ryhmätoimintaa pyritään järjestämään tarpeen mukaan yhdessä muiden toimijoiden (esim. kuraattori, koulupsykologi, perheneuvola) kanssa. Ryhmiä on toteutettu muun muassa ahdistuneisuusoireiden hoitoon, sosiaalisten taitojen vahvistamiseksi ja aggression hallinnan vahvistamiseksi. Psykiatrinen sairaanhoitaja toteuttaa myös toiminnallisia oppitunteja rauhoittumisen, keskittymisen ja sosiaalisten taitojen vahvistamiseksi, kohteena pääasiassa ykkösluokkalaiset.

Työaika kuudella alakoululla jakautuu tarpeen mukaan ja työn organisointi on ajoittain haastavaa. Vakituista työtilaa ei kouluilla ole osoittaa, joten työ vaatii joustavuutta niin työntekijältä kuin oppilailtakin.

Asiakasprosessikaavio: Alakoulun psykiatrisen sairaanhoitajan palveluihin ohjautuminen

Psykiatrinen sairaanhoitaja yläkoululla

Yläkouluun jalkautuneen psykiatrisen sairaanhoitajan työ on oppilashuoltoa täydentävää työtä. Psykiatrinen sairaanhoitaja tarjoaa nuorelle matalan kynnyksen tukea ja luottamuksellista keskusteluapua erilaisissa elämäntilanteissa. Psykiatrisen sairaanhoitajan työ painottuu psyykkisten ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Tavoitteena on ehkäistä kasvuun ja kehitykseen liittyvien kriisien sekä erilaisten elämäntilanteiden aiheuttamien kriisitilanteiden vaikeutuminen. Psykiatrinen sairaanhoitaja on tavattavissa Vaisaaren koulussa päivittäin. Lähetettä ei tarvita. Tapaamiset tapahtuvat pääsääntöisesti ajanvarauksella.

Oppilaat ohjautuvat vastaanotolle pääasiassa oma-aloitteisesti, vanhempien, kouluterveydenhoitajan, koululääkärin tai opettajan aloitteesta. Vastaanotolle hakeutumisen syinä ovat pääasiassa mielialaoireet (mm. mielialan muutos, alakuloisuus, itkuisuus), ahdistuneisuusoireet (mm. ahdistus, jännitys, pakko-oireet), nukahtamisvaikeudet, erilaiset

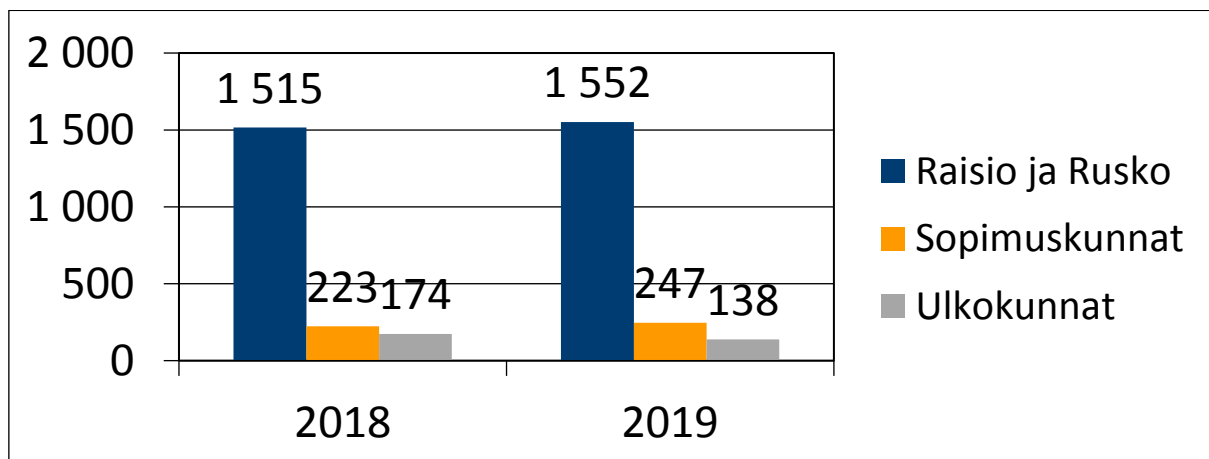
psykosomaattiset oireet (jatkuvat vatsavaivat, päänsärky), käytösoireet (levottomuus, aggressiivisuus) sekä perheessä tapahtuneet muutokset tai menetykset.

Psykiatrisen sairaanhoitajan työ koostuu pääasiassa nuorten keskustelutukikäynneistä. Tarvittaessa keskusteluun voidaan pyytää mukaan myös nuoren huoltajia tai muita tärkeitä läheisiä. Ensikäynnillä kartoitetaan nuoren tilannetta ja ollaan tarvittaessa huoltajiin yhteydessä. Yhdessä nuoren kanssa suunnitellaan jatkotyöskentelyä ja usein sovitaan tukikäynnejä, joilla arvioidaan nuoren tilannetta ja pyritään löytämään keinoja auttaa nuorta. Tapaamisjakson pituus määritellään yksilökohtaisesti ja tarpeen mukaan ja se voi vaihdella muutamasta tapaamiskerrasta pitempään jaksoon. Psykiatrisen sairaanhoitajan on tarvittaessa mahdollisuus konsultoida nuorisopsykiatria ja arvioida yhdessä tuen tarvetta.

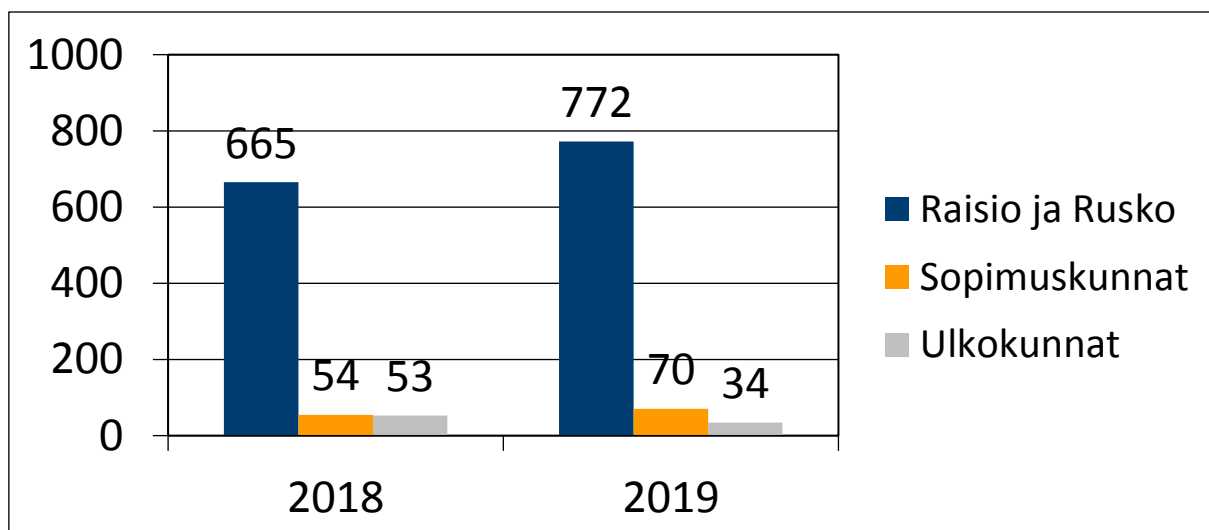
Psykiatrinen sairaanhoitaja ohjaa myös erilaisia ryhmiä ja pitää erityisosaamisensa (seksuaaliterapeutti) vuoksi kaikille 8-luokkalaisille muutamia seksuaalikasvatustunteja. Psykiatrinen sairaanhoitaja tekee yhteistyötä muun muassa monialaisen oppilashuollon, opettajien, perhepalveluiden muiden toimijoiden (perheneuvola, lastensuojelu), nuorisotoimen ja nuorisopsykiatrian kanssa.

5.12. Asiakas- ja käyntimäärät vuosilta 2018-2019

Perheneuvolan käyntimäärät 2018-2019

Perheneuvolan asiakasmäärät 2018 – 2019

5.13. Perhetyö

5.13.1. Palvelukuvaukset

Ennaltaehkäisevää ja tehostettua perhetyötä määrittävät sekä sosiaalihuoltolaki että lastensuojelulaki.

Sosiaalihuoltolaki 18 §: Perhetyö.

Perhetyöllä tarkoitetaan hyvinvoinnin tukemista sosiaaliohjauksella ja muulla tarvittavalla avulla tilanteissa, joissa asiakas ja hänen perheensä tai asiakkaan hoidosta vastaava henkilö, tarvitsevat tukea ja ohjausta omien voimavarojen vahvistamiseksi ja keskinäisen vuorovaikutuksen parantamiseksi.

Perhetyötä annetaan erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai nuoren terveyden ja kehityksen turvaamiseksi.

Lastensuojelulaki 36 §: Lastensuojelun avohuollon tukitoimet

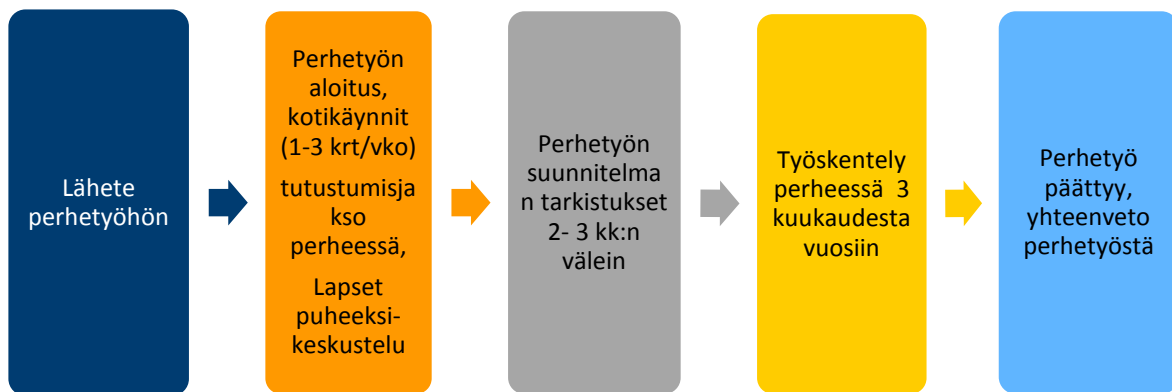
Tehostettu perhetyö on yksi avohuollon tukimuoto. Tehostettu perhetyö on intensiivistä, usein perheen kriisitilanteeseen liittyvää tukea, jonka yhtenä elementtinä voidaan pitää myös kontrollia. Tehostettu perhetyö tulee järjestää monialaisena, mikäli perheen tuen tarve tätä edellyttää.

5.13.2. Henkilöstö

Perhetyön tiimissä työskentelee 10 henkilöä. Lähiesimiehenä toimii vastaava perhevalmentaja. Perhetyön tiimissä työskentelee viisi perhevalmentajaa (kolme sosionomia, yksi yhteisöpedagogi ja yksi sairaanhoitaja) ja neljä perhetyöntekijää (kaksi lähihoitajaa, yksi lapsi- ja perhetyön ohjaajaa ja yksi kodinhoitaja) sekä psykiatrinen sairaanhoitaja.

Vakanssi	Tehtävät
Vastaava perhevalmentaja	Perhetyön tiimin johtaminen, perhetyön asiakasprosessien luominen, perhetyön ja ostopalveluiden yhteensovittaminen, perheiden avoin kohtaamispaikka Satelliitista vastaaminen, sidosryhmäyhteistyö, perhetyön kehittäminen, perhepalvelujen johtotiimin jäsen, perhevalmentajaklinikasta vastaaminen, perhepalvelujen viestintävastaava, asiakastyö.
Perhetyöntekijät (4)	Ennaltaehkäisevä ja tehostettu perhetyö, kotikäyntien suunnittelu ja toteuttaminen yksin ja parityönä, yhteistyö muiden toimijoiden ja perheiden verkostojen kanssa, dokumentointi, baby-infot, varhaiskasvatuksen perhetyö, Ihmeelliset vuodet –vanhempainryhmän ohjaaminen, StepApp-uusperhevalmennus, PerhepalvelutGo!-mobiilituki, opiskelijoiden ohjaus, ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmennus.
Perhevalmentajat (5)	Ennaltaehkäisevä ja tehostettu perhetyö, kotikäyntien suunnittelu ja toteuttaminen yksin ja parityönä, yhteistyö muiden toimijoiden ja perheiden verkostojen kanssa, dokumentointi, osallistuminen systeemiseen tiimiin, baby-infot, varhaiskasvatuksen perhetyö, Ihmeelliset vuodet –vanhempainryhmän ohjaaminen, StepApp-uusperhevalmennus, PerhepalvelutGo!-mobiilituki, opiskelijoiden ohjaus, osallistuminen kaupungin kriisityöryhmään.
Psykiatrinen sairaanhoitaja (1)	Ennaltaehkäisevä ja tehostettu perhetyö, kotikäyntien suunnittelu ja toteuttaminen yksin ja parityönä, yhteistyö muiden toimijoiden ja perheiden verkostojen kanssa, dokumentointi, varhaiskasvatuksen perhetyö, opiskelijoiden ohjaus, osallistuminen kaupungin kriisityöryhmään, vanhempien psyykkisen hyvinvoinnin arviot, ohjaaminen peruspalveluiden piiriin.

5.13.3. Asiakasprosessikaavio: Perhetyö

5.14. Asiakkaille myönnettävät palvelut

Ennaltaehkäisevä ja tehostettu perhetyö

Perhetyöllä tarkoitetaan perheen kotona tehtävää työtä, joka voi sisältää esimerkiksi keskusteluapua ja tukea arjen eri toiminnoissa (vanhemmuus, lasten kasvatus, arjen hallinta, perheen vuorovaikutustaidot jne.).

Perhetyö on käytännön avun ja psykososiaalisen tuen yhdistelmä, jossa keskeistä on aina lapsen edun turvaaminen.

Perhetyö sisältää yleensä 1-3 kotikäyntiä viikossa ja sen lisäksi verkostotyötä tehdään muun muassa päivähoidon, koulun, terveydenhuollon ja psykiatristen hoitotahojen kanssa.

Ennaltaehkäisevä perhetyö edellyttää sosiaalihuoltolain mukaista asiakkuutta.

Tehostetun perhetyön palvelu on lapsiperheille, jotka ovat lastensuojelun asiakkaita.

Tehostettu perhetyö on tarkoitettu perheille, joissa on esimerkiksi päihde- ja mielenterveysongelmia sekä puutteita arjen hallinnassa. Tehostetun perhetyön onnistumisen keskeinen edellytys on, että perhe tunnistaa muutostarpeet ja on motivoitunut työskentelemään ongelmiansa korjaamiseksi.

Perheet, jotka ohjautuvat tehostetun perhetyön piiriin, ovat yleensä haastavassa tilanteessa ja tarvitsevat erityistä tukea ja ohjausta. Tukimuotoa voidaan käyttää esimerkiksi huostaanoton tarpeen ehkäisemiseksi, mikä osaltaan kuvastaa toiminnan intensiteettiä.

Perhetyön suunnitelma laaditaan kahden tai kolmen kuukauden välein perheen ja sosiaalityöntekijän/palveluohjaajan kanssa. Perhetyön suunnitelman keskeisenä ajatuksena on seurata perhetyön tavoitteiden toteutumista ja laatia seuraavalle jaksolle uudet tavoitteet.

Perhetyön kotikäynnit ovat monipuolisia ja käytettäviä menetelmiä toteutetaan laadittujen tavoitteiden pohjalta.

Lähes aina käytettäviä menetelmiä ovat Lapset puheeksi-keskustelu (keskustelu, jossa pohditaan lapsen vahvuuksia ja haavoittuvuuksia) ja perheen sukupuun piirtäminen, mikä on osa systeemistä toimintamallia.

Mahdollisia menetelmiä ovat myös erilaiset korttityöskentelyt ja toiminnalliset menetelmät, kuten retket lähimaastoon.

Perhetyötä voidaan toteuttaa myös intensiivisenä perhetyönä. Palvelu on tarkoitettu esimerkiksi lastensuojeluperheille, joissa avohuollon kevyemmät tukitoimet ovat olleet riittämättömät. Myös sijaishuollosta kotiutuvan lapsen tilanteessa voidaan toteuttaa intensiivistä perhetyötä.

Perhetyötä tehdään tiiviisti kolmesta viiteen kertaan viikossa ja työ on tarkasti suunniteltua. Intensiivinen perhetyö voidaan toteuttaa yhteistyössä ostopalveluiden kanssa.

Baby-infot

Baby-info on palveluohjauksellinen kotikäynti ensimmäistä lastaan odottaville tai juuri paikkakunnalle muuttaneille perheille. Keskustelu pyritään järjestämään vanhemman ollessa raskausviikolla 35.

Baby-infoilla kerrotaan alueen vauvaperhepalveluista, vertaistuen mahdollisuuksista ja jutellaan vauvan odotukseen liittyvistä tunteista. Käynti on perheille vapaaehtoinen ja maksuton.

Vauvaperhetyö

Perhetyö tarjoaa apua vauvaperheille esimerkiksi tilanteissa, joissa vauvan odotukseen liittyy huolia, syntyy useampi lapsi, vauvalla on syömiseen tai nukkumiseen liittyviä pulmia, vauva on erityisen itkuinen tai hänen on vaikea rauhoittua, vanhemmilla on epävarmuutta vauvan hoidon suhteen tai lähiperheen tuki puuttuu.

Vauvaperhetyö sisältää muun muassa käytännönläheistä vauvan hoidon ohjausta, varhaisen vuorovaikutuksen tukemista ja arjen hallinnan vahvistamista.

Varhaiskasvatuksen perhetyö

Jokaisella raisiolaisella päiväkodilla on oma nimikkoperhetyöntekijä. Työn tavoitteena on madaltaa kynnystä saada ja hakea apua.

Varhaiskasvatuksen perhetyöntekijä voi tavata vanhempia päiväkodin pihalla, osallistua varhaiskasvatuksen suunnitelman laatimiseen vanhempien niin halutessa, osallistua vanhempainiltoihin tai esimerkiksi ohjata vanhemmat tarvittaessa oikean palvelun piiriin.

Perhevalmentaja voi myös ohjata ryhmätoimintaa yhteistyössä päiväkodin henkilökunnan kanssa. Mahdollisia ryhmiä ovat esimerkiksi eskarikahvilat ja mediakeskusteluillat.

Tukea koulunkäyntiin

Koulunkäynnin tukeminen perhetyön keinoin on suunniteltu ja lyhytkestoinen prosessi. Se suunnitellaan yhdessä perheen ja sosiaalityöntekijän kanssa.

Tapaamiset voivat sisältää kouluun saattamista sosiaalityöntekijän tukemana, perhetyötä lapsen ja nuoren päivärytmin kartoittamiseksi tai esimerkiksi läksyvalmennusta.

Lapsiperheiden avoin kohtaamispaikka Satelliitti

Satelliitti (Hulvelankatu 2, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1964
Omistussuhde	Oma
Neliöt (m2)	145

Avoin kohtaamispaikka Satelliitti on osa Raision kaupungin perhepalvelujen toimintaa. Toimintaa koordinoi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri.

Satelliitti on lapsiperheiden matalan kynnyksen avoin kohtaamispaikka, jossa jutellaan, kahvitellaan ja leikitään ilman kielimuureja. Lapset saavat leikkiseuraa ja vanhemmat vertaistukea, apua ja tietoa lapsiperheen arkeen liittyvissä asioissa. Toiminta on maksutonta ja kaikille avointa perhetoimintaa, joka suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä aikuisten ja lasten kanssa.

Satelliitin perhekahvila on auki maanantaista perjantaihin klo 9-12. Kerran viikossa Satelliitissa kokoontuu Raisio-opiston Suomen alkeet -kurssi, jonne MLL:n lastenhoitajat on järjestetty hoitamaan lapsia, jotta vanhemmat saavat keskittyä opiskeluun.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Raision paikallisyhdistyksen vapaaehtoiset äidit ohjaavat avoimen perhekahvilan toimintaa kaksi kertaa viikossa ja järjestävät iltaperhekahviloita.

Kerran kuukaudessa iltaisin kokoontuu Makuja Maailmalta –kokkikerho. Kaksi kertaa vuodessa kokoontuu myös Vauvaryhmä, joka on suunnattu ensisynnyttäjille ja alle 7 kk vanhoille vauvoille.

Perhekahvilassa järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa monikulttuurista toimintaa yhteistyössä Raision aikuissosiaalityön maahanmuuttotyön tiimin kanssa. Keskustelunaiheina ovat perheet, lasten kasvatus sekä palvelut.

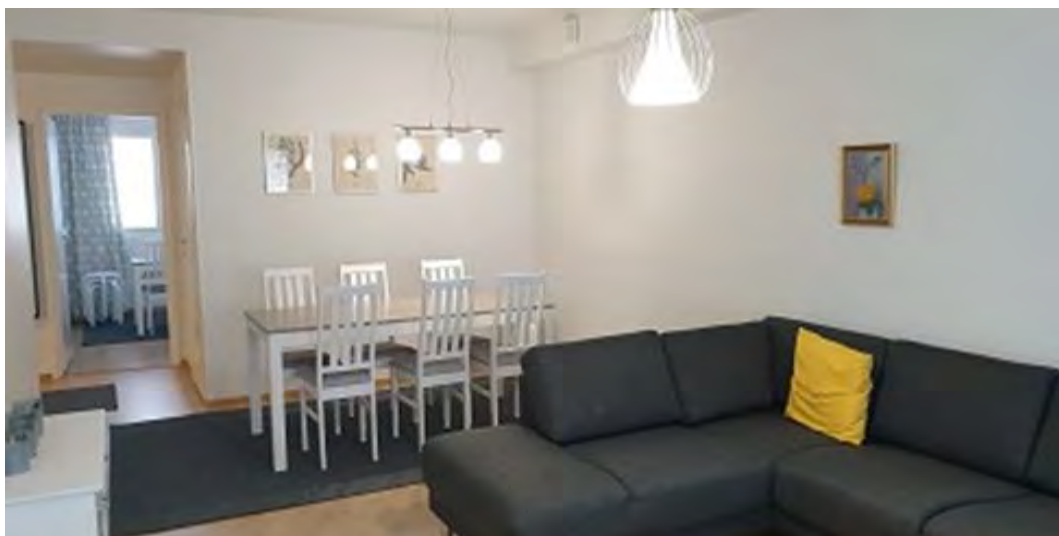

Pienryhmätila, lasten leikkihuone ja olohuone

Kelan työntekijä on paikalla kuukausittain joka toinen keskiviikko ja neuvolan terveydenhoitaja on tarvittaessa paikalla vastaamassa vanhempien kysymyksiin. Ryhmässä vanhemmat vauvoineen tapaavat toisiaan viikoittain yhteensä kuusi kertaa. Ilmaisia lastenhoitoiltoja järjestetään 3-10 -vuotiaille lapsille kerran kuussa. Tällöin vanhemmat voivat tuoda lapset Satelliittiin leikkimään, kun käyvät itse esimerkiksi kaupassa tai hoitavat muita arjen askareita.

Perhetupa Tarina

Perhetupa Tarina on vuokrattu päiväperhekuntoutusta varten. Sen lisäksi huoneistossa voidaan järjestää perheiden tapaamisia, työnohjauksia, kokouksia tai esimerkiksi kehittämispäiviä. Perhetupa Tarina sijaitsee Raisiossa osoitteessa Tasalankatu 15 B.

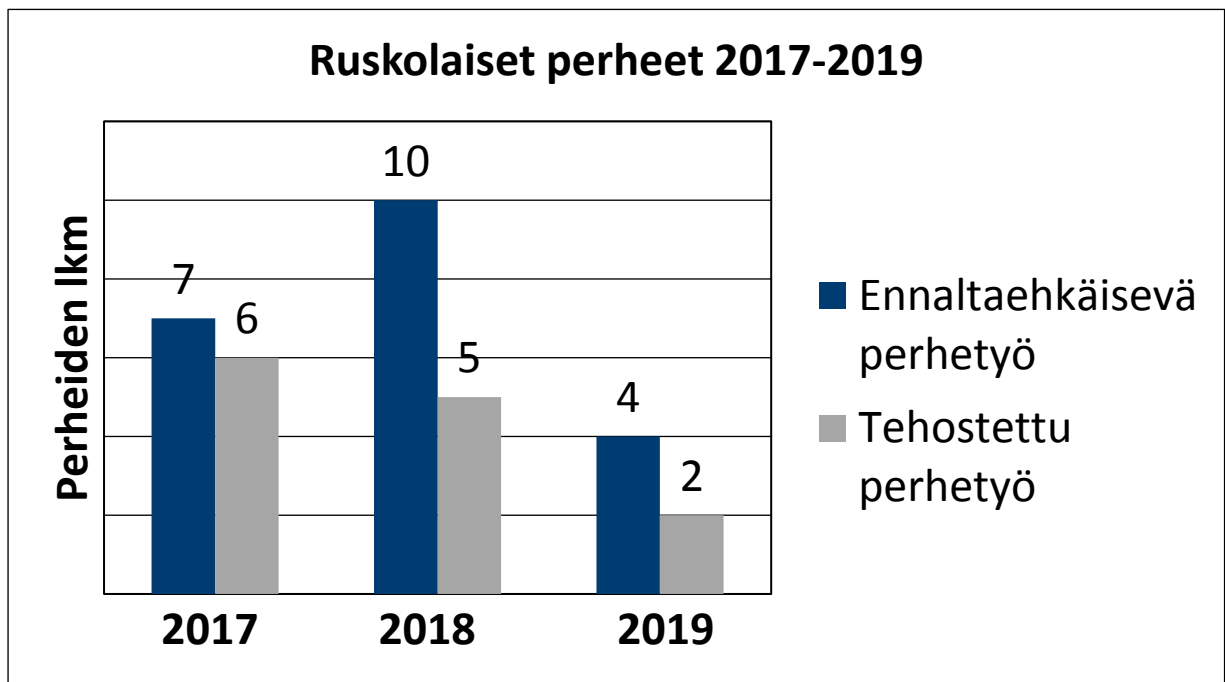
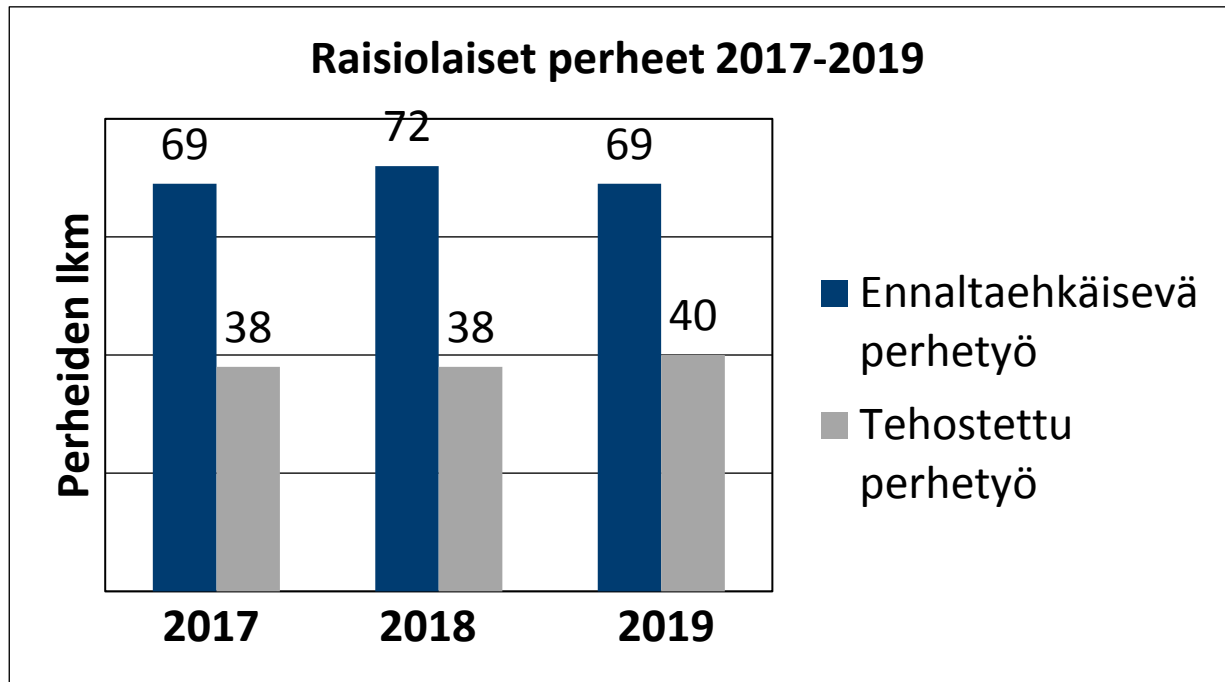
Olohuone

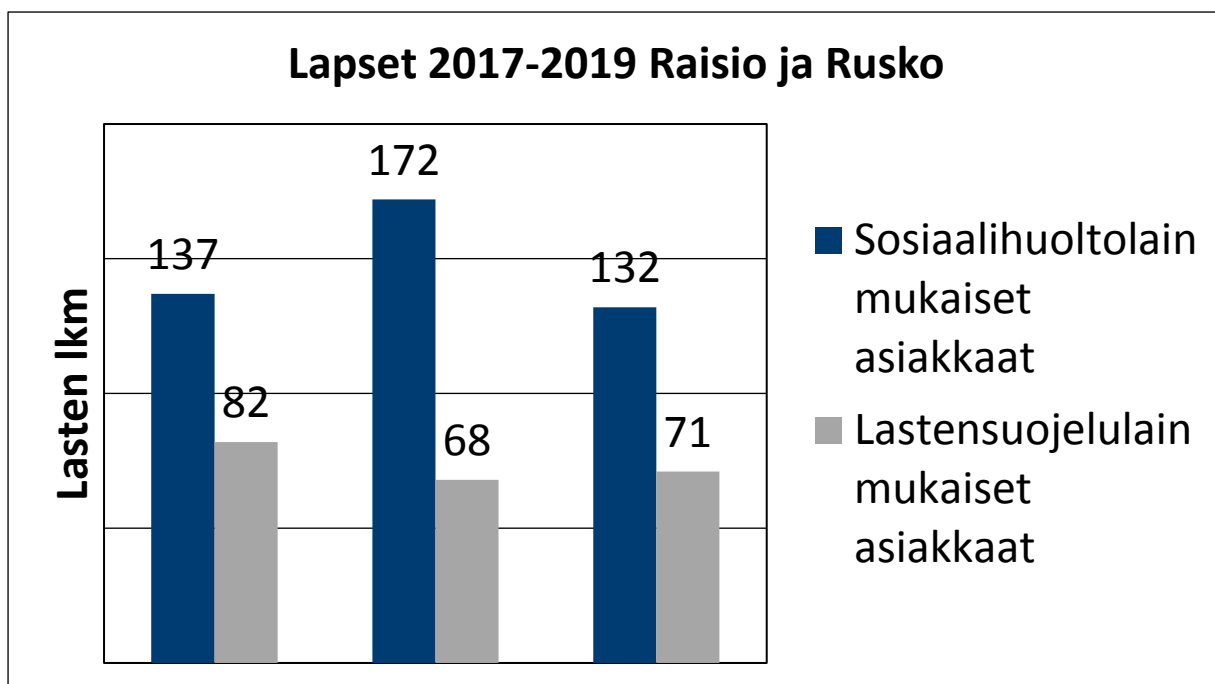

Keittiö

Rakennusvuosi	Ei tiedossa
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	61

5.15. Asiakas- ja käyntimäärät ajalla 2017-2019

BABY-INFOT			
	Raisio	Rusko	Yhteensä
2017	74	6	80
2018	72	11	83
2019	56	16	72

PERHEPALVELUT GO! -MOBIILIOHJAUS			
	Raisio	Rusko	Yhteensä
2017	16	0	16
2018	8	0	8
2019	4	2	6

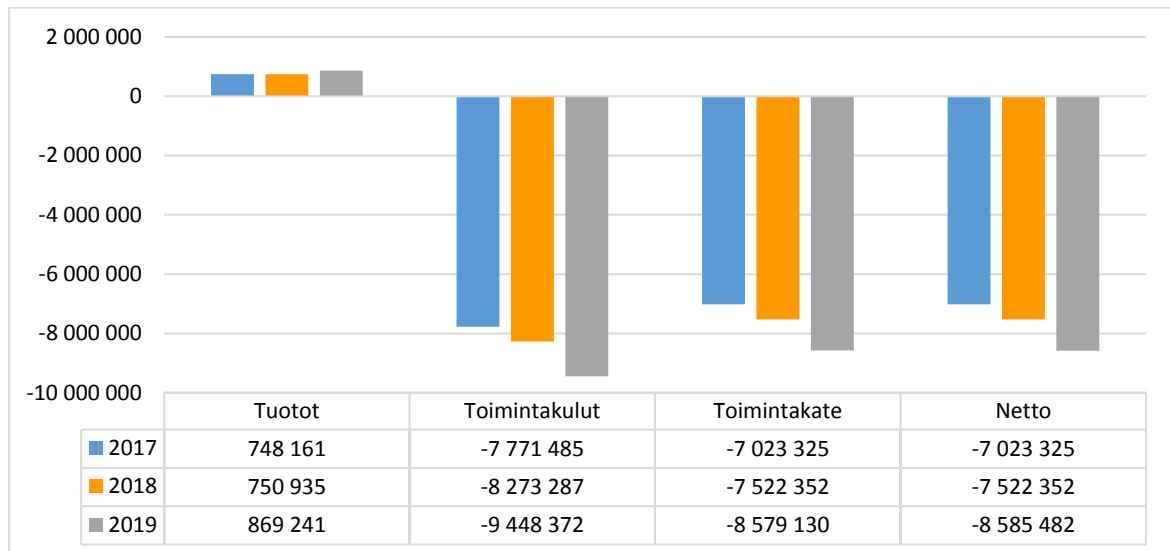
Varhaiskasvatuksen perhetyö

Vuonna 2018 varhaiskasvatuksen perhetyön käyntejä (sis. yhteydenotot ja käynnit) oli 164, kun vuonna 2019 se oli 132. Vuonna 2017 käyntejä ei tilastoitu. Tilastoissa on huomioitava, että varhaiskasvatuksen perhetyö koskee vain raisiolaisia päivähoitoyksikköjä.

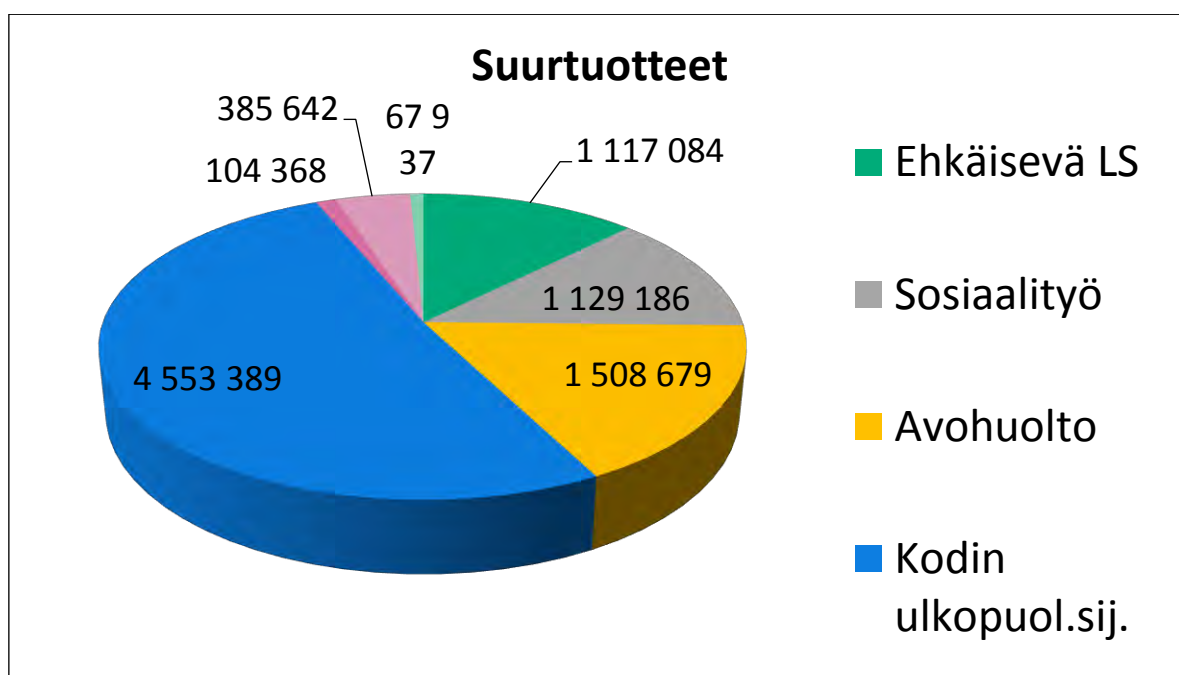
5.16. Talous

Perhepalvelujen talouden tunnusluvut 2017-2019

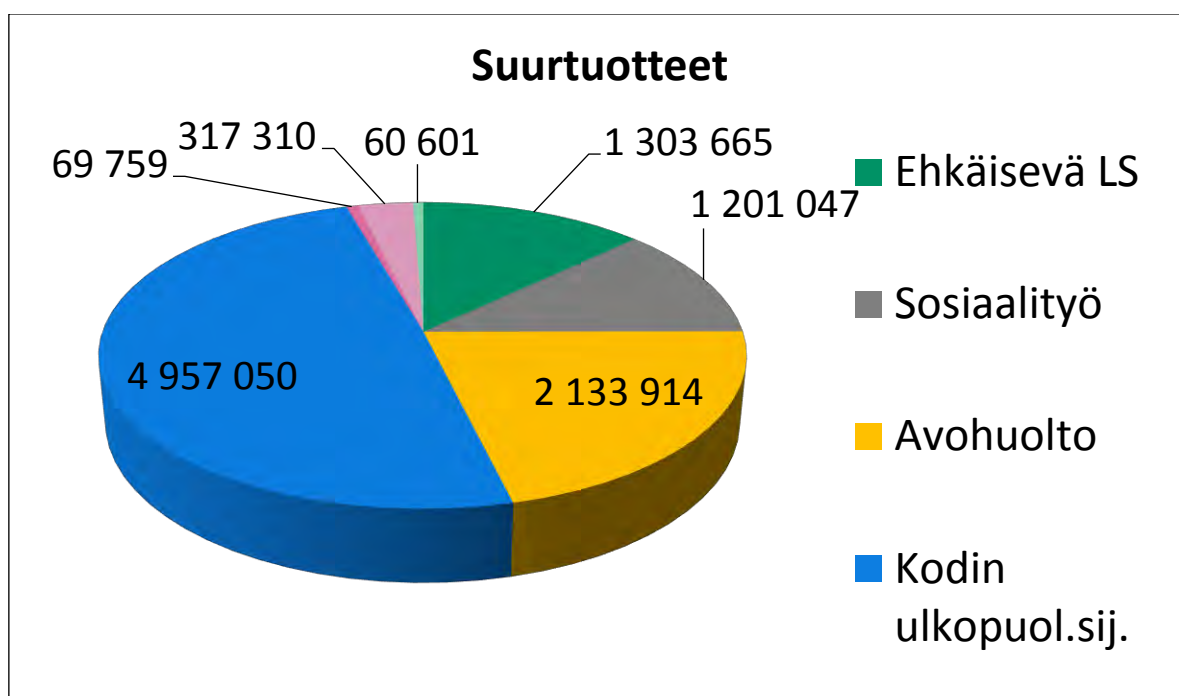
Perhepalvelut	Tilinpäätös 2017 Raisio	Tilinpäätös 2018 Raisio	Tilinpäätös 2019 Raisio	Tilinpäätös 2017 Rusko	Tilinpäätös 2018 Rusko	Tilinpäätös 2019 Rusko
Tuotot	748 161	750 935	869 241	31 208	11 932	5 765
Myyntituotot	491 292	462 704	487 607	79	10	3
Tuet ja avustukset	229 498	206 593	221 939	28 935	11 923	5 591
Vuokratuotot	26 531	81 638	159 696	2 039	0	171
Muut tuotot	840	0	0	156	-1	0
Toimintakulut	-7 771 485	-8 273 287	-9 448 372	-1 196 061	-1 143 233	-1 278 571
Henkilöstökulut	-1 659 406	-1 765 937	-1 832 642	-302 573	-262 416	-352 825
Palveluiden ostot	-5 932 693	-6 298 388	-7 424 081	-881 133	-858 310	-897 341
Aineet ja tarvikkeet	-16 369	-21 101	-13 880	-1 398	-2 851	-1 958
Avustukset	-151 991	-178 379	-153 699	-9 300	-18 094	-23 542
Vuokrat	-4 312	-5 463	-14 138	-1 129	-1 332	-1 398
Muut kulut	-6 714	-4 019	-9 932	-529	-231	-1 507
Toimintakate	-7 023 325	-7 522 352	-8 579 130	-1 164 853	-1 131 301	-1 272 806
Poistot	0	0	-6 352	0	0	0
Netto	-7 023 325	-7 522 352	-8 585 482	-1 164 853	-1 131 301	-1 272 806

Perhepalvelujen kustannusrakenne 2018

Perhepalvelujen kustannusrakenne 2019

6. Terveyspalvelut

6.1. Terveyspalvelujen tuottamat palvelut

Terveyspalvelujen palvelualue tuottaa terveydenhuoltolain mukaisia perusterveydenhuollon avopalveluja. Vuonna 2020 palvelualueeseen kuuluvat Raision ja Ruskon terveysasemat, terveysneuvonta, suun terveydenhuolto kuntouttavat palvelut ja päihde- ja mielenterveysyksikkö.

Terveyspalveluiden palvelualueella on 159 vakinaista työntekijää (vakanssia).

Terveyspalveluiden yksiköiden kokonaisbudjetti TP2019 oli 16 136 569€ (brutto), 13 653 260€ (netto).

6.2. Palveluihin liittyvä lainsäädäntö

Suomessa kuntien lakisääteinen velvoite tuottaa terveyspalveluja perustuu perustuslakiin ja valtiovallan määrittämään lainsäädäntöön.

Suomen perustuslain (731/1999) mukaan jokaisella on oikeus riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja valtioneuvosto (VN) määrittävät toteutettavien terveyspalvelujen sisällön. Kunnille on asetettu laajat velvoitteet järjestää lakisääteisiä terveyspalveluja.

Terveyspalveluiden tuottamat palvelut ovat kaikki lakisääteisiä. Terveyspalveluiden sisältämiä palveluja määrittävät ja ohjaavat monet eri lait ja asetukset. Palveluille on määritetty niiden sisältö ja aikamäärä, jossa palvelut tulee suorittaa.

Lainsäädäntö kohdistuu palveluihin, asiakkaan/potilaan asemaan ja oikeuksiin, asiakasmaksuihin sekä ammattihenkilöiden koulutukseen ja riittävään pätevyyteen.

Terveyspalveluiden toimintaa ohjaavia lakeja ovat muun muassa:

Terveydenhuoltolaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kansanterveyslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>

Mielenterveyslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901116>

Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131287>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Terveydenhuoltolain mukaan perusterveydenhuollolla tarkoitetaan kunnan järjestämää väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveyshuoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoidon, kotisairaanhoidon, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveyshuoltoa ja päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa.

Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveys.

Kansanterveyslain mukaan perusterveydenhuollon toimintoja varten kunnalla tulee olla terveyskeskus. Sen toimintoja voidaan tarpeen mukaan sijoittaa sivuvastaanotoille tai järjestää liikkuvien toimintayksiköiden avulla.

Terveyspalvelut toimivat lain tarkoittamana terveyskeskuksena terveysneuvonnan, avosairaanhoidon, suun terveydenhuollon, lääkinnällisen kuntoutuksen sekä mielenterveys- ja päihdetyön osalta.

Palveluyksiköiden kuvauksissa käydään läpi näiden palvelujen toteutus.

6.3. Terveyspalvelujen talous, toimintaluvut ja laatuvarmistus

Terveyspalvelut nykyinen kokonaisuus			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	2 249 329 €	2 333 085 €	2 483 310 €
Toimintakulut	14 499 879 €	15 422 978 €	16 136 569 €
Netto	12 250 550 €	13 089 893 €	13 653 259 €

Asiakaskäynnit terveyspalveluissa			
	TP2017	TP2018	TP2019
Asiakkaat	25 911	26 574	26 733
Käynnit	151 277	159 141	143 682
Kaikki kontaktit	231 150	270 117	263 455

Terveyspalvelujen talous- ja toimintaluvut on koottu nykyisten, tässä kuvauksessa esiteltyjen palveluyksikköjen osalta. Seuraavissa palveluyksiköiden kuvauksissa käydään tarkemmin läpi lukujen taustalla olevat toiminnot.

Terveyspalveluissa on valmisteltu Labquality oy:n SHQS laatuvarmistuksen käyttöönottoa. Palveluiden pääprosessit ovat kuvattu Arter oy:n IMS järjestelmän avulla. Näistä IMS prosessikuvauksista on esimerkkejä tässä palveluverkkoselvityksessä.

6.4. Kuvaus palveluista, henkilöstöstä, asiakastunnusluvuista sekä tiloista

6.4.1. Hallinto

Terveyspalvelujen hallinnossa on vain yksi työntekijä, johtava ylilääkäri. Hänellä on toimitila Villiviinin toisessa kerroksessa, sosiaali- ja terveyskeskuksen hallintopalvelujen tiloissa.

Johtava ylilääkäri toimii palvelualueen johtajana ja vastaa palvelualueen johtajalle hallintosäännössä määrätystä vastuista. Hän toimii palveluyksiköiden johtajien esimiehenä, vastaa talousarvion ja taloussuunnitelman tekemisestä sekä niiden toteutumisesta.

Hallintosäännön mukaan johtava ylilääkäri toimii myös terveydenhuoltolain 57 § mukaisena terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkärinä, päättää annettuja määräyksiä noudattaen potilaan sairaanhoidon järjestämisestä ja antaa sitä koskevat ohjeet palvelukeskuksen muille lääkäreille. Lisäksi hän toimii tartuntatautilaissa mainittuna vastaavana lääkärinä tai määrää tehtävän muulle terveyskeskuksen lääkärille. Tartuntatautilain mukaiset tehtävät on delegoitu ylilääkäreille.

Johtava ylilääkäri toimii johtavien lääkäreiden alueellisessa ja valtakunnallisessa verkostossa ja koordinoi yhteistyötä eri terveydenhuollon toimijoiden kesken.

Johtava ylilääkäri on myös erikoissairaanhoidon palvelualueen vastuhenkilö. Hän koordinoi yhteistyötä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin eri klinikoiden kanssa. Koska erikoissairaanhoito on kokonaan ostopalvelua, ei sen osuutta käsitellä tässä palveluverkkoselvityksessä.

6.5. Raision terveysasema

6.5.1. Toimintaan liittyvät lait

Raision terveysasema toimintaa määrittelevät mm. seuraavat lait:

Terveydenhuoltolaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kansanterveyslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Terveysaseman lakisääteisten palvelujen lainsäädäntö kohdistuu palveluihin, asiakkaan/potilaan asemaan ja oikeuksiin, asiakasmaksuihin sekä ammattihenkilöiden koulutukseen ja riittävään pätevyYTEEN.

6.5.2. Talouden tunnusluvut ja toimintaluvut

Raision terveysaseman tilinpäätös 2017-2019*			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	744 041 €	772 886 €	957 960 €
Myyntituotot	228 533 €	262 522 €	302 001 €
Maksutuotot	402 438 €	370 258 €	383 410 €
Tuet ja avustukset	113 056 €	140 038 €	272 534 €
Muut tuotot	14 €	68 €	14 €
Toimintakulut	4 954 988 €	5 422 122 €	5 695 734 €
Henkilöstökulut	2 854 316 €	3 143 008 €	3 359 166 €
Palveluiden ostot	1 490 066 €	1 574 591 €	1 614 216 €
Aineet ja tarvikkeet	598 335 €	694 185 €	689 119 €
Vuokrat	982 €	3 181 €	4 909 €
Muut kulut	11 289 €	7 157 €	29 893 €
Toimintakate	4 219 373 €	4 667 449 €	4 756 973 €
Poistot	33 442 €	36 236 €	33 234 €
Netto	4 252 815 €	4 703 685 €	4 790 206 €

*sisältää myös laboratorion, kuvantamisen ostot ja sairaankuljetuksen

Käynnit ja asiakasmäärät 2017-2019						
	2017		2018		2019	
	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v
Raision terveysasema	12 148	42 501	14 100	46 479	12 947	43 955

Raision terveysaseman toiminta on laajaa kattaen perustason palvelut kaikilta erikoisaloilta ja kaikenikäisille asukkaille. Vuosittain palveluja käyttää yli 50 % Raision väestöstä.

Raision terveysaseman toimintaa on verrattu vastaaviin terveyskeskuksiin maassa NHG:n terveyskeskusforumin kautta. Vertailussa on todettu, että vuonna 2019 Raision kokonaiskustannukset ovat vertailun keskitasoa, mutta suoritekohtaiset kustannukset ovat vertailun kustannustehokkaimmat.

Terveysasemalla tehdään hoidon tarpeen arvio vastaanotolle tullessa. Terveysasema toimii portinvartijana erikoissairaanhoidon palveluihin. Vuonna 2019 erikoissairaanhoidon kulut olivat 30 milj €.

Erikoissairaanhoidon kulujen hallinta edellyttää vahvaa panostusta perusterveydenhuoltoon.

6.5.3. Toimitilat ja henkilöstö

Toimitila	Osoite	Työntekijät	Huoneet	Sopimus m2	Omistus
Raision terveysasema	Sairaalakatu 5	41	40	1760	Oma
Terveysristeys	Juhaninkuja 3	3	4	57	Oma
Keskusneuvola	Tornikatu 9	3-4	4-7	233	Oma

Raision terveysaseman palveluyksikön johtaja on avosairaanhoidon ylilääkäri. Hän johtaa terveysaseman toimintaa yhdessä avosairaanhoidon ylihoitajan ja osastonhoitajan kanssa. Terveysaseman henkilöstöön kuuluvat avosairaanhoidon ylilääkäri, avosairaanhoidon ylihoitaja (45 % osuus), osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, 18 terveystieteiden lääkäriä, 15 sairaanhoitajaa, 2 terveydenhoitajaa, fysioterapeutti, 3 perus-/lähihoitajaa (yksi heistä varastonhoitaja) ja 2 palvelusihteeriä (toinen arkistinhoitajana) ja 2 Lifecare-pääkäyttäjää/palvelusihteeriä.

Raision terveysasema (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Tuloaula

Terveysaseman toimipiste sijaitsee sairaanhoitopiirin ja Raision kaupungin yhteisesti omistamassa kiinteistössä. Samassa rakennuksessa on myös Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toimintaa, maakunnalliset neuropsykiatrinen poliklinikka ja apuvälinekeskus sekä laboratorio- ja röntgentoiminnot. Sairaanhoitopiirin tilat ovat kokonaan käytössä.

Koko Raision terveystoimea palvelee kaksi potilastietojärjestelmän pääkäyttäjää. Heidän toimipisteensä sijaitsee Terveysristeyksen toisessa kerroksessa, osoitteessa Juhaninkuja 3. Raision kaupungissa on käytössä LifeCare potilastietojärjestelmä. Pääkäyttäjien esimiehenä toimii avosairaanhoidon ylihoitaja ja heidän palkkakustannuksensa jaetaan palveluja käyttävien yksiköiden kesken.

6.5.4. Terveysaseman toiminta

Raision terveysasema järjestää alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut. Sairaanhoitopalveluihin sisältyvät terveydenhuoltolain 24 § mukaan sairauksien tutkimus, lääketieteellinen taudin määrittäminen, hoito, hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sekä tarpeellinen lääkinnällinen kuntoutus.

Potilas	Asiakas tulee Ration päätarvessaseman potilaaksi hoidon tarpeen arvon pohjalta Potilas menee ohjatuille vastaanotolle Kohutuu kotihoito-ohjein Uusintakäynti Ohjataan jatkohoitoon Jatkohoito terveyskeskuksessa Jää tai kotiutuu jatkohoitopaikasta
Laakari	Laakarin vastaanotto Päivystysvastaanotto Perus- tai erityisvastaanotot
Hoitaja tai Fysioterapeutti	
Jatkohoito	Siirto ensivun ja päivystyksen likelaitos Siirto vuodeosastolle Potilas kotiutuu Varataan jatkokäynti tai puhelin aika tai aika toiselle ammatilliselle Tehdaän konsultaatio erikoissairaahan-hoitoon tai lähetä tukipalveluihin Pyydetään konsultaatioalaakarin arvio Ei jatkokäyntiä
Tukipalvelut	Röntgen Laboratorio Vuodeosastot Kuntoutuspalvelut Suuterveydenhuolto Päihde- ja mielentervey syksikkö Sosiaali-toimi Liikuntapalvelut
Tietojärjestelmät	Lifecare Kanta-palvelu Telia VCC takaisinsuoritojarjes telma Aitti Muse Alku tai loppu

Raision terveysasemalla annetaan myös terveydenhuoltolain 13 § mukaista terveysneuvontaa ja tehdään terveystarkastuksia. Lääkärin vastaanotolle tulevat muun muassa ajokorttitarkastukset, asevelvollisten terveystarkastukset ja työttömien terveystarkastukset.

Koronapandemia-ajan terveysaseman Kustavintien puoleisessa päädyssä on erillinen hengitystieinfektiovastaanotto, joka on erotettu muusta terveysaseman tilasta väliaikaisella seinällä ja ovella, tilaan on erillinen ulko-ovi. Hengitystieinfektiovastaanotolla työskentelee 2 lääkärinä ja 2-3 hoitajaa.

Palvelut on tarkoitettu kaikille Rasion asukkaille ja kiireellisen hoidon osalta kaikille perustason hoitoa tarvitseville. Terveystieteiden keskuksen perusteella muiden kuntien asukkaat voivat tehdä terveystieteiden keskuksen vaihdon lain osoittamalla tavalla.

Raision terveysaseman peruspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Lääkäri voi tarvittaessa lähettää myös ostopalvelulähetteellä erikoislääkärin konsultaatioon. Erikoissairaanhoidon tarvitsevat potilaat hoidetaan pääsääntöisesti Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa yhteistyössä. Kuvantamispalvelut, laboratoriopalvelut ja välinehuolto hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiristä.

6.5.5. Lääkärien vastaanotot terveysasemalla

Raision terveysasema

Terveyskeskuslääkärin vastaanottohuone

Terveyskeskuslääkärien tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Avosairaanhoidon ylilääkäri	Palveluyksikön johtaja. Vastaa terveysaseman toiminnasta, lääketieteellisen työn kehittämisestä ja johtamisesta. Budjettivastuu terveysaseman toiminnasta. Toimii 18:n terveyskeskuslääkärin lähiesimiehenä. Lääkärien rekrytointi. Raision kaupungin tartuntataudeista vastaava lääkäri ja lääkärien koulutusvastaava. Toimii myös koulutusylilääkärinä Turun yliopiston suuntaan lääkärien yleislääketieteen erikoistumispalveluihin liittyen. Hallinnollisen työn lisäksi tekee 2 pv/vk kliinistä työtä hoitaen raisiolaisia tyypin 1 diabetespotilaita.
Terveyskeskuslääkäri (18)	Kiireetön vastaanotto. Puolikiireellinen vastaanotto. Akuuttivastaanotto. Konsultoivan lääkärin vastaanotto. Terveysaseman päivystys. Terveysaseman hengitystieinfektiovastaanotto. Diabetesvastaanotto. Lääkärien muut työt. 2 terveyskeskuslääkäriä toimii päivystysvastaanoton lääkäreinä. Terveyskeskuslääkärit toimivat osa-aikaisesti myös neuvoloissa, kouluterveydenhuollossa, tehostetun palveluasumisen yksiköissä ja terveyskeskussairaalan osastolla.

Kiireetön vastaanotto

Kiireettömälle lääkärin vastaanottoajalle hoitaja ohjaa kiireetöntä hoitoa tarvitsevat potilaat (esimerkiksi vuositarkastuspotilaat, lääkärintodistusta tai -lausuntoa tarvitsevat potilaat, ajokorttitarkastukset jne.) tekemänsä hoidontarpeen arvioinnin perusteella. Varatusta lääkärin vastaanottoajoista lähtee edellisenä päivänä tekstiviestimuistutus potilaalle.

Tyypillisiä terveyskeskuksessa hoidettavia pitkäaikaissairauksia ovat esimerkiksi sepelvaltimotauti, verenpainetauti, diabetes, tuki- ja liikuntaelimestön kulumasairaudet ja mielenterveyden häiriöt.

Vastaanotolla lääkäri perehtyy potilaan esitietoihin, haastattelee ja tutkii potilaan, määrää tarvittavat tutkimukset, tekee sairauskertomusmerkinnät, uusii reseptit, antaa jatkohoito-ohjeet ja laatii sairauden suhteen hoitosuunnitelman, jonka mukaisesti jatkossa toimitaan. Tiettyjen perussairauksien kohdalla riittää lääkärin vastaanotto laboratoriotulokset, joka toinen vuosi ja niin kutsuttuna ”välivuonna” lääkäri voi kertoa vuosittaiset laboratoriotulokset puhelinajalla.

Vastaanotolta lääkäri voi löydösten perusteella ohjata potilaan esimerkiksi laboratorio- ja röntgentutkimuksiin. Mikäli jatkotutkimuksia tehdään, lääkäri pyytää potilasta varaamaan uuden puhelin- tai käyntiajan tulosten kuulemiseksi. Vastaanotolla voidaan sopia myös seuraava kontrollikäynti terveyskeskuslääkärille.

Tarvittaessa potilas voidaan ohjata jatkohoitoon erikoissairaanhoidon, ostopalvelututkimuksiin, terveysaseman vuodeosastolle, kotisairaanhoidon tai hoitajalle. Erikoissairaanhoidon lähetettyjen potilaiden osalta potilas palaa takaisin terveyskeskukseen terveyskeskuslääkärin hoidettavaksi, kun potilaan erikoissairaanhoidon tarve on päättynyt.

Puolikiireellinen vastaanotto

Hoitajat voivat tarvittaessa ohjata potilaan puolikiireelliselle lääkärin vastaanottoajalle. Nämä vastaanottoajat on tarkoitettu potilaille, jotka eivät oireiden takia voi odottaa vastaanottoaikaa kovin pitkään, mutta eivät silti tarvitse päivystysaika.

Potilas saa ajan puolikiireelliselle vastaanotolle noin viikon sisällä. Tyypillisiä puolikiireelliselle vastaanotolle ohjattavia potilaita ovat esimerkiksi tuki- ja liikuntaelimestövaivaaiset potilaat, joiden kivut ovat hankaloituneet.

Akuuttivastaanotto

Lääkäreillä on päivittäin myös kiireellisiä samalle päivälle annettavia akuuttiaikoja, joille hoitajat tarvittaessa ohjaavat potilaan tehtyään hoidontarpeenarvion. Tyypillisiä akuuttiaikoja tarvitsevia potilaita ovat esim. lääkärin hoitoa vaativat infektio-oireiset potilaat, vatsakipuiset potilaat sekä huimauksesta kärsivät potilaat.

Konsultoivan lääkärin vastaanotto

Konsultoiva lääkäri on terveysasemalla potilasvastaanottoa pitävien hoitajien käytettävissä. Mikäli hoitajan vastaanotolle tulee potilas, jonka hoitaja arvioi tarvitsevan lääkärin arviota, voi hoitaja kutsua konsulttilääkärin puhelimitse arvioimaan potilasta. Lääkäri tutkii tällöin potilaan, ohjelmoi tarvittaessa pikanäytteitä ja määrää potilaalle tarvittaessa lääkityksen. Konsulttilääkäriltä hoitaja voi myös kysyä lääkärin mielipidettä jatkohoitosuunnitelman suhteen.

Terveysaseman päivystys

Kiireelliset, saman päivän aikana hoitoa vaativat potilaat ohjataan terveysaseman päivystykseen päivystykselliseen arvioon. Tyypillisiä terveysaseman päivystykseen ohjattavia potilaita ovat rintakipuiset potilaat, traumapotilaat ja murtumaepäilyt, voimakkaasta hengenahdistuksesta kärsivät potilaat sekä potilaat, joiden yleistila on äkillisesti laskenut.

Raision terveysaseman päivystys on käytettävissä ambulanssipotilaille maanantaista perjantaihin klo 8.00–15.00. Muita potilaita päivystys palvelee arkipäivisin 8.00–16. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys on järjestetty Turun alueen yhteispäivystyksessä klo 16.00–8.00.

Terveysaseman päivystyksestä potilas voidaan lääkärin päätöksellä ohjata jatkohoitoon, mikäli tilanne niin vaatii. Potilas voidaan ohjata jatkohoitoon esimerkiksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon ja päivystyksen liikelaitokseen tai Raision terveyskeskuksen vuodeosastolle. Raision kaupungin kotisairaalan toimesta potilasta voidaan päivystyskäynnin jälkeen tietyissä tapauksissa hoitaa myös kotona.

Terveysaseman hengitystieinfektiovastaanotto

Koronapandemian vuoksi terveysasemalle on keväällä 2020 perustettu erillinen hengitystieinfektio-oireisten potilaiden vastaanotto, joka on erillään terveysaseman muista tiloista ja jonne on oma sisäänkäynti terveysaseman Kustavintien puoleisen päädyn ovesta. Infektiopuolella työskentelee 2 lääkäriä ja 2-3 hoitajaa. Lisäksi koronanäytteiden ottoon on jouduttu palkkaamaan 4 hoitajaa lisää koronaepidemian ajaksi. Infektiopuolen tiloissa otetaan koronaviruksenäytteitä ja tutkitaan kaikki hoitajan tai lääkärin arviota vaativat potilaat, joilla on ylähengitystieinfektion oireita.

Myös muiden kuin infektio-oireiden vuoksi lääkärin arviota tarvitsevat potilaat ohjataan infektiopuolen vastaanotolle arvioon, mikäli potilaalla on hoidettavan oireen vuoksi ylähengitystieinfektion oireita (esimerkiksi rintakipuinen potilas, jolla yskä).

Diabetesvastaanotto

Diabetesvastaanotolla hoidetaan raisiolaisia ja Raision terveysaseman valinneita, yli 16 vuotiaita tyypin 1 diabeetikoita. Diabetesvastaanotolla lääkärinä toimii diabeteksen hoidon erityispätevyyden suorittanut erikoislääkäri ja 2 diabeteksen hoitoon erikoistunutta diabeteshoitajaa. Diabeteshoitaja ja diabeteslääkäri tekevät vastaanotolla tiimityötä.

Diabeetikoiden sairauden hoidon ohella seurataan heidän terveydentilaansa ja annetaan tukea sekä ohjausta omahoitoon. Diabetesvastaanotolla hoidon seurannassa käyvät diabeetikot saavat hoitotarvikkeita vastaanottokäyntiensä yhteydessä. Hoitotarvikkeita voi tilata myös sähköpostitse. Tilatut hoitotarvikkeet haetaan terveysaseman hoitotarvikejakelusta. Silmänpohjakuvaukset järjestetään Raision terveysaseman tiloissa puolivuosittain.

Lääkärien muut työt

Terveysaseman lääkärin työhön kuuluu vastaanottotyön lisäksi muita töitä. He voivat toimia osan työajastaan esimerkiksi neuvolalääkärinä, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärinä, äitiysneuvolalääkärinä, päihdelääkärinä tai Hulvelan tuetun - ja tehostetun palveluasumisyksikön lääkärinä. Näiden töiden toimitilat ovat Raision kaupungin muissa toimipisteissä. Noin kolmasosa lääkäreiden työpanoksesta kuluu näihin muissa toimipisteissä tapahtuviin työtehtäviin.

6.5.6. Hoitajien vastaanotot terveysasemalla

Hoitohenkilökunta työskentelee tällä hetkellä tilaongelmista johtuen hajautetusti. Toiminta tapahtuu pääasiassa terveysasemalla, mutta puhelimitse tehtävä hoidontarpeen arvio toteutetaan Keskustan neuvolan tiloissa ns. tornitalossa, osoitteessa Tornikatu 9. Hoitohenkilökunnan tehtävät koostuvat monista eri osatekijöistä.

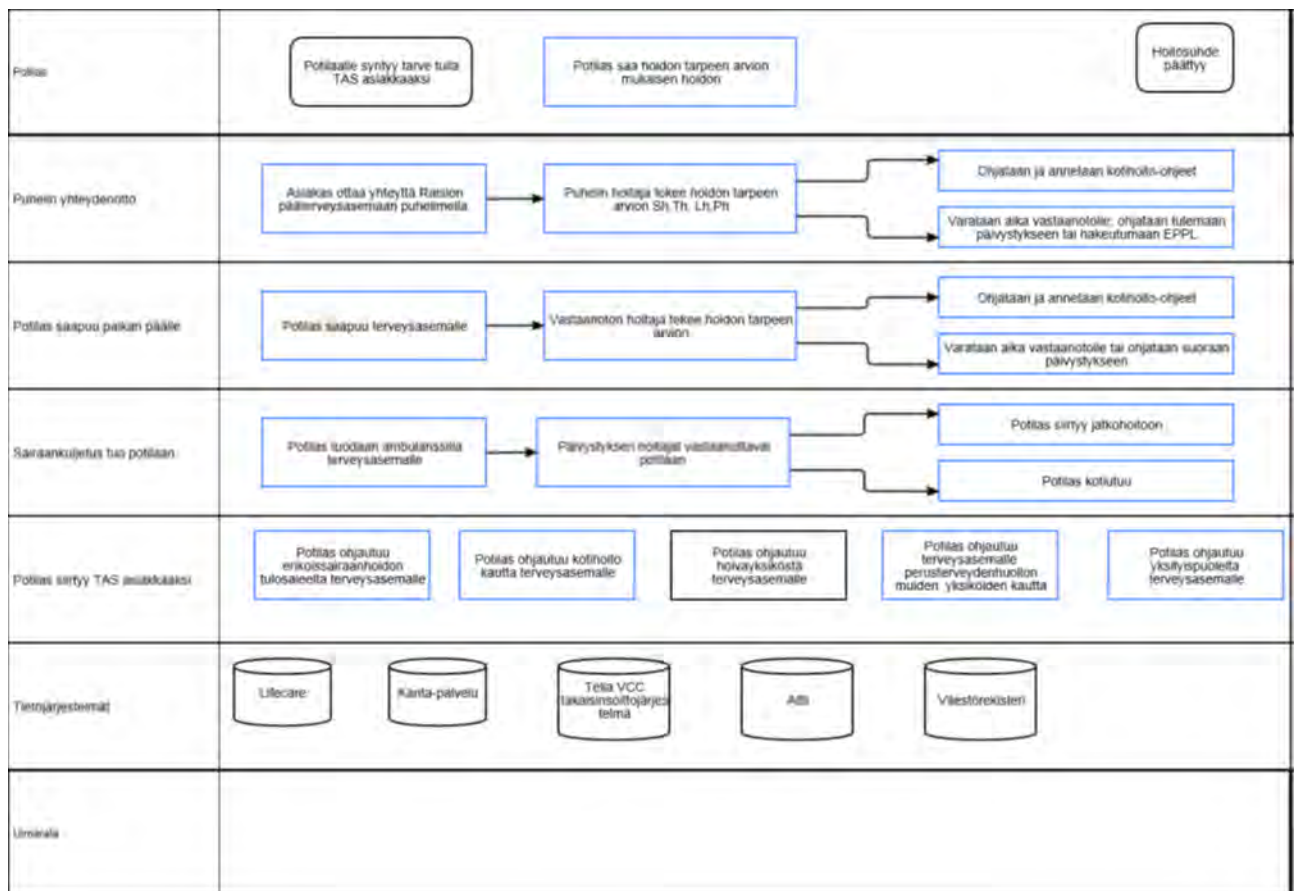
Raision terveysasema

Hoitajan vastaanottohuone

Hoitajan huone Tornikadulla

Hoidon tarpeen arvioinnin prosessi terveysasemalla.

Hoitohenkilökunnan tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Ylihoitaja (45 % osuus)	Avoterveydenhuollon SHQS laadunvarmennuksen laatupäällikkö. Hoitotyön yleinen johtaminen ja kehittäminen, suunnittelu, koulutukset, ohjeiden valmistelu ja laatiminen, LOVe lääkehoidon avoterveydenhuollon yhdyshenkilö ja tiedollinen vastuuhenkilö, HaiPro pääkäyttäjä, IMS pääkäyttäjä. Lähiesimiesten tuki. Rekrytointi.
Osastonhoitaja (0,8)	Lähiesimiehen työt; lähijohtaminen, työvuorosuunnittelu, työhyvinvointi, työkyky, kehityskeskustelut, rekrytointi. Toimii myös Rusko n terveysasemien osastonhoitajana.
Apulaisosastonhoitaja (1)	Osastonhoitajan sijainen ja työpari. Apulaisosaston työhön varattu työaika 20 %. Apulaisosastonhoitaja tekee sairaanhoitajan työtä 80 %. Lisäksi hän toimii siedätyksen erityisvastaanotolla. Perehdyttää uusia työntekijöitä potilastietojärjestelmään sekä huolehtii perehdytysmateriaalin ajantasaisuudesta. Toimii lähityössä opastajana. Apulaisosastonhoitaja toimii sähköisten palveluiden vastuuhenkilönä: OmaOlo, IMS laadunhallinnan arkistointialusta, Terveysaseman osalta nettisivujen pääkäyttäjä. Puhelintietojärjestelmän yhdyshenkilö.
Sairaanhoitajat, yleisvastaanotto (9)	Ajanvarausvastaanotto, akuuttivastaanotto, aikuisten - ja lasten sairauslomavastaanotto (ilman ajanvarausta). Sairaanhoitajan erityisosaamista vaativat tehtävät mm. haavan hoito, injektiot, muut toimenpiteet, maahanmuuttajien maahantulotarkastukset, kutsuntatarkastukset. Puhelimitse tehtävä hoidon tarpeen arvio. Kanta-arkiston kautta tulevat reseptien uusintojen ohjaus lääkäreille. Hoitajalle osoitetut muut tukitehtävät kuten instrumenteista huolehtiminen ja lääkäreiden antamat tehtävät mm. puhelinsoitot potilaalle, lääkärin ajanvarausten muutokset. Lisäksi nykyisestä tartuntatautilanteesta johtuen infektio- ja klinikalla on sairaanhoitajien vastaanotto ja näytteiden otto (2-3 henkilöä). Tartuntatautien ehkäisytyö, influenssarokotukset noin 3600 kpl/ syksy. Massatartuntojen näytteenotot esim. päiväkodeissa. Osalla hoitajista on osa-aikaisia eritystehtäviä: Sydän- ja verisuonisairaudet/ INR hoitaja (3), Siedätyshoitaja (2), Savuttomuushoitaja (1), Astmahoitaja (1).
Sairaanhoitajat, erityisvastaanotot (4)	Diabeteshoitajat (2) Psykiatrinen sairaanhoitaja (1) Rajoitettu lääkkeenmääräämisoikeuden omaava sairaanhoitaja (1)
Sairaanhoitajat, päivystysvastaanotto (2)	Terveysasemalla toimii omana tiiminä päivystys. Päivystyksessä toimii vakituisesti kaksi sairaanhoitajaa. Lisäksi päivystyksessä toimii 3-4 sairaanhoitajaa tarvittaessa (vakituisten henkilöiden sijaisuudet). Potilaan tilan arviointi tulovaiheessa. Sairaanhoitajan itsenäinen vastaanotto. Hätäpotilaan hoito. Lääkärin avustavat työt. Tietty i.v. ja lääkehoidot. Lääketilaukset.
Terveystenhoitajat (2)	Lakisääteiset aikuisväestön terveystarkastukset. Rokotukset ml. matkustajien rokotukset ja rokotushjelmat. Elintapaohjaus ml. lääkkeetön unettomuuden hoito. Tyypin 2. diabetesta sairastavien ohjaus. Tartuntatautien vastainen työ. Puhelimitse tehtävä hoidon tarpeen arvio (toinen terveydenhoitaja).
Fysioterapeutti (1)	Suoravastaanotto. Tutkimusta ja arviointia vaativat akuutit tuki- ja liikuntaelinvaihat sekä niiden hoito. Muu tuki- ja liikuntaelinsairauksien arviointi, tutkimus ja hoito. Krooniset tuki- ja liikuntaelinvaihat, krooninen kipu. Leikkauksen jälkeiset kuntoutukset. Tarvittaessa moniammatillisiin tiimeihin osallistuminen kuten lakisääteiset aikuisväestön terveystarkastukset tai paljon palveluja tarvitsevien arviointikäynnit.

Perus-/lähihoitajat (3)	Kaksi hoitajaa toimii terveysaseman vastaanotto- ja hoitotoiminnassa, ts. terveysaseman sisään-tulon aulan ilmoittautumispiste, jossa tehdään hoidon tarpeen arvioita potilaille, jotka tulevat ilman ajanvarausta paikalle. Työ sisältää paljon myös potilaiden opastusta, ohjausta, aikojen antoa, asioiden selvittämistä jne. Lisäksi piste palvelee lääkäreitä ja hoitohenkilökuntaa mm. läheteiden, postitusten, taksimatkojen ym. paperitöiden osalta. Yksi lähihoitaja toimii varastonhoitajana. Työntekijä hoitaa tilaukset ja jakelun sekä hoitaa varaston toiminnan yleisesti. Lisäksi työntekijä huolehtii terveysasemalle tilattavista hoitotarvikkeista ja mm. pienlaitteiden ja instrumenttien tilaukset.
-------------------------	---

Palvelusihteerien tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Lifecare-pääkäyttäjät/ palvelusihteeri (2)	LifeCarejärjestelmän pääkäyttäjät koko sosiaali- ja terveyskeskuksen toimialueella. tehtävänkuvaa kuuluvat potilasjärjestelmän ylläpitoon liittyvät rutiinit kuten käyttäjätunnukset, puhelinneuvonta, lukitukset ja päivystykset, potilasjärjestelmän kehittäminen ja projektit. Sisäinen ja ulkoinen verkostotyö. Muut tehtävät.
Palvelusihteerit (2)	Yleiset toimistotehtävät ja laskutus. Toinen palvelusihteeri toimii lääkärin hallinnollisten asioiden palvelusihterinä. Toinen palvelusihteeristä toimii arkistonhoitajana.

6.5.7. Terveysaseman tilaongelmat

Raision terveysasemalla on omassa omistuksessa olevassa päädyssä 30 kpl 17 m² hoitohuonetta, päivystyksen 23,5 m² toimenpidehuone ja 26 m² tarkkailuhuone. Lisäksi on 25,5 m² toimisto ja 7 kpl 12-16,5 m² toimistohuonetta.

Odotustiloja on kolme. Lisäksi on pieniä 3-4,5 m² aputiloja (INR-huone, lääkevarasto, huuhteluhuone, tarkkailuhuone, varastohuone, kuulontutkimushuone) naisten (2 kpl) ja miesten (1 kpl) pukuhuoneet, koulutustila, henkilökunnan ruokailutila, arkisto, siivoojien varastohuone, siivoojien toimistohuone).

Sairaanhoitopiiriltä vuokratessa siivessä on lisäksi 4 vastaanotto- ja 2 toimistohuonetta kooltaan 18-19m², 1 toimistohuone 25m² sekä suuri vastaanottohuone 64m². Käytössä on myös sosiaalitila. Hoitohuoneista on 18 on varusteltu terveyskeskuslääkärin hoitohuoneeksi ja 13 hoitohenkilökunnan hoitohuoneiksi.

Koettujen sisäilmaoireiden johdosta terveysaseman vastaanottohuoneissa on tehty kunnostustöitä vuodesta 2017 alkaen huone kerrallaan aluehallintoviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Erityistä huomiota on kiinnitetty ilmanvaihtoon ja mahdollisiin ilmavuotoihin seinärakenteissa.

Tähän mennessä noin 20 huonetta on kunnostettu ja sisäilmailmoituksia ei näiden huoneiden osalta ole enää tullut. Tavoitteena oli saada remontit valmiiksi vuoden 2020 aikana, mutta koronapandemian aiheuttamat muutokset siirtävät viimeisten huoneiden kunnostusta.

Terveysaseman tilat ovat liian ahtaat henkilökunnalle. Tilanahtautta ovat lisänneet tiloissa tehtävä remontti sekä koronaepidemian takia erilliseksi tilaksi rakennettu hengitystievastaanotto.

Tilapuutteiden johdosta 3-4 sairaanhoitajaa tekee päivittäin hoidontarpeen arviotyötä Keskustan neuvolan tiloissa. Myös ylihoitajan toimipiste sijaitsee Keskustan neuvolan tiloissa.

Tiloihin liittyvien puutteiden vuoksi kaksi Lifecare-pääkäyttäjää on siirretty työskentelemään entisen Kauppaoppilaitoksen tiloihin Terveysristeykseen. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palkkalistoilla olevan konsultoivan avopediatrin vastaanotto on myös Terveysristeyksessä.

Tilojen riittämättömyys asettaa rajat myös mahdollisten lakiuudistusten käytännön toteuttamiselle. Jos tulevan lainsäädännön perusteella terveyskeskukseen pitää päästä viikon sisällä yhteydenotosta, se merkitsee lisähenkilökunnan tarvetta. Tähän ei ole sopivia tiloja tarjolla.

Terveysaseman sisääntuloaula toimii ajanvaraus- ja neuvontapisteinä ja aulassa on ilmoittautumisautomaatti. Ilmoittautumispiste on aulatilassa ja tilassa on vaikea toteuttaa asiointia tietosuojasäännösten mukaisesti.

Tilojen korjausta on anottu vuoden 2021 kunnostusohjelmaan.

6.6. Ruskon terveysasema

6.6.1. Toimintaan liittyvät lait

Ruskon terveysasemien toimintaa määrittelevät mm. seuraavat lait:

Terveysterveystoimilaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kansanterveyslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Lainsäädäntö kohdistuu palveluihin, asiakkaan/potilaan asemaan ja oikeuksiin, asiakasmaksuihin sekä ammattihenkilöiden koulutukseen ja riittävään pätevyYTEEN.

Ruskon terveysasemien toiminta on laajaa kattaen perustason palvelut kaikilta erikoisaloilta ja kaikenikäisille asukkaille. Palveluja käyttää yli 50 % Ruskon väestöstä vuosittain.

Terveysasemalla tehdään hoidon tarpeen arvio vastaanotolle tullessa. Terveysasema toimii portinvartijana erikoissairaanhoidon palveluihin.

Erikoissairaanhoidon kulut olivat vuonna 2019 yli 6 milj €. Erikoissairaanhoidon kulujen hallinta edellyttää vahvaa panostusta perusterveydenhuoltoon.

6.6.2. Talouden tunnusluvut ja toimintaluvut

Ruskon terveysaseman tilinpäätös 2017-2019*			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	152 148 €	122 174 €	105 760 €
Myyntituotot	42 820 €	24 848 €	12 588 €
Maksutuotot	108 005 €	96 041 €	91 968 €
Tuet ja avustukset	1 323 €	1 284 €	1 204 €
Muut tuotot	0 €	1 €	0 €
Toimintakulut	1 184 167 €	1 269 927 €	1 311 358 €
Henkilöstökulut	690 688 €	658 016 €	759 869 €
Palveluiden ostot	299 406 €	392 905 €	309 527 €
Aineet ja tarvikkeet	191 033 €	217 496 €	230 924 €
Vuokrat	1 793 €	921 €	5 242 €
Muut kulut	1 247 €	589 €	5 831 €
Toimintakate	1 032 020 €	1 147 753 €	1 205 598 €
Poistot	1 689 €	1 633 €	1 498 €
Netto	1 033 708 €	1 149 386 €	1 207 096 €

*sisältää myös laboratorion, kuvantamisen ostot ja sairaankuljetuksen

Käynnit ja asiakasmäärät 2017-2019						
	2017		2018		2019	
	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v
Ruskon terveysasema	3695	12816	3769	14196	3665	12150

6.6.3. Toimitilat ja henkilöstö

Ruskolla on kaksi terveysasemaa, Ruskon ja Vahdon terveysasemat. Ruskon terveysasemien palveluyksikön johtaja on ylilääkäri, joka johtaa toimintaa yhdessä osastonhoitajan (yhteinen Raision terveysaseman kanssa) ja ylihoitajan (10 %) kanssa. Johtavan ylilääkärin vakanssista 25 % kohdistuu tänne. Terveysasemalla työskentelee 1 ylilääkäri ja 3 terveyskeskuslääkäriä, 4,5 sairaanhoitajaa ja 1 terveydenhoitaja.

Toimitila	Osoite	Työntekijät	Huoneet	Sopimus m2	Omistus
Ruskon terveysasema (sis. laboratorion)	Ristimäentie 2	10,5	13	370	Vuokra
Vahdon terveysasema, Jokikumpu palvelutalo	Jokitie 1	Osa-aika	2	65	Vuokra

Ruskon terveysasema sijaitsee Ruskon kunnan omistamassa kiinteistössä. Samassa kiinteistössä toimii myös äitiys- ja lastenneuvola, ehkäisyneuvola, suun terveydenhuollon toimipiste sekä TYKS laboratorion toimipiste. Terveysaseman tiloissa käy 1pv/vk fysioterapeutti Raision kaupungin kuntouttavista palveluista. Suun terveydenhuollon kanssa yhteinen on myös välinehuoltajan 10 % osuus.

Vahdon terveysasemalla lääkärin ja sairaanhoitajan vastaanottotoiminta tapahtuu 1-2 pv/vk Ruskon kunnan omistamassa kiinteistössä, jossa sijaitsevat myös äitiys- ja lastenneuvola, suun terveydenhuolto sekä ikäihmisten tehostetun palveluasumisyksikkö.

Ruskon terveysasema (Ristimäentie 2, 21290 Rusko)

Potilastoimisto

Pieni toimenpidehuone

Rakennusvuosi	1984, laajennusosa 2007
Omistussuhde	Vuokra
Neliöt (m2)	370

Ruskon terveysaseman tilat ovat kaikkiaan ahtaat ja eivät vastaa Ruskon kunnan väkiluvun kasvun vaatimaan palvelutarpeen lisäykseen. Lisäksi tarkkailuhuone ja eristystila puuttuvat. Osa tiloista on yhteiskäytössä. Laboratorion toimitiloja on remontoitu TYKS:n laboratoriotoinnille sopivaksi vuonna 2020. TYKSlab ottaa näytteitä kolmena aamupäivänä viikossa.

Myös lääkäriresurssi on nykyvaatimuksiin liian niukka. Lisäksi tarvetta olisi kipeästi ainakin 1 lääkärin ja 1 hoitajan vastaanottohuoneille sekä tarkkailu-/eristys huoneelle.

Osa nykyisistä huoneista on monikäyttöisyytensä johdosta liian ahtaat, lisätiloja ei ole. Palautettavia apuvälineitä joudutaan muun muassa säilyttämään käytävillä.

Tilojen riittämättömyys asettaa rajat myös mahdollisten lakiuudistusten käytännön toteuttamiselle. Jos tulevan lainsäädännön perusteella terveyskeskukseen pitää päästä viikon sisällä yhteydenotosta, se merkitsee lisähenkilökunnan tarvetta. Tähän ei ole sopivia tiloja tarjolla.

Vahdon palvelukeskus Jokikumpu on rakennettu vuonna 2000 ja terveysaseman tilat on remontoitu sinne vuonna 2012. Terveysasemalla vastaanoton käytössä on tiloja yhteensä noin 65 m2. Osa tiloista on yhteiskäytössä. Rakennuksessa sijaitsee myös ikäihmisten tehostetun palveluasumisen yksikkö, johon on ajoittain läpikulkua terveysaseman kautta.

6.6.4. Ruskon terveysaseman toiminta

Palvelut koostuvat kansanterveyslain mukaisista perusterveydenhuoltoon kuuluvista avohoidon palveluista. Ruskon terveysasemapalveluihin kuuluvat lääkärin ja hoitajan vastaanotot sekä hoitotarvikkeiden jakelu. Erityisvastaanottoja ovat muun muassa diabetesvastaanotto ja fysioterapeuttin vastaanotto sekä apuvälinesovitukset.

Palvelu on tarkoitettu kaikille Ruskon asukkaille ja kiireellisen hoidon osalta kaikille perustason hoitoa tarvitseville. Terveystieteellisen perusteella muiden kuntien asukkaat voivat tehdä terveyskeskuksen vaihdon lain osoittamalla tavalla ja näitä on Ruskolla runsaasti.

Ruskon terveysaseman peruspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana. Koronapandemian aikana hengitysinfektiovastaanotto toimii Raision terveysasemalla.

Lääkäri voi tarvittaessa lähettää myös ostopalvelulähetteellä erikoislääkärin konsultaatioon. Erikoissairaanhoidon tarvitsevat potilaat hoidetaan pääsääntöisesti Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa yhteistyössä. Kuvantamispalvelut, laboratoriopalvelut ja välinehuolto hankitaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiristä.

6.6.5. Lääkärien vastaanotot terveysasemalla

Ruskon terveysasema

Lääkärin työhuone

Vahdon terveysasema

Lääkärin työhuone

Lääkärien tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Ylilääkäri	Palveluyksikön johtaja. Vastaa terveysaseman toiminnasta, käytännön organisoinnista, lääketieteellisen työn kehittämisestä ja johtamisesta. Budjettivastuu koko terveysaseman toiminnasta. Toimii 3:n terveyskeskuslääkärin lähiesimiehenä. Lääkärien rekrytointi ja perehdytys. Ruskon kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri. Hallinnollisen työn lisäksi tekee laaja-alaista kliinistä työtä muiden terveyskeskuslääkärien tapaan ja hoitaa mm. ruskolaisia tyypin 1 diabetespotilaita keskitetyllä diabetesvastaanotolla.
Terveyskeskuslääkäri (3)	Diabetesvastaanotto. Kiireetön vastaanotto. Puolikiireellinen vastaanotto. Akuuttivastaanotto ja konsultaativastaanotto. Terveysaseman päivystys. Lääkärien muut työt.

Diabetesvastaanotto

Diabetesvastaanotolla hoidetaan ruskolaisia ja Ruskon terveysaseman valinneita, yli 16-vuotiaita tyyppin 1 diabeetikoita sekä vaikeahoitoisia tyyppin II diabeetikoita. Diabetesvastaanotolla lääkärinä toimii diabeteksen hoidon erityispätevyyden suorittanut erikoislääkäri ja diabeteshoitaja. Diabeteshoitaja ja diabetislääkäri tekevät tiimityötä.

Diabeetikoiden sairauden hoidon ohella seurataan heidän terveydentilaansa ja annetaan tukea sekä ohjausta omahoitoon. Diabetesvastaanotolla hoidon seurannassa käyvät diabeetikot saavat hoitotarvikkeita vastaanottokäyntiensä yhteydessä. Hoitotarvikkeita voi tilata myös sähköpostitse. Tilatut hoitotarvikkeet haetaan terveysaseman hoitotarvikejakelusta. Silmänpohjakuvaukset järjestetään Ruskon terveysaseman tiloissa 2-3x vuodessa.

Kiireetön vastaanotto

Kiireettömälle lääkärin vastaanottoajalle hoitaja ohjaa kiireetöntä hoitoa tarvitsevat potilaat (esimerkiksi vuositarkastuspotilaat, lääkärintodistusta tai -lausuntoa tarvitsevat potilaat, ajokorttitarkastukset jne.) tekemänsä hoidontarpeen arvioinnin perusteella.

Tyypillisiä terveyskeskuksessa hoidettavia pitkäaikaissairauksia ovat esimerkiksi sepelvaltimotauti, verenpainetauti, diabetes, tuki- ja liikuntaelimistön kulumasairaudet ja mielenterveyden häiriöt.

Vastaanotolla lääkäri perehtyy potilaan esitietoihin, haastattelee ja tutkii potilaan, määrää tarvittavat tutkimukset, tekee sairauskertomusmerkinnät, uusii reseptit, antaa jatkohoito-ohjeet ja laatii sairauden suhteen hoitosuunnitelman, jonka mukaisesti jatkossa toimitaan. Lääkäri voi löydösten perusteella ohjata potilaan esimerkiksi laboratorio- ja röntgentutkimuksiin. Mikäli jatkotutkimuksia tehdään, lääkäri pyytää potilasta varaamaan uuden puhelin- tai käyntiajan tulosten kuulemiseksi. Vastaanotolla voidaan sopia myös seuraava kontrollikäynti terveyskeskuslääkärille.

Tarvittaessa potilas voidaan ohjata jatkohoitoon erikoissairaanhoitoon, ostopalvelututkimuksiin, terveysaseman vuodeosastolle, kotisairaanhoitoon tai hoitajalle. Erikoissairaanhoitoon lähetettyjen potilaiden osalta potilas palaa takaisin terveyskeskukseen terveyskeskuslääkärin hoidettavaksi, kun potilaan erikoissairaanhoidon tarve on päättynyt.

Puolikiireellinen vastaanotto

Hoitajat voivat tarvittaessa ohjata potilaan lääkärin puolikiireelliselle vastaanottoajalle. Nämä vastaanottoajat on tarkoitettu potilaille, jotka eivät oireiden takia voi odottaa vastaanottoaikaa kovin pitkään, mutta eivät silti tarvitse päivystysaikaa. Potilas saa ajan puolikiireelliselle vastaanotolle noin viikon sisällä. Tyypillisiä puolikiireelliselle vastaanotolle ohjattavia potilaita ovat esimerkiksi tuki- ja liikuntaelimistövaivaiset potilaat, joiden kivut ovat hankaloituneet.

Akuuttivastaanotto ja konsultaativastaanotto

Lääkäreillä on tarvittaessa myös kiireellisiä samalle päivälle annettavia akuutti-/kontrolliaikoja, joille hoitajat tarvittaessa ohjaavat potilaan tehtyään hoidontarpeenarvion. Joitakin potilaita voidaan hoitaa puhelimitse, esimerkiksi osa virtsatulehduspotilaista. Hoitajat voivat aina konsultoida lääkärää hoidon toteutuksesta. Lääkärin käynti voidaan korvata myös puheluna, mikäli se on sairauden hoidon kannalta mahdollista toteuttaa.

Terveysaseman päivystys

Kiireelliset, saman päivän aikana hoitoa vaativat potilaat hoidetaan terveysaseman päivystyksessä. Tyypillisiä terveysaseman päivystykseen ohjattavia potilaita ovat rintakipuiset potilaat, traumapotilaat ja murtumaepäilyt, erilaiset akuutit kivut, tulehdukset sekä potilaat, joiden yleistila on äkillisesti laskenut.

Ruskon terveysaseman päivystys on käytettävissä maanantaista torstaihin klo 8.00–16.00. Perjantaisin 8.00–14.00. Kiireellisen hoidon tarpeessa olevat hoidetaan perjantaisin 14.00–16.00 Raision terveysaseman päivystyksessä. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys on järjestetty Turun alueen yhteispäivystyksessä klo 16.00–8.00.

Terveysaseman päivystyksestä potilas voidaan lääkärin päätöksellä ohjata jatkohoitoon, mikäli tilanne niin vaatii. Potilas voidaan ohjata jatkohoitoon esimerkiksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ensihoidon ja päivystyksen liikelaitokseen tai Raision terveyskeskuksen vuodeosastolle. Raision kaupungin kotisairaalan toimesta potilasta voidaan päivystyskäynnin jälkeen tietyissä tapauksissa hoitaa myös kotona.

Lääkärien muut työt

Terveysaseman lääkärin työhön kuuluu vastaanottotyön lisäksi muita töitä. He toimivat osan työajastaan esimerkiksi äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolan lääkärinä, kouluterveydenhuollon lääkärinä tai Maunun - ja Jokituvan tehostetun palveluasumisen lääkärinä. Näiden töiden toimitilat ovat osittain muissa toimipisteissä. Puolet yhden lääkärin työpanoksesta menee näihin muissa toimipisteissä tapahtuvaan työhön.

Terveysaseman kaikkien lääkäreiden työajasta kuluu yli 10 % välilliseen työhön. Näitä ovat muun muassa reseptien uusinnat, läheteiden ja lausuntojen teot ja neuvottelut eri viranomaisten kanssa.

6.6.6. Hoitajien vastaanotot terveysasemalla

Hoitohenkilökunnan tehtävät koostuvat monista eri osatekijöistä.

Hoitohenkilökunnan tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Ylihoitaja (10 % osuus)	Hoitohenkilökunnan toiminnan johtaminen. Avoterveydenhuollon SHQS laadunvarmennuksen laatupäällikkö. Hoitotyön yleinen johtaminen ja kehittäminen, suunnittelu, koulutukset, ohjeiden valmistelu ja laatiminen, LOVE lääkehoidon avoterveydenhuollon yhdyshenkilö ja tiedollinen vastuuhenkilö, HaiPro pääkäyttäjä, IMS pääkäyttäjä. Lähiesimiesten tuki. Rekrytointi.
Osastonhoitaja (0,2) Yhteinen Raision terveysaseman kanssa	Lähiesimiehen työt; lähijohtaminen, työvuorosuunnittelu, työhyvinvointi, työkyky, kehityskeskustelut, rekrytointi.
Sairaanhoitajat (4,5), itsenäinen vastaanottotoimintatyö	Ajanvarausvastaanotto, akuuttivastaanotto, aikuisten- ja lasten sairauslomavastaanotto. Sairaanhoitajan erityisosaamista vaativat tehtävät mm. haavan hoito, injektiot, muut toimenpiteet, päivystyspotilaiden hoito. Puhelimitse tehtävä hoidon tarpeen arvio. Kanta-arkiston kautta tulevat reseptien uusintojen ohjaus lääkäreille. Potilaiden ilmoittautuminen potilastoimistoon. Hoitajalle osoitetut muut tukitehtävät kuten lääketilaukset, hoitotarviketilaukset, lääkäreiden antamat muut tehtävät kuten puhelinsoitot potilaalle, lääkärin ajanvarausten muutokset. Tartuntatautien ehkäisytyö ja influenssarokotukset.

Terveystenhoitajat (1)	Diabetestö. Itsenäinen sairausvastaanotto. Lakisääteiset aikuisväestön terveystarkastukset. Rokotukset ml. matkustajien rokotukset ja rokotushjelmat. Elintapaohjaus ml. lääketeon unettomuuden hoito. Tartuntatautiin vastainen työ. Puhelimitse tehtävä hoidon tarpeen arvio.
------------------------	---

Ruskon terveysasema on pienikokoinen itsenäinen yksikkö pienellä hoitohenkilökuntamitoituksella, josta seuraa, että hoitajien työnkuva on laaja ja erikoisosaamisaloihin erikoistumiselle ei juurikaan ole sijaa. Tästä poikkeuksena on terveydenhoitaja, jonka tehtäväkuvaan on pyritty keskittämään diabetespotilaat.

Ruskon terveysaseman hoitohenkilökunta on toiminut vasta vuoden Raision kaupungin osastonhoitajan ja ylihoitajan alaisena. Aikaisemmin Ruskon ylilääkäri toimi koko henkilökunnan esimiehenä. Toiminnan kehittäminen sekä uusien toimintojen opettelu, sisään ajaminen ja käyttäminen tuovat jatkuvaa lisäkuormitusta hoitajille. Tällä hetkellä näistä uusista toiminnoista voidaan mainita Omahoito, OmaOlo ja TeleQ- puhelintietojärjestelmä. Näitä toimia opetellaan ja ajetaan sisään muun toiminnan pyöriessä normaalisti ja koronasta huolimatta.

Sairaanhoitajien työ on moninaista ja sirpaleista. Tämän ohella työhön kuuluu enenevässä määrin monia itsenäisiä erityisosaamista vaativia vastaanottoja, joissa potilaiden hoitamiseen sisältyy lisäkoulutautumisen tarvetta. Lähitulevaisuudessa ratkaistava asia on myös se, missä nämä potilaat hoidetaan jatkossa ja kenen toimesta. Tällä hetkellä esimerkiksi 1.tyypin diabetespotilaat on keskitetty terveydenhoitajalle, mutta tyypin 2.tyypin diabetespotilaita hoitavat kaikki. Terveystenhoitajan ollessa poissa sairaanhoitajat toimivat hänen sijaisenaan.

Muita erityisosaamista edellyttäviä vastaanottoja ovat muun muassa sydän- ja verisuonisairaudet/ INR, siedätyshoitaja, savuttomuushoitaja, astmahoitaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja. Näitä palveluja ei ole tai on hyvin rajoitetusti tarjolla. Osa näistä potilaista hoidetaan Raision terveysasemalla.

6.7. Terveystneuvonta

6.7.1. Toimintaan liittyvät lait

Neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskevan *valtioneuvoston asetuksen 338/2011* tavoitteena on varmistaa, että kunnallisessa terveydenhuollossa lasta odottavien naisten ja perheiden, alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja heidän perheidensä sekä opiskelijoiden terveysneuvonta ja terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia, tasoltaan yhtenäisiä sekä yksilöiden ja väestön tarpeet huomioon ottavia. Toiminta on lakisääteistä.

Asetusta sovelletaan *terveydenhuoltolain (1326/2010) 15, 16, ja 17 §:ssä* tarkoitettuihin neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin sekä lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon.

Toimintaa ohjaavat muun muassa seuraavat lait ja asetukset:

Terveystneuvotlaki (1326/2010)

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)

Ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettu laki (531/2017)

Neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskeva valtioneuvoston asetus 338/2011. Asetusta sovelletaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 15, 16, ja 17 §:ssä tarkoitettuihin neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin sekä lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon. Asetus 2011/2008 velvoittaa terveydenhoitajaa selvittämään tarkastuksista poisjääneiden tuen tarve.

Muut: THL opas 2004; suositukset henkilöstömitoituksista; THL opas 2011 ja 2013; STM 2014:14.

6.7.2. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Terveysneuvonnan tilinpäätös 2017-2019			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	38 637 €	40 703 €	57 626 €
Myyntituotot	30 612 €	31 659 €	53 642 €
Maksutuotot	2 207 €	1 139 €	2 468 €
Tuet ja avustukset	5 817 €	7 906 €	1 516 €
Toimintakulut	1 302 995 €	1 271 802 €	1 344 250 €
Henkilöstökulut	1 105 905 €	1 078 391 €	1 186 731 €
Palveluiden ostot	148 030 €	137 191 €	108 127 €
Aineet ja tarvikkeet	48 120 €	53 922 €	47 169 €
Vuokrat	455 €	2 116 €	2 021 €
Muut kulut	486 €	182 €	202 €
Toimintakate	1 264 358 €	1 231 098 €	1 286 624 €
Poistot	4 880 €	80 €	80 €
Netto	1 269 238 €	1 231 179 €	1 286 704 €

Käynnit ja asiakasmäärät 2017-2019						
	2017		2018		2019	
	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v
Terveysneuvonta	8601	30665	8978	31340	8830	29991

6.7.3. Toiminta ja henkilöstö

Terveysneuvonnan yksikön johtajana toimii avosairaanhoidon ylihoitaja.

Avosairaanhoidon ylihoitajan alaisuudessa toimii osastonhoitaja, joka vastaa terveysneuvonnan käytännön toiminnan johtamisesta. Terveyskeskuslääkärit ovat Raisiossa avosairaanhoidon ylilääkärin alaisia. Ruskolla terveyskeskuslääkärit ovat ylilääkärin alaisia. Johtava ylilääkäri toimii koordinoivana ylilääkärinä. Terveysneuvonnassa työskentelee 21,5 terveydenhoitajaa.

Terveysneuvonnan esimiesten tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Ylihoitaja (45%)	Terveysneuvontaa johtaa palveluyksikön johtaja, avosairaanhoidon ylihoitaja (45 %). Palveluyksikön johtajalla on kokonaisvastuu toiminnan toteutuksesta. Tehtäviin kuuluvat henkilöstöhallinto, kehittäminen, suunnittelu, koulutukset, ohjeiden valmistelu ja laatiminen, lähiesimiesten tuki sekä rekrytointi. Palveluyksikön johtaja toimii myös SHQS laadunvarmennuksen laatupäällikkönä koko avoterveydenhuollon osalta, LOVe lääkehoidon yhdyshenkilönä ja tiedollisena vastuuhenkilö, HaiPro pääkäyttäjänä ja arkistointialusta IMS pääkäyttäjänä.
Osastonhoitaja	Osastonhoitaja toimii terveysneuvonnan lähiesimiehenä. Työtehtäviin kuuluvat kehittäminen, työn suunnittelu, kokonaisvaltainen lähijohtaminen, työvuorosuunnittelu, työhyvinvointi, työkyky, kehityskeskustelut ja rekrytointi. Palveluyksikön johtajalle ja osastonhoitajalle kaatuu perinteisesti kaikki se nimeämätön työ, mitä toiminta kuitenkin edellyttää, mutta näitä tehtäviä ei ole kirjattu eikä nimetty kenellekään.

Ehkäisy- ja perhesuunnittelu-, äitiys-, ja lastenneuvolan henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Terveydenhoitaja, perhesuunnitteluneuvola	Tehtävät ovat raskauden ehkäisyn aloittaminen, seuranta ja vaihtaminen, sukupuolitautilien ehkäisy ja niiden testaaminen sekä seksuaalineuvonta. Lisäksi tehtäviin kuuluvat neuvonta ja jatkohoitoon ohjaaminen raskauden keskeytykseen liittyvissä asioissa ja terveysneuvonta jo raskautta suunniteltaessa sekä lapsettomuustutkimuksiin ohjaaminen.
Terveyskeskuslääkäri, perhesuunnitteluneuvola	Ehkäisymenetelmän valinta, kierukoiden ja kapselien asentaminen.
Terveydenhoitaja, äitiysneuvola	Turvata raskaana olevan naisen ja sikiön terveys ja hyvinvointi sekä tukea tulevien vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia. Tukea kansanterveyttä ja ehkäistä raskaudenaikaisia häiriöitä. Äitiysneuvolassa tunnistetaan mahdollisimman varhain raskaudenaikaiset ongelmat ja häiriöt sekä järjestetään viiveettä tarvittava hoito, apu ja tuki. Työntekijöiden tehtäviin kuuluvat raskauden seuranta, perhesuunnittelutyö, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto – elintapaohjaus, perheen tukeminen, perhevalmennus ja kotikäynnit.
Terveyskeskuslääkäri, äitiysneuvola	Lakisääteiset tarkastukset ja tarvittavat muut tutkimukset.
Terveydenhoitaja, lastenneuvola	Tehtävänä on järjestää asetuksen mukaiset palvelut lapsiperheille. Lastenneuvolakäyntien tarkoituksena on tukea lapsen tervettä kasvua ja kehitystä sekä tukea huoltajia vanhemmuudessa. Neuvolan tehtävänä on myös sairauksien ennaltaehkäisy ja/ tai niiden varhainen toteaminen sekä perheiden hyvinvoinnin edistäminen perheen yksilöllinen tarve huomioiden. Muita tehtäviä ovat lapsen kasvun ja kehityksen seuranta, perheen tukeminen kasvatustehtävässä sekä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten seuranta ja ohjaus. Näihin sisältyvät perheen ja sen hyvinvoinnin tukeminen, ennaltaehkäisevä työ, elintapaohjaus sekä moniammatillinen yhteistyö.
Terveyskeskuslääkäri, lastenneuvolassa	Lakisääteiset tarkastukset, tarvittavat jatkotutkimukset ja kuntoutussuunnitelmien teko.

Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolan toimipaikat ovat Keskustan neuvola, Tornitalo: kaksi terveydenhoitajaa (20 %/ 20 %), Ruskon neuvola: yksi terveydenhoitaja (10 %), Koulu - ja opiskeluterveydenhuolto, Vaisaaren yläkoulu, Raison lukio ja Raseko yhteensä viisi terveydenhoitajaa, tarve vaihtelee.

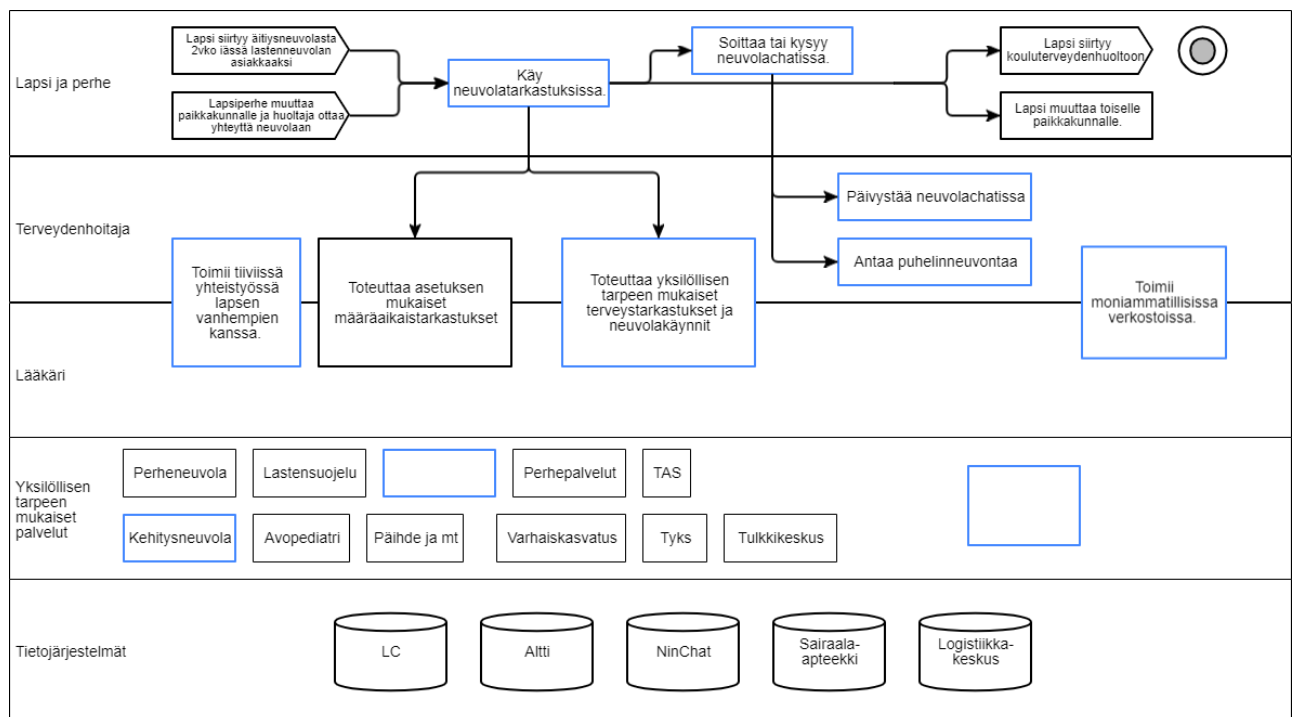
Lääkärityöpanos on 10 % lääkärin vuosityöajasta.

Äitiysneuvolan kokonaisresurssi on 4,5 terveydenhoitajaa ja 0,45 lääkärin työpanos. Äitiysneuvolan toimipaikat ovat Paikkarin neuvola; yksi terveydenhoitaja (80 %), Kuloisten neuvola; yksi terveydenhoitaja (80 %), Keskustan neuvola Tornitalo; kaksi terveydenhoitajaa (80 %/ 100 %), Ruskon ja Vahdon äitiysneuvola; yhteensä yksi terveydenhoitaja (90 %).

Lastenneuvolan kokonaisresurssi on 6,2 terveydenhoitajaa ja 0,9 lääkäriä. Toimipaikat ovat Paikkarin neuvola; kaksi terveydenhoitajaa (100 %/ 20 %), Kuloisten neuvola; yksi terveydenhoitaja (50 %), Keskustan neuvola Tornitalo; kolme terveydenhoitajaa (100 %/ 100 %/ 50 %), Petäsmäen lastenneuvola; yksi terveydenhoitaja (50 %), Ruskon neuvola; yksi terveydenhoitaja (100 %), Vahdon neuvola; yksi terveydenhoitaja (50 %).

Neuvolatoiminta on monipuolista ja se on suunnattu osittain eri asiakasryhmille.

Esimerkki neuvolan palveluprosessin kulusta:

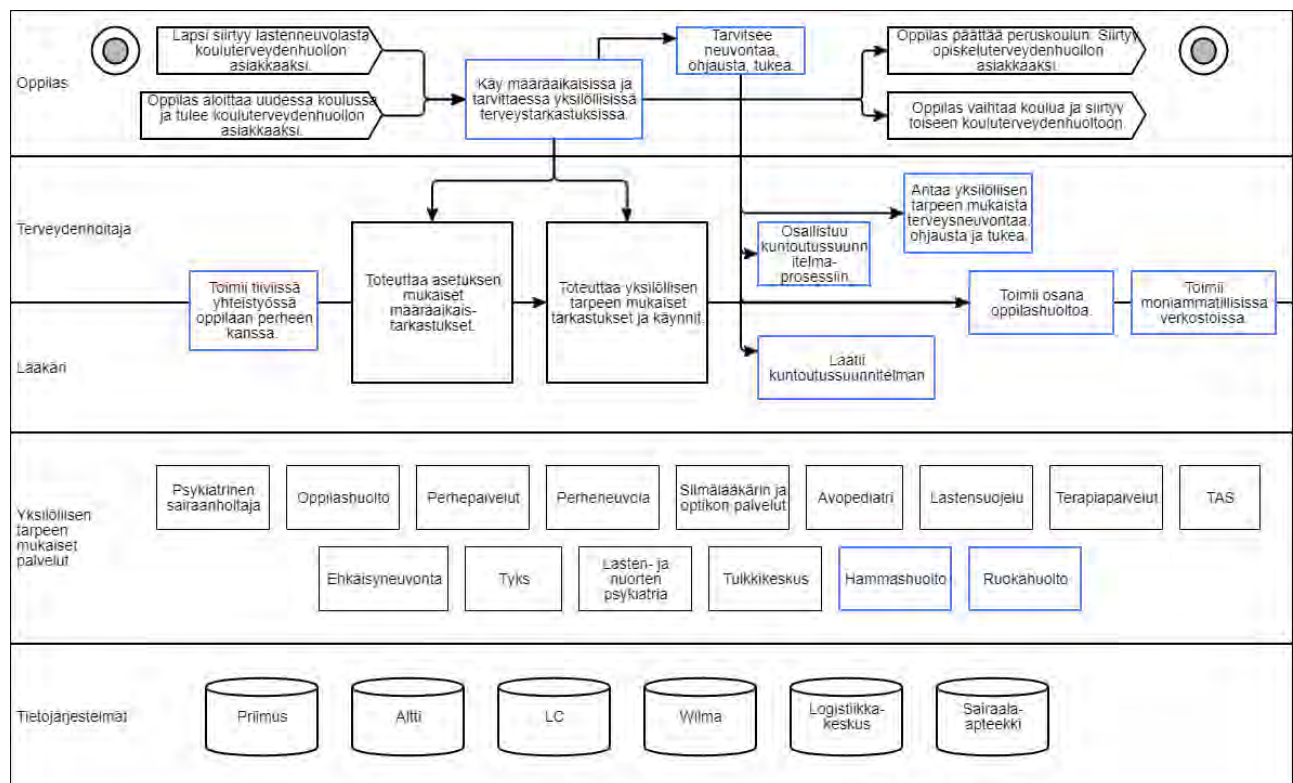
Lastenneuvolan prosessi

Kouluterveydenhuollon henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Terveydenhoitaja, kouluterveydenhuolto	Tehtävänä on turvata oppilaan fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi. Tehtäväkenttään kuuluu myös yleensä kouluympäristön terveellisuuden, turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Kouluterveydenhuollon perustehtävänä on oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Muita keskeisiä tehtäviä ovat oppilaan kasvuun vaikuttavien sairauksien ja häiriöiden sekä erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen, jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen, vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa. Tämän ohella tehtäviin kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset, erityisen tuen tarpeessa olevien lasten tukeminen ja ohjaus, oppilashuolto sekä seksuaaliterveydenhoito.
Terveyskeskuslääkäri, kouluterveydenhuolto	Lakisääteiset tarkastukset ja tarvittavat jatkotutkimukset. Oppilashuollon asiantuntijatehtävät.

Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Kouluterveydenhuollon resurssi Rusko-Raisio on 6,9 terveydenhoitajaa ja 1,7 lääkäriä. Toimipaikat Raisiossa ovat Friisilän koulu; yksi terveydenhoitaja (100 %), Ihalan, Konsan - Krookilan koulut; yksi terveydenhoitaja (90 %), Kaanaan koulu; yksi terveydenhoitaja (50 %), Kerttulan koulu; yksi terveydenhoitaja (50%), Kuloisten koulu; yksi terveydenhoitaja (50 %), Tahvio - Tikanmaan; yksi terveydenhoitaja (50 %), Vaisaaren koulu; kaksi terveydenhoitajaa (140 %).

Toimipaikat Ruskolla ovat Maunun koulu (80 %), Kirkonkylän koulu (20 %), Laukolan koulu (40 %) ja Merttelän koulu (10 %).

Kouluterveydenhuollon prosessi

Opiskeluterveydenhuollon henkilökunta

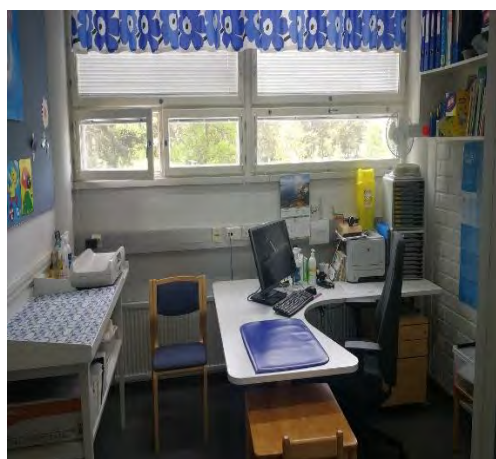
Vakanssi	Tehtävät
Terveystieteiden opettaja, opiskeluterveydenhuolto	Tehtävänä on ylläpitää ja lisätä opiskelijoiden hyvinvointia edistämällä opiskelu ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä opiskeluyhteisön hyvinvointia. Tehtävänä on tukea ja seurata opiskelijoiden terveyttä ja opiskelukykyä, järjestää heille terveyden- ja sairaanhoitopalveluja mukaan lukien mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveydenhoito sekä suun terveydenhuolto. Tavoitteena on tunnistaa varhain opiskelijan erityisen tuen - tai tutkimuksen tarve, antaa tukea sekä tarvittaessa ohjata jatkotutkimuksiin ja -hoitoon. Keskeisiin tehtäviin kuuluvat myös terveystarkastukset, elintapaohjaus, erityisen tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden ohjaus ja tuki, sairaanhoito, oppilashuolto sekä opiskelu ympäristön turvallisuuden ja terveyden seuranta.
Terveystieteiden opettaja, opiskeluterveydenhuolto	Lakisääteiset tarkastukset ja tarvittavat tutkimukset. Sairaanhoidon tehtävät.

Opiskeluterveydenhuollon palvelut on tarkoitettu ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville, lukiolaisille, ammattikorkeakoululaisille ja yliopisto-opiskelijoille. Opiskeluterveydenhuollon resurssi on 3,3 terveydenhoitajaa ja 0,3 lääkäriä. Ration lukiosta on yksi terveydenhoitaja (60 %) ja Ration seudun koulutuskuntayhtymä Rasekossa 2,5 terveydenhoitajaa (100 % / 100 % / 50 %).

6.7.4. Terveystieteiden toimitilat

Tässä alaluvussa esitetään terveystieteiden toimitilat: rakennusvuosi, omistussuhde, neliöt sekä valokuva toimitilasta. Valokuvat edustavat tyypillistä terveydenhoitajan työskentelytilaa rakennuksessa. Etenkin äitiys- ja lastenneuvolassa huoneessa saattaa olla samalla kertaa koko perhe, jossa lasten lukumäärä ja iät vaihtelevat. Jossain tilanteissa mukana on lisäksi esimerkiksi tulkki.

Neurolat

Keskustan neuvola (Tornikatu 9, 21200 Raisio)

Paikkarin neuvola (Kapponkatu 4, 21210 Raisio)

Rakennusvuosi 1974, remontoitu	Rakennusvuosi 1958, remontit 1990, 2013, 2018
Omistussuhde Oma	Omistussuhde Oma
Tilat (m2) 215	Tilat (m2) 114

Kuloisten neuvola (Keskitie 38, 21280 Raisio)

Petäsmäen neuvola (Hietatie 4, 21220 Raisio)

Rakennusvuosi 1960, remontit 2013-2015	Rakennusvuosi 1987, remontoitu
Omistussuhde Oma	Omistussuhde Oma
Tilat (m2) 38,8	Tilat (m2) 14

Ruskon neuvola (Ristimäentie 2, 21290 Rusko)

Vahdon neuvola (Jokitie 1, 21310 Vahto)

Rakennusvuosi 1984	Rakennusvuosi 2000
Omistussuhde Vuokra	Omistussuhde Vuokra
Tilat (m2) 229,4	Tilat (m2) 101,7

Kouluterveydenhuolto

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto toimii oppilaitoksien yhteydessä sivistystoimen sille osoittamissa tiloissa. Useimmissa paikoissa tilana on vain yksi huone, jossa sekä terveydenhoitaja että lääkäri toimivat.

Kerttulan koulu (Kerttulantie 31, 21200 Raisio)

Ihalan koulu (Konsantie 16, 21260 Raisio)

Rakennusvuosi	1961, remontoitu	Rakennusvuosi	1956, remontoitu
Omistussuhde	Oma	Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	51	Tilat (m2)	15,7

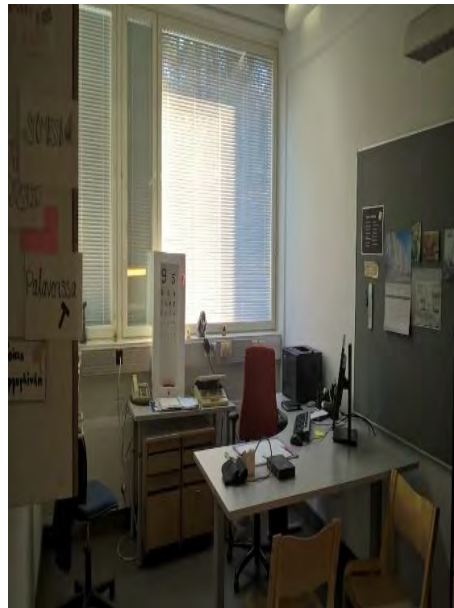
Tikanmaan koulu (Kapponkatu 15, 21210 Raisio)

Rakennusvuosi	1991	Rakennusvuosi	1956, remontoitu
Omistussuhde	Oma	Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	16,5	Tilat (m2)	16

Kaanaan koulu (Orkolantie 5, 21120 Raisio)

Vaisaaren koulu (Juhaninkuja 4, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1957, laajennettu ja remontoitu	Rakennusvuosi	1967, remontoitu
Omistussuhde	Oma	Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	18,0	Tilat (m2)	25

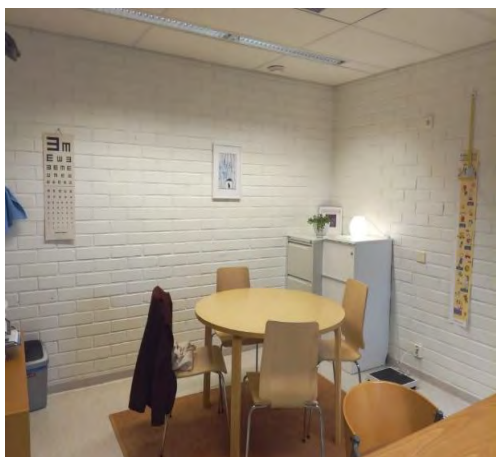

Kuloisten koulu (Keskitie 38, 21280 Raisio)

Friisilän koulu, Tasalankatu 16, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1960, remontoitu 2011-2012	Rakennusvuosi	1988
Omistussuhde	Oma	Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	30	Tilat (m2)	31,5

Kirkonkylän koulu (Talkootie 2, 21290 Rusko)

Merttelän koulu (Koulutie 15, 21290 Rusko)

Rakennusvuosi, ei tiedossa	Rakennusvuosi, ei tiedossa
Omistussuhde Ruskon kunta	Omistussuhde Ruskon kunta
Tilat (m2) 20 (1 krt/vk)	Tilat (m2) 7 (2 krt/kk)

Maunun koulu (Talkootie 3, 21290 Raisio)

Laukolan koulu (Laukolan koulutie 4, 21310 Vahto)

Rakennusvuosi 1992	Rakennusvuosi, ei tiedossa
Omistussuhde Ruskon kunta	Omistussuhde Ruskon kunta
Tilat (m2) 45	Tilat (m2) 12

Ruskon ja Vahdon kouluterveydenhuollon tilat ovat Ruskon kunnan omistuksessa ja niistä ei makseta vuokraa.

Opiskeluterveydenhuollon tilat

Raision lukio (Kirkkoväärtinkuja 18, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi 1957, remontoitu
Omistussuhde Oma
Tilat (m2) 24

Raseko (Eeronkuja 3, 21200 Raisio)

Rasekon opiskeluterveydenhuollon tilat ovat Raision seudun koulutuskuntayhtymän tiloja Rasekon oppilaitoksessa.

Tilat pitävät sisällään kolme terveydenhoitajan vastaanottohuonetta ja yksi lääkärin vastaanottohuone. Vastaanottohuoneiden koot 15-20m². Odotustila on yhteinen muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa.

6.8. Suun terveydenhuolto

6.8.1. Toimintaan liittyvät lait

Suun terveydenhuollon lakisääteisiä palveluja ohjaavat muun muassa:

Terveydenhuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Kansanterveyslaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>

Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20131287>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Asetus neuvolatoiminnasta koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110338>

6.8.2. Talouden tunnusluvut

Suun terveydenhuollon tilinpäätös 2017-2019			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	1 225 641 €	1 282 863 €	1 259 602 €
Myyntituotot	50 224 €	68 298 €	84 322 €
Maksutuotot	1 163 517 €	1 203 029 €	1 163 801 €
Tuet ja avustukset	6 592 €	11 535 €	11 479 €
Vuokratuotot	- €	- €	- €
Muut tuotot	5 308 €	- €	- €
Toimintakulut	3 348 542 €	3 619 379 €	3 850 784 €
Henkilöstökulut	2 668 875 €	2 883 208 €	3 039 044 €
Palveluiden ostot	390 936 €	424 898 €	480 699 €
Aineet ja tarvikkeet	268 570 €	299 626 €	282 140 €
Vuokrat	2 530 €	1 388 €	2 142 €
Muut kulut	17 631 €	10 258 €	46 759 €
Toimintakate	2 122 901 €	2 336 516 €	2 591 182 €
Poistot	50 092 €	59 347 €	66 052 €
Netto	2 172 993 €	2 395 862 €	2 657 234 €

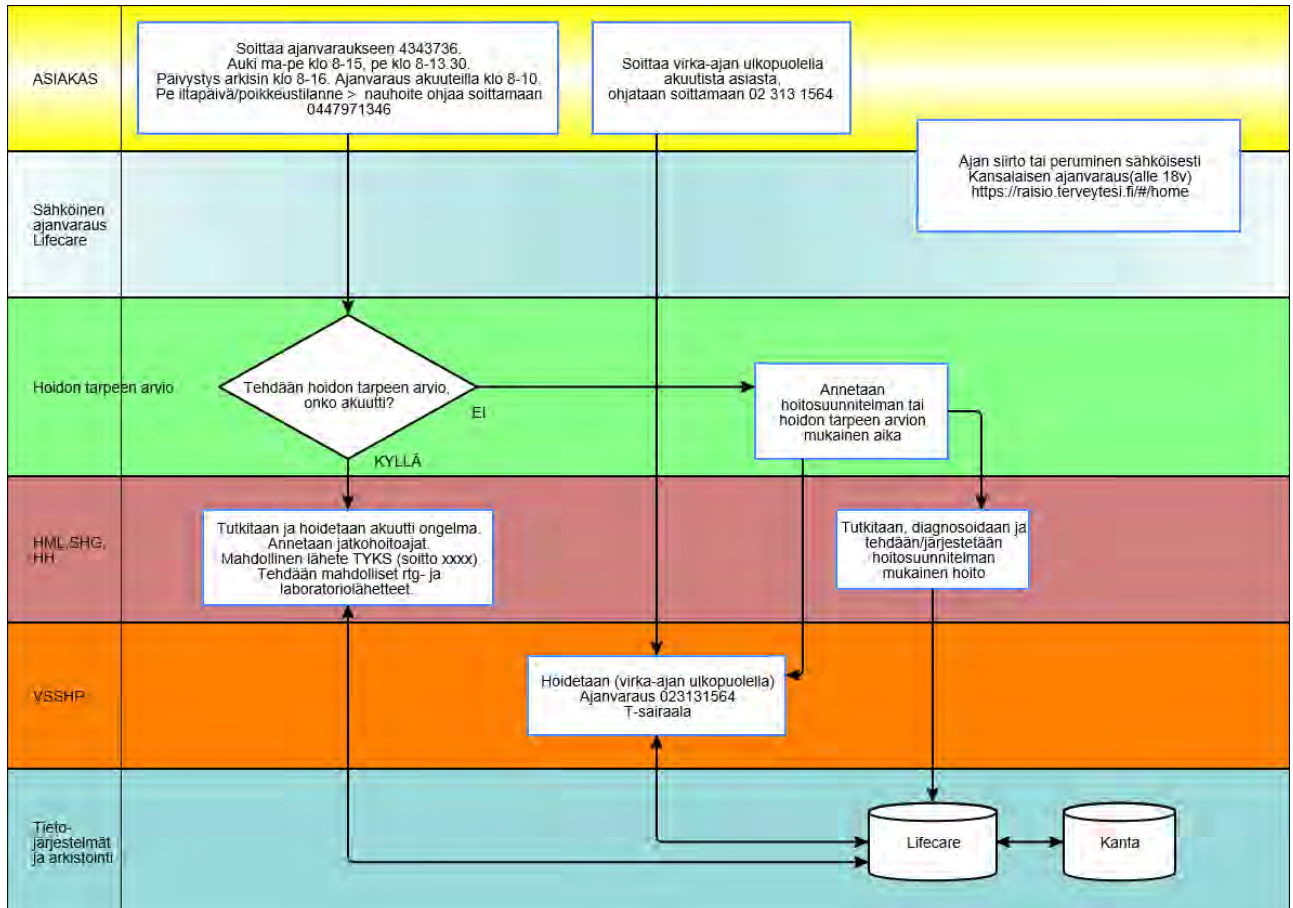
6.8.3. Toiminta

Terveydenhuollon palveluvalikoimaan kuuluvat lääketieteellisesti ja hammaslääketieteellisesti perusteltu sairauksien ennaltaehkäisy, sairauden toteamiseksi tehtävät tutkimukset sekä taudinmääritys, hoito ja kuntoutus. Palvelut on tarkoitettu kaikille Raision ja Ruskon kuntalaisille ja tietyin perustein myös muiden kuntien asukkaille. Kaikilla hoitoloilla on yhteinen ajanvarausnumero. Käytössä on takaisinsoittojärjestelmä.

Hoitoon pääsyn määräajat on määritelty terveydenhuoltolaissa:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>.

Välitöntä yhteydensaantia ja hoitoon pääsyn toteutumista seurataan asetuksen perusteella:
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2004/20041019>)

Annettava hoito perustuu aina todettuun hoidon tarpeeseen. palvelun tarve voidaan arvioida joko haastattelulla ja /tai kliinisellä tutkimuksella tai tarkastuksella.

Suun terveydenhuollon hoidontarpeen arvioinnin prosessi.

Suun terveydenhuollon peruspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti omana toimintana yhteistoiminta-alueella. Palvelupisteitä on neljä. Käytössä on myös ostopalveluja ruuhka- ja erikoishammaslääkäripalveluiden järjestämiseksi, joita ei pystytä tarjoamaan omana toimintana.

Erikoissairaanhoitoa tarvitsevat asiakkaat hoidetaan pääsääntöisesti Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa yhteistyössä.

Kuvantamispalvelut hankitaan Varsinais-Suomen kuvantamiskeskuksesta siltä osin, kun niitä ei voida toteuttaa vastaanotolla. Laboratoriopalvelut hankitaan pääosin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä lukuun ottamatta suunterveydenhuollon erityistutkimuksia.

Suun terveydenhuollon välinehuolto järjestää palvelut Raision alueen terveystieteiden yksiköille (lukuun ottamatta Ihalan hammashoitola).

Käynnit ja asiakasmäärät 2017-2019 hoitoloittain						
	2017		2018		2019	
Hammashoitola	Asiakasta/v	Käyntiä/ v*	Asiakasta/v	Käyntiä/ v*	Asiakasta/v	Käyntiä/ v*
Terveysristeys	9005	24327	9306	25075	9296	24936
Ihala	2167	3662	2401	3936	2516	4107
Rusko	2493	5576	2533	5823	2572	5956
Vahto	640	1474	670	1338	617	1324
Yhteensä:	12605	35042	13007	36172	13200	36323

*ei sisällä käyntejä ostopalveluissa

6.8.4. Toimitilat ja henkilöstö

Raision alueella toimii Terveysristeyksen hammashoitola ja Ihalan hammashoitola. Ruskon alueella toimii Ruskon ja Vahdon hammashoitolat.

Suun terveydenhuollon palvelupisteet					
Hoitola	Osoite	Työntekijät	Hoituhuoneita	sopimus m2	Omistus
Terveysristeyksen hammashoitola	Juhaninkuja 3	34,9	16	822	Oma
Ihalan hammashoitola	Konsantie 16	5	3	93	Oma
Ruskon hammashoitola	Ristimäentie 2	5,8	3	189	Vuokra
Vahdon hammashoitola	Jokitie 1	1,6	1	56,7	Vuokra

Vakansseja yhteistoiminta-alueella on kaikkiaan 47.3.

Suun terveydenhuollon henkilökunta

Vakanssi	Tehtävät
Ylihammaslääkäri	Palveluyksikön johtaminen ja kehittäminen yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Yksikön hammaslääketieteellinen vastuu. Hammaslääkäreiden ja osastonhoitajan lähiesimies. Työkyvyn tukemisen toimenpiteet. Budjettivastuu ja talouden suunnittelu. Suun terveydenhuollon Lifecare pääkäyttäjä. Ladunhallinta ja potilasturvallisuus. Henkilöstön rekrytointi ja perehdytyksen koordinointi. Erikoishammaslääkäriskoulutuksen vastuukouluttaja kunnassa. Potilastyötä jonkin verran.
Osastonhoitaja (1)	Hoitohenkilökunnan ja avustavan työvoiman lähiesimiehen työt; lähijohtaminen, työvuorosunnittelu, työhyvinvointi, työkykyasiat, kehityskeskustelut ja rekrytointi hoitohenkilöstön osalta (myös välinehuolto). Hoitotyön kokonaisvastuu ja kehittäminen. Koulutusten suunnittelu ja järjestäminen. Ladunhallinnan koordinointi. Potilastyötä jonkin verran.
Hammaslääkärit (16)	Potilaiden tutkimus ja diagnosointi. Hoitosuunnitelman tekeminen potilaille ja siihen perustuva hoito. Kiireetön ja kiirevastaanotto arkipäivisin. Soveltuvien osin osallistuminen sairaanhoitopiiriin päivystykseen. Hoitohenkilöstön konsultaatiot. Terveystiedon edistäminen ja neuvonta. Osallistuminen toiminnan kehittämiseen.

Suuhygienisti (8)	Potilaiden itsenäinen hoito vastaanotolla hammaslääkärin hoitosuunnitelman mukaisesti. Hoidon tarpeen arviot vastaanotolla tai puhelimitse. Terveysten edistäminen vastaanotolla ja erilaisissa ryhmätilaisuuksissa. Vastaanottojen hygienian hoitaminen, materiaali- ja apteekkivarastot (lääkehuolto) ja tarveainetilaukset tilaukset. Työparin avustaminen soveltuvin osin. Osallistuminen toiminnan kehittämiseen
Hammashoitajat (18,5)	Hammaslääkärin avustaminen potilastyössä. Vastaanoton toimintavarmuudesta huolehtiminen. Hoidon tarpeen arvio puhelimesta tai vastaanotolla. Terveysten edistäminen ja neuvonta. Vastaanottojen hygienian hoitaminen, materiaali- ja apteekkivarastot (lääkehuolto) ja tarveainetilaukset tilaukset. Välinehuolto soveltuvin osin. Osallistuminen toiminnan kehittämiseen. Ajanvaraus, potilasohjaus ja toimistotehtävät.
Välinehuoltajat ja vastaanottoavustajat (2,8)	Instrumenttien huolto ja sterilointi sekä siihen liittyvät tehtävät. Jatkuva laadunseuranta ja toiminnan kehittäminen. Soveltuvin osin myös toimistotehtäviä.

Alueella on kehitetty jo pitkään työnjakoa. Muun muassa oikomishoitoa toteuttavat oikojen johdolla sekä perushammaslääkärit että suuhygienistit ja hammashoitajat. Vaikka kaikki ammattiryhmät osallistuvat potilaiden perushoitoon oman osaamisensa puitteissa, vastuu potilaan tutkimuksesta, diagnoosista ja hoidosta on aina hammaslääkärillä.

Ehkäisevässä hoidossa ja terveysneuvonnassa suuhygienistien ja hammashoitajien osuus on erittäin merkittävä. Terveysneuvontaan sisältyy muun muassa erilaiset ryhmämuotoiset neuvontatilaisuudet perheille, koululaisille ja muille ryhmille.

Erikoistuvan hammaslääkärin toimenkuvaan kuuluu erikoishammaslääkäritasosta ja osittain myös erikoissairaanhoidotasosta hoitoa (esim. vaativa protetiikka, uniapnea-kiskot).

Terveysristeyksen hammashoitola (Juhaninkuja 3, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1969
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	822

Terveysristeyksen hammashoitola sijaitsee entisen Kauppaopiston tiloissa ensimmäisessä kerroksessa.

Tilat on remontoitu terveyspalvelujen käyttöön vuonna 2008. Vuonna 2017 rakennukseen tehtiin iso julkisivuremontti. Samalla pyrittiin korjaamaan myös rakennuksessa pitkään jatkuneita sisäilmaongelmia.

Suun terveydenhuollon ohella samassa talossa toimivat kuntouttavat palvelut ja apuvälinelainaamo, LifeCare pääkäyttäjät sekä yksityinen Pihlajalinnan työterveyshuolto. Rakennusta käyttävät myös koulut ja nuoriso- ja liikuntatoimi.

Suun terveydenhuollolla on rakennuksessa tiloja yhteensä 822m². Hoituhuoneita on 16 ja odotustiloja on kaksi. Osa tiloista on yhteiskäytössä Terveysristeyksen muiden yksiköiden kanssa.

Odotusaula

Vastaanotto ja ilmoittautuminen

Infotila toimii ajanvaraus- ja neuvontapisteenä ja täällä toimii yhteistoiminta-alueen suun terveydenhuollon yhteinen ajanvaraus. Aulassa on myös ilmoittautumisautomaatti. Jokaisessa hoituhuoneessa on hammashoitoyksikkö ja röntgenputki (oikojan huoneessa ei ole röntgenlaitetta). Lisäksi kaikissa huoneissa on yksi työpiste tietokoneella työskentelyyn.

Röntgenkuvat skannataan kahden skannerin avulla potilasjärjestelmään. Kipsimalleja säilytetään hoitajakson ajan erillisissä kaapeissa. Lääkehuone toimii tarvittaessa myös esim. esilääkityn potilaan seurantatilana. Välinehuolto koostuu ns. likaisesta ja puhtaasta puolesta. Koneita ja laitteita on useita, muun muassa isot desinfektorit, useita eri kokoisia autoklaaveja, UÅ pesulaitteita ja saumureita. Isot ja äänekkäät imumoottorit ja kompressorit on sijoitettu talon toiseen päätyyn tekniseen tilaan.

Terveysristeyksessä saa normaalien hammaslääkäri- ja suuhygienistipalvelujen lisäksi myös hammashoitajan, oikojan ja erikoistuvan hammaslääkärin palvelut. INFO-pisteellä voi asioida paikan päällä sen ollessa auki.

Tilat ovat pääosin toimivat ja siistit. Hoituhuoneet ovat melko ahtaita, mutta täyttävät minimitarpeet. Toimistopöydän ergonomiassa on haasteita. Hammaslääkärin hoituhuoneissa ei ole soveltuvaa paikkaa hammashoitajan tietokoneelle. Oman haasteensa tuo myös huoneiden oikea- ja vasenkätisyys sekä tarve käyttää esimerkiksi suuhygienistille suunniteltua huonetta hammaslääkärin hoituhuoneena.

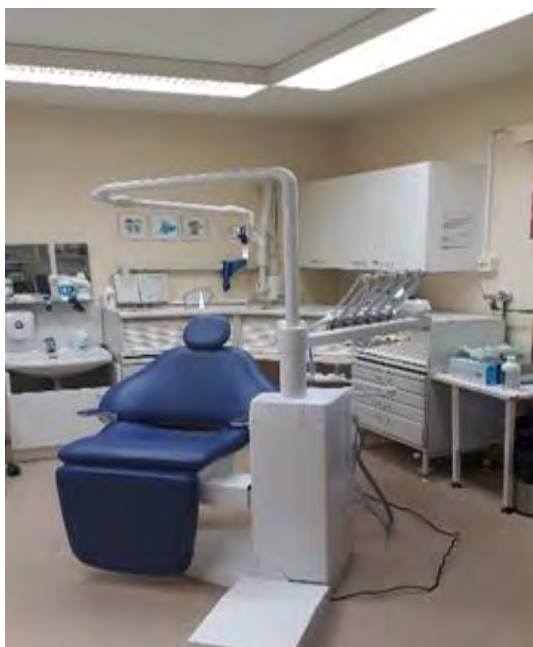
Välinehuollon tilat on pakattu hyvin täyteen koneita ja laitteita. Tila vaatii erityisen tehokkaan ilmanvaihdon ja jäähdytyksen. Välinehuolto sijaitsee käytävien keskellä, joten ikkunan kautta ei voi tuulettaa kylmänäkään vuodenaikana.

Hoituhuoneissa ja infon tiloissa on jäähdytyslaitteet. Laitteet ovat erittäin tarpeelliset kuumana vuodenaikana. Vaikka sisäilmaongelmia on remontin jälkeen aiempaa vähemmän, kokonaan niistä ei ole päästy. Tämän takia on jouduttu ottamaan käyttöön toisen kerroksen toimistohuoneita.

Ihalan hammashoitola (Konsantie 16, 21260 Raisio)

Ihalan hammashoitola sijaitsee Ihalan koulun sivurakennuksessa. Tiloissa on myös terveydenhoitajan vastaanotto. Suun terveydenhuollolla on käytössä kolme hoitohuonetta.

Kaikissa huoneissa on hammashoitoyksikkö ja röntgenputki sekä työpiste tietokoneella työskentelyyn. Koneita ja laitteita on myös kellarikerroksessa (kompressori ja imumoottori).

Hoituhuone

Rakennusvuosi 1956, remontoitu
Omistussuhde Oma
Neliöt (m2) 93

Ihalan hammashoitola sijaitsee toisessa kerroksessa ja hissiä ei ole, joten se ei ole esteetön tila. Tämä pyritään huomioimaan potilasvalinnassa. Muutoin Ihalan hammashoitolassa saa normaali hammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut.

Tilat ovat vanhat ja muutostöitä on tehty moneen kertaan, mutta tilat eivät kaikilta osin palvele asiakkaita ja käyttäjiä. Suurin ongelma on portaikko, josta liikuntaesteinen ei pääse kulkemaan. Tauko- ja sosiaalityilat ovat ahtaat ja ilmanvaihto koetaan huonoksi. Välinehuoltoon kaivattaisiin lisää tilaa (mm. välttämättömiä koneita ja laitteita instrumenttien desinfiointiin ja sterilointiin on tullut vuosikymmenien aikana lisää).

Henkilökunta hoitaa itse päivittäisen välinehuollon. Tähän käytetty aika on poissa potilaiden hoidosta. Sijainti koulun lähellä on toisaalta iso etu koulun oppilaille.

Ruskon hammashoitola ((Ristimäentie 2, 21290 Rusko)

Ruskon hammashoitola sijaitsee Ruskon terveysaseman tiloissa. Hoitolassa on kaksi hammaslääkärin ja yksi suuhygienistin hoitohuonetta. Hammaslääkäreiden hoitohuoneiden välissä on välinehuoltotila. Äänekkäät kompressorit ja imumoottorit sijaitsevat pienessä äänieristetyssä varastohuoneessa toimistohuoneen vieressä. Osa tiloista on yhteiskäytössä.

Kaikissa hoitohuoneissa on hammashoitoyksikkö ja röntgenputki. Välinehuolto on varusteltu siten, että kapasiteetti riittää koko terveysaseman tarpeisiin. Välinehuollosta vastaava välinehuoltaja/terveyskeskusavustaja huolehti lisäksi koko suun terveydenhuollon määräaikaikutsuista ja eräistä potilaslaskutukseen liittyvistä tehtävistä.

Odostustila

Rakennusvuosi	1984, laajennettu 2007
Omistussuhde	Vuokra
Neliöt (m2)	189

Ruskon hammashoitolassa saa normaalit hammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut. Lisäksi oikoja käy muutaman kerran vuodessa arvioimassa oikomishoidon tarvetta lapsilla ja nuorilla. Suuhygienisti pitää terveysneuvontatilaisuudet ja kiertää myös hoito- ja hoivapalveluyksiköissä suunnitelman mukaisesti. Hammaslääkärin hoitoon asiakas on tarvittaessa helppo kuljettaa lähellä sijaitsevista yksiköistä.

Sijainti on hyvä ja tilat tarkoituksenmukaiset ja toimivat. Koska Ruskon kunnan asukasmäärä on kasvava, myös palvelujen tarve on lisääntynyt ja todennäköisesti kasvaa tulevinä vuosina. Suun terveydenhuollon vastaanottokapasiteetin lisääminen olemassa olevissa tiloissa on kuitenkin haasteellista. Vapaita tiloja ei ole.

Vahdon hammashoitola (Jokitie 1, 21310 Rusko)

Vahdon hammashoitola sijaitsee Vahdon terveysaseman tiloissa. Samassa rakennuksessa on myös Jokituvan asumispalveluyksikkö. Hammashoitolassa on yksi hoitohuone. Huone on varusteltu hammashoitoyksiköllä ja röntgenlaitteella. Huoneessa työskentelee hammaslääkärin ja suuhygienisti työpari kolme päivää viikossa ja suuhygienisti itsenäisesti kaksi päivää viikossa.

Suuhygienisti hoitaa myös välinehuollon. Suun terveydenhuollon käytössä on lisäksi välinehuollon tilat ja pieni tekninen tila kauempana käytävällä. Tässä tilassa sijaitsevat kompressorit ja imumoottorit. Vahdon hammashoitolassa saa normaalit hammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut. Lisäksi oikoja käy muutaman kerran vuodessa tekemässä oikomisseulontoja. Suuhygienisti kiertää asumispalveluyksikössä tarpeen mukaan. Varsinainen

hoito on helppoa toteuttaa hammaslääkärin huoneessa, koska yksikkö sijaitsee samoissa tiloissa.

Hoituhuone

Rakennusvuosi 2000, remontoitu 2012
Omistussuhde Vuokra
Neliöt (m2) 57

Tilat ovat toimivat ja esteettömät. Palvelu vastaa hyvin alueen palvelutarpeisiin. Pienenä yksikkönä palvelu on toisaalta haavoittuva ja esimerkiksi sijaistyövoiman saaminen on usein haasteellista. Asiakkaiden käytettävissä ovat kuitenkin näissä tapauksissa yhteistoiminta-alueen muut palvelupisteet. Tilat ovat kuumana vuodenaikana usein melko lämpimät, koska ei ole jäähdytystä.

6.9. Kuntoutuspalvelut

6.9.1. Toimintaan liittyvät lait

Kuntoutuspalvelujen kokonaisuuteen kuuluvat puheterapian, fysioterapian, toimintaterapian ja psykologin avopalvelut sekä apuvälinepalvelut.

Kuntoutuspalvelut tuottavat myös Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueen kehitysneuvolan palvelut sekä vastaa lääkinnällisen kuntoutuksen palveluiden tuottamisesta. Apuvälinepalvelut tuotetaan yhteistyössä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueellisen apuvälinekeskuksen kanssa. Toimintaa ohjaavat lainsäädännön lisäksi Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen toimintakäytännöt fysioterapiassa, toimintaterapiassa ja puheterapiassa. Apuvälinepalveluja ohjaavat valtakunnalliset toimintakäytännöt. Lääkinnällinen kuntoutus on mainittu erikseen *terveydenhuoltolaissa*. Laki velvoittaa, että kunta vastaa potilaan lääkinnällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden.

Lääkinnällinen kuntoutus sisältää *terveydenhuoltolain* 29 § mukaan seuraavat palvelut:

- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- 5) apuvälinepalvelut;
- 6) sopeutumisvalmennus;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitospalvelu- tai avohoidossa.

6.9.2. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Kuntoutuspalvelujen tilinpäätös 2017-2019			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	49 149 €	68 686 €	64 031 €
Myyntituotot	10 469 €	24 567 €	17 832 €
Maksutuotot	33 703 €	35 057 €	38 894 €
Tuet ja avustukset	4 977 €	9 062 €	7 304 €
Toimintakulut	807 561 €	918 192 €	959 973 €
Henkilöstökulut	559 673 €	595 847 €	631 050 €
Palveluiden ostot	98 360 €	125 004 €	177 308 €
Aineet ja tarvikkeet	148 312 €	195 821 €	149 816 €
Muut kulut	1 216 €	1 520 €	1 798 €
Toimintakate	758 411 €	849 506 €	895 942 €
Netto	758 411 €	849 506 €	895 942 €

Kuntoutuspalvelut	TP2017	TP2018	TP2019
Asiakkaat	4 066	4 283	4 411
Käynnit	13 236	11 868	11 451

Fysioterapiassa 18 vuotta täyttäneet asiakkaat maksavat käyntimaksun (max 45 x vuodessa), jonka lautakunta vahvistaa vuosittain. Puheterapian, toimintaterapian, psykologin ja apuvälineisiin liittyvät käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia.

6.9.3. Toiminta, henkilöstö ja toimitilat

Kuntoutuspalveluiden yksikkö sijaitsee Terveystieteidenkeskessä. Palveluja tuotetaan moniammatillisesti kaikenikäisille Raision ja Ruskon asukkaille.

Lääkinnällisen kuntoutuksen tehtävien ohella kuntoutuspalvelujen tehtävänä on tuottaa perusterveydenhuollon ja kehitysneuvolan palveluja sekä seurata niiden toteutumista. Kuntoutustarpeen arviointi edellyttää asiakkaan yksilöllisen toimintakyvyn arviointia.

Toimintakyvyn arvioinnissa huomioidaan asiakkaan omat edellytykset/rajoitukset arjen toiminnoissa, ympäristössä selviytymisessä ja osallistumisessa. Kuntoutusta toteutetaan yksilöllisesti ja ryhmissä. Asiakasta ohjataan omatoimiseen harjoitteluun, muihin tukipalveluihin sekä vertaisryhmiin. Puheterapiassa käytössä on myös etäkuntoutus potilasjärjestelmän videoyhteydellä.

Yhteistyötä tehdään erityisesti neuvolan, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kouluterveydenhuollon, terveysasemien, osastojen, kotihoidon, perhepalvelujen ja vammaispalvelujen kanssa. Kuntoutus sisältyy lisäksi monen muun toimijan kanssa tehtävään yhteistyöhön kaupungin organisaatiossa. Suuri osa asiakkaista tulee suoraan erikoissairaanhoidosta. Alueellisesti on käynnissä ICF – hanke alle kouluikäisten lasten toimintakyvyn arviointiprosessista. Kansainvälinen ICF arviointimalli on ollut käytössä aikaisemmin jo aikuisten kuntoutussuunnitelmaan tehtävissä lausunnoissa.

Henkilökunnan tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja	Palveluysikön johtaja. Budjettivastuu. Kuntoutuspalveluiden johtaminen ja kehittäminen. Vastuu lääkinällisen kuntoutuksen palveluiden tuottamisesta (maksusitoumukset ja proteeseihin liittyvä asiakastyö). Lähiesimiehen työt kuten henkilöstöhallinto, rekrytointi ja perehdytys. Yksikön nettisivujen ylläpitäjä. Effector tk pääkäyttäjä; palvelusetelitoiminta ja apuvälinepalvelut, käyttäjätunnusten teko.
Fysioterapeutti (6)	Itsenäinen ajanvarausvastaanotto. Kolmella lisäksi akuutti suoravastaanotto. Asiakkaan tutkiminen, arviointi ja kuntoutus yksilöllisesti tai ryhmissä. Kaikki ikäryhmät vauvasta ikäihmisiin. Konservatiivinen ja leikkauksen jälkeinen kuntoutus. Lääkinällisen kuntoutuksen arviointi, osallistuminen kuntoutustyöryhmiin ja kuntoutussuunnitelmien tekoon. Tarvittaessa moniammatillisiin tiimeihin osallistuminen. Opiskelijoiden ohjaus. Apuvälinearviot. Kahdella terapeutilla vastuu apuvälinelainaamon toiminnasta (Raisio ja Rusko), sisältäen asiakaspalvelun, varastonhallinnan, tilausehdotukset ja palautukset, inventaariot.
Psykologi (1)	Itsenäinen ajanvarausvastaanotto. Psykologiset tutkimukset ja arvioinnit sekä kuntoutus ja tukitoimien suunnittelu. Perheiden ja lähihenkilöiden ohjaus, neuvonta ja tukeminen. Kehitysneuvolan monialainen tiimityö sekä tiimin yhteyshenkilö. Mahdollisuuksien mukaan varhaiskasvatuksen ja neuvolan konsultaatiot.
Puheterapeutti (3)	Itsenäinen ajanvarausvastaanotto. Kaikki ikäryhmät vauvasta ikäihmisiin. Yhdellä lisäksi osaston puheterapiatyö 1 pv viikossa. Asiakkaan tutkiminen, arviointi ja kuntoutus yksilöllisesti tai ryhmissä. Asiakkaan ja lähihenkilöiden ohjaus ja neuvonta. Osallistuminen verkostoihin ja kuntoutustyöryhmään. Mahdollisuuksien mukaan sidosryhmien konsultaatio.
Toimintaterapeutti (3)	Itsenäinen ajanvarausvastaanotto. Työt jaettu ikäryhmittäin. Asiakkaan tutkiminen, arviointi ja kuntoutus yksilöllisesti tai ryhmissä. Asiakkaan ja lähihenkilöiden ohjaus ja neuvonta. Osallistuminen verkostoihin ja kuntoutustyöryhmään. Mahdollisuuksien mukaan sidosryhmien konsultaatio ja yhteistyö. Yhdellä terapeutilla aikuisten vaativat apuvälinearviot, sovitukset ja hankinnat sekä tarpeellisten kodin muutostöiden arvioinnit. Apuvälinelainaamotoimintaa.
Apuvälinehuoltaja (1)	Apuvälinehuollon tehtävät. Asiakaspalvelua vastaanotolla ja asiakkaiden kodeissa. Yhteistyötä oman organisaation ja yksityisten yksiköiden kanssa.

Puheterapiassa asiakkailla on kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen liittyviä vaikeuksia ja häiriöitä. Lapsilla syitä puheterapiaan hakeutumiselle ovat esimerkiksi viivästynyt puheenkehitys, haasteet varhaisen vuorovaikutuksen taidoissa, vaikeudet puheen ymmärtämisessä tai tuottamisessa, kehityksellinen kielihäiriö, heikko oraalmotoriikka, syömisen vaikeudet, sosiaalisen kielenkäytön vaikeudet, laajemmat kehitykselliset häiriöt (esim. autismi, kehitysvamma, monimuotoinen kehityshäiriö), lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet, äännevirheet, änkytys tai mutismi. Aikuisilla ja ikääntyneillä puheterapiassa hoidetaan neurologisiin sairauksiin liittyviä puheen ja kielen vaikeuksia, änkytystä ja äänihäiriöitä. Lisäksi puheterapiassa arvioidaan ja kuntoutetaan afasiaa ja tutkitaan nielemisen vaikeuksia. Puheterapiaa tuotetaan myös kuntoutusosaston potilaille (päivä viikossa).

Puheterapeutin työhuone

Fysioterapiassa tehtäväkenttä on laaja ja eri terapeutit perehtyvät syvemmin eri osa-alueisiin. Näitä ovat alle kouluikäiset lapset, kouluikäiset ja opiskelijat, tuki- ja liikuntaelinpotilaat, neurologiset kuntoutujat, kipupotilaat, alaraajaongelmaiset, leikkauspotilaat ja lääkinnällisen kuntoutuksen potilaat.

Fysioterapiassa on lisäksi tuki- ja liikuntaelin asiakkaille suoravastaanottoa, joka korvaa käynnin lääkärillä. Yksi fysioterapeutti on päivän viikossa Ruskon terveysasemalla.

Fysioterapeutin työhuone

Toimintaterapiassa tehtävät on jaettu asiakkaiden iän mukaisesti. Yhden terapeutin toimenkuvaan sisältyvät alle kouluikäiset lapset, joilla on kehityksellisiä haasteita päivittäistoiminnoissa, motorisissa toiminnoissa ja tehtävätyöskentelyssä.

Vuonna 2019 uudessa toimessa aloittanut terapeutti on perehtynyt koululaisiin, joilla painottuvat neuropsykiatrinen oireilu ja käsien käytön haasteet. Lasten haasteisiin pyritään puuttumaan mahdollisimman varhain ja pienten lasten sekä pikkukoululaisten toimintaterapiassa tärkeitä ovat lähiaikuisten ohjaus ja ympäristöön vaikuttaminen.

Aikuisten toimintaterapiassa tuetaan yksilökuntoutuksen lisäksi asiakkaan kotona selviytymistä apuvälinein ja kodin muutostöitä arvioimalla.

Neurolapsykologin asiakkaat ovat käytännössä pelkästään kehitysneuvolan kautta yksilötutkimuksiin tulevia lapsia.

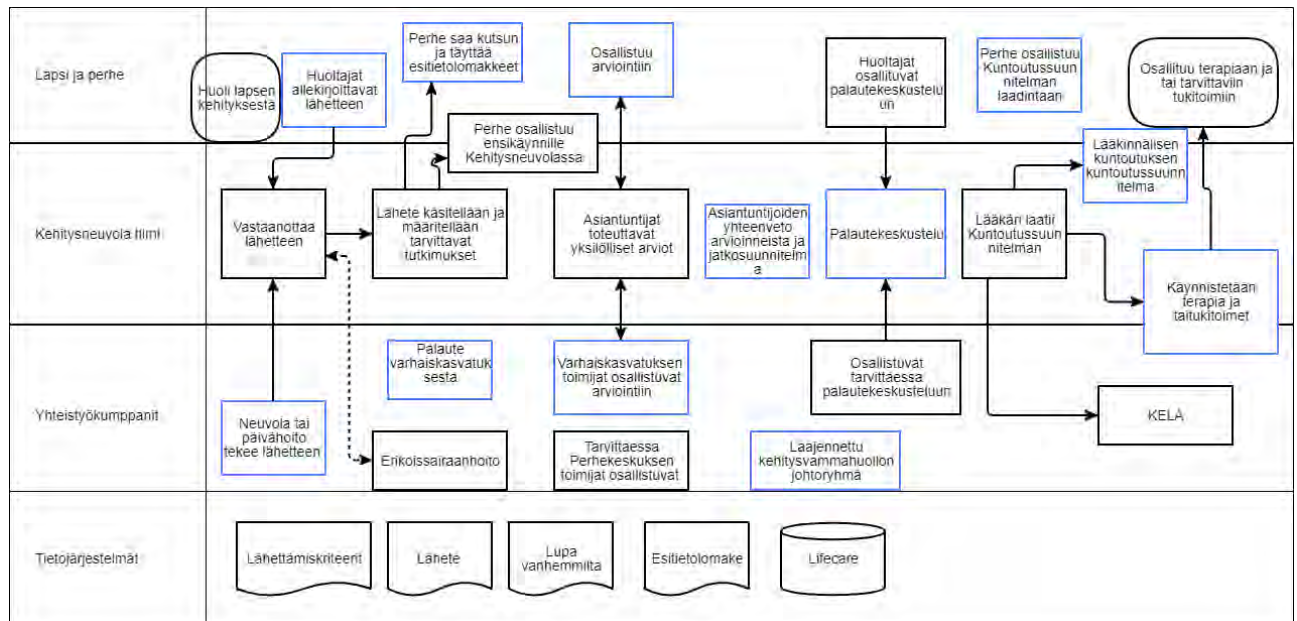
Yhteistyötä varhaiskasvatuksen yksiköiden kanssa tehdään paljon, mutta yksiköitä on runsaasti. Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella päivähoidon toimintayksiköitä on yhteensä noin 20 ja alle kouluikäisiä lapsia yli 2000, joista kaikki kuuluvat yhden neurolapsykologin vastuualueelle.

Tämänhetkinen resurssi ei mahdollista yhteisöllisen ja konsultatiivisen työn riittävää tekemistä, joka kuitenkin olisi ennaltaehkäisevän työn kannalta tärkeää.

Kehitysneuvola on monialainen tiimi, jossa toimii lääkäri, psykologi, puhe-, toiminta- ja fysioterapeutti. Kaikki toimivat tiimissä muun toimenkuvansa ohella.

Kehitysneuvolan ohjautuu yhteistyökumppaneiden lähettämänä neuvolaikäisiä lapsia, joilla epäillään kehityksen viivettä ja on tarvetta moniammatilliseen arvioon. Lapsille laaditaan kuntoutussuunnitelma ja terapiat toteutuvat joko terveyskeskuksen tai Kelan tuottamana.

Kehitysneuvolan toiminta vähentää merkittävästi erikoissairaanhoidon lähettämistä. TYKS avopediatri työskentelee kahtena päivänä viikossa Raisiossa ja on lääkäreiden konsultoitavissa.

Alle kouluikäisen asiakkaan prosessi kehitysneuvolassa

Apuvälinelainaamo on avoinna asiakkaille Raisiossa joka arkipäivä ilman ajanvarausta. Ruskon terveysasemalla on fysioterapeutti keskiviikkoisin. Fysio- ja toimintaterapeutit toimivat apuvälinepalveluissa muun työnsä ohessa. Apuvälinehuoltaja on koulutettu oppisopimuksella paikallisesti.

Raisio liittyi kokonaisuudessaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin alueelliseen apuvälinekeskukseen 1.1.2020. Rusko on liittynyt tähän jo ennen sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminnan aloittamista.

Alueellisesta apuvälinepalvelusta on tehty sopimus, jossa yksiköt sitoutuvat sairaanhoitopiiriin laatimaan Toimintakäsikirjan toimintamalliin.

Kuntia laskutetaan asukaslukuun perustuvalla perusmaksulla sekä käyntipohjaisella palvelumaksulla. Perusmaksu kattaa kaikki hankittavat apuvälineet (lukuun ottamatta näön, kuulon ja hengityksen apuvälineitä). Apuvälinekeskuksen tarjoamat arviointi-, sovitus-, luovutus- ja käytönopetuspalvelut laskutetaan potilaskäyntien perusteella. Maksujen suuruus tarkistetaan budjettikausittain.

Raisiossa ja Ruskolla on paikallinen apuvälinevarasto, jota täydennetään apuvälinekeskuksesta tilaamalla.

Asiakkaan apuvälinetarpeen arviointi, sovitus, luovutus ja huoltotoimia tehdään mahdollisimman paljon terveyskeskuksessa ja sairaanhoitopiiriin palveluja ostetaan vain, kun terveyskeskuksen asiantuntemus ei riitä.

Apuvälinelainaamon huoltotila

Apuvälinelainaamon asiointitila

Kuntoutuspalvelut toimivat Terveysristeyksessä yhdessä suun terveydenhuollon ja työterveyshuollon kanssa (Pihlajalinna). Toimintaa on kahdessa kerroksessa ja rakennuksen molemmissa päädyissä. Rakennuksessa ei ole hissiä. Pääovi ja asiakkaiden kulku ovat keskellä Terveysristeystä. Pääoven sisäpuolella on luiska pyörätuolilla liikkuville sekä tukikaide. Ovissa on automaattinen avaus kuten myös Kuntoutuspalveluiden väliovissa. Varaueloskäyntejä on kolme. Yksi kuntoutuksen päädyssä. Tässä on portaita ja irralliset luiskat sekä tukikaide. Asiakkaila on käytössä ilmoittautumisautomaatti pääaulassa (1), joka on yhteinen suun terveydenhuollon kanssa.

Terveysristeyksen pääsisäänkäynti

Kuntoutuspalvelujen odotusaula

Rakennusvuosi	1969, remontoitu 2008 ja 2018
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	654

Henkilöstön määrä on lisääntynyt vuosien aikana ja tilat ovat käyneet liian ahtaiksi, vaikka 2.kerroksesta on saatu lisätilaa. Kaikille työntekijöille ei riitä omaa työhuonetta koko työajaksi. Tämä rajoittaa asiakkaiden vastaanottoa ja vaatii jatkuvaa töiden sovittelua. Osassa huoneista on äänieristys (puheterapiassa välttämätön), mutta kaikissa ei ole, jolloin asiakkaan kanssa käydyt keskustelut kuuluvat myös odotustilaan ja käytäville. Lisäksi 2.kerroksessa samalla käytävällä toimivat koulun oppilaat (3-4 luokkahuonetta), jolloin luokkien äänet kantautuvat terapiatiloihin.

Apuvälinelainaamon asiakkaiden asiointipiste ja huoltajan työtila ovat keskellä rakennusta ikkunattomassa tilassa, jossa on myös lainaamon lähivarasto. Isompi varasto on rakennuksen toisessa päädyssä. Huoltaja kuljettaa välineitä päivittäin rakennuksen päädyistä toiseen ja matkalla on kolme väliovea.

Apuvälinepalvelun asiakasmäärät ovat kasvaneet joka vuosi. Apuvälinelainaamon asiakkaat odottavat suun terveydenhuollon kanssa samassa odotustilassa. Työtä tehdään omien vastaanottotilojen lisäksi asiakkaiden lähiympäristöissä: kodeissa, päivähoidoissa ja kouluissa sekä terveyskeskuksen osastoilla.

6.10. Aikuisten psykososiaaliset palvelut

6.10.1. Toimintaan liittyvät lait

Toimintaa määrittelevät erityisesti seuraavat lait:

Terveysdenhuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Päihdehuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860041>

Mielenterveyslaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19901116>

Asetus opioidiriippuvaisten korvaushoidosta
<https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2008/20080033>

Kansanterveyslaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Terveysdenhuoltolaissa korostetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta alueella tarkemmin määritetyllä tavalla. Terveyspalvelut perustuvat ammattihenkilön toteamaan hoidon tarpeeseen.

Kunnan tulee edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Kunnan tulee kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja, toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua sekä potilasturvallisuutta. Edelleen kunnan tulee vahvistaa terveydenhuollon palvelujen asiakaskeskeisyyttä ja perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä sekä parantaa terveydenhuollon toimijoiden, kunnan eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä. (Terveysdenhuoltolaki 1326/2010.)

Hoitojaksot määritellään asiakas- ja tilannekohtaisesti. Aluksi asiakas saa 1-3 selvittely /käyntiaikaa, minkä jälkeen sovitaan jatkotapaamisten keskeiset tavoitteet ja hoitosuhteen kesto. Jossain määrin on tarjolla myös ryhmähoitoa ja -kuntoutusta.

6.10.2. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Aikuisten psykososiaalisten palvelujen tilinpäätös 2017-2019			
	TP2017	TP2018	TP2019
Tuotot	48 140 €	63 985 €	57 530 €
Myyntituotot	45 566 €	61 332 €	50 244 €
Maksutuotot	185 €	244 €	183 €
Tuet ja avustukset	705 €	572 €	5 898 €
Vuokratuotot	1 684 €	1 838 €	1 204 €
Toimintakulut	1 428 833 €	1 364 311 €	1 375 817 €
Henkilöstökulut	782 660 €	750 688 €	790 262 €
Palveluiden ostot	554 414 €	529 478 €	502 291 €
Aineet ja tarvikkeet	91 111 €	83 652 €	82 833 €
Vuokrat	72 €	305 €	27 €
Muut kulut	577 €	189 €	404 €
Toimintakate	1 380 693 €	1 300 327 €	1 318 287 €
Netto	1 380 693 €	1 300 327 €	1 318 287 €

Käynnit ja asiakasmäärät 2017 – 2019						
Raision päihde- ja mielenterveysyksikkö	2017		2018		2019	
	Asiakkaat/v	Käynnit/v	Asiakkaat/v	Käynnit/v	Asiakasta/v	Käyntiä/v
Mielenterveystiimi	489	2528	517	2551	495	2551
Päihdetiimi	322	2092	333	1629	302	1336
Psykiatrinen kotiitiimi	163	1374	175	1686	183	1512
Korvaushoito	46	4774	52	5745	46	5296
Ostopalvelut	15	58	42	267	40	229
Laitoskuntoutus (hoitopäiviä)	113	2134	148	1828	102	1526

6.10.3. Toimitilat ja henkilöstö

Päihde- ja mielenterveysyksikkö palvelee kolmessa eri osoitteessa Raisiossa eli Nallinkatu 3:ssa, Nallinkatu 2:ssa ja Kirkkotie 10:ssä. Mielenterveystiimin, päihdetiimin ja korvaushoidon palvelut sijoittuvat Nallinkadulle ja psykiatrisen kotiitiimin palvelut Kirkkotielle.

Villiviini (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)

Päihde- ja mielenterveysyksikkö 1 krs.

Toimitilat ja työntekijät

Toimitila	Osoite	Työntekijät	Huoneet	Sopimus m ²	Omistus
Villiviini	Nallinkatu 3	14	14	378	Oma
Teletalo	Kirkkotie 10	3	3	170	Vuokra
Harkko	Nallinkatu 2	(2)	1	40	Oma

Päihde- ja mielenterveysyksikön henkilökunta ja tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Johtava psykologi (1)	Palveluyksikön johtaja. Asiakastyö.
Palvelusihteeri (1)	Lähetteiden vastaanottaminen, ajanvaraukset sekä yksikön talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvät toimistotehtävät, muut toimistotehtävät.
Psykologi (2)	Hoitotarpeen arvioit, psykologiset tutkimukset sekä terapia- ja kuntoutus.
Sairaanhoitaja (6) ja lähihoitaja (1) Päihde- ja mielenterveystyöhön erikoistuneita	Arviointi-, hoito-, terapia- ja kuntoutustyö.
Sosiaalityöntekijä (1)	Terapiatyö. Lisäksi toimii sosiaaliturva- ja sosiaalipalveluasioden konsulttina muille yksikön työntekijöille ja koordinoi korvaushoitopotilaiden psykososiaalista kuntoutusta.
Sairaanhoitaja (2).	Opioidiriippuvaisten potilaiden korvaushoidosta ja psykososiaalisesta kuntoutuksesta huolehtiminen.
Ohjaaja (1)	Korvaushoitopotilaiden palveluohjaus ja heidän psykososiaalisen kuntoutumisensa tukeminen. Muut tehtävät.
Psykiatri Työskentelee mielenterveyspalveluissa ostopalveluina 2–3 pv/vk.	Lääkitykseen liittyvät asiat sekä tarvittaessa psykiatriset tutkimukset ja lausunnot. Muut tehtävät.
Terveyskeskuslääkäri (Raision terveysasemalta) Työskentelee päihdepalveluissa 2 iltapäivää/vk.	Vastaa korvaushoitopotilaiden lääkehoidosta ja tekee tarvittavia läheteitä ja lausuntoja.

Villiviinissä mielenterveys- ja päihdetiimin terapeuttien käytössä on yhteensä 9 asiakasvastaanottohuonetta, joiden varustuksena on säädettävä työpöytä ja työtuoli, tietokone, nojatuolit (2-3 kpl) sekä käsienpesupiste.

Päihde- ja mielenterveysyksikkö (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)

Sisääntuloaula ja toimisto

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	378

Esimerkki työhuoneesta

Korvaushoidon potilashuone

Työhuoneet ovat pääasiassa toimivia, mutta sisäilmaongelmia on havaittu ajoittain ja vetoisuutta ikkunoissa talviaikaan. Tiloissa sijaitsee myös korvaushoidon käytössä olevat kolme huonetta, joista yksi toimii erityisesti potilasvastaanottohuoneena.

Kirkkotiellä sijaitseva psykiatrisen kotitiimin asiakasvastaanottohuoneet ovat kohtalaisen toimivia, jokaisella työntekijällä on oma huone käytössä. Huoneisiin on esteetön kulku.

Haasteena kuitenkin on, että huoneet eivät täytä turvallisuusmääräyksiä, koska niissä ei ole ns. pako-ovia. Kaksi kolmesta huoneesta on toimintatarpeisiin nähden liian pieniä, niissä ei voi esimerkiksi järjestää verkostotapaamista.

Psykiatrinen kotitiimi (Kirkkotie 10, 21200 Raisio)

Asiakasvastaanottoaula

Esimerkki asiakasvastaanottohuoneesta

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	170

Psykiatrisen kotitiimin aiempi neuvotteluhuone on otettu kaupungin toisen yksikön käyttöön työhuoneiksi. Henkilökunnan sosiaalityötiloissa on yhteiskäytössä olevat keittiö, WC, suihku ja pukuhuone. Kahvihuone on ahdas käyttäjämäärään nähden ja siellä ei ole vesipistettä. Odotustilassa ei ole lämmitystä ja se on siten talvella kylmä. Tilat ovat etäällä muista päihde- ja mielenterveysyksikön tiloista.

7. Hoito- ja hoivapalvelut

7.1. Lainsäädännön asettamat velvoitteet hoito- ja hoivapalveluille

Hoito- ja hoivapalvelut ovat osa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelujen kokonaisuutta, joiden järjestämisestä on asetettu kunnille lakisääteinen velvoite.

Hoito- ja hoivapalvelut koostuvat useasta eri palvelukokonaisuudesta kuten asiakas- ja palveluohjaus, ennaltaehkäisevät palvelut, omaishoito, kotiin vietävät palvelut, ikäihmisten asumispalvelut sekä terveyskeskus- ja kotisairaala palvelut.

Hoito- ja hoivapalvelujen sisältämiä palveluja määrittävät ja ohjaavat monet eri sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevat lait, asetukset ja suositukset.

Lainsäädäntö kohdistuu palveluihin, asiakkaan/potilaan asemaan ja oikeuksiin, asiakasmaksuihin sekä ammattihenkilöiden koulutukseen ja riittävään pätevyYTEEN.

Hoito- ja hoivapalvelujen toimintaa ohjaavia lakeja ja suosituksia ovat muun muassa:

Sosiaalihuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301>

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980>

Laki omaishoidon tuesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050937>

Perhehoitolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150263>

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920734>

Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920912#L3P12>

Terveydenhuoltolaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20101326>

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista eli vammaispalvelulaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870380>

Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1987/19870759>

Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150817>

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023 (STM: 2020:29)

Tällä hetkellä asiakasmaksulakia ollaan uusimassa kokonaisuudessaan. Tämä on tuomassa huomattavia muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin ja niihin liittyviin käytäntöihin. https://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/asiakasmaksulaki-lausunnot-maksuttomuutta-laajennetaan-ja-maksuja-kohtuullistetaan

Hoito- ja hoivapalveluissa keskeisimpiä lakeja ovat sosiaalihuoltolaki, vanhuspalvelulaki, terveydenhuoltolaki sekä lait potilaan ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

Sosiaalihuoltolaki

Sosiaalihuoltolain tavoitteena on vahvistaa peruspalveluja ja laki koskee kaikkia asiakkaita lapsista vanhuksiin. Laki edellyttää, että kunnat varaavat riittävät resurssit palvelujen toteuttamiseen. Lain mukaan kuntalaisille tulee myös kertoa selkeästi, mihin heillä on oikeus ja mistä palveluja ja apua voi hakea.

Lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta. Tavoitteena on turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Lain päämääränä on edistää asiakaskeskeisyyttä sekä asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa. Keskeisenä tavoitteena on myös parantaa yhteistyötä sosiaalihuollon ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista (Vanhuspalvelulaki)

Laki ohjaa ikääntyvän väestön palvelujen kehittämistä ja valmistelua kunnassa. Lain mukaan kunnan on järjestettävä ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnan väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät.

Vanhuspalvelulain tavoitteena on tukea paitsi ikääntyneen väestön hyvinvointia myös terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista. Sen tarkoituksena on parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalveluja sekä ohjausta yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää.

Lain tarkoituksena on myös vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveystalvelujen sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.

Terveydenhuoltolaki

Lain tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta. Sen tarkoituksena on kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja, toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta. Tavoitteena on myös vahvistaa terveydenhuollon palvelujen asiakaskeskeisyyttä sekä vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä. Lain yhtenä päämääränä on parantaa terveydenhuollon toimijoiden, kunnan eri toimialojen välistä sekä muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä.

Laki omaishoidon tuesta

Lain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukainen omaishoito turvaamalla tähän liittyvät riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus. Lain mukaan hyvä omaishoito edellyttää myös omaishoitajan työn tukemista. Kunnan on tarvittaessa järjestettävä omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta hoitotehtävää varten sekä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia ja hänen hyvinvointiaan ja hoitotehtäväänsä tukevia sosiaali- ja terveystarvikkeita.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista

Lain mukaan potilaalla on oikeus saada hyvää terveyden- ja sairaanhoitoa. Laki myös edellyttää, että kaikessa toiminnassa on kunnioitettava potilaan ihmisarvoa, vakaumusta ja yksityisyyttä. Terveystarvikkeita on annettava yhdenvertaisesti niin, että ihmisiä ei aseteta ilman hyväksyttävää perustetta eri asemaan esimerkiksi iän, terveydentilan, vammaisuuden tai asuinpaikan perusteella.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista

Lain mukaan sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun ilman syrjintää. Hyvään kohteluun kuuluu asiakkaan ihmisarvon, vakaumuksen, yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Sosiaalihuollon palveluja annettaessa asiakkaan etu, toivomukset, mielipide ja yksilölliset tarpeet on otettava huomioon. Huomioon on otettava myös asiakkaan äidinkieli ja kulttuuritausta.

Asiakkaalla on oikeus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Jotta asiakas voisi käyttää osallistumisoikeuttaan, on hänen saatava selvitys erilaisista vaihtoehtoista toteuttaa tarpeenmukaiset sosiaalihuollon palvelut tai muista seikoista, joilla on merkitystä hänen asiassaan.

7.2. Hoito- ja hoivapalvelujen tavoitteet

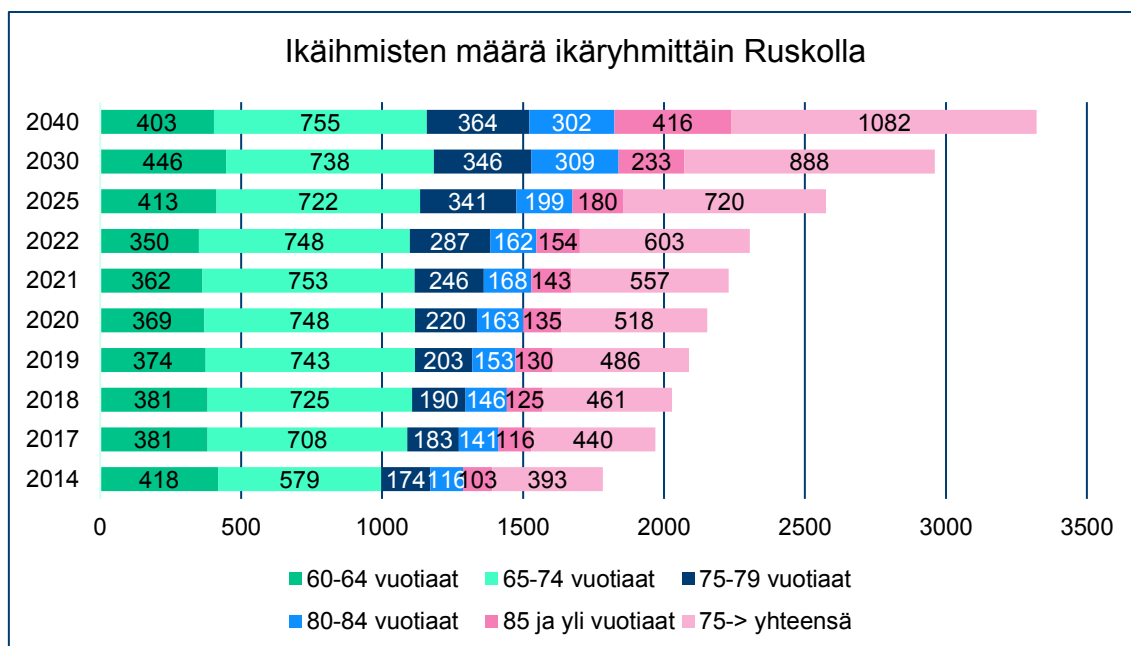
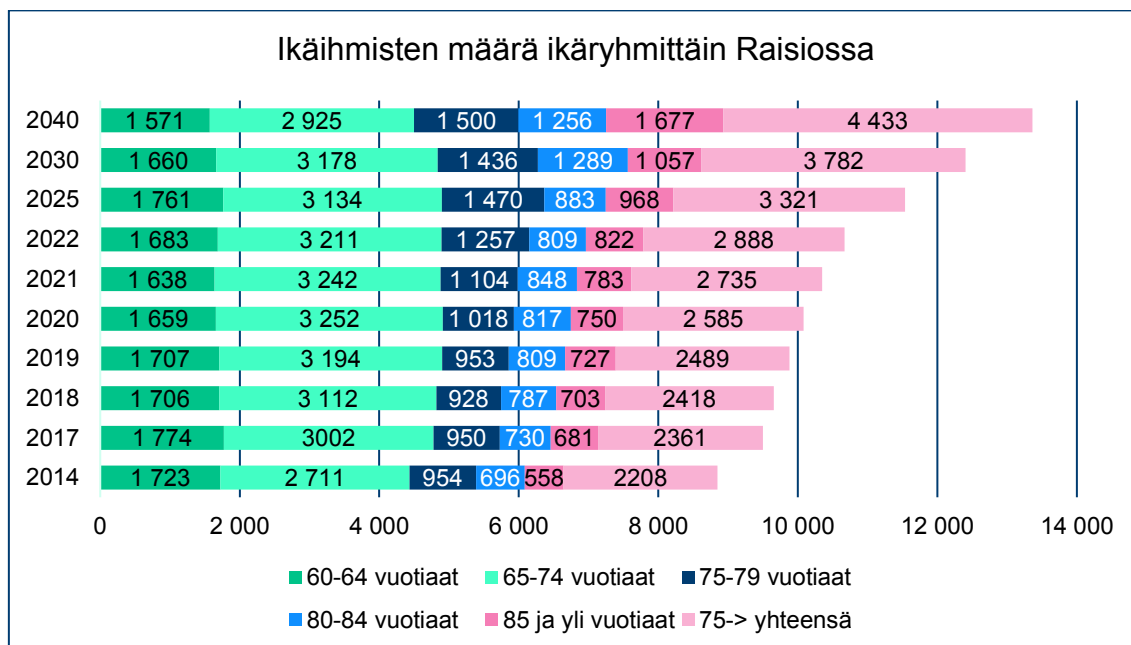
Hoito- ja hoivapalvelujen tavoitteena on tuottaa oikea-aikaiset, riittävät, vaikuttavat, taloudelliset sekä asiakaslähtöiset palvelut ikääntyneille kuntalaisille sekä terveyskeskussairaalan potilaille lainsäädännön asettamien velvoitteiden ja suosituksen mukaisesti. Samalla keskeisenä päämääränä on, että säännöllisten ja erityisesti ympärivuorokautisten palvelujen tarve siirtyy elämänkaaren viimeisille vuosille.

Hoito- ja hoivapalveluissa on tavoitteena jatkaa palvelurakenteen kehittämistä ennaltaehkäisevään suuntaan lisäämällä asiakasohjausta, toimintakykyä ylläpitäviä palveluja, kotiin vietäviä palveluja sekä välimuotoisia asumisen vaihtoehtoja.

Kehittämistyön tulee jatkossa olla enemmän hallintorajat ylittävää toimintaa ja niin, että ikäihmiset olisivat tuomassa omia näkemyksiään kehittämistyön tueksi. Lisäksi tarkoituksena on jatkaa terveyskeskussairaalan ja kotisairaalan toiminnan kehittämistä niin, että pystymme vastaamaan nykyisiin ja tulevaisuuden sairaanhoidollisiin vaatimuksiin. Samalla on tavoitteena erikoissairaanhoidon hoitopäivien vähentäminen. Sairaalassa ja kotisairaalassa saattohoidon kehittäminen on keskiössä.

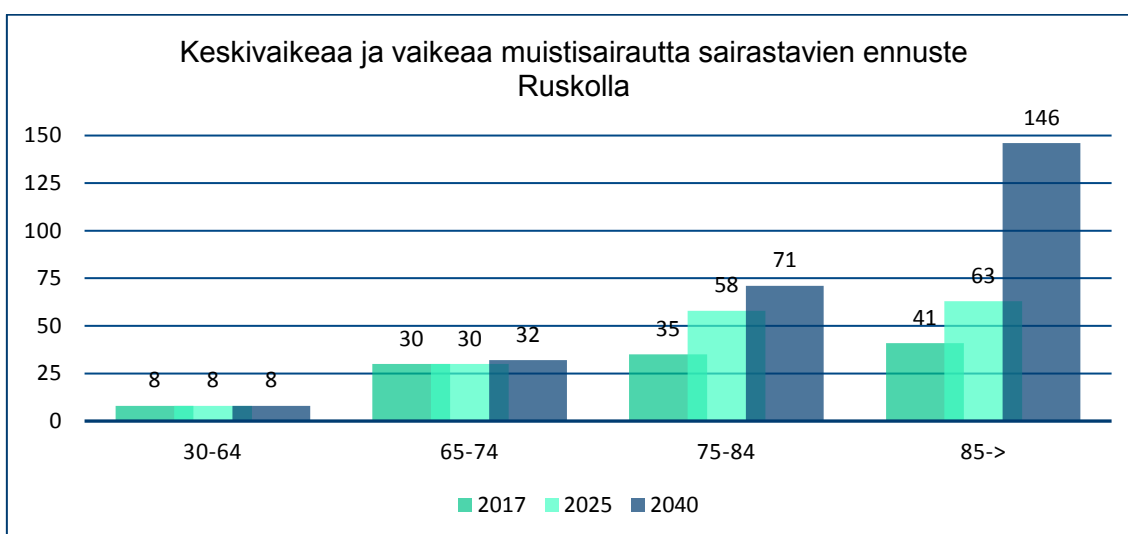
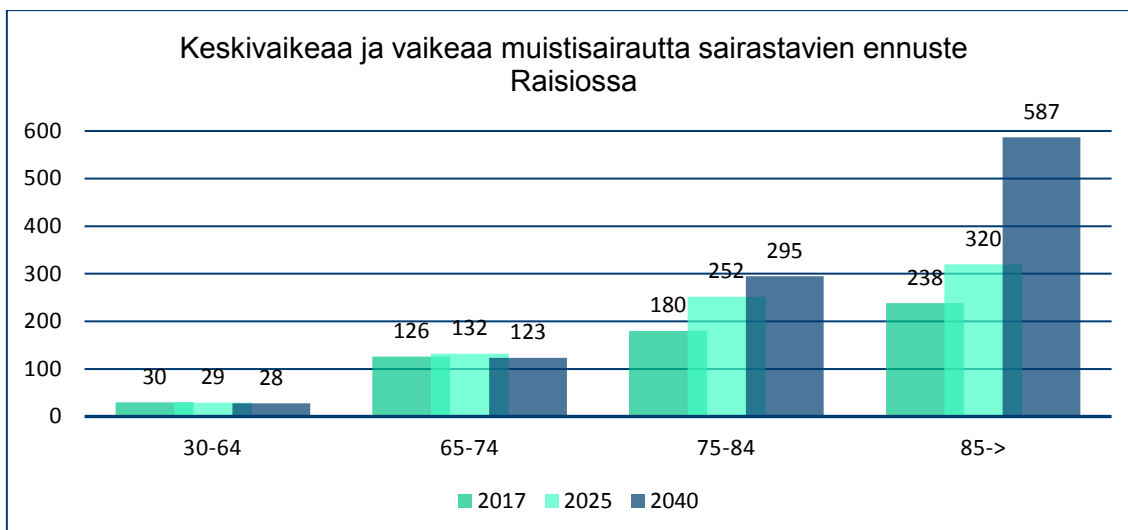
Hoito- ja hoivapalveluissa haasteena on ja tulee olemaan ikääntyvien kuntalaisten määrällinen kasvu. Vaikka nykyajan ikääntynyt kuntalainen on edeltäjiään paremmassa kunnossa ja toimintakykyisiä elinvuosia on odotettavissa aikaisempaa pidempään, hoito- ja hoivapalvelujen tarve ei tule vähentymään, vaan korkeintaan siirtyy muutamaa vuotta myöhemmäksi.

Huomioitavaa on, että iäkkäämpien (80–84 -vuotiaat ja yli 85 -vuotiaat) ikäihmisten määrä tulee kasvamaan huomattavasti ja näissä ikäryhmissä palvelujen tarve on jo suurempaa.

Alentunut toimintakyky ja toimintarajoitteet ovat palvelujen käytön yleisin peruste. Erityisesti muistisairaudet ovat iäkkäillä ikäihmisillä suurimpia palvelutarvetta lisääviä tekijöitä. Iäkkäiden ikäihmisten määrän kasvu lisää samalla myös muistisairautta sairastavien määrää selvästi tulevina vuosina.

Muistisairauksien ohella päihde- ja mielenterveysongelmien kehityssuunta tulee huomioida ikääntyneiden asiakkaiden palvelukokonaisuutta suunniteltaessa. Palvelutarvetta voivat lisätä edelleen myös yksinasuminen, ikäihmisten asuntojen varustelutaso, asuin- ja elinympäristöjen esteellisyys, heikko taloudellinen asema sekä sosiaalisten verkostojen puute.

7.3. Johdanto hoito- ja hoivapalvelujen kokonaisuuteen

Raision hoito- ja hoivapalveluihin kuuluvat karkeasti jaoteltuina kaikki ikäihmisten palvelut, kaikkien ikäryhmien omaishoito, terveyskeskussairaala sekä vammaispalvelut (kuvataan omana palveluna). Hoito- ja hoivapalvelut tuotetaan myös Ruskon kunnalle yhteistoiminta-aluesopimuksen mukaisesti.

Hoito- ja hoivapalvelujen asiakkaita tai potilaita ovat:

- 65-vuotta täyttäneet kuntalaiset, jotka tarvitsevat sosiaalihuoltolain tai vanhuspalvelulain mukaisia säännöllisiä palveluja
- omaishoito kaiken ikäisille
- terveyskeskussairaalan ja kotisairaalan hoito 18-vuotta täyttäneille kuntalaisille

Hoito- ja hoivapalvelujen tuottamien palvelujen ensisijainen kohderyhmä on ikääntyvät kuntalaiset ja heidän määränsä kunnassa kasvaa huomattavasti lähivuosien aikana. Tämä tulee tulevaisuudessa vaatimaan enemmän panostusta heidän tarvitsemiinsa palveluihin ja erityisesti tarkoituksenmukaisiin, vaikuttaviin ja oikea-aikaisiin palveluihin.

Hoito- ja hoivapalvelujen asiakas- ja toimintatunnusluvut

Hoito- ja hoivapalveluissa erilaisia työsuoritteita tilastoidaan asiakas- ja potilastietojärjestelmiin. Tilastoidut tiedot ovat esimerkiksi asiakkaat, käynnit ja hoitopäivät. Lisäksi toimintaa seurataan ja arvioidaan käynteihin kuluneella ajalla, keskimääräisellä hoitoajalla, kuormitusluvuilla sekä siirtoviivepäivillä.

- Omaishoidossa, kotihoidossa, kotikuntoutuksessa, kotisairaalassa ja päiväkuntoutuksessa seurataan asiakas- ja käyntimääriä.
- Kotihoidossa ja kotikuntoutuksessa seurataan lisäksi käynteihin kulunutta aikaa.
- Tehostetussa palveluasumisessa seurataan hoitopäivien ja asiakkaiden määrää sekä hoitoaikaa.
- Sairaalassa seurataan hoitopäiviä, keskimääräistä hoitoaikaa, kuormitusprosentteja ja siirtoviivepäiviä.

Asiakas- ja toimintatunnuslukujen sekä asiakkaiden hoitoisuudesta kerättyjen tietojen avulla saadaan paitsi palvelujen kehittäminen myös resurssien lisäämisen, vähentämisen tai siirtämisen tarve läpinäkyväksi numeraalista tietoa hyödyntämällä.

Hoito- ja hoivapalvelujen tilastoidut asiakas-, käynti- ja hoitopäivämäärät 2017–2019

Asiakkaat, käynnit ja hoitopäivät	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat	3 980**	8 174	8 132
Käynnit	205 531	227 206	248 763
Hoitopäivät	131 239	117 890	111 875

**Vuonna 2017 kotihoidossa oli LifeCare tilastoinnissa haasteita

Hoito- ja hoivapalvelujen henkilöstö

Hoito- ja hoivapalvelujen henkilökunta koostuu useista eri ammattinimikkeistä ja eri ammattitutkinnoista. Hoito- ja hoivapalvelujen palvelualueella on 326 (joista 27 vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa) vakinaista työntekijää/vakanssia. Vuonna 2019 toteutuneita henkilötyövuosia (htv) oli 332,6.

Hoito- ja hoivapalveluissa htv kasvua selittää se, että lähes jokaiseen työntekijän poissaoloon (sairauslomat, äitiyslomat) tarvitaan sijainen korvaamaan poissaolevan työntekijän työpanosta. Tällöin samalla vakanssilla on samaan aikaan kaksi työntekijää.

Hoito- ja hoivapalveluissa johtaminen on monialajohtamista. Johtamisen haasteena on, että osa yksiköistä on henkilöstömäärältään suuria ja lähes kaikissa yksiköissä tehdään vuorotyötä. Lisäksi hoito- ja hoivapalveluissa on paljon monipistejohtamista eli lähes jokaisella esimiehellä on useita työyksiköitä johdettavanaan ja ne sijaitsevat usein etäällä toisistaan.

Hoito- ja hoivapalvelun henkilökunta ammattinimikkeittäin

Ammattinimike	Määrä	Yksiköt
Johtava hoitaja	1	Hoito- ja hoivapalvelut
Ylilääkäri	1	Terveyskeskussairaala/kuntoutusosasto
Palveluyksikön johtaja/ sosiaalityöntekijä	1	Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto
Osastonhoitajat	6	Terveyskeskussairaala, kotihoito, koti- ja päivä kuntoutus, tehostettu palveluasuminen
Apulaisosastonhoitajat	6,4	Terveyskeskussairaala, kotihoito, tehostettu palveluasuminen, kehitysvammahuolto
Lääkärit	4	Terveyskeskussairaala, kotihoito
Sosiaalityöntekijät	2	Terveyskeskussairaala, vammaispalvelut
Sairaanhoitajat	64,6	Asiakas- ja palveluohjaus, ikäneuvola, omaishoito, kotihoito, päivä kuntoutus, tehostettu palveluasuminen, sairaala
Fysio- ja toimintaterapeutit	13	Koti- ja päivä kuntoutus, terveyskeskussairaala
Sosiaaliohjaajat	5	Vammaispalvelut, kehitysvammahuolto, Hulvelan palvelukeskus
Geronomi/ohjaajat	2	Päivä kuntoutus, asiakas- ja palveluohjaus
Lähi-, perus- ja kuntohoitajat	197	Terveyskeskussairaala, kotihoito, koti- ja päivä kuntoutus, hoitaja kotiin palvelu, tehostettu palveluasuminen
Kodinhoitajat	6	Kotihoito, tehostettu palveluasuminen
Palvelu- ja osastonsihteerit	4	Hallinto, kotihoito, terveyskeskussairaala
Laitoshuoltajat	10	Terveyskeskussairaala, kehitysvammahuolto
Muut (hoitoavustajat, askarteluohjaaja)	3	Hoitaja kotiin palvelu, päivä kuntoutus, tehostettu palveluasuminen

Henkilökunnan tarkemmat tehtäväkuvat on esitetty palvelualueen yksiköiden kuvausten kohdalla.

Hoito- ja hoivapalvelujen tilat

Hoito- ja hoivapalvelujen toimintaa on 11 eri kiinteistössä tai keskittymässä (Hulvelan seniorikortteli).

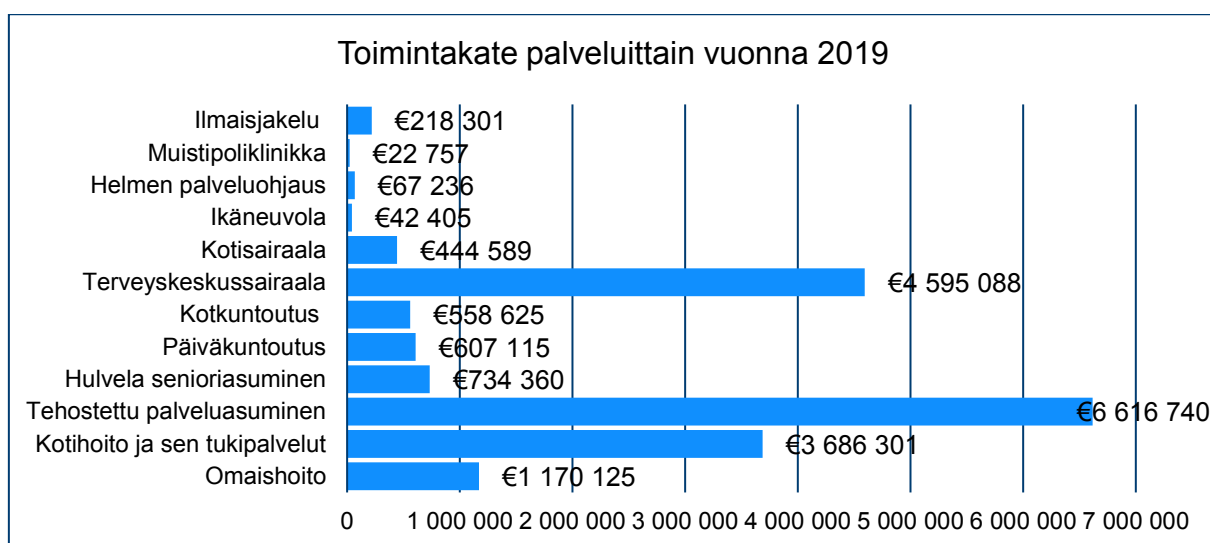
Kiinteistö	Osoite	Omistussuhde	Tilojen m2 yhteensä	Tilojen toiminnot
Kerttula-koti	Sairaalakatu 1	Oma	2305,1 m2	Kotihoito Kotikuntoutusyksikkö Päiväkuntoutus Muistipoliklinikka Kehitysvammaisten työtoimintakeskus
Terveyskeskus-sairaala	Sairaalakatu 5	Oma (akuutti) Vuokra (kuntoutus)	1 947,6 m2 (973,8 x 2)	Akuuttiosasto Kotisairaala Kuntoutusosasto
Hulvelan kokonaisuus	Hulvelankatu 16, 20, 24 ja 26	Vuokra	7 817 m2	Seniorikeskus Helmen palveluohjaus IKÄneuvola Senioriasuminen Ruskakoti Kanervakoti Päivänpaisteen ryhmäkodit
Asiointipiste Olkkari	Raisiontori 6	Vuokra	271 m2	Helmen palveluohjaus (osa-aikaisesti)
Sosiaali- ja terveyskeskus (Villiviini)	Nallinkatu 3	Oma	50 m2	Hoidon ja hoivan hallinto Ympäri vuorokautisen hoidon palveluohjaus Omaishoito
Maunu	Maununtie 6–8, Rusko	Vuokra	2 150,5 m2	Tehostettu palveluasuminen Maunu Ruskon päivä kuntoutus Maunun Helmi
Vahdon palvelutalo Jokikumpu	Jokitie 1, Vahto	Vuokra	698 m2	Tehostettu palveluasuminen Jokitupa
Ruskon kunnantalo	Vanhatie 5, Rusko	Vuokra	54,5 m2	Ruskon kotihoidon tiimi
Kotikulta	Sairaalakatu 1	Oma	1 091,5 m2	Kehitysvammaisten tehostettu asuminen Päivätoiminta Avotyötoiminta
Nalli	Raatimiehenkatu 3 A	Oma	395 m2	Kehitysvammaisten ohjattu ja tuettu asuminen
Terveysristeys	Juhaninkuja 3	Oma	70 m2	Vammaispalvelujen avopalvelut

Hoito- ja hoivapalvelujen talous

Hoito- ja hoivapalvelujen budjetissa toimintakulut muodostuvat suurelta osalta henkilöstökuluista. Palvelujen ostoissa suurimman kulun muodostavat ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelut, kuljetuspalvelut, ICT-palvelut sekä laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.

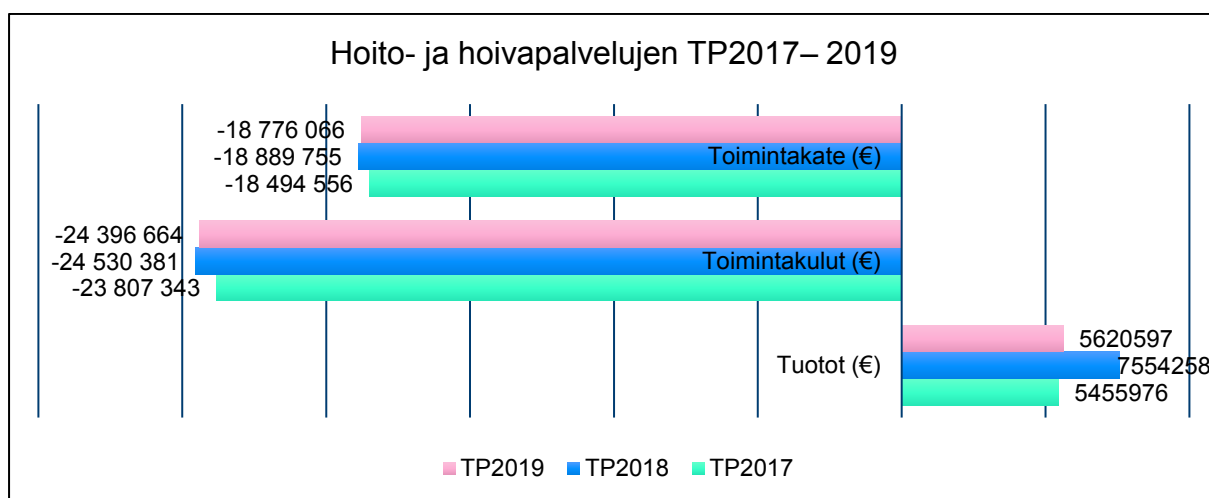
Aineiden ja tarvikkeiden osalta lääkkeet ja hoitotarvikkeet muodostavat suurimmat kulut. Vuokrien osalta on huomioitavaa, että Hulvelan vuokrat ovat kokonaisuudessaan ulkoisia kuluja, joka poikkeaa muiden tilojen vuokrien osalta.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu hoito- ja hoivapalvelujen toimintakate vuonna 2019 palveluittain.

Kotihoitoon sisältyy kotihoitoon tukipalvelut ja palvelusetelikustannukset. Terveyskeskussairaalan ja tehostetun palveluasumisen (Maunun yksikkö) kustannuksiin sisältyvät intervallihoidon kustannukset ja kotikuntoutuksen kustannuksiin sisältyvät muisti-, päihde- ja mielenterveys kuntoutuksen sekä hoitaja kotiin palvelun kustannukset.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattuna hoito- ja hoivapalvelujen tilinpäätökset 2017–2019 yhteistoiminta-alueena – tuotot, toimintakulut ja toimintakate.

Hoito- ja hoivapalvelujen tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019 Raisio ja Rusko erikseen

Hoito- ja hoivapalvelut Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	4 610 714	4 906 033	4 824 069
Myyntituotot (€)	1 049 188	1 088 857	1 000 620
Maksutuotot (€)	2 650 322	2 907 579	2 882 491
Tuet ja avustukset (€)	121 952	93 436	89 869
Vuokratuotot (€)	786 571	806 788	851 088
Muut tuotot (€)	2 679	9 372	0
Toimintakulut (€)	-20 514 770	-21 439 263	-20 957 312
Henkilöstökulut (€)	-11 728 843	-12 553 840	-12 854 093
Palveluiden ostot (€)	-5 945 247	-5 806 042	-5 118 193
Aineet ja tarvikkeet (€)	-870 027	-1 112 084	-948 158
Avustukset (€)	-842 166	-780 840	-808 972
Vuokrat (€)	-1 097 898	-1 159 365	-1 189 700
Muut kulut (€)	-30 586	-27 090	-38 193
Toimintakate (€)	-15 904 055	-16 533 229	-16 133 242
Poistot (€)	-107 391	-108 140	-98 829
Netto (€)	-16 011 446	-16 641 370	-16 232 072

Hoito ja hoivapalvelut Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	845 261	868 224	796 527
Myyntituotot (€)	265 894	276 185	200 322
Maksutuotot (€)	415 292	440 518	459 005
Tuet ja avustukset (€)	11 408	8 566	3 372
Vuokratuotot (€)	152 166	142 953	133 827
Muut tuotot (€)	500	0	0
Toimintakulut (€)	-3 292 573	-3 091 118	-3 439 351
Henkilöstökulut (€)	-2 302 607	-2 093 412	-2 404 153
Palveluiden ostot (€)	-644 904	-657 940	-675 482
Aineet ja tarvikkeet (€)	-171 125	-171 242	-191 530
Avustukset (€)	-166 857	-157 374	-156 186
Vuokrat (€)	-4 892	-9 393	-6 712
Muut kulut (€)	-2 185	-1 754	-5 286
Toimintakate (€)	-2 447 311	-2 222 893	-2 642 824
Poistot (€)	-35 797	-25 490	-23 165
Netto (€)	-2 483 109	-2 248 384	-2 665 989

7.4. Hoito- ja hoivapalvelujen henkilöstö, tilat, palvelut sekä asiakas- ja talouden tunnusluvut

7.4.1 Hoito- ja hoivapalvelujen hallinto

Hoito- ja hoivapalvelujen hallinnossa on kokonaisvastuu palvelualueen johtamisesta, palvelujen yhteensovittamisesta, kehittämisestä, verkostoyhteistyöstä, hankinnoista sekä yksityisten palvelutuottajien valvonnasta. Osa palveluihin liittyvästä laskutuksesta hoidetaan hallinnon toimesta. Lisäksi hallinnossa tehdään ympärivuorokautisen hoidon ja omaishoidon tuen päätökset sekä niihin liittyvät ostopalvelupäätökset.

Hoito- ja hoivapalvelujen hallinnon tilat

Hoito- ja hoivapalvelujen hallinto sijaitsee sosiaali- ja terveyskeskuksen kiinteistössä (Villiviini) samoissa tiloissa sosiaali- ja terveystalouden hallinnon kanssa. Samassa kiinteistössä toimii myös varhaiskasvatuksen hallinto sekä päihde- ja mielenterveysyksikkö. Hoito- ja hoivapalvelujen hallinnon käytössä on kolme toimistohuonetta sekä yhteiset sosiaalitilat muiden rakennuksessa toimivien kanssa.

Hoito- ja hoivapalvelujen hallinto (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)

Hallinnon sisäänkäynti

Hallinnon toimistohuone

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	noin 40

Hoito- ja hoivapalvelujen hallinnon henkilöstö ja tehtäväkuvat

Hallinnon työntekijöiden palkkakustannukset on jaettu useille hoito- ja hoivapalvelujen tulosyksiköiden kustannuspaikoille.

Vakanssit	Tehtävät
Johtava hoitaja -omaishoito Raisio 0,15 -omaishoito Rusko 0,10 -sairaala 0,20 -Maunu 0,15 -Kanervakoti 0,05 -Päiväpaiste 0,10 -Kotihoito 0,10 -Kotikulta 0,15	Johtaa hoito- ja hoivapalvelujen aluetta. Vastaa kokonaisbudjetista, palvelujen yhteensovittamisesta, kehittämisestä, verkostoyhteistyöstä, hankinnoista sekä yksityisten palvelutuottajien valvonnasta. Hoitotyön asiantuntija. Tekee ympärivuorokautisen hoidon ja omaishoidon tuen päätökset, niihin liittyvät ostopalvelupäätökset sekä maksualennuspäätökset. Johtavalle hoitajalle kuuluu hoitotyön johtaminen kaikilla palvelualueilla. Sosiaali- ja terveyskeskuksen johtoryhmän jäsen.
SAS-koordinaattori (1) -sairaala 0,30 -Maunu 0,10 -Jokitupa 0,05 -Kanervakoti 0,05 -Päiväpaiste 0,10 -Ruskakoti 0,10 -Kotihoito 0,20 -Hulvela senioriasuminen 0,10	Koordinoi kokonaisuudessaan ikäihmisten asumispalveluihin liittyvät hakuprosessit – vireilletulosta päätösten valmisteluihin. Toimii SAS -työryhmän puheenjohtajana. Tekee toimistolla selvittelyihin, käynteihin ja puheluihin liittyvät asiakaskirjaukset ja tilastoinnit sekä valmistelee johtavalle hoitajalle asumispalveluihin liittyvät päätökset. Työ sisältää paljon puhelinvälitteistä ohjausta ja neuvontaa ympärivuorokautisen hoidon järjestelyihin liittyen sekä ohjausta palveluntuottajille ja asiakkaiden omaisille. Organisoii myös intervallihoitopaikkojen käyttöä terveyskeskussairaalan intervalliyksikössä ja Maunulla sekä ostopalveluissa. Suorittaa ja osallistuu yksityisten palveluntuottajien valvontaan yhdessä johtavan hoitajan kanssa. Alueellinen verkostoyhteistyö sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa.

	Tehtävät
Palvelusihteeri (1) -Maunu 0,20 -Jokitupa 0,10 -Kanervakoti 0,10 -Päivänpaiste 0,15 -Ruskakoti 0,10 -Senioriasuminen 0,25 -Kotikulta 0,10	Toimii laskujen asiattarkastajana, tiliöi laskuja, huolehtii ikäihmisten sekä kehitysvammaisten asumispalvelujen vuokrasopimuksista sekä vuokrien laskuttamisesta, tekee erilaisia hoito- ja hoivapalvelujen hallinnon toimistotyötehtäviä.

7.5. Hulvelan seniorikeskus

Hulvelan seniorikeskus on raisiolaisille ikäihmisille tarkoitettu toiminta- ja palvelukeskus, jossa on mahdollisuus kohdata muita saman ikäisiä ja - henkisiä ihmisiä, ylläpitää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä hyödyntää erilaisia virikkeellisiä tapahtumia tai käydä lounaalla ja kahvilla.

Hulvelan seniorikeskuksesta käsin koordinoidaan myös vapaaehtoistyötä sekä erilaisia tapahtumia ikäihmisille kuten ikäfestarit ja ohjelmaa vanhustenviikolle.

Hulvelan seniorikeskuksesta voi lisäksi vuokrata tiloja erilaisiin tilaisuuksiin kuten hautajaiset, syntymäpäivät jne.

Hulvelan seniorikeskus on osa seniorikortteeria, jossa toimii

- seniorikeskus palveluineen
- senioriasuminen
- tehostettua palveluasuminen

Hulvelan seniorikeskus (Hulvelankatu 20, 21200 Raisio)

Hulvelan seniorikeskuksen pääsisäänkäynti ja takapiha

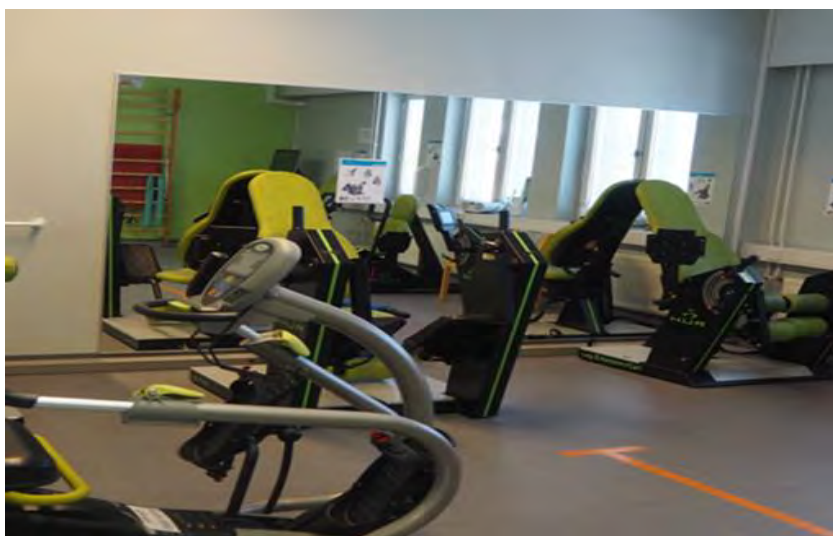
Hulvelan seniorikeskuksen palveluja:

Neuvonta- ja palveluohjaus Helmi

Ikäihmisten neuvonta- ja palveluohjaus tarjoaa tietoa hyvinvoinnista, palveluista ja etuuksista ikäihmisille ja heidän läheisilleen. Neuvontaa ja ohjausta on mahdollista saada puhelimitse, kasvotusten sekä chatin välityksellä. Helmen neuvonta- ja palveluohjausta käsitellään tarkemmin sivulla 156 alaluvussa Asiakas- ja palveluohjaus Helmi.

Kuntosali

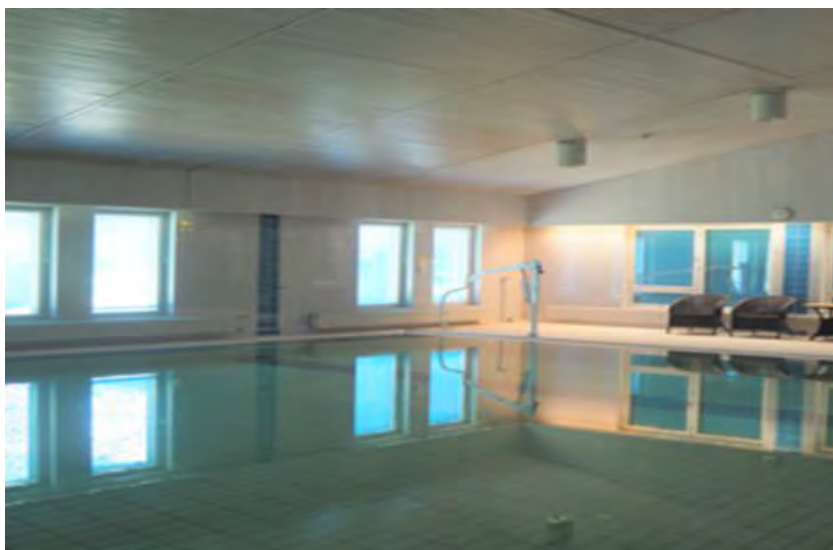
Palvelut on suunnattu raisiolaisille eläkeläisille. Kuntosalilla on ilmanpaineella toimivat laitteet, joiden käyttö sujuu turvallisesti ja tehokkaasti älyrannekkeen avulla.

Kuntosali

Uima-allas ja saunatilat

Uima-allas ja saunatilat ovat seniorikeskuksen asiakkaiden käytössä. Uima-allas ja saunatilat soveltuvat hyvin myös apuvälineitä käyttäville henkilöille.

Uima-allasosasto

Ravintola Katrillisali

Katrillisalissa voi kahvitella ja lounastaa paikan päällä tai hakea lounaan mukaan kotiin.

Ravintola Katrillisali

Kampaamo Anneli

Yksityinen palveluntuottaja tuottaa kampaamopalveluja.

Kauneus- ja jalkahoitola

Yksityinen palveluntuottaja tuottaa kauneudenhoito- ja jalkahoitopalveluja.

Kauneus- ja jalkahoitola

Seniorikeskuksen tilojen vuokraus

Hulvelan seniorikeskuksen tiloja voi vuokrata iltaisin ja viikonloppuisin erilaisiin tarkoituksiin kuten juhlatilaksi, muistotilaisuuksiin, kokoustilaksi sekä myynti- ja esittelytilaksi (arkipäivinä).

Seniorikeskuksen olohuone

Rakennusvuosi	1992
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	1092,0

Asiakas- ja palveluohjaus Helmi:

Raision ja Ruskon Helmet tarjoavat ikäihmisille ja heidän läheisilleen asiakas- ja palveluohjausta hyvinvoinnista, palveluista ja etuuksista. Ohjaus on luottamuksellista ja maksutonta.

Asiakas- ja palveluohjausta on mahdollista saada puhelimitse, sähköpostilla, chatissa tai sopimalla henkilökohtaisen ohjausajan Raisiossa Hulvelan Helmen tai Olkkarin toimipisteeseen sekä Ruskolla Maunun Helmeen (perjantaisin).

Helmeen on myös keskitetty Valtionkonttorin avusteisten sotaveteraanien palveluohjaus ja palveluihin liittyvä koordinointi.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvetaista eli vanhuspalvelulaki 980/2012
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

Asiakas- palveluohjauksen tilat

Raisiossa Helmen toimipisteet ovat Hulvelan seniorikeskuksessa ja Olkkarissa. Ruskolla Helmen toimipiste on Ruskon Maunulla.

Raisio Helmen toimipiste (Hulvelankatu 20, 21200 Raisio)

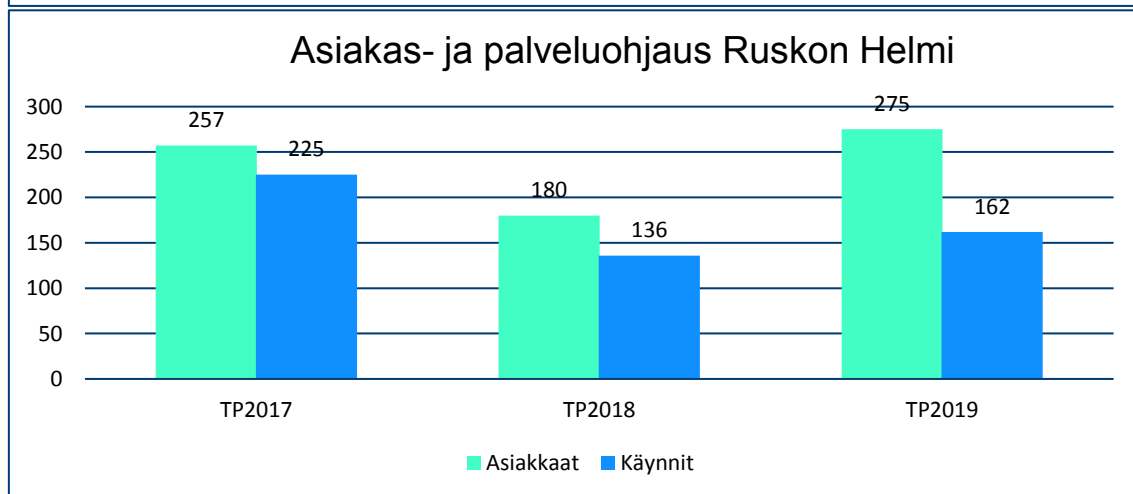
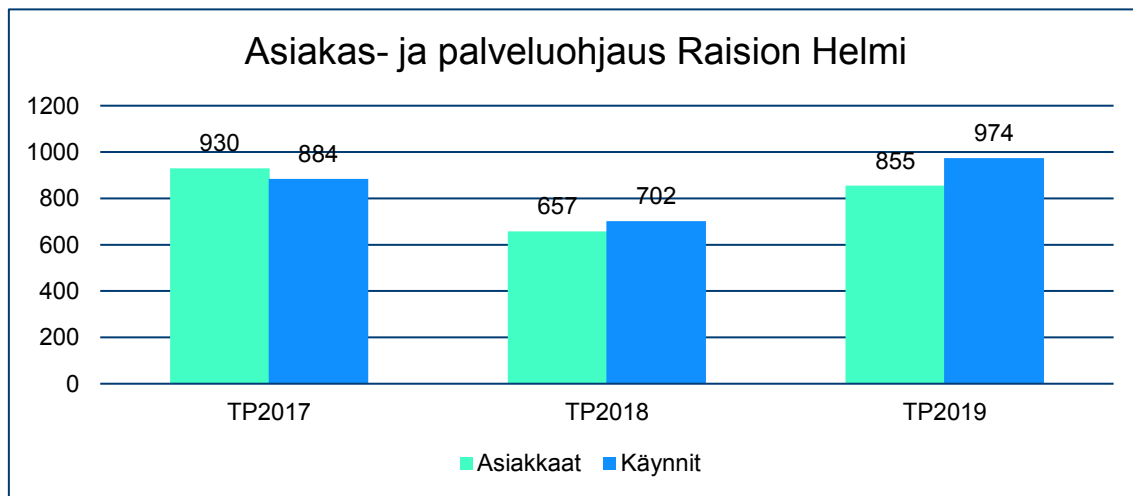
Raisio Helmen Olkkarin toimipiste (Raisiontori 6, 21200 Raisio)

Asiakas- ja palveluohjauksen henkilöstö ja tehtäväkuva

Vakanssi	Tehtävät
Asiakasohjaaja (1)	Neuvoo ja ohjaa ikäihmisiä ja heidän läheisiään erilaisissa palveluissa, joita heidän on mahdollista itse hankkia arjen toimintaa helpottamaan kuten arvonlisäverovapaat palvelut.
Asiakasohjaaja Rusko (0,2)	Ohjaa hyvinvointia- ja toimintakykyä ylläpitäviin toimintoihin ja palveluihin. Neuvoo, ohjaa ja avustaa erilaisissa etuuksissa ja niiden hakemisessa, esimerkiksi erilaisten hakemusten täyttäminen. Ohjaa säännöllisiin palveluihin, jos palvelujen saamisen edellytykset täyttyvät. Helmen työntekijät osallistuvat/järjestävät myös erilaisia ikäihmisille suunnattuja tapahtumia.

Asiakas- ja palveluohjauksen asiakastunnusluvut

Raision ja Ruskon Helmen asiakas- ja palveluohjauksen asiakas- ja käyntimäärät (kaikki kontaktit) 2017-2019

Asiakas- ja palveluohjauksen talouden tunnusluvut

Raision ja Ruskon Helmen asiakas- ja palveluohjaus, tilinpäätökset 2017–2019

Raision Helmi	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	1 551	820	784
Toimintakulut (€)	-37 986	-43 456	-53 709
Toimintakate (€)	-36 435	-42 636	-52 925

Ruskon Helmi	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-12 465	-12 920	-14 310
Toimintakate (€)	-12 465	-12 920	-14 310

7.6. Ikäneuvola

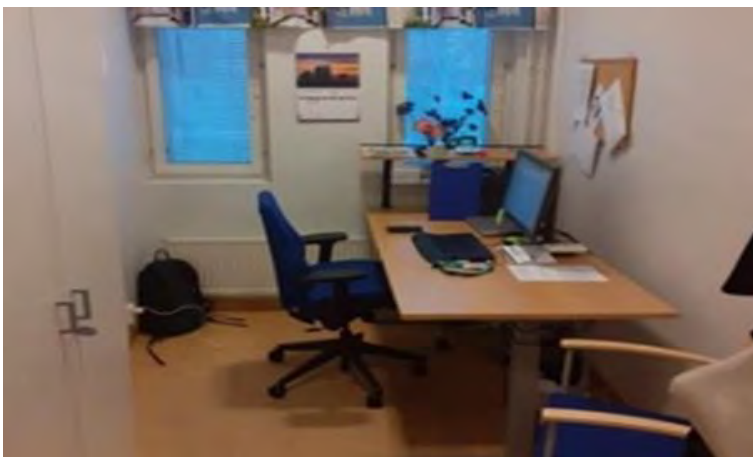
Ikäneuvolan toimesta järjestetään omaishoitajille hyvinvointi- ja terveystarkastuksia (työterveyshuolto) sekä toteutetaan hyvinvointia edistävät kotikäynnit ei-palveluiden piirissä oleville 80- ja 90-vuotiaille (kyseisenä vuonna täyttävät) ikäihmisille. Hyvinvointi- ja terveystarkastuksesta ollaan suoraan yhteydessä asiakkaaseen ja sovitaan kotikäynti. Omaishoitajat voivat olla yhteydessä ikäneuvolan sairaanhoitajaan ja sopia hyvinvointia tukevan tarkastuksen ajankohdasta. Ikäneuvolan palvelut ovat maksuttomia.

Lainsäädäntö

- Laki omaishoidon tuesta 937/2005
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista eli vanhuspalvelulaki 980/2012

Ikäneuvolan tilat

Ikäneuvolan toimistohuone sijaitsee Hulvelan palvelukeskuksessa.

Ikäneuvolan toimisto (Hulvelankatu 20, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1992
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	7,5

Ikäneuvolan henkilöstö ja tehtäväkuva

Vakanssi	Tehtävät
Sairaanhoidtaja (1)	Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit 80- ja 90 -vuotta täyttäneille. Toimii Raision vanhusneuvoston sihteerinä ja hoitaa muut siihen liittyvät tehtävät.

Ikäneuvolan asiakastunnusluvut

Ikäneuvolan asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Ikäneuvolan asiakkaat Raisio ja Rusko eriteltyinä	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	118	113	104
Asiakkaat Rusko	20	20	18
Käynnit Raisio	118	113	104
Käynnit Rusko	20	20	18

Ikäneuvolan talouden tunnusluvut

Ikäneuvolan tilinpäätökset 2017–2019

Ikäneuvola Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-43 735	-44 717	-36 149
Toimintakate (€)	-43 735	-44 717	-36 149

Ikäneuvola Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-7 413	-7 914	-6 256
Toimintakate (€)	-7 413	-7 914	-6 256

7.7. Omaishoito

Omaishoito on vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla.

Omaishoitajalla tarkoitetaan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen.

Omaishoidon tavoitteena on, että vanhus, vammainen tai sairas henkilö pystyy asumaan mahdollisimman pitkään omassa kodissaan ilman säännöllisiä ja raskaita palveluja. Omaishoitoa haetaan siihen tarkoitettulla hakemuksella.

Kunta myöntää harkinnanvaraisesti omaishoidon tukea talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa. Lainsäädännön mukaan omaishoidon tuen myöntämisen perusteet päättää kunta/kuntayhtymä lainsäädännön sallimissa rajoissa.

Omaishoidon tuen myöntäminen perustuu hoidettavan toimintakykyyn sekä hoidon sitovuuteen ja vaativuuteen. Avun tarve pelkästään kodinhoidollisissa tehtävissä ja asioinneissa ei oikeuta omaishoidon tukeen. Lisäksi omaishoitajan tulee täyttää omaishoitajalle asetetut kriteerit.

Raisiossa omaishoidon tuessa on kolme maksuluokkaa:

- A -maksuluokka
- B -maksuluokka
- Erityismaksuluokka (siirtymävaiheen luokka)

Omaishoitajan ja kunnan välille laaditaan sopimus omaishoitajuudesta. Omaishoidon potilaasta laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma.

Omaishoidon tuki muodostuu omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, lakisääteisistä vapaapäivistä sekä tapaturmavakuutuksesta. Lisäksi palveluun sisältyy omaishoidon koordinaattorin tuki- ja neuvonta sekä omaishoitajan hoitotehtävää tukevat muut palvelut.

Omaishoitajan lakisääteiset vapaapäivät järjestetään pääsääntöisesti intervallihoidon avulla. Tämän ohella palvelussa voidaan hyödyntää lyhytaikaista perhehoitoa tai toimeksiantosopimuksella sijaishoitoa.

Sijaishoidosta maksetaan sijaishoidon palkkio, jonka suuruus määräytyy omaishoidon tuen maksuluokan mukaisesti. Omaishoitoon liittyvät asiakasmaksut sekä omaishoidon tuen alimman ja erityismaksuluokan vähimmäismäärät säädetään asiakasmaksuasetuksessa.

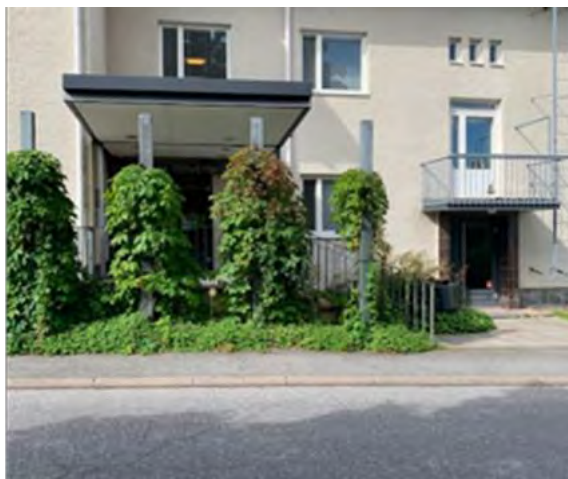
Lainsäädäntö

- Laki omaishoidon tuesta 937/2005
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asukasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asukasmaksuista 912/1992

Omaishoidon tilat

Omaishoidon toimitilat sijaitsevat sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa samoissa tiloissa sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen hallinnon kanssa. Omaishoidon koordinaattorin käytössä on yksi toimistohuone sekä sosiaalityötilojen yhteiskäyttö. Omaishoito sisältää myös kotikäyntejä asiakkaiden kotiin.

Omaishoidon toimisto (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)

Omaishoidon sisäänkäynti

Omaishoidon toimistohuone

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	noin 10

Omaishoidon henkilöstö ja tehtäväkuva

Vakanssi	Tehtävät
Johtava hoitaja (0,25)	Monipuolisen palvelutarpeen arvioinnin jälkeen arvio omaishoidon koordinaattorin kanssa omaishoidon kriteerien täyttymistä ja tekee päätöksen. Johtava hoitaja vastaa omaishoidon tukeen varatuista määrärahoista ja valmistelee omaishoitoon liittyvät oikaisuvaatimukset hallinnon eri tasoille.
Omaishoidon koordinaattori (1)	Tekee omaishoidon tuen arviointi- ja seurantakäyntejä asiakkaiden kotona. Tekee toimistolla käynteihin liittyvät asiakaskirjaukset, palvelusuunnitelmat ja tilastoinnit. Valmistelee johtavalle hoitajalle omaishoitoon liittyvät päätökset sekä osallistuu oikaisuvaatimusten valmisteluun. Koordinoi ja huolehtii omaishoitoon liittyvistä tautuksista, omaishoidon lakisääteisistä vapaapäivistä sekä kriisitilanteiden hoitamisesta. Omaishoidon koordinaattorin työ sisältää paljon kotikäynneillä sekä puhelinvälitteisesti tapahtuvaa ohjausta omaishoitoon liittyvien asioiden järjestelyistä ja muuta neuvontatyötä omaishoitoperheille. Omaishoidon koordinaattori organisoii myös intervallihoitopaikkojen käyttöä terveyskeskussairaalan intervalliyksikössä ja Maunulla sekä ostopalveluissa. Alueellinen verkostoyhteistyö sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa kuten seurakunta ja järjestöt.
Muistikoordinaattori (0,2)	Tekee omaishoidon seurantakäyntejä sekä käynteihin liittyvät asiakaskirjaukset ja tilastoinnit osana muistikoordinaattorin työajasta.

Omaishoidon asiakasmaksut

Omaishoitajan vapaapäivän aikaisesta hoidosta omaishoidettavalta peritään asiakasmaksu, joka määritellään asiakasmaksu asetuksessa.

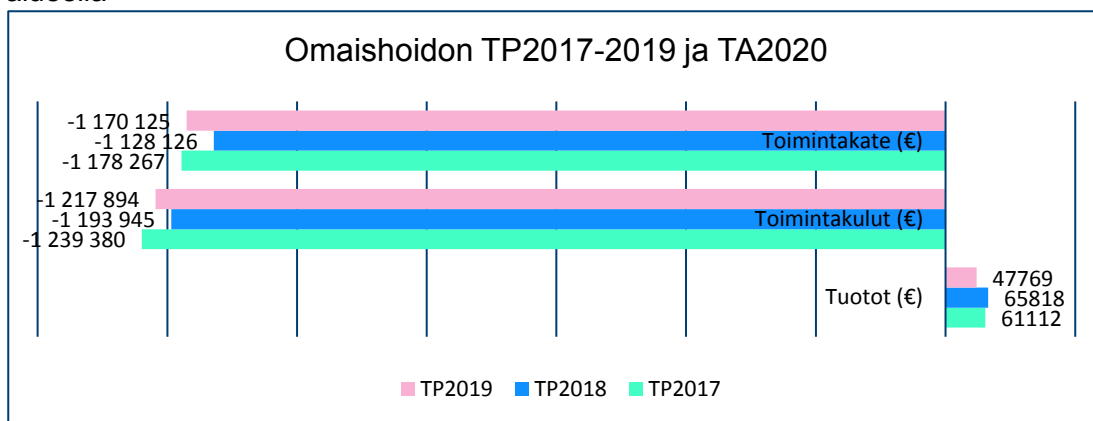
Omaishoidon asiakastunnusluvut

Omaishoidon tuen asiakasmäärät sekä maksetut tuet 2017–2019

Omaishoidon asiakkaat ja maksetut tuet	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	226	194	160
Asiakkaat Rusko	49	33	45
Maksettu tuki Raisio €	842 166	780 840	778 532
Maksettu tuki Rusko €	166 857	157 374	151 626

Omaishoidon talouden tunnusluvut

Omaishoidon tilinpäätökset 2017-2019 – tuotot, toimintakulut ja toimintakate yhteistoiminta-alueella

Omaishoidon tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019

Omaishoito Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	55 237	60 053	46 241
Myyntituotot (€)	15 891	18 617	0
Maksutuotot (€)	7 337	7 132	10 451
Tuet ja avustukset (€)	32 009	24 897	35 687
Vuokratuotot (€)	0	34	102
Muut tuotot (€)	0	9 372	0
Toimintakulut (€)	-1 033 737	-989 735	-1 016 745
Henkilöstökulut (€)	-108 923	-115 944	-122 324
Palveluiden ostot (€)	-78 731	-92 188	-115 124
Aineet ja tarvikkeet (€)	-3 407	-558	-660
Avustukset (€)	-842 166	-780 840	-778 532
Vuokrat (€)	0	0	0
Muut kulut (€)	-508	-203	-103
Toimintakate (€)	-978 499	-929 682	-970 503

Omaishoito Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	5 875	5 765	1 527
Myyntituotot (€)	4 656	4 716	0
Maksutuotot (€)	1 219	1 049	1 527
Tuet ja avustukset (€)	0	0	0
Vuokratuotot (€)	0	0	0
Muut tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-205 643	-204 209	-201 149
Henkilöstökulut (€)	-31 695	-36 723	-36 764
Palveluiden ostot (€)	-6 864	-10 111	-12 759
Aineet ja tarvikkeet (€)	-225	-0	0
Avustukset (€)	-166 857	-157 374	-151 626
Vuokrat (€)	0	0	0
Muut kulut (€)	0	0	0
Toimintakate (€)	-199 768	-198 444	-199 621

7.8. Hoitaja kotiin palvelu

Hoitaja kotiin palvelun tarkoituksena on tukea niitä omaishoitajia, jotka eivät erityisistä syistä johtuen halua käyttää omaishoidon lakisääteisiä vapaapäiviä ja eivät voi jättää omaishoidettavaa omaistaan yksin.

Hoitaja kotiin palvelusta hoitaja tulee omaishoidettavan seuraksi noin 1–3 tunniksi, jotta omaishoitaja saa omaa aikaa esimerkiksi omaan harrastukseen tai kodin ulkopuolisten asioiden hoitamiseen.

Palvelun aikana hoitaja ja omaishoidettava voivat esimerkiksi ulkoilla, tehdä toimintakykyä ylläpitäviä harjoitteita sekä virikkeellistä toimintaa. Palveluun ei kuulu kodinhoidolliset tehtävät.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki 980/2012

Hoitaja kotiin palvelun tilat

Hoitaja kotiin palvelun toimitila sijaitsee Kerttulakodissa, osoitteessa Sairaalakatu 1, Raisio.

Tilat ovat yhteiset kotikuntoutuksen kanssa ja sosiaalitilat yhteiset muiden tiloissa olevien kanssa. Pääosin työ tehdään asiakkaiden kotona.

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m ²)	14,5

Hoitaja kotiin palvelun henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Hoitaja (2)	Toimii omaishoidettavan tukena, kun omaishoitajalla on omia menoja. Kotikäynnin aikana hoitaja ulkoilee, tekee toimintakykyä ylläpitäviä harjoitteita sekä virikkeellistä yhdessäoloa omaishoidettavan kanssa.
Kotikuntoutuksen koordinaattori (0,1)	Koordinoi hoitaja kotipalvelun toimintaa ja ohjaa työntekijöiden suorittamaa kotikuntoutusta asiakkaille
Osastonhoitaja (0,1)	Lähiesimiehen tehtävät. Osastonhoitaja vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinto, talousvastuu, kehittäminen, hankinnat, työ- ja asiakas/potilasturvallisuus sekä muut esimiehelle kuuluvat tehtävät.

Hoitaja kotiin palvelun asiakasmaksut

Hoitaja kotiin palvelu on maksuton asiakkaalle.

Hoitaja kotiin palvelun asiakastunnusluvut

Hoitaja kotiin palvelun asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Hoitaja kotiin palvelun asiakkaat	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	0	50	45
Asiakkaat Rusko	0	7	6
Käynnit Raisio	0	556	664
Käynnit Rusko	0	137	88

Hoitaja kotiin palvelun talouden tunnusluvut

Hoitaja kotiin palvelun budjetti sisältyy kotikuntoutuksen talousarvioon.

7.9. Intervallihoito

Intervallihoidon tarkoituksena on tukea niiden omaisten jaksamista, jotka huolehtivat oman läheisensä hoidosta kotona. Intervallihoito on pääsääntöisesti tarkoitettu omaishoitajien vapaapäivien ajan tilapäishoidoksi. Intervallihoidon tarkoituksena on tukea iäkkään ihmisen kotona asumista sekä hoitavan omaisen jaksamista. Lisäksi intervallihoidolla tuetaan säännöllisen kotihoidon asiakkaiden kotona asumista.

Intervallihoitoa järjestetään omana toimintana sekä ostopalveluna.

Lainsäädäntö

- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista eli vanhuspalvelulaki 980/2012
- Laki omaishoidon tuesta 937/2005
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asukasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asukasmaksuista 912/1992

Intervallihoidon tilat

Tilapäishoitoa (intervallihoitoa) järjestetään normaaliaikoina terveystieteiden keskuksen sairaalan kuntoutusosaston tiloissa (9 paikkaa) sekä Ruskon Maunulla tehostetun palveluasumisen tiloissa (3 paikkaa). Kuntoutusosastolla intervalliasiakkaiden sijoittamiseen yhden, kahden tai neljän hengen huoneeseen, vaikuttaa asiakkaan hoidon erityispiirteet.

Kuntoutusosaston intervalliyksikkö (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Intervalliyksikön toimintatila

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	Osa kuntoutusosastoa

Maunulla intervalliasiakkaita varten on yksi yhden ja yksi kahden hengen huone, joissa on wc - ja suihkutilat.

Maunun intervalli (Maununtie 6-8, 21290 Rusko)

Maunun intervallihuone

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	noin 65 + muut Maunun tilat

Intervallihoidon henkilöstö ja tehtäväkuvat

Intervalli on molemmissa yksiköissä osana toista palvelua, joten henkilöstön tarkkaa määrää on vaikeaa erotella. Kuntoutusosastolla sijaitsevassa intervalliyksikössä on erikseen ohjaajan vakanssi, lisäksi päivä kuntoutuksen yhden fysioterapeutin työpanoksesta 40 % on kuntoutusosaston intervallin käytössä. Muuta henkilökuntaa (osastonhoitaja, sairaanhoitaja ja lähihoitajat) ei ole laskennallisesti erotettu kuntoutusosaston hoitohenkilökunnasta.

Vakanssi	Tehtävät
Sairaanhoitaja (1)	Vastaa intervalliasiakkaan kokonaishoidosta, osallistuu päivittäiseen kuntouttavaan hoitotyöhön. Valmistele asiakkaan tulon uudelle intervallijaksolle.
Ohjaaja (1) -kuntoutusosasto	Suunnittelee ja toteuttaa intervalliasiakkaan päivittäistä toimintakykyä ylläpitävää, virikkeellistä ja yhteisöllistä toimintaa. Osallistuu yksilöllisen kuntoutumisen suunnitelman laatimiseen ja arviointiin.
Fysioterapeutti (0,4) -kuntoutusosasto	Osallistuu yksilöllisen kuntoutumisen suunnitelman laatimiseen ja arviointiin. Toteuttaa arkisin aamupäivinä intervalliasiakkaille ryhmämuotoista tavoitteellista toimintakykyä ylläpitävää kuntoutumista.
Lähihoitaja (1)	Toteuttaa päivittäistä kuntouttavaa hoitotyötä ja virikkeellistä toimintaa intervalli asiakkaiden kanssa.
Osastonhoitaja (1)	Lähiesimiehen tehtävät. Osastonhoitaja vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinto, talousvastuu, kehittäminen, hankinnat, työ- ja asiakas/potilasturvallisuus sekä muut esimiehelle kuuluvat tehtävät.

Intervallihoidon asiakasmaksut

Intervallihoidosta peritään lyhytaikaisen laitoshoidon asiakasmaksu, joka määritellään asiakasmaksu asetuksessa. Omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajalta peritään asiakasmaksuasetuksessa määritelty maksu.

Intervallihoidon henkilöstö asiakastunnusluvut

Intervallin asiakas- ja hoitopäivien määrät 2017–2019

Intervallin asiakkaat	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	291	328	342
Asiakkaat Rusko	40	26	41
Hoitopäivät Raisio	1890	2617	2743
Hoitopäivät Rusko	358	367	362

7.10. Ikäihmisten avokuntoutus

7.10.1. Kotikuntoutus

Kotikuntoutus on yleensä iäkkään asiakkaan kotona tapahtuvaa moniammatillista ja voimavaralähtöistä ja tavoitteellista kuntoutumista. Kotikuntoutuksessa tavoitteena on harjoitella arkisia asioita, joita voivat olla esimerkiksi omatoiminen siirtyminen pyörätuolista vuoteeseen, kuntoutuminen pyörätuolilla liikkujasta rollaattorin käyttäjäksi, itsenäinen ulkoilu tai matkalle osallistuminen.

Kotikuntoutuksen tarkoituksena on vahvistaa asiakasta toimijana omassa elämässään sekä tehdä asiakkaan arjesta laadukkaampaa, itsenäisempää ja mielekkäämpää. Kotikuntoutuksen tavoitteena on vähentää ja siirtää asiakkaiden ympärivuorokautisten palveluiden tarvetta.

Kotikuntoutuksen asiakas voi olla sairaalasta kotiutunut potilas tai säännöllisen kotihoidon asiakas tai omaishoidettava tai uusi asiakas, jonka kotihoidon tai ympärivuorokautisen hoidon palveluntarvetta arvioidaan moniammatillisella arviointijaksolla.

Kotikuntoutus on aina määräaikaista palvelua. Se voi olla arviointijaksolla tapahtuvaa palvelutarpeen arviointia tai säännöllisen kotihoidon asiakkaan tai omaishoidettavan tehostettua kotikuntoutusta asiakkaan kotona. Kotikuntoutuksen toimesta laaditaan myös säännöllisen kotihoidon asiakkaille liikuntasopimus ja arvioidaan apuvälineiden tarve. Liikuntasopimusta toteutetaan kotihoidon toimesta.

Kotikuntoutus on aloittanut nykyisellä toimintamallilla ja henkilöstörakenteella ja -määrällä toukokuussa 2018.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki 980/2012
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

Kotikuntoutuksen tilat

Kotikuntoutuksen tilat sijaitsevat Kerttulakodin kiinteistön toisessa kerroksessa, jossa kotikuntoutuksella on kolme toimistohuonetta. Sosiaalitilat ovat yhteiset muiden Kerttulakodin tiloissa olevien kanssa. Kotikuntoutus työskentelee pääasiallisesti asiakkaiden kotona.

Kotikuntoutus (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Kotikuntoutuksen ryhmätoimisto

Kotikuntoutuksen sisäänkäynti

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	noin 51

Kotikuntoutuksen henkilöstö ja tehtäväkuvat

Kotikuntoutuksen henkilökunta tuottaa palvelua koko Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueelle, myös Hulvelan senioriasumisen asukkaille.

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (0,40)	Lähiesimiehen tehtävät. Osastonhoitaja vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinto, talousvastuu, kehittäminen, hankinnat, työ- ja asiakas/potilasturvallisuus sekä muut esimiehelle kuuluvat tehtävät.
Fysioterapeutti/ koordinaattori (1)	Vastaa kotikuntoutuksen ja hoitaja kotiin palvelu toiminnan koordinoinnista. Huolehtii, että kotikuntoutuksen asiakkailla on yksilölliset kuntoutumisen suunnitelmat ja jakson lopuksi toimintakyvyn arviointi RAI -arviointimenetelmää käyttäen. Osallistuu kuntouttavaan asiakastyöhön.
Fysioterapeutti (3) Toimintaterapeutti (2)	Laatii asiakkaalle jakson alussa -haastattelun pohjalta ja erilaisia mittareita käyttäen- tavoitteellisen ja yksilöllisen kuntoutumisen suunnitelman yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa kanssa. Jakson lopussa tekee loppuarvioinnin ja arvioi mahdollisen palveluntarpeen Rai -mittaristoa hyödyntäen. Osallistuu kuntouttavaan asiakastyöhön. Tekee apuvälinearviointeja ja opastaa niiden käytössä. Laatii säännöllisen kotihoidon asiakkailla liikuntasopimukset. Kotikuntoutuksen fysioterapeutit tuottavat myös kuntoutuksen, apuvälineisiin ja työergonomiaan liittyvää asiantuntemusta Raision ja Ruskon tehostetun palveluasumisen yksiköihin noin yhden työntekijän työpanoksen verran vuodessa.
Lähihoitaja (2,5) Kuntohoitaja (0,5) (kuntouttavat hoitajat)	Toteuttaa asiakkaan yksilöllistä kuntouttavaa suunnitelmaa ja arvioi asiakkaan kuntoutumisen tavoitteisiin pääsemistä koko jakson ajan.

Kotikuntoutuksen asiakasmaksut

Sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan päätöksen mukaan kotikuntoutus on maksutonta säännöllisen kotihoidon asiakkailla, kotisairaalan potilaille ja omaishoidettaville, joilla on säännöllisen kotihoidon palvelut käytössä. Muille kotikuntoutuksen palvelu on maksullista.

Kotikuntoutuksen asiakastunnusluvut

Kotikuntoutuksen asiakas- ja käyntimäärät 2017-2019

Kotikuntoutuksen asiakkaat Raisio ja Rusko eriteltynä	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018**	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	0	1 004	1 084
Asiakkaat Rusko	0	183	153
Käynnit Raisio	0	4 143	4 105
Käynnit Rusko	0	795	585

**Toiminta alkanut toukokuussa 2018

Kotikuntoutuksen talouden tunnusluvut

Kotikuntoutuksen talousarvioon sisältyy hoitaja kotiin palvelu.

Kotikuntoutus Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018**	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	355	7 414
Toimintakulut (€)	0	-290 373	-388 923
Toimintakate (€)	0	-290 018	-381 509

**Toiminta alkanut toukokuussa 2018

Kotikuntoutus Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018**	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	68	1 055
Toimintakulut (€)	0	-55 719	-55 344
Toimintakate (€)	0	-55 651	-54 289

**Toiminta alkanut toukokuussa 2018

7.10.2. Päihde- ja mielenterveyskuntoutus

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen tavoitteena on tukea säännöllisen kotihoidon asiakastajolla on päihde- ja/tai mielenterveysongelma- pärjäämistä kotona asuvana. Lisäksi päämääränä on motivoida ja ohjata päihdeongelmaista päihteettömään elämään ja löytämään elämänsä uutta sisältöä. Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen psykiatrinen sairaanhoitaja osallistuu myös tarvittaessa asiakkaan palvelutarpeen arviointiin.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki 980/2012

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen tilat

Päihde- ja muistikuntoutus (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen toimisto

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	13,5

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen (psykiatrinen sairaanhoitaja) toimistotila sijaitsee Kerttulakodin kiinteistön ensimmäisessä kerroksessa. Sosiaalityöt ovat yhteiset muiden Kerttulakodin tiloissa toimivien kanssa. Psykiatrinen sairaanhoitaja tekee työtä myös asiakkaiden kotona.

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Psykiatrinen sairaanhoitaja (1)	Tukee ja ohjaa säännöllisen kotihoidon palvelujen piirissä olevia päihde- ja mielenterveysongelmaisia oman elämänsä hallinnassa. Osallistuu tarvittaessa hoitoneuvotteluihin sekä palvelutarpeen arviointiin. Antaa asiantuntija-apua päihde- ja mielenterveysasioissa hoidon- ja hoivan muihin yksiköihin.
Osastonhoitaja (2,5)	Lähiesimiehen tehtävät. Vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinto, talousvastuu, kehittäminen, hankinnat, työ- ja asiakas/potilasturvallisuus sekä muut esimiehelle kuuluvat tehtävät.

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen asiakasmaksut

Palvelu on maksutonta.

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen asiakastunnusluvut

Asiakas- ja käyntimäärät 2017-2019

Päihde- ja mielenterveys kuntoutus asiakkaat Raisio ja Rusko eriteltyinä	Tilinpäätös 2017*	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019***
Asiakkaat Raisio	0	125	68
Asiakkaat Rusko	0	12	7
Käynnit Raisio	0	736	510
Käynnit Rusko	0	69	58

*Vuonna 2017 psykiatrisen sairaanhoitajan suoritteet ovat kotihoidon suoritteissa

***Vuonna 2019 osittaisen työajan vuoksi suoritteissa laskua.

Päihde- ja mielenterveyskuntoutuksen talouden tunnusluvut

Kotikuntoutuksen talousarvioon sisältyy hoitaja kotiin palvelu.

Kotikuntoutuksen tilinpäätökset 2017–2019 yhteistoiminta-alueella

Päihde- ja mielenterveys kuntoutus yhteistoiminta-alue	Tilinpäätös 2017*	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	0	0	57
Toimintakulut (€)	0	-48 660	-35 713
Toimintakate (€)	0	-48 660	-35 655

7.10.3. Muistikuntoutus

Muistikuntoutuksen muistikoordinaattoreiden tavoitteena on toimia kotona asuvien muistisairausperheiden tukihenkilöinä antaen ohjausta ja neuvontaa arjessa toimimisessa sekä olla jaksamisen tukena.

Muistikuntoutuksen toimesta tehdään myös muistitestejä ”matalalla kynnyksellä” ja huolehditaan tarvittaessa jatkotutkimuksista ja ohjaamisesta hoitoon. Palveluun ei tarvita lähetettä.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvetaista eli vanhustalvetaista 980/2012
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

Muistikuntoutuksen tilat

Muistikuntoutuksen tilat sijaitsevat Kerttulakodin kiinteistössä, jossa on kaksi toimistohuonetta. Sosiaali-tilat ovat yhteiset muiden Kerttulakodin tiloissa olevien kanssa. Muistikuntoutuksen työntekijät tekevät työtä myös asiakkaiden kotona.

Muistikuntoutus (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Muistikuntoutuksen toimisto

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	noin 48

Muistikuntoutuksen henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Muistikoordinaattori (1,8)	Toimii kotona asuvien muistisairausperheiden vastuutyöntekijänä ja tukihenkilönä antaen ohjausta ja neuvontaa puhelinvälitteisesti sekä kotikäynneillä. Tekee suppeita ja laajoja muistitestejä henkilöille, jotka kokevat muistinsa heikentyneen. Tarvittaessa ohjaa muistitestin jälkeen jatkotutkimuksiin. Seuraa muistisairausdiagnoosin jälkeen aloitetun hoidon vaikutusta. Antaa muistisairauksiin liittyvää ohjausta ja neuvontaa eri yksiköissä toimiville työntekijöille. Toinen muistikoordinaattoreista toimii Ruskon vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä.
Osastonhoitaja (0,05)	Lähiesimiehen tehtävät Vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinnosta, taloudesta, kehittämisestä, hankinnoista, työ- ja asiakas/potilasturvallisuudesta sekä muista esimiehelle kuuluvista tehtävistä.

Muistikuntoutuksen asiakasmaksut

Muistikoordinaattorin palvelut ovat maksuttomia.

Muistikuntoutuksen asiakastunnusluvut

Käyntimäärät sisältävät myös puhelinvälitteiset kontaktit.

Muistikuntoutuksen asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Muistikuntoutuksen asiakkaat Raisio ja Rusko eriteltynä	Tilinpäätös 2017**	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	0	752	622
Asiakkaat Rusko	0	170	168
Käynnit Raisio	0	2 247	1 816
Käynnit Rusko	0	589	470

Vuonna 2017** muistikoordinaattoreiden suoritteet tilastoitiin kotihoiton suoritteisiin.

Muistikuntoutuksen talouden tunnusluvut

Muistikuntoutuksen tilinpäätökset 2018–2019

Muistikuntoutus Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	Vuonna 2017 budjetoitu osana kotihoitoa	0	60
Toimintakulut (€)		-73 745	-69 526
Toimintakate (€)		-73 745	-69 465

Muistikuntoutus Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	Vuonna 2017 budjetoitu osana kotihoitoa	0	15
Toimintakulut (€)		-19 330	-17 720
Toimintakate (€)		-19 330	-17 705

7.10.4. Päiväkuntoutus

Päiväkuntoutus on yksilöllistä ja tavoitteellista ryhmämuotoista kuntoutusta, jonka tarkoituksena on tukea ikäihmisen kotona-asumista. Päiväkuntoutus tukee toimintakyvyn eri osa-alueita kuten fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja ajattelutoimintoihin liittyvää toimintakykyä.

Päiväkuntoutus on tarkoitettu ikäihmisille, joiden toimintakyky on heikentynyt, kotona asumisessa on haasteita ja omatoiminen kodin ulkopuolinen toiminta ei onnistu.

Toiminnassa huomioidaan erityisesti muistisairauksien vaikutukset toimintakykyyn. Päiväkuntoutus järjestää myös voima- ja tasapainoharjoitteluryhmiä eri mittaisina jaksoina.

Kuntoutuspäivä sisältää kokonaisvaltaisesti toimintakykyä tukevaa toimintaa pienryhmissä tarkoituksena luoda merkityksellisyyden ja onnistumisen kokemuksia ikäihmisille.

Ohjelmassa on muun muassa kuntosali- ja tasapainoharjoittelua, ulkoilua, muistikuntoutusta, keskustelua, käden taitoja, musiikkia sekä aktiiviset ruokailu- ja kahvihetket.

Lainsäädäntö

- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki 980/2012

Päiväkuntoutuksen tilat

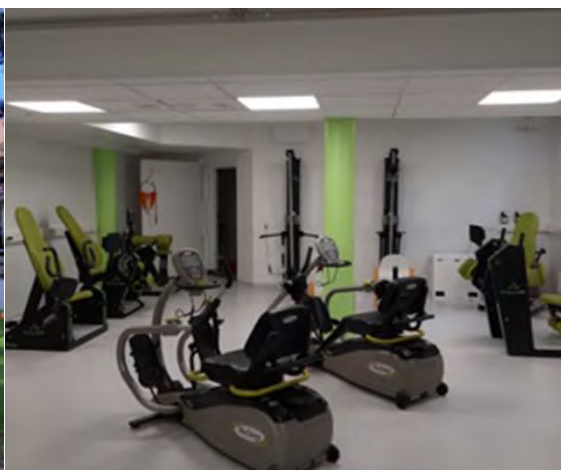
Kotikuntoutuksen tilat sijaitsevat Kerttulakodin kiinteistössä siten, että päivä kuntoutuksella on jokaisessa kolmessa kerroksessa jotakin toimintaa.

- Kuntosali – ensimmäinen kerros
- Aktiiviset ruokailu- ja kahvihetki sekä ryhmätoiminnan tilat – toinen kerros
- Kädentaito ryhmä sekä vaikeasti muistisairaiden ryhmä – kolmas kerros

Sosiaalitilat ovat yhteiset muiden Kerttulakodin tiloissa olevien kanssa.

Kerttulakodin piha-alue ja ympäristö ovat myös tärkeä osa päivä kuntoutuksen toimintaa.

Päiväkuntoutus (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	1222,3

Päiväkuntoutuksen piha-alue, kuntosali sekä kädentaidot-tila

Päiväkuntoutuksen henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (0,4)	Lähiesimiehen tehtävät. Vastaa yksikön johtamisesta kuten henkilöstöhallinto, talousvastuu, kehittäminen, hankinnat, työ- ja asiakas/potilasturvallisuus sekä muut esimiehelle kuuluvat tehtävät.
Koordinaattori (1)	Organisoi Raision ja Ruskon päiväkuntoutuksen toimintaa. Arvioi päiväkuntoutuksen asiakkaan soveltuvuutta ryhmämuotoiseen toimintaan ja tekee asiakkaalle laaja-alaisen toimintakyvyn arvioinnin. Toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaiden muuttuvia tarpeita vastaaviksi.
Fysioterapeutti (2,6)	Tavoitteellisten kuntoutusryhmien suunnitteleminen ja ohjaaminen. Asiakkaan toimintakyvyn arviointi, kuntoutumisen suunnitelman laatiminen ja kuntoutumisen eteenpäin vieminen moniammatillisessa tiimissä. Toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaiden muuttuvia tarpeita vastaaviksi. Opiskelijoiden ohjaus.
Geronomi (2) (toinen Ruskon päiväkuntoutuksessa)	Ohjaajan tehtävien lisäksi geronomin asiantuntijuuden tuominen päiväkuntoutuksen toimintaan kuten ikääntyneen yksilöllisen elämäntilanteen, läheisten merkityksen sekä kokonaisvaltaisten voimavarojen ja tuen tarpeiden huomioiminen asiakaslähtöisesti.
Ohjaaja (6)	Asiakkaiden fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen. Erilaisten pienryhmien suunnittelu ja ohjaaminen asiakkaiden yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoiden ohjaus.

Päiväkuntoutuksen asiakasmaksut

Päiväkuntoutuksesta peritään sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunnan päättämä asiakasmaksu.

Päiväkuntoutuksen asiakastunnusluvut

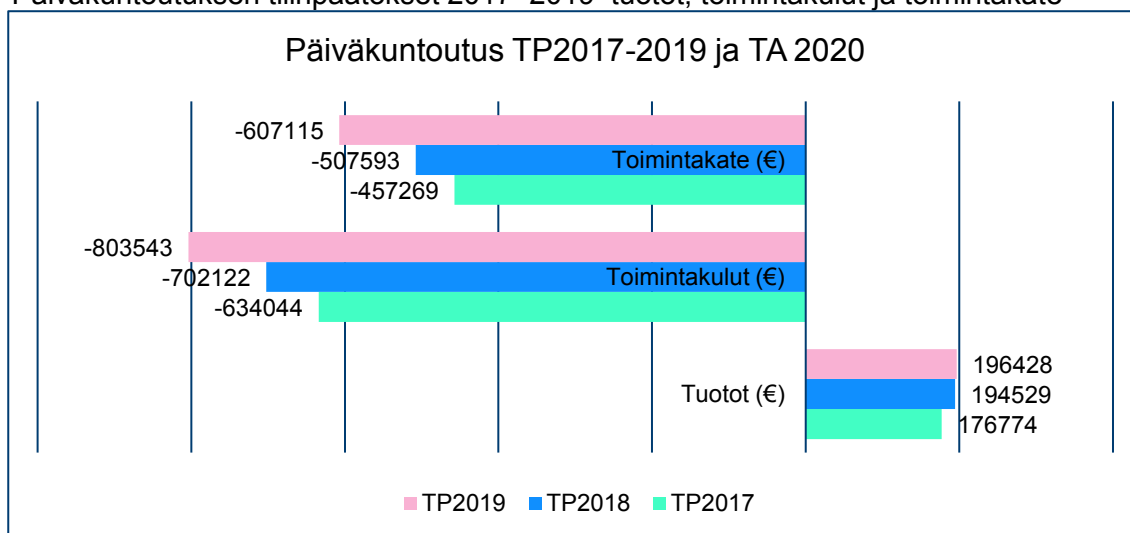
Päiväkuntoutuksen asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Päiväkuntoutuksen asiakkaat	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	327	395**	328
Asiakkaat Rusko	75	76	76
Käynnit Raisio	9 769	11 071	9 565
Käynnit Rusko	1 568	1 762	1 704

**Vuonna 2018 oli käytössä lisämääräraha, jolloin työpanosta oli enemmän käytössä.

Päiväkuntoutus talouden tunnusluvut

Päiväkuntoutuksen tilinpäätökset 2017–2019–tuotot, toimintakulut ja toimintakate

yhteistoiminta-alueella

Päiväkuntoutuksen tilinpäätökset 2017–2019

Päiväkuntoutus Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	159 570	176 237	179 002
Toimintakulut (€)	-544 521	-620 968	-707 931
Toimintakate (€)	-384 950	-444 730	-528 928
Päiväkuntoutus Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	17 203	18 291	17 426
Toimintakulut (€)	-89 523	-81 154	-95 612
Toimintakate (€)	-72 319	-62 862	-78 186

7.11. Kotihoito ja kotihoidon tukipalvelut

Kotihoidon ja sen tukipalvelujen tarkoituksena on tukea kotona asuvaa asiakasta niissä päivittäisissä toiminnoissa, joista asiakas ei suoriudu itse. Tällaisia toimintoja ovat ravitsemuksesta huolehtiminen, peseytyminen, pukeutuminen/riisuminen, sängystä ja tuolista siirtyminen, liikkuminen, WC-käynnit sekä lääkehoito.

Tukipalveluja ovat esimerkiksi kotiin tuotava ateriapalvelu, turvapuhelinpalvelu, siivouspalvelu sekä kauppa- ja asiointipalvelu. Tukipalvelut ovat pääosin sellaisia palveluja, jotka asiakas hankkii omakustanteisesti yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kotihoidon asiakkaat saavat myös tarvitsemansa sairaanhoidon kotiin, mikäli sen järjestäminen muilla tavoin ei ole mahdollista.

Kotihoidon asiakkaan palvelujen tarve arvioidaan aina arviointijakson aikana, joka tehdään moniammatillisesti kotihoidon ja kotikuntoutuksen yhteistyönä.

Arviointijakson jälkeen uudelle kotihoidon asiakkaalle tehdään yksilöllinen palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa sovitaan yhdessä asiakkaan ja hänen omaisensa/läheisensä kanssa kotihoidon antamista palveluista. Suunnitelmassa selvitetään myös mahdollisuudet yksityisten palvelujen käyttöön sekä omaisten ja läheisten auttamismahdollisuudet. Palvelu- ja hoitosuunnitelmaa arvioidaan säännöllisin väliajoin ja/tai tarpeen mukaan.

Kuntalainen, joka pystyy hoitamaan asioitaan kotinsa ulkopuolella ei ole oikeutettu kotihoidon palveluihin, toisaalta kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa ympärivuorokautiseen palveluun.

7.11.1. Säännöllinen ja tilapäinen kotihoito

Kotihoito voi olla säännöllistä tai tilapäistä palvelua. Kotihoito on säännöllistä, jos palvelu toistuu vähintään kerran viikossa tai kun tilapäisen kotihoidon tarve jatkuu yli neljä viikkoa. Tilapäinen kotihoito on ei-säännöllistä palvelua, jota annetaan yleensä tilanteessa, jossa asiakkaalla on akuuttiin sairauden tai kroonisen sairauden akutisoitumisen jälkeen tilapäinen kotihoidon tarve.

Kotihoito on asiakkaan päivittäistä hoitoa ja hoivaa, voinnin seurantaa sekä lääkehoidosta huolehtimista. Kotihoidon palvelulla pyritään tukemaan asiakkaan omia voimavaroja ja toimintakykyä siten, että asiakas osallistuu voimavarojensa mukaan arkiaskareisiin.

Kotihoito on toiminallisesti ja tilojen suhteen jaettu Raision ja Ruskon kotihoitoon.

Kotihoidossa on seitsemän tiimiä, joista yksi on Ruskon alueen tiimi. Kotihoidon päivittävät työt jaetaan hyödyntäen toiminnanohjausjärjestelmää, jossa toimii työnjakajien tiimi.

Kotihoidossa on käytössä palveluseteli suihkupalveluun.

Lainsäädäntö

- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspalvelulaki 980/2012
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Kotihoidon tilat

Kotihoidon tilat sijaitsevat pääosin Kerttulakodin toisessa kerroksessa, jossa kotihoidon käytössä on 21 toimistohuonetta. Kotihoidon tiloissa on myös työnjakajien huone, lääkehuone, varastotilaa sekä sosiaalitilat.

Jokaisella tiimillä ja tiimin sairaanhoitajalla on oma toimistotila, jossa tehdään ne kirjalliset merkinnät asiakastietojärjestelmään, joita ei voi tehdä mobiililla asiakkaan kotona. Lisäksi kolmella esimiehellä ja palvelusihteerillä ovat omat toimistohuoneensa.

Kotihoito (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Kotihoidon sisäänkäynti, taukuhuone ja yksi tiimihuoneista

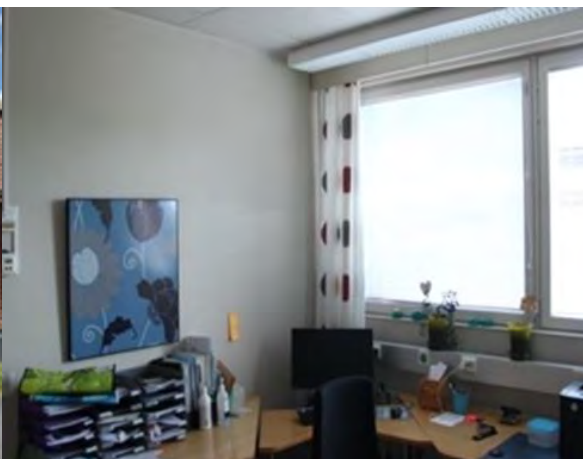
Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	981,8

Ruskon tiimin tilat sijaitsevat Ruskon kunnantalolla, jossa kotihoidon käytössä on kolme toimistohuonetta. Sosiaalitilat ovat yhteiset muiden kiinteistössä työskentelevien kanssa.

Kotihoito Ruskon tiimi (Vanhatie 5, 21290 Rusko)

Ruskon kunnantalo

Tiimihuone

Rakennusvuosi	1959, laajennus 1985
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	54,5

Kotihoidon henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (1)	Kotihoidon palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Kokonaisvastuu yksikön toiminnasta sekä päivittäisestä johtamisesta ja henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsopimuksista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Vastaa yksikön budjetista, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittämisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja potilasturvallisuudesta. Tekee kotihoitoon liittyviä palvelu- ja maksupäätöksiä.
Apulaisosastonhoitajat (2)	Toimivat kotihoidon lähiesimiehinä yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Apulaisosastonhoitajien tehtäviin kuuluvat mm. työvuorosunnitteluun liittyvät tehtävät, lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnit, työnjakajien ohjaaminen ja tukeminen sekä päivittäisen toiminnan sujuvuudesta huolehtiminen. Osallistuvat asiakkaiden palvelu- ja maksupäätösten tekemiseen.
Lääkäri (2)	Kotihoidon asiakkaiden sairauksien ennaltaehkäisevä ja oikea-aikainen hoito, pitkäaikaissairauksien sekä asiakkaiden akuuttien terveysongelmien hoitaminen. Kotihoidon asiakkaiden kokonaisvaltainen terveys- ja toimintakyvyn arviointi vuosittain vuosikontrollissa. Muistipoliklinikka (geriatri) keskiviikko-iltapäivisin.
Tiimisairaanhoitaja (8)	Kotihoidon asiakkaan palvelutarpeen arviointi, hoidon suunnittelu, seuranta ja arviointi. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman laatiminen Sairaanhoidolliset tehtävät. Tehtävänä toimia erityistä tukea vaativien asiakkaiden vastuuhoitajana. Asiakkaiden palveluohjaus. Toimivat tiimin hoitotyön ja lääkehoidon vastuuhoitajana. Opiskelijoiden ohjaus.
Sairaanhoitaja (1)	Toimii lääkäreiden työparina kotihoidossa, lääkärin avustaminen toimenpiteissä, vastaanottotoiminnan ja kotikäyntien organisointi kuten kutsut, ajanvaraukset, laskutus, jatkovaraukset, puhelinaika jne. Toimii muistipoliklinikan hoitajana, alkutestien tarkastaminen, jatkovaraukset, lääkityksestä ja muistisairauksista kertominen, kontrollisoitot uusille asiakkaille. Hoitotarvikkeista ja välineistöstä huolehtiminen (lääkkeet, hoitotarvikkeet, välineistön huolto).

Lähihoitaja (59)	Kotihoidon asiakkaan päivittäinen hoito- ja hoivatyö. Laaditun liikuntasopimuksen toteuttaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa. Lääkehoidon toteuttaminen ja arviointi sekä muut sairaanhoidolliset tehtävät. Opiskelijoiden ohjaus.
Kodinhoitaja (5)	Kotihoidon asiakkaan päivittäinen hoito- ja hoivatyö. Laaditun liikuntasopimuksen toteuttaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa.
Palvelusihteeri (1)	Selvittää kotihoidon asiakkaiden ja sairaalassa pitkäaikaisen laitoshoidon potilaan tulotiedot, jonka perusteella laskee kotihoidon tulosidonnaisen asiakasmaksun ja päätöksen jälkeen huolehtii maksun laskuttamisesta. Antaa asiakasmaksuihin liittyvää palveluohjausta asiakkaille ja heidän omaisilleen.

Kotihoidon asiakasmaksut

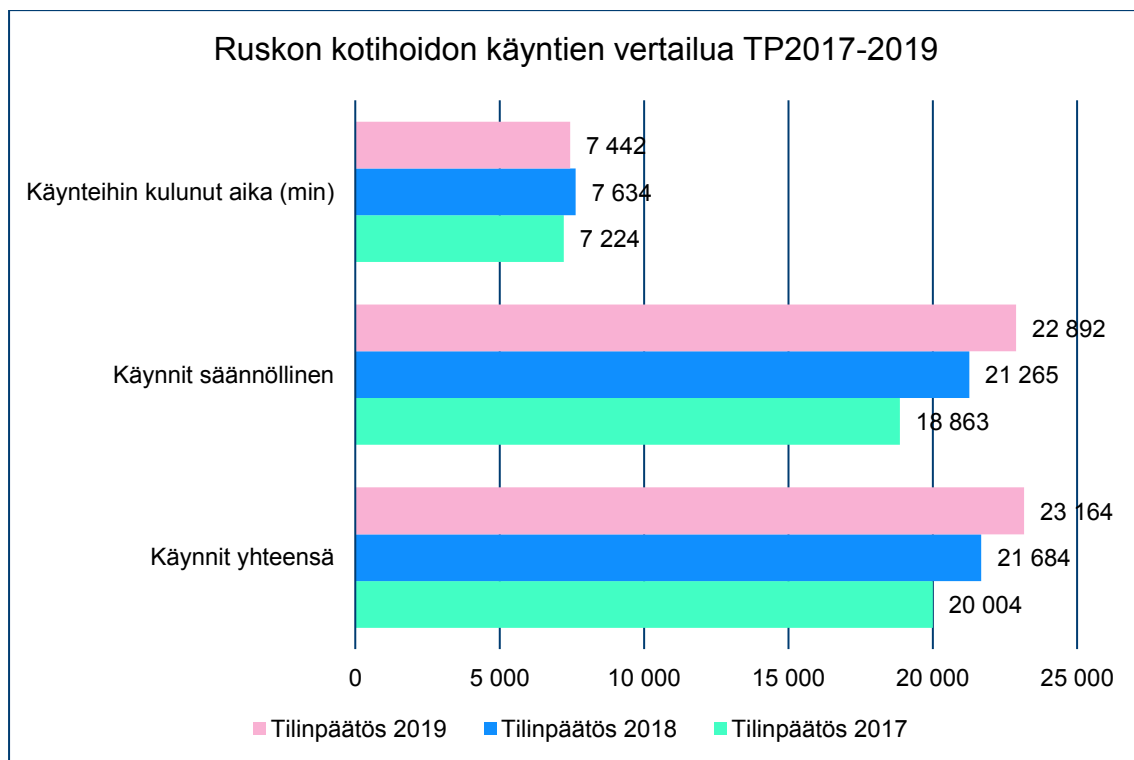
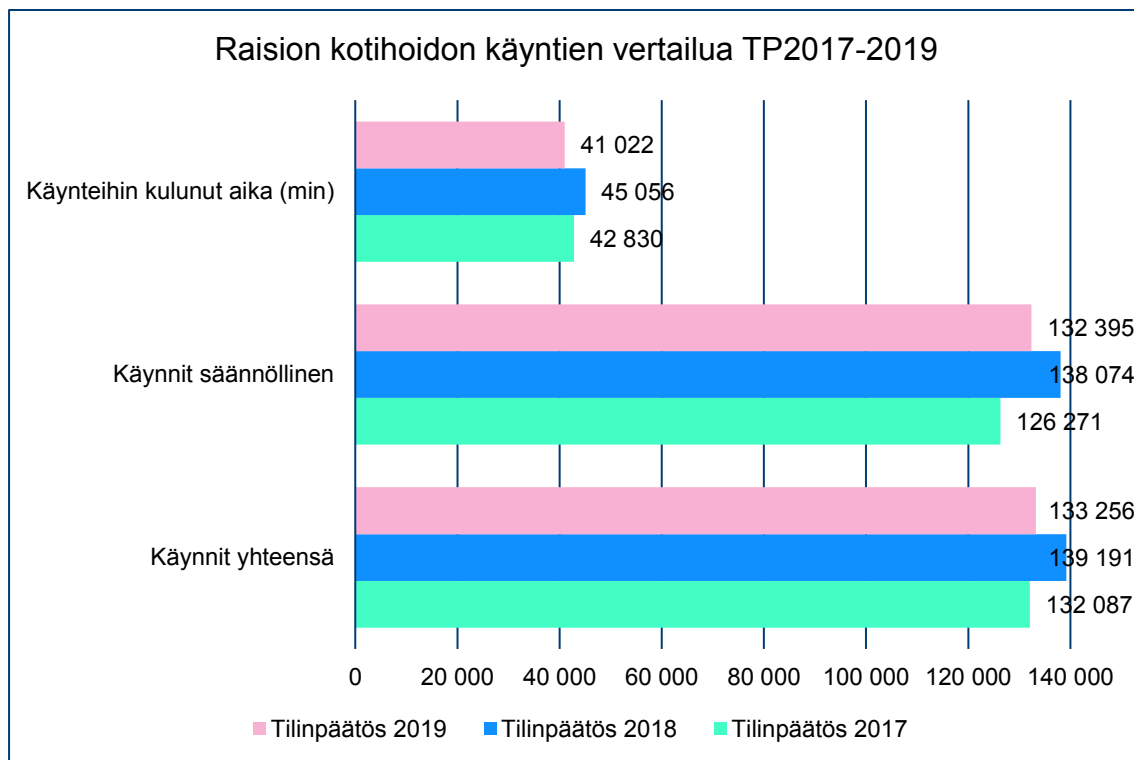
Säännöllisestä kotihoidosta peritään palvelun määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kuukausimaksu, joka osittain määräytyy *asiakasmaksulain* (734/1992) mukaan ja muuten sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan päättämien linjausten mukaan. Tilapäisestä kotihoidosta ja kotisairaanhoidosta peritään *asiakasmaksulain* (734/1992) mukainen käyntimaksu. Kotipalveluateriasta ja sen kuljetuksesta peritään sosiaali- ja terveystalouseläintalouden lautakunnan päättämä maksu.

Kotihoidon asiakastunnusluvut

Kotihoidon asiakas- ja käyntimäärät palveluittain sekä käynteihin kulunut aika minuutteina 2017–2019

Kotihoito Raisio <i>*Ei sisällä Hulvelan lukuja</i>	Tilinpäätös* 2017	Tilinpäätös* 2018	Tilinpäätös* 2019
Asiakkaat säännöllinen	441	492	429
Asiakkaat tilapäinen	485	381	257
Asiakkaat tukipalvelut	76	24	21
Asiakkaat palveluseteli	12	53	75
Asiakkaat kotipalveluateria	291	306	307
Käynnit Säännöllinen	126 271	138 074	132 395
Käynnit tilapäinen	4 462	723	550
Käynnit tukipalvelut	1 354	394	311
Käynteihin kulunut aika (min)	42 830	45 056	41 022
Kotihoito Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat säännöllinen	74	87	83
Asiakkaat tilapäinen	88	67	53
Asiakkaat tukipalvelut	23	9	10
Asiakkaat palveluseteli	0	7	13
Asiakkaat kotipalveluateria	57	61	64
Käynnit Säännöllinen	18 863	21 265	22 892
Käynnit tilapäinen	768	194	96
Käynnit tukipalvelut	373	225	176
Käynteihin kulunut aika (min)	7 224	7 634	7 442

Kotihoidon säännöllisen kotihoidon käynnit, käynteihin kulunut aika ja käynnit yhteensä
2017–2019

Kotihoidon talouden tunnusluvut

Kotihoidon tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019

Kotihoito Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	752 413	912 022	811 550
Myyntituotot (€)	68 834	50 371	321
Maksutuotot (€)	668 523	852 880	805 996
Tuet ja avustukset (€)	15 055	8 769	5 232
Vuokratuotot (€)	0	0	0
Muut tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-4 261 435	-4 253 862	-4 414 744
Henkilöstökulut (€)	-3 864 357	-3 868 751	-4 040 910
Palveluiden ostot (€)	-321 703	-294 530	-305 337
Aineet ja tarvikkeet (€)	-70 606	-84 267	-49 340
Avustukset (€)	0	0	0
Vuokrat (€)	-2 432	-4 541	-14 947
Muut kulut (€)	-2 335	-1 771	-4 208
Toimintakate (€)	-3 509 021	-3 341 840	-3 603 193

Kotihoito Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	118 696	158 326	122 435
Myyntituotot (€)	30 391	15 202	0
Maksutuotot (€)	87 680	143 123	122 435
Tuet ja avustukset (€)	625	0	0
Vuokratuotot (€)	0	0	0
Muut tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-408 107	-421 381	-499 135
Henkilöstökulut (€)	-370 512	-382 817	-455 024
Palveluiden ostot (€)	-27 008	-26 638	-31 483
Aineet ja tarvikkeet (€)	-9 348	-8 616	-8 488
Avustukset (€)	0	0	0
Vuokrat (€)	-1 100	-3 283	-3 692
Muut kulut (€)	-137	-26	-446
Toimintakate (€)	-289 411	-263 055	-376 699

7.11.2. Muistipoliklinikka

Muistipoliklinikan toiminnan tavoitteena on selvittää 75-vuotta täyttäneiden asiakkaiden muistihäiriöiden syitä, määrittää diagnoosi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja aloittaa tarvittaessa lääkitys muistisairauden hoitoon. Alle 75-vuotiaiden muistisairauksien tutkimukset, diagnosoinnit ja seurannat tehdään erikoissairaanhoidossa.

Muistisairausdiagnoosin jälkeen muistisairaahan ja hänen perheensä tukena jatkaa muistikoordinaattori. Muistikoordinaattori on erikoistunut muistisairaahan ihmisen ja hänen perheensä kokonaisvaltaiseen hoitoon, kuntoutukseen sekä kotona asumisen tukemiseen.

Muistipoliklinikka toimii kotihoidon yhteydessä ja kotihoidon henkilöstöresursseilla. Muistipoliklinikalla työskentelee kotihoidon lääkäri (geriatri) työparinaan sairaanhoitaja. Muistipoliklinikka on avoinna keskiviikko-iltapäivisin.

Lainsäädäntö

- Terveydenhuoltolaki 1326/2010
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992

Muistipoliklinikan tilat

Muistipoliklinikan tilat sijaitsevat Kerttulakodin ensimmäisessä kerroksessa, jossa muistipoliklinikan käytössä on kolme toimisto-/vastaanottohuonetta ja odotusaula. Sosiaalitilat ovat yhteiset muiden tiloissa työskentelevien kanssa.

Muistipoliklinikka (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Muistipoliklinikan sisäänkäynti

Lääkäriin vastaanottohuone

Rakennusvuosi	1954
Omistussuhde	Oma
Tilat (m ²)	103,5

Muistipoliklinikan henkilöstö ja tehtäväkuvat

Muistipoliklinikan henkilöstö ja tehtäväkuvat on kuvattu kotihoidon palvelukuvauksessa.

Muistipoliklinikan asiakasmaksut

Muistipoliklinikan käyntimaksu sisältyy terveyskeskuksen vuosimaksuun.

Muistipoliklinikan asiakastunnusluvut

Muistipoliklinikan asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Muistipoliklinikka asiakas- ja käyntimäärät Raisio ja Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat Raisio	16	20	25
Asiakkaat Rusko	2	3	8
Käynnit Raisio	23	23	38
Käynnit Rusko	2	3	11

Muistipoliklinikan talouden tunnusluvut

Muistipoliklinikan tilinpäätökset 2017–2019 yhteistoiminta-alueella

Muistipoliklinikka yhteistoiminta-alue	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	2 288	165	0
Toimintakulut (€)	-57 110	-11 250	-16 731
Toimintakate (€)	-54 822	-11 084	-16 731

7.12. Asumisen palvelut

Ikäihmisille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä, järjestetään asumispalveluja sosiaalihuoltolain nojalla. Kotiin annettavat palvelut ovat kuitenkin ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen ja palvelut.

Sosiaalihuoltolain 21 § nojalla ikäihmisille järjestettäviä asumispalveluja ovat palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen.

Asumispalveluja koskeva palveluntarpeen arviointi tapahtuu SAS-prosessin kautta. Siinä asiakkaan palveluntarve arvioidaan moniammatillisesti hyödyntäen erilaisia toimintakykymittareita, joita ovat RAI -järjestelmä ja MMSE.

7.12.1. Hulvelan senioriasuminen

Hulvelan senioriasumisen tavoitteena on tarjota välimuotoista asumista pääsääntöisesti ikäihmisille, jotka tarvitsevat turvallista ja palvelut lähellä olevaa asumista. Senioriasuminen voi olla tarkoitettu myös niille ikäihmisille, joiden sen hetkessä omassa kodissa on toimintakykyyn nähden, rakenteellisia tiloihin liittyviä haasteita. Senioriasumisen perusedellytyksenä on kotihoidon palvelun tarve.

Senioriasumisessa on tukena ja turvana ympärivuorokautinen kotihoito lyhyellä vasteajalla. Lisäksi senioriasumiseen kuuluu toimintakykyä ylläpitävää toimintaa Hulvelan seniorikeskuksen ja senioriasumisen yhteisöllisissä tiloissa. Palveluasuminen on yhteisöllistä, joka lisää sosiaalista elämää ja vähentää yksinäisyyttä.

Senioriasumisen tueksi on mahdollista saada erilaisia tukipalveluja kuten kauppapalvelu, pyykkipalvelu, hoitoturvateknologia ja ateriapalvelu. Senioriasumisen asukkaiden lääkäripalvelut toteutetaan terveyspalvelujen palvelualueelta.

Senioriasumisen piiriin pääsee palvelutarpeen arvioinnin pohjalta, joka käsitellään SAS – kokouksessa. Palvelusta tehdään virallinen palvelupäätös. Ehdottomana kriteerinä on kotihoidon palvelun tarve.

Lainsäädäntö

- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli vanhuspäätös 980/2012
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992

Senioriasumisen tilat

Hulvelan senioriasumisen asunnot sijaitsevat Raision kaupungin keskustan alueella. Kokonaisuus koostuu 92 erikokoisista kerrostaloasunnoista. Lisäksi uusimmassa talossa on asukkaille yhteisöllinen tila sekä senioriasumisen kotihoidon tilat.

Hulvelan senioriasumisen tilavuokrat ovat hoito- ja hoivapalvelujen ulkoisissa toimintakuluissa poiketen muista vuokratuloista palvelualueen sisällä sekä muiden sosiaali- ja terveyskeskuksen palvelualueiden vastaavista kuluista. Senioriasumisen tilavuokra vuodessa on 704 846,43 €.

Hulvelankatu 26

Sisäänkäynti

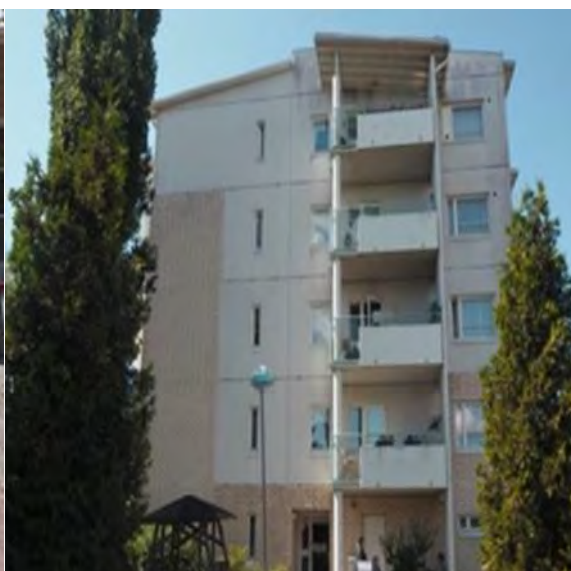
Yhteisöllinen tila

Hulvelankatu 20

Hulvelankatu 24

Hulvelankatu 16

Osoite	Asuntojen määrä	Rakennusvuosi	Omistussuhde	Tilat m2
Hulvelankatu 16	20	1995	Vuokra	920
Hulvelankatu 20	14	1992	Vuokra	634
Hulvelankatu 22	3	1993	Vuokra	132
Hulvelankatu 24	27	1999	Vuokra	1 141
Hulvelankatu 26	28	2020	Vuokra	1 317
			Yhteensä	4 144

Hulvelan senioriasumisen henkilöstö, tehtäväkuvat ja mitoitus

4 varahenkilöä, jotka sijaistavat tarvittaessa kaikissa Hulvelan yksiköissä

Senioriasumisen henkilöstömitoitus 0,289 hoitajaa per asukas. Palveluasumisen henkilöstömitoituksen suositus on 0,2–0,3 asukkaiden hoitoisuudesta riippuen. Senioriasumisessa on myös neljä varahenkilöä, jotka ovat yhteisiä Hulvelan tehostetun palveluasumisen kanssa.

Henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (0,2)	Kotihoidon palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Kokonaisvastuu yksikön toiminnasta sekä päivittäisestä johtamisesta ja henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsopimuksista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Vastaa yksikön budjetista, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittämisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja potilasturvallisuudesta. Tekee kotihoitoon liittyviä palvelu- ja maksupäätöksiä.
Apulaisosastonhoitaja (0,4)	Kotihoidon lähiesimies, joka toimii yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Apulaisosastonhoitajan tehtäviin kuuluvat mm. työvuorosunnitteluun liittyvät tehtävät, lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnit, työnjakajien ohjaaminen ja tukeminen sekä päivittäisen toiminnan sujuvuudesta huolehtiminen. Osallistuu asiakkaiden palvelu- ja maksupäätösten tekemiseen ja asiakastyöhön – 0,6 työpanoksella.
Toiminnanohjaaja (1)	Suunnittelee ja toteuttaa tuetun palveluasumisen asukille toimintakykyä ylläpitävää, sosiaalista ja virikkeellistä toimintaa.
Tiimisairaanhoitaja (1,6)	Kotihoidon asiakkaan palvelutarpeen arviointi, hoidon suunnittelu, seuranta ja arviointi. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman laatiminen Sairaanhoidolliset tehtävät. Toimii erityistä tukea vaativien asiakkaiden vastuuhoitajana. Asiakkaiden palveluohjaus. Toimii tiimin hoitotyön ja lääkehoidon vastuuhoitajana. Opiskelijoiden ohjaus.
Lähihoitaja (25)	Kotihoidon asiakkaan päivittäinen hoito- ja hoivatyö. Laaditun liikuntasopimuksen toteuttaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa. Lääkehoidon toteuttaminen ja arviointi sekä muut sairaanhoidolliset tehtävät. Opiskelijoiden ohjaus.

Hulvelan senioriasumisen asiakasmaksut

Hulvelan senioriasumisen asiakasmaksuna peritään säännöllisen kotihoidon maksu, joka määräytyy palvelun määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukainen kuukausimaksu. Maksu perustuu osittain *asiakasmaksulakiin (734/1992)* ja muuten sosiaali- ja terveystalautakunnan päättämiin linjauksiin. Tilapäisestä kotihoidosta ja kotisairaanhoidosta peritään *asiakasmaksulain (734/1992)* mukainen käyntimaksu.

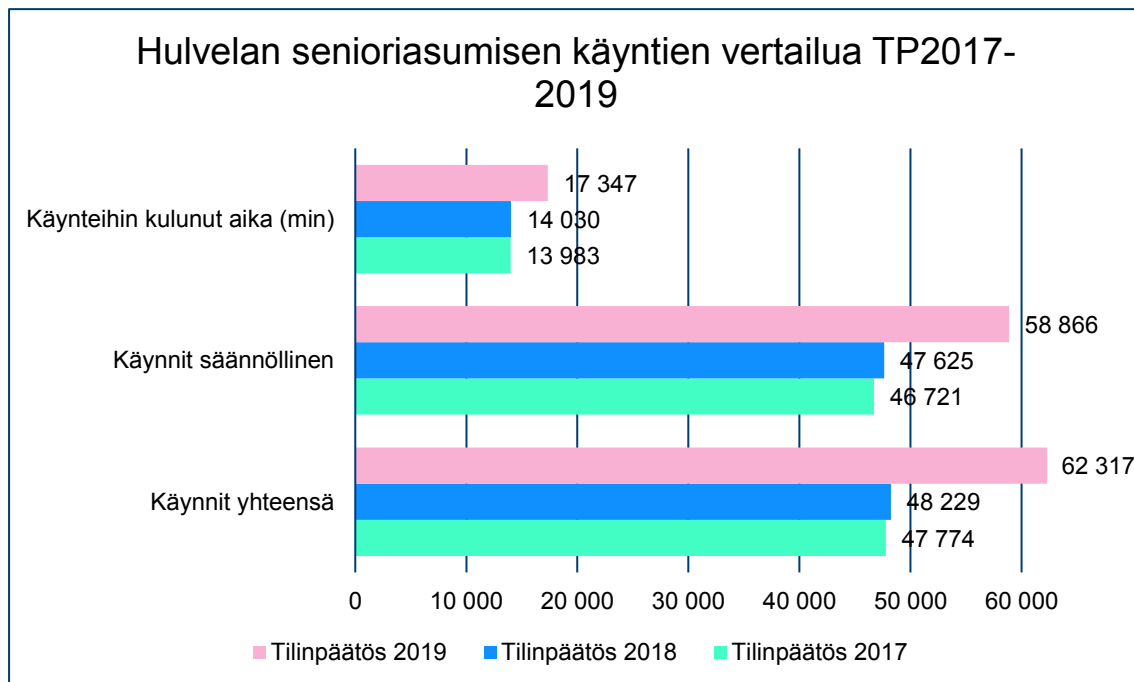
Kotipalveluateriasta ja sen kuljetuksesta sekä muista kotihoidon tukipalveluista peritään sosiaali- ja terveystalautakunnan päättämä maksu.

Hulvelan Senioriasumisen asiakastunnusluvut

Hulvelan senioriasumisen asiakas- ja käyntimäärät 2017–2019

Hulvelan senioriasuminen	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Asiakkaat säännöllinen	67	89	81
Asiakkaat tilapäinen	59	43	7
Asiakkaat tukipalvelut	0	0	61
Käynnit Säännöllinen	46 721	47 625	58 866
Käynnit tilapäinen	1 053	604	24
Käynnit tukipalvelut	Ei tilastoitu	Ei tilastoitu	3 427
Käynteihin kulunut aika (min)	13 983	14 030	17 347

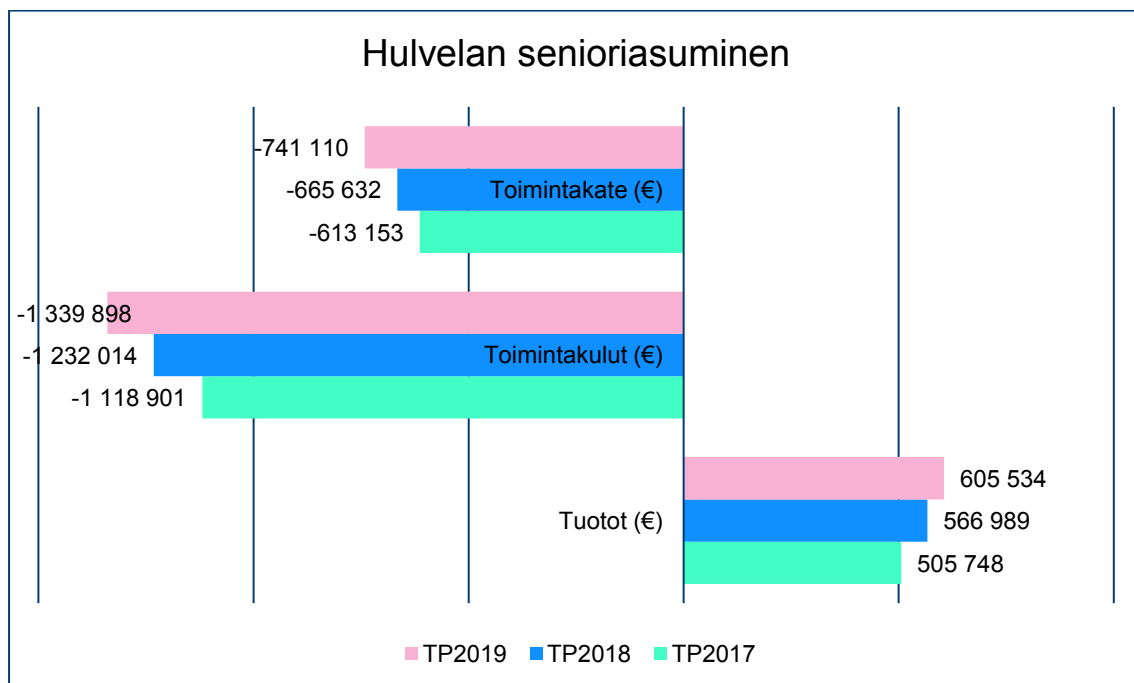
Hulvelan senioriasumisen kotihoidon käynnit yhteensä, säännöllisen kotihoidon käynnit ja käynteihin kulunut aika 2017–2019

Suoritteissa ei ole mukana Hulvelan uuden senioriasumisen talon suoritteita, koska toiminta alkoi vasta maaliskuussa 2020.

Hulvelan senioriasumisen talouden tunnusluvut

Hulvelan senioriasuminen tilinpäätökset 2017–2019 – tuotot, toimintakulut ja toimintakate

Hulvelan senioriasumisen tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019

Hulvelan tuettu asuminen Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	505 748	566 989	605 534
Myyntituotot (€)	490	2 052	741
Maksutuotot (€)	114 278	160 434	189 156
Tuet ja avustukset (€)	11 186	8 577	7 604
Vuokratuotot (€)	379 793	395 925	408 032
Muut tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-1 118 901	-1 232 014	-1 339 898
Henkilöstökulut (€)	-663 157	-748 021	-835 415
Palveluiden ostot (€)	-18 249	-27 002	-33 083
Aineet ja tarvikkeet (€)	-4 678	-11 278	-10 877
Avustukset (€)	0	0	0
Vuokrat (€)	-431 175	-444 261	-459 585
Muut kulut (€)	-1 641	-1 451	-933
Toimintakate (€)	-613 153	-665 024	-741 110

7.12.2. Tehostettu palveluasuminen

Tehostettu palveluasuminen (myöhemmin palveluasuminen) on ympärivuorokautista kodinomaista asumispalvelua ikäihmisille, jotka eivät pysty enää asumaan omassa kodissaan. Palvelun toteuttaminen perustuu asukkaan tuntemiseen ja perustana hoidon suunnittelussa ja toteuttamisessa on hänen elämänsä tärkeine ihmissuhteineen.

Palveluasumisessa toteutetaan voimavaralähtöistä kuntouttavaa hoitotyötä, jonka avulla tuetaan asukkaiden jäljellä olevia voimavaroja ja toimintakykyä. Palveluasuminen sisältää tarpeiden mukaisen yksilöllisen hoidon ja hoivan, ateriat, asunnon, yhteiset tilat sekä siivouksen. Palveluasuminen on tarkoitettu ikäihmisille, joiden asuminen tuetussa palveluasumisessa ja/tai säännöllisessä kotihoidossa sekä muiden tukipalvelujen turvin ei ole enää mahdollista.

Palveluasuminen on aina viimeisin asumispalvelumuoto. Kotihoito, sen tukipalvelut, jaksohoito (intervalli) sekä koti- ja päiväkuntoutuksen palvelut ovat aina ensisijaisia ja näiden riittävyys tulee olla arvioitu ja kokeiltu ennen ympärivuorokautista hoitoa. Palveluasumisen palveluntarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja laaja-alaisesti pääsääntöisesti kotihoidon arvioimana ikäihmisen omassa kodissaan. Ympärivuorokautisen hoidon arviointi tehdään terveyskeskussairaalassa ainoastaan silloin, kun ikäihmistä ei ole mahdollista kotiuttaa.

Tehostettua palveluasumista tuotetaan kunnan omana tuotantona sekä ostopalveluna yksityisiltä palveluntuottajilta. Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella on tällä hetkellä 134 omaa ympärivuorokautisen hoidon paikkaa, joista 78 on Raisiossa ja 57 on Ruskolla.

Raision yhteistoiminta-alueen omat tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat

- Hulvelan Ruskakoti
- Hulvelan Kanervakoti
- Hulvelan Päivänpaisteen ryhmäkodit
- Ruskon Maunu
- Vahdon Jokitupa

Tehostetun palveluasumisen henkilöstön tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (0,8)	Palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Kokonaisvastuu yksikön toiminnasta sekä päivittäisestä johtamisesta ja henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsuhteista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Vastaa yksikön budjetista, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittämisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja potilasturvallisuudesta. Suorittaa asunonäyttöjä uusille asukkaille. Tekee palveluun liittyviä maksupäätöksiä. Huolehtii yhteistyössä säätiön vastuhenkilöiden ja huoltomiehen kanssa, että yksiköiden asunnot ovat asianmukaisessa ja turvallisessa kunnossa.
Apulaisosastonhoitaja (1)	Hulvelan tehostetun palveluasumisen yksiköiden lähiesimies, joka toimii yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Apulaisosastonhoitajien tehtäviin kuuluvat mm. työvuorosuunnitteluun liittyvät tehtävät, lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnit, työnjakajien ohjaaminen ja tukeminen sekä päivittäisen toiminnan sujuvuudesta huolehtiminen. Osallistuu asiakkaiden maksupäätösten tekemiseen.
Vastuusairaanhoitaja (4)	Yksikön päivittäisen hoitotyön ja toiminnan koordinointi esimiehen antamien linjausten ja ohjeiden mukaisesti. Asukkaiden hoito- ja hoivatyöhön osallistuminen – avustaminen, tukeminen, ohjaaminen ja motivointi päivittäisissä toiminnoissa. Asukkaiden lääkehoidon suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja arviointi yhdessä lääkärin kanssa. Yksikön kehittäminen yhteistyössä yksikön muiden työntekijöiden ja esimiehen kanssa. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus.
Sairaanhoitaja (1)	Sairaanhoitajan tehtävät kuten päivittäinen asiakkaan hoitotyö, lääkehoidosta vastaaminen, verinäytteiden ottaminen ja omaisten kanssa tehtävä yhteistyö.
Lähihoitaja (35)	Asukkaiden päivittäinen, kokonaisvaltainen hoidon ja hoivan toteuttaminen hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti sekä asukkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen kuntouttavalla työotteella. Lääkehoidon toteuttaminen ja arviointi sekä muut sairaanhoidolliset tehtävät. Asukkaiden viriketoiminta. Opiskelijoiden ohjaus.
Kodinhoitaja (1)	Asukkaiden päivittäinen kokonaisvaltainen hoidon ja hoivan toteuttaminen hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti sekä asukkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen kuntouttavalla työotteella ja asukkaiden viriketoiminta.
Hoito-avustaja (1)	Osallistuu asukkaiden päivittäisissä toiminnoissa avustamiseen. Huolehtii osaltaan asukkaiden ruokahuollosta aamuisin hoitohenkilökunnan kanssa. Aktivoi asukkaiden arkea erilaisin toiminnoin kuten esimerkiksi pelit, jumput sekä ulkoilu.
Varahenkilöt (4)	Varahenkilöinä sairaanhoitaja ja lähihoitaja toimivat sijaisena vakinaisen työntekijän poissaolon aikana tehden samoja työtehtäviä.

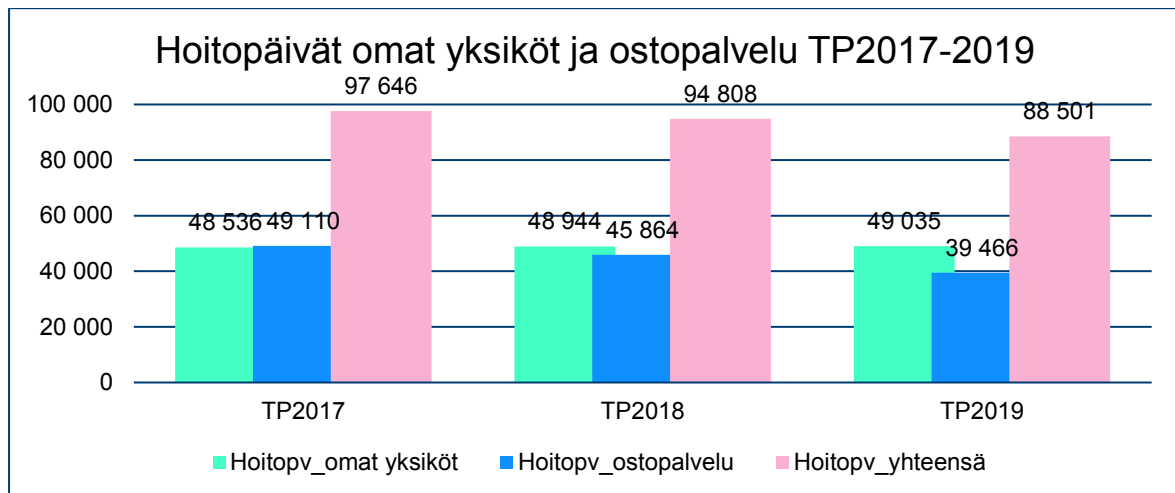
Tehostettu palveluasumisen asiakasmaksut

Sosiaali- ja terveystalautakunnan päättämät maksut hoidosta- ja hoivasta, vuokrasta sekä tukipalveluista.

Tehostetun palveluasumisen asiakastunnusluvut yhteistoiminta-alueella

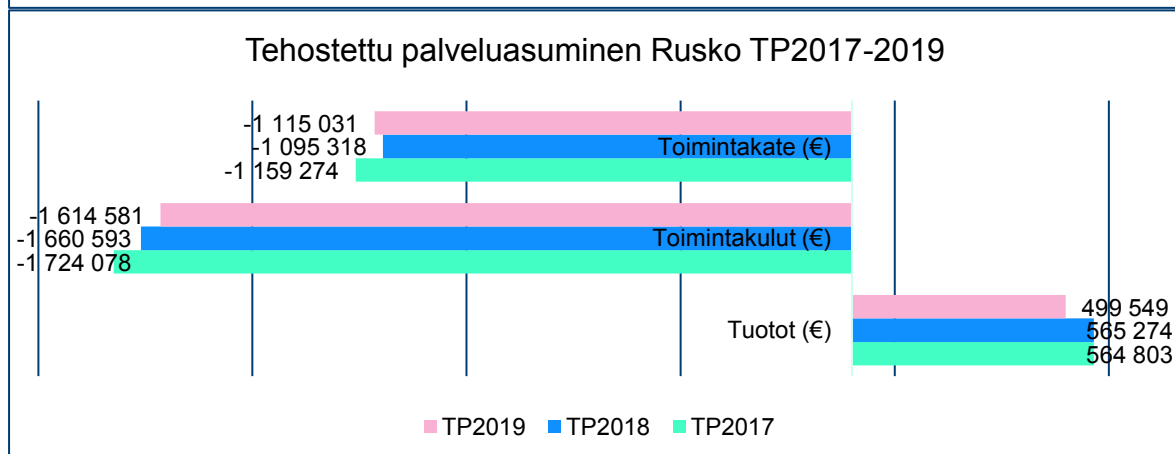
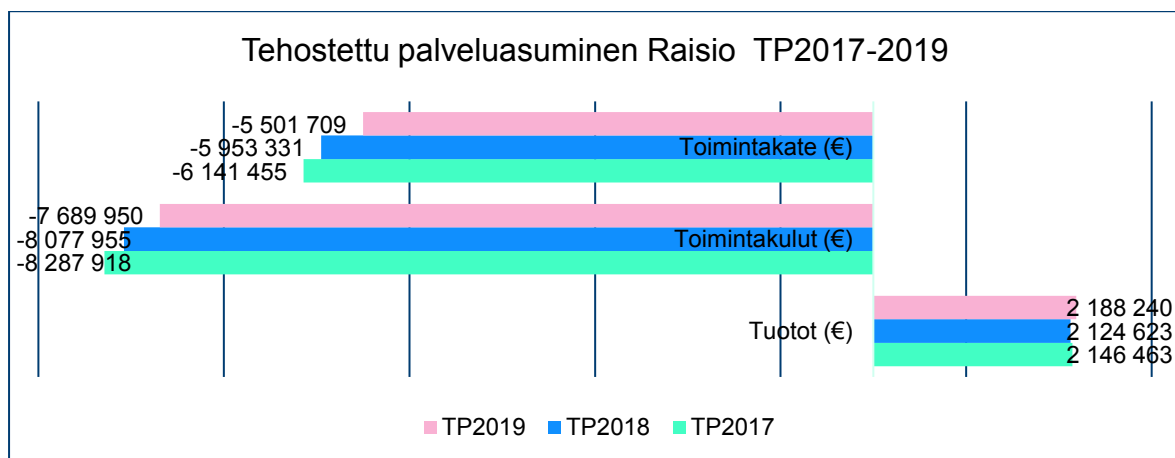
Tehostetussa palveluasumisessa asiakastunnuslukuina seurataan hoitopäivien määrää.

Tehostetun palveluasumisen hoitopäivien määrä omissa yksiköissä, ostopalveluyksiköissä sekä yhteensä 2017–2019

Tehostetun palveluasumisen talouden tunnusluvut

Tehostetun palveluasumisen tilinpäätökset 2017–2019 – tuotot, toimintakulut ja toimintakate

Tehostetun palveluasumisen tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019

Tehostettu palveluasuminen Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	2 146 463	2 124 623	2 188 240
Myyntituotot (€)	538 637	562 232	555 171
Maksutuotot (€)	1 199 568	1 164 641	1 166 089
Tuet ja avustukset (€)	26 509	16 474	23 467
Vuokratuotot (€)	386 686	391 709	421 691
Muut tuotot (€)	4	0	0
Toimintakulut (€)	-8 287 918	-8 077 955	-7 689 950
Henkilöstökulut (€)	-3 085 711	-3 129 168	-3 349 758
Palveluiden ostot (€)	-4 688 860	-4 387 078	-3 773 461
Aineet ja tarvikkeet (€)	-82 322	-119 183	-107 239
Avustukset (€)	0	0	0
Vuokrat (€)	-426 719	-437 390	-449 758
Muut kulut (€)	-4 303	-5 135	-9 731
Toimintakate (€)	-6 141 455	-5 953 331	-5 501 709

Tehostettu palveluasuminen Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	564 803	565 274	499 549
Myyntituotot (€)	180 118	204 723	153 879
Maksutuotot (€)	227 434	214 053	212 611
Tuet ja avustukset (€)	6 734	5 938	880
Vuokratuotot (€)	150 516	140 558	132 177
Muut tuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-1 724 078	-1 660 593	-1 614 581
Henkilöstökulut (€)	-1 240 745	-1 144 480	-1 115 845
Palveluiden ostot (€)	-451 805	-468 387	-449 415
Aineet ja tarvikkeet (€)	-30 786	-46 500	-46 971
Avustukset (€)	0	0	0
Vuokrat (€)	-740	-834	-673
Muut kulut (€)	0	-390	-1 675
Toimintakate (€)	-1 159 274	-1 095 318	-1 115 031

7.12.3. Päivänpaisteen ryhmäkodit

Hulvelan Päivänpaiste muodostuu neljästä ryhmäkodista, joissa jokaisessa on kahdeksan asukasta. Asukkaita on yhteensä 32. Vuoden 2021 alusta alkaen asukkaita tulee olemaan 29, liittyen hoitajamitoituksen lakisääteiseen muutokseen.

Päivänpaisteen tilat

Päivänpaisteen ryhmäkodit sijaitsevat Raisiossa kauniin puiston reunalla Hulvelan palvelukeskuksen yhteydessä. Päivänpaisteen asunnot ovat kooltaan 15,5–21,5 m².

Hulvelan Päivänpaisteen tilavuokrat ovat ulkoisissa toimintakuluissa poiketen muista hoito- ja hoivapalvelujen vuokrakuluista sekä sosiaali- ja terveyskeskuksen muiden palvelualueiden vastaavista kuluista. Ruskakodin tilavuokra vuodessa on 167 139,65 €.

Hulvelan Päivänpaiste (Hulvelankatu 20, 21200 Raisio)

Sisäänkäynti

Ryhmäkodin ruokailutila

Ryhmäkodit	Rakennusvuosi	Omistussuhde	Tilat m ²
Päivänpaiste 2A	1992	Vuokra	200,5
Päivänpaiste 2B	1992	Vuokra	207,0
Päivänpaiste 3A	1992	Vuokra	200,5
Päivänpaiste 3B	1992	Vuokra	207,5
		Yhteensä	815,5

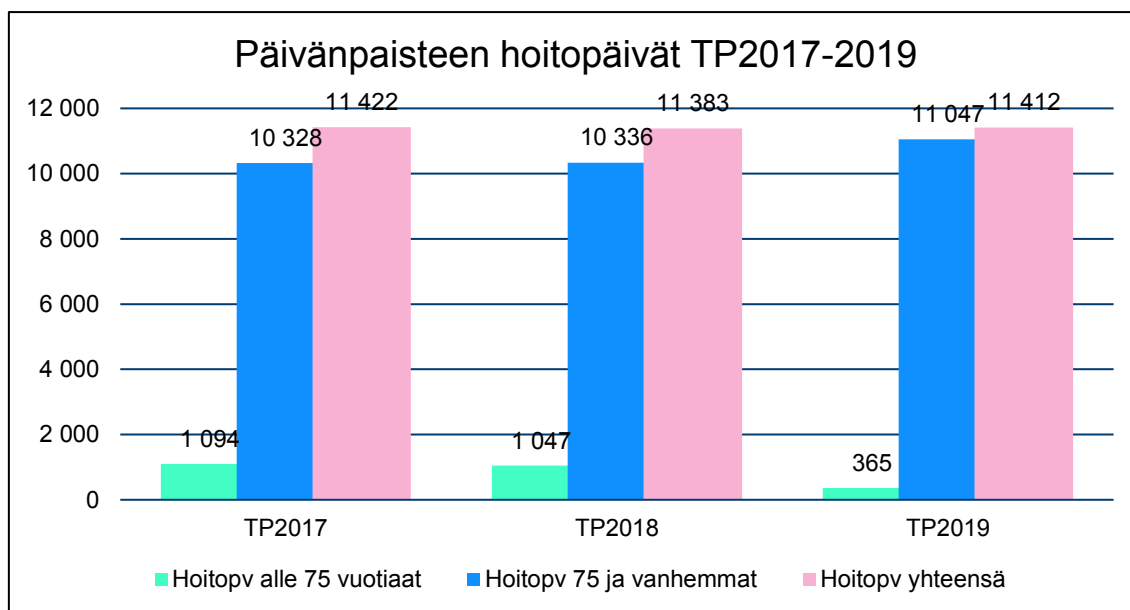
Päivänpaisteen henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

0,3 osastonhoitaja
0,3 apulaisosastonhoitaja
2 vastuusairaanhoitaja
12 lähihoitaja
2 kodinhoitaja
4 varahenkilöä, jotka sijaistavat tarvittaessa kaikissa Hulvelan yksiköissä

Hoitajamitoitus on 0,5 hoitajaa per asukas. Vuoden 2021 alusta hoitajamitoitus on 0,55 (Laki 980/2012).

Päivänpaisteen asiakastunnusluvut

Päivänpaisteen hoitopäivien määrät 2017–2019 ikäluokittain alle 75-vuotiaat ja 75-vuotta täyttäneet.

Päivänpaisteen talouden tunnusluvut

Päivänpaisteen tilinpäätökset 2017–2019

Hulvelan Päivänpaiste	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	456 918	446 471	463 284
Toimintakulut (€)	-1 127 745	-1 123 852	-1 169 477
Toimintakate (€)	-670 826	-677 380	-706 192

7.12.4. Kanervakoti

Hulvelan Kanervakoti on 26 asukkaan tehostetun palveluasumisen yksikkö. Vuoden 2021 alusta alkaen asukkaita tulee olemaan 25, liittyen hoitajamitoituksen lakisääteiseen muutokseen. Kanervakodin asunnot ovat yhden tai kahden hengen asuntoja.

Kanervakodin tilat

Kanervakoti sijaitsee Raisiossa kauniin puiston reunalla Hulvelan palvelukeskuksen yhteydessä. Kanervakodin asunnoista 14 on yhden hengen huoneita ja kuusi on kahden hengen huoneita. Kanervakodin huoneet ovat kooltaan 18 m².

Hulvelan Kanervakodin tilavuokrat ovat ulkoisissa toimintakuluissa poiketen muista hoito- ja hoivapalvelujen vuokrakuluista sekä sosiaali- ja terveyskeskuksen muiden palvelualueiden vastaavista kuluista. Kanervakodin tilavuokrat ovat vuodessa 198 273,50 €.

Hulvelan Kanervakoti (Hulvelankatu 20, 21200 Raisio)

Kanervakodin olohuone

Kanervakodin takapiha

Rakennusvuosi	2005
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	968

Kanervakodin henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

0,3 osastonhoitaja

0,3 apulaisosastonhoitaja

1 vastuu sairaanhoitaja

1 sairaanhoitaja

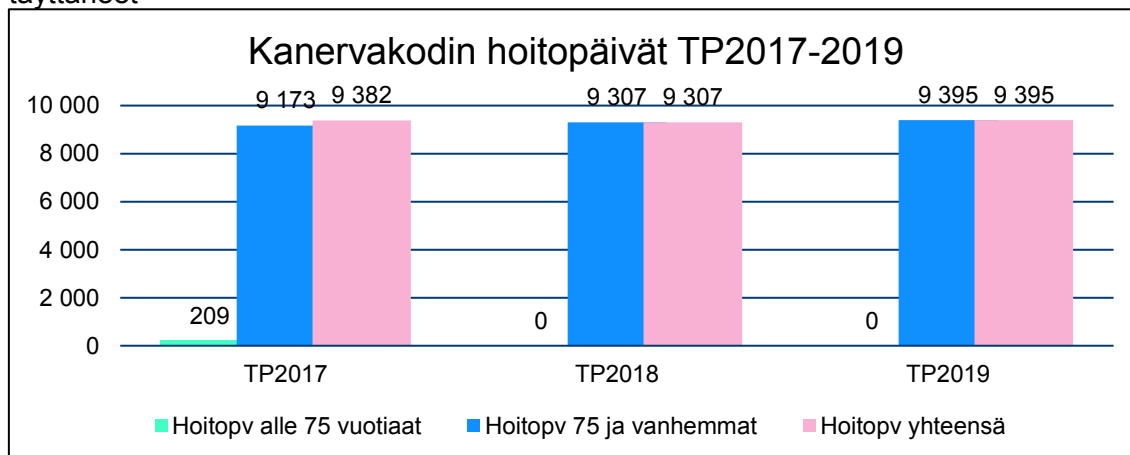
12 lähihoitaja

4 varahenkilöä, jotka sijaistavat tarvittaessa kaikissa Hulvelan yksiköissä

Hoitajamitoitus on 0,538 hoitajaa per asukas. Vuoden 2021 alusta hoitajamitoitus on 0,55 (Laki 980/2012).

Kanervakodin asiakastunnusluvut

Kanervakodin hoitopäivien määrät 2017–2019 ikäluokittain alle 75-vuotiaat ja 75-vuotta täyttäneet

Kanervakodin talouden tunnusluvut

Kanervakodin tilinpäätökset 2017–2019

Hulvelan Kanervakoti	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	398 926	394 907	422 867
Toimintakulut (€)	-1 145 233	-1 087 460	-1 109 465
Toimintakate (€)	-746 307	-692 552	-686 598

7.12.5. Ruskakoti

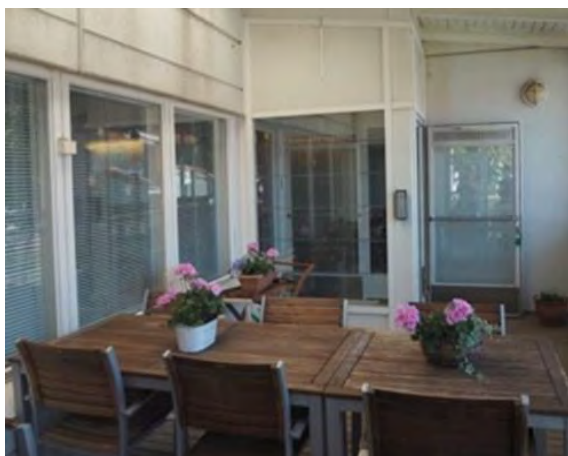
Hulvelan Ruskakoti on 20 asukkaan tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa tarjotaan kodinomaista asumispalvelua vaikeasti muistisairaille ikäihmisille. Ruskakodin asunnot ovat yhden tai kahden hengen huoneita. Huoneet ovat kooltaan 17,5–20 m².

Ruskakodin tilat

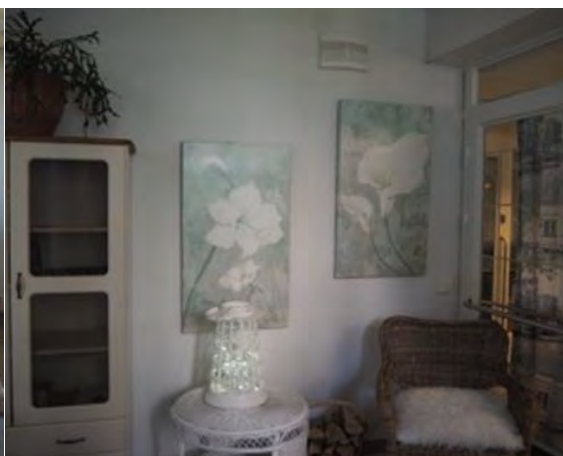
Ruskakoti sijaitsee Raisiossa kauniin puiston reunalla Hulvelan palvelukeskuksen yhteydessä. Ruskakodin asunnoista 16 on yhden hengen huoneita ja kaksi on kahden hengen huoneita.

Hulvelan Ruskakodin tilavuokrat ovat ulkoisissa toimintakuluissa poiketen muista hoito- ja hoivapalvelujen vuokratuluista sekä sosiaali- ja terveyskeskuksen muiden palvelualueiden vastaavista kuluista. Ruskakodin tilavuokrat ovat vuodessa on 88 872,28 €.

Hulvelan Ruskakoti (Hulvelankatu 16, 21200 Raisio)

Ruskakodin terassi

Ruskakodin valkoinen huone

Rakennusvuosi	1995
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m ²)	580

Ruskakodin henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

0,2 osastonhoitaja
0,2 apulaisosastonhoitaja
1 vastuusairaanhoitaja

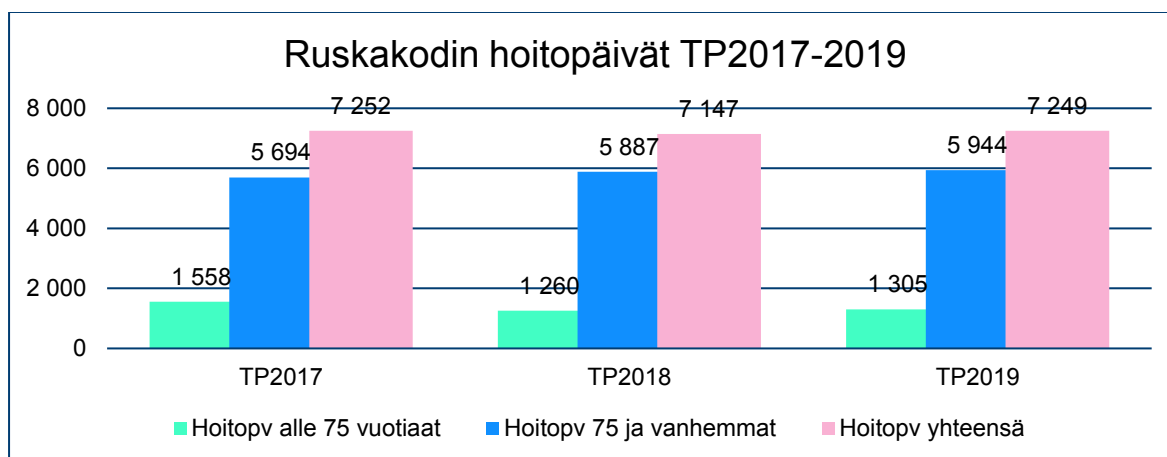
11 lähihoitaja

4 varahenkilöä, jotka sijaistavat tarvittaessa kaikissa Hulvelan yksiköissä

Hoitajamitoitus on 0,6 hoitajaa per asukas.

Ruskakodin asiakastunnusluvut

Ruskakodin hoitopäivien määrät 2017–2019 ikäluokittain alle 75-vuotiaat ja 75-vuotta täyttäneet

Ruskakodin talouden tunnusluvut

Ruskakodin tilinpäätökset 2017–2019

Hulvelan Ruskakoti	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	330 297	317 176	327 395
Toimintakulut (€)	-831 203	-904 062	-920 891
Toimintakate (€)	-500 906	-586 886	-593 496

7.12.6. Ruskon Maunu

Maunu on 40 asukkaan tehostetun palveluasumisen ja kolmen intervallihoitopaikan yksikkö kauniissa maalaismaisemassa Ruskon keskustassa. Ruskon Maunulla asuu ruskolaisia ja raisiolaisia ikäihmisiä.

Maunun tilat

Maunu jakautuu kahteen palveluasumisen yksikköön Maununkotiin ja Maununtupaan. Asunnot ovat yhden tai kahden hengen vuokra-asuntoja. Palvelukodit sijaitsevat vierekkäisissä rakennuksissa samassa pihapiirissä.

Maununkodilla on 25 asuntoa, joista 19 on yhden hengen ja kuusi kahden hengen asuntoa. Asunnot ovat kooltaan, yksiöt 25 m² ja kaksiöt 40 m². Lisäksi tiloissa on kaksi intervallihuonetta kolmelle asiakkaalle.

Maununtuvalla on 11 asuntoa, joista yhdeksän on yhden hengen ja kaksi kahden hengen huoneita. asunnot ovat kooltaan, yksiöt 18–37 m² ja kaksiot 37– 51 m².

Maunu (Maununtie 6-8, 21290 Rusko)

	Maununkoti	Maununtupa
Rakennusvuosi	1986, 1993 ja 1995	2002
Omistussuhde	Vuokra	Vuokra
Tilat (m ²)	1 259	891,5

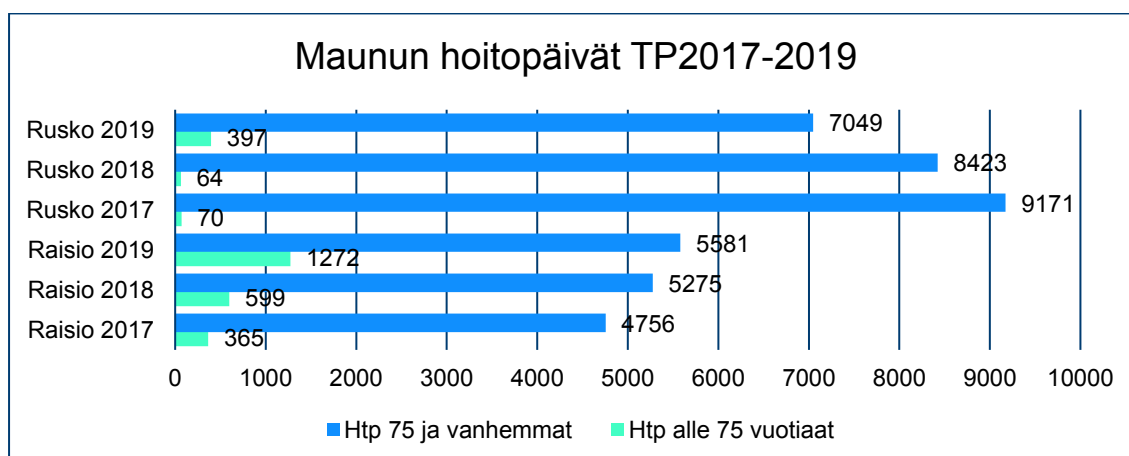
Maunun henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

0,7 osastonhoitaja
 2 sairaanhoitaja
 20 lähihoitaja + 2 varahenkilöä
 1 hoitoavustaja
 2 lähihoitajaa vara, jotka sijaistavat tarvittaessa Maunulla ja Jokituvalla

Hoitajamitoitus on 0,511 hoitajaa per asukas. Vuoden 2021 alusta hoitajamitoitus on 0,55 (Laki 980/2012). Tähän liittyen vuoden 2021 alusta alkaen lähihoitaja vakansseja on 22 + 2 varahenkilöä.

Maunun asiakastunnusluvut

Maunun hoitopäivien määrät 2017–2019 R ikäluokittain alle 75-vuotiaat ja 75-vuotta täyttäneet

Maunun talouden tunnusluvut

Maunun tilinpäätökset 2017–2019

Ruskon Maunu	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	538 788	552 831	559 044
Toimintakulut (€)	-1 565 188	-1 662 527	-1 719 456
Toimintakate (€)	-1 026 400	-1 109 696	-1 160 411

7.12.7. Vahdon Jokitupa

Jokitupa on 17 asukkaan tehostetun palveluasumisen yksikkö kauniissa maalaismaisemassa Vahdon taajamassa. Vahdon Jokituvalla asuu ruskolaisia ja raisiolaisia ikäihmisiä.

Tilat

Jokitupa sijaitsee Vahdolla, Palvelukeskus Jokikummun yhteydessä. Jokituvalla on 16 asuntoa, joista yksi on kahden hengen asunto ja loput 15 ovat yhden hengen asuntoja. Jokituvan yksiöt ovat 22–39 m² ja kaksio on 53 m² kokoisia.

Jokitupa (Jokitie 1, 21310 Vahto)

Jokituvan sisäänkäynti

Jokituvan sisätilat

Rakennusvuosi	2000
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m ²)	698

Jokituvan henkilöstö määrä ja rakenne

0,3 osastonhoitaja

1 vastuu sairaanhoitaja

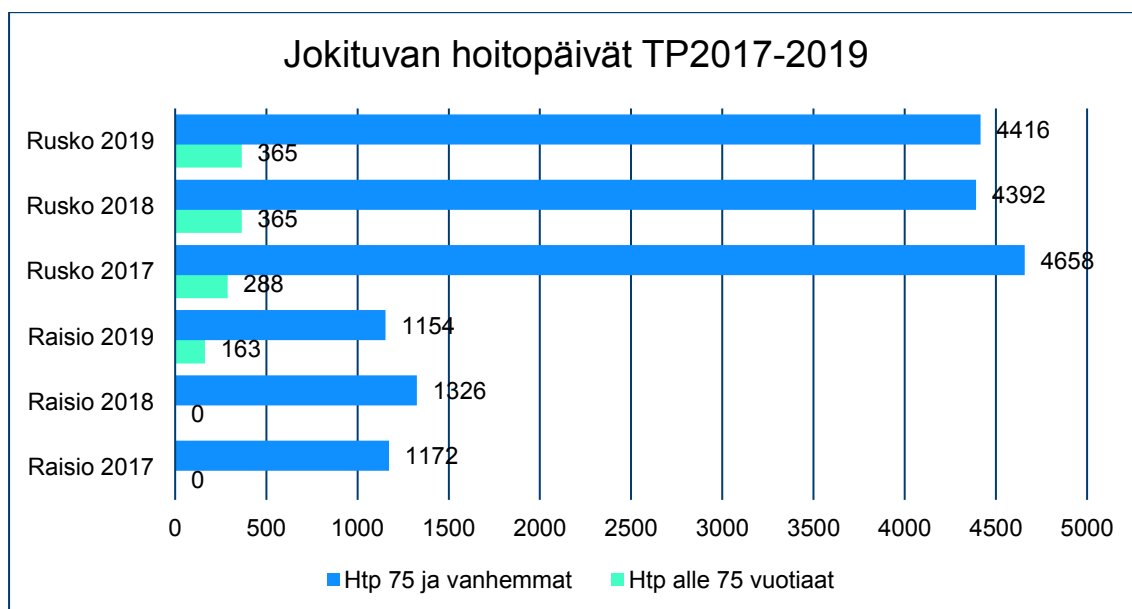
8 lähihoitajaa

2 lähihoitajaa vara, jotka sijaistavat tarvittaessa Maunulla ja Jokituvalla

Hoitajamitoitus on 0,520 hoitajaa per asukas. Vuoden 2021 alusta hoitajamitoitus on 0,55 (Laki 980/2012). Tähän liittyen vuoden 2021 alusta alkaen lähihoitaja vakansseja on 9.

Jokituvan asiakastunnusluvut

Jokituvan hoitopäivien määrät 2017-2019 ikäluokittain alle 75-vuotiaat ja 75-vuotta täyttäneet

Jokituvan talouden tunnusluvut

Jokituvan tilinpäätökset 2017–2019

Vahdon Jokitupa	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	228 106	227 604	230 427
Toimintakulut (€)	-629 199	-626 365	-652 943
Toimintakate (€)	-401 093	-398 761	-422 516

7.12.8. Tehostettu palveluasumisen ostopalveluna

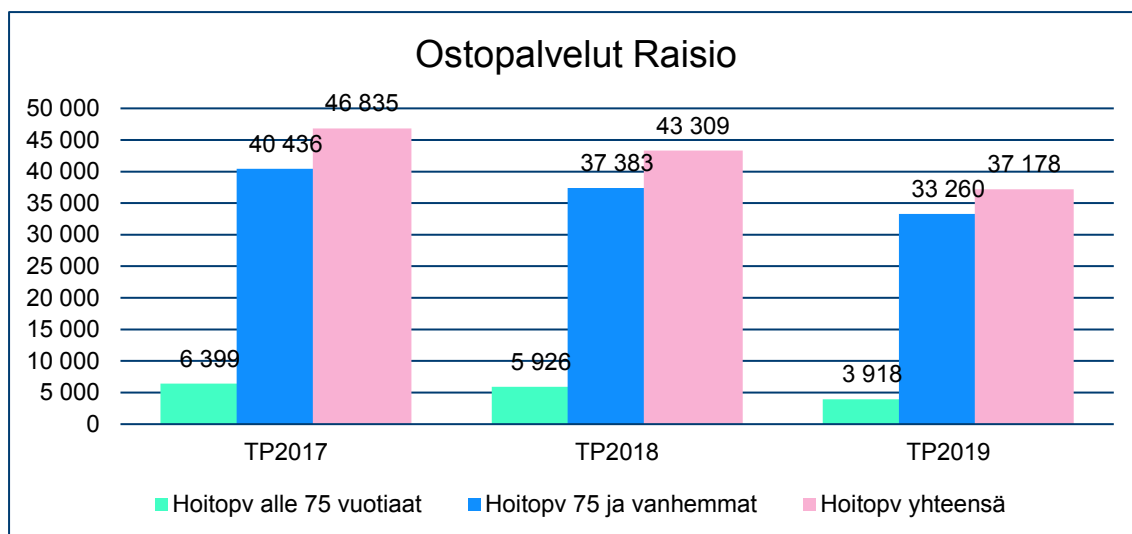
Tehostettu palveluasuminen ostopalveluna täydentää omaa tuotantoa sekä antaa asiakkaille enemmän vaihtoehtoja ympärivuorokautisen hoidon palvelulle.

Tehostettu palveluasuminen ostopalveluna on kilpailutettu palvelu, joka tällä hetkellä perustuu puitesopimus pohjaiseen järjestelyyn. Nykyinen sopimus päättyy huhtikuussa 2021 ja parasta aikaa ollaan laatimassa uutta tehostetun palveluasumisen kilpailuttamista.

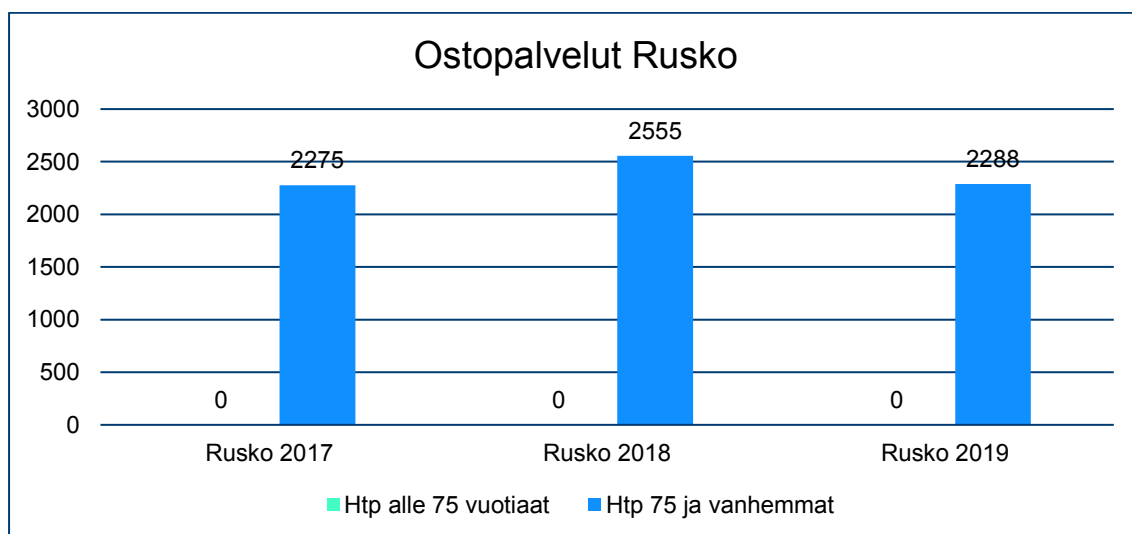
Tehostetun palveluasumisen ostopalveluihin liittyy kunnan velvollisuus yksityisten palveluntuottajien valvonnasta. Raision ja Ruskon yhteistoiminta-alueella valvontaan liittyvät tehtävät kuuluvat johtavalle hoitajalle ja SAS-koordinaattorille ikäihmisten asumispalvelujen osalta.

Tehostettu palveluasuminen ostopalveluna asiakastunnusluvut

Raision ostetun tehostetun palveluasumisen hoitopäivät 2017-2019 alle 75-vuotiaat ja 75-täyttäneet

Ruskon ostetun tehostetun palveluasumisen hoitopäivät 2017-2019 alle 75-vuotiaat ja 75-täyttäneet

Tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen talouden tunnusluvut

Tehostetun palveluasumisen ostopalvelujen tilinpäätökset 2017–2019

Ostopalvelut Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	607 895	578 167	530 820
Toimintakulut (€)	-4 316 324	-4 035 136	-3 428 178
Toimintakate (€)	-3 708 429	-3 456 969	-2 897 358

Ostopalvelut Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	34 060	74 559	39 159
Toimintakulut (€)	-208 316	-230 522	-242 292
Toimintakate (€)	-174 255	-155 963	-203 132

7.12.9. Perhehoito

Perhehoito on hoivan ja huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa. Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen ja hänen tarpeidensa mukaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä perusturvallisuuden ja sosiaalisten suhteiden edistämiseen. Ikäihmisten perhehoidossa on tärkeää hoivan ja huolenpidon sekä kodinomaisen turvallisen asumisen järjestäminen ja toimintakyvyn tukeminen ottaen huomioon ikäihmisen käytettävissä olevat voimavarat.

Perhehoito voi olla pitkäaikaista -, lyhytaikaista - tai osavuorokautista perhehoitoa.

Perhekoti voi sijaita kotikunnan ulkopuolella. Raision ja Ruskon alueella ei ole tällä hetkellä perhekotia.

Varsinais-Suomen maakunnassa perhehoitoa koordinoi Kaarinan kaupungin perhehoitoyksikkö, jonka piiriin kuuluu 23 kuntaa. Jokainen osallistuja kunta maksaa perhehoitoyksikköön kuulumisesta kuntakohtaista maksua.

Lainsäädäntö

- Perhehoitolaki 263/2015
- Sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista (1806/2009)

Perhehoidon asiakastunnusluvut

Ikäihmisten perhehoidossa on ollut vuosina 2017–2018 yksi asiakas.

7.12.10. Raision terveyskeskussairaala

Terveyskeskussairaalassa kuntalaisille tarjotaan perusterveydenhuollon tasoista sairaalahoitoa. Potilaan tarvitsema sairauksien hoito, tutkimus ja kuntoutus toteutetaan terveyskeskussairaalassa silloin, kun potilaan hoito ei vaadi erikoissairaanhoidon tasoista hoitoa.

Terveyskeskussairaalan osastolle potilas tulee terveyskeskuksen tai kotihoidon lääkärin lähettämänä tai erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon ja kuntoutumiseen. Terveyskeskussairaalassa hoidettavien potilaiden hoito vaatii usean eri lääketieteellisen erikoisalan hoitamisen osaamista, esimerkiksi ortopedia, neurologia, urologia, gastrokirurgia, sisätaudit, saattohoito jne.

Terveyskeskussairaalan potilaista suurin osa on monisairaita ikäihmisiä, jotka tarvitsevat hoitoa äkillisen sairauden tai heikentyneen perussairauden hoitotasapainon vuoksi. Toimintakykyä ja kuntoutumista tukevan ja edistävän hoidon tavoite on kotiutuminen, jonka suunnitelmallinen toteutus alkaa heti hoitojakson alussa.

Terveyskeskussairaalan tilat

Terveyskeskussairaalassa on kaksi osastoa, kuntoutusosasto ja akuuttiosasto. Kuntoutusosaston yhteydessä toimii intervallyyksikkö ja akuuttiosaston yhteydessä kotisairaala. Terveyskeskussairaalan akuuttiosaston tilat (3. kerros) omistaa Raision kaupunki ja kuntoutusosaston (2. kerros) tilat omistaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Raision terveyskeskussairaala (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Terveyskeskussairaalan sisäänkäynti

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra/Oma
Tilat (m2)	1946,6

Lainsäädäntö

- Terveydenhuoltolaki 1326/2010
- Kansanterveyslaki 66/1972
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asukasmaksuista 734/1992
- Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 912/1992

Terveyskeskussairaalan henkilöstö ja tehtävänkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (2)	Palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Kokonaisvastuu osaston toiminnasta sekä osaston päivittäisestä johtamisesta ja henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsopimuksista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Vastaa osaston budjetista, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittamisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja potilasturvallisuudesta.
Apulaisosaston- hoitaja (2)	Lähiesimies, joka toimii yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Huolehtii työvuoroihin liittyvistä asioista, suunnittelusta ja työvuorolistojen päättämisiin liittyvistä asioista. Osallistuu myös noin 50 % käytännön hoitotyöhön.

Lääkäri (2)	Lääkäri vastaa osastolla potilaiden lääketieteellisestä hoidosta. Kokonaisvastuu osaston lääkehoidosta. Osallistuu osaston kehittämiseen yhteistyössä osastonhoitajan kanssa.
Ylilääkäri (1)	Ylilääkäri on lähiesimies sairaalan ja kotihoidon neljälle lääkäreille. Osallistuu hoito- ja hoivapalvelujen kehittämiseen yhteistyössä johtoryhmän kanssa. Vastaa lääketieteellisen hoidon näkökulmasta oikeanlaisista toimintatavoista eri hoito- ja hoivapalvelujen toimintayksiköissä. Lääkehoidon kokonaisvastuu on ylilääkärillä.
Sairaanhoitaja, joista kaksi varahenkilöä (29)	Kokonaisvastuu potilaan kuntouttavasta hoitotyöstä. Potilaan hoitotyön suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja arviointi sairaalaan saapumisesta kotiuttamiseen asti. Tehtävään sisältyy laaja-alainen lääke- ja nestehoidon toteuttaminen, erilaisten toimenpiteiden suorittaminen, potilaan peruselintoimintojen seuranta ja arviointi sekä potilaan hoidon kirjaaminen hoitotyön prosessin mukaisesti. Osallistuminen erilaisiin moniammatillisiin hoito-, kuntoutus- ja kotiutusneuvotteluihin potilaan ja hänen omaisensa kanssa. Potilaiden, omaisten ja opiskelijoiden neuvonta sekä ohjaaminen.
Kotiutus- koordinaattori (1)	Koordinoi uusien potilaiden kotiutumisen prosessia heti osastoille tulohetkestä alkaen. Vastaanottaa virka-aikana tiedot uuden potilaan tulosta sairaalaan. Osallistuu kotiutus- ja hoitoneuvotteluihin. Toimii molemmilla osastoilla ja kotisairaalassa.
Lähihoitaja (18)	Potilaan kokonaisvaltainen perushoito ja kuntouttava hoitotyö. Potilaiden voinnin seuranta ja sen muutoksista raportointi sairaanhoitajalle. Potilaan hoidon kirjaaminen hoitotyön prosessin mukaisesti. Hoitotoimenpiteiden suorittaminen ja lääkehoitoon osallistuminen koulutuksen antaman ja osaamisen laajuuden mukaisesti.
Ohjaaja/lähihoitaja (1)	Intervalliasiakkaiden päivittäisen toiminnan järjestäminen ja toteuttaminen fyysisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi.
Fysioterapeutti (2,6) Toimintaterapeutti (0,5)	Potilaiden aktiivinen kuntouttaminen laaditun kuntoutumisen suunnitelman mukaisesti akuutin sairauden aiheuttamasta toimintakykyvajeesta, että potilas kotiutuu mahdollisimman nopeasti omaan kotiinsa ja potilas selviytyy arjestaan kotiuduttuaan. Ohjaavat potilaan hoitoon osallistuvan muun henkilökunnan kuntouttavaa hoitotyötä sekä työergonomisia työskentelytapoja. Fysio- ja toimintaterapeutit tekevät myös apuvälinearviointeja kotiutuville potilaille sekä ovat osastolla osa monialaista asiantuntijatiimiä.
Sosiaalityöntekijä (1)	Sairaan sosiaalityöntekijä auttaa, tukee ja ohjaa potilaita sosiaaliturvan ja -palvelujen hakemisessa sekä tukee muuttuneissa elämäntilanteissa. Sosiaalityöntekijän tehtäviin liittyy moninaisia, aikaa vieviä potilaan asioiden järjestelyitä ja selvityksiä. Sairaan sosiaalityöntekijälle kuuluu myös tehostetun palveluasumisen asiakkaan maksuasioihin liittyvien tilanteiden selvittäminen. Edunvalvonta haun aloittaminen tarvittaessa sairaalassa hoidettavalle potilaalle sekä tehostetussa palveluasumisessa asuvalle asukkaalle.
Osastonsihteri (2)	Osastonsihteriin tehtäviin kuuluvat potilashallintoon ja -hoitoon liittyvät toimistotyöt, laskutukset sekä potilaskertomustekstien, lausuntojen ja läheteiden puhtaaksikirjoittaminen.
Laitoshuoltaja (9)	Osaston ylläpito- ja perussiivous. Lisäksi jäte-, vuode- ja pyykkihuollon - sekä ateriapalvelutehtävät. Sairaan osastolla laitoshuoltajan tehtävässä korostuu erityisesti siivouksen keinoin estää mikrobin leviäminen.
Muut työntekijät -puheterapeutti (0,1) -SAS- koordinaattori (0,1) -palvelusihteri (0,1) -johtava hoitaja (0,2)	-Puheterapeutti osallistuu aivoverenkiertohäiriö potilaan kuntouttamiseen. Auttaa puheen tuoton, ymmärryksen häiriöiden sekä nielemisvaikeuksien kuntoutuksessa. Puheterapeutin työpanos terveystieteiden sairaalaan tulee lääkinnällisen kuntoutuksen palveluyksiköstä. -SAS -koordinaattori osallistuu sairaalassa olevan potilaan ympärivuorokautisen hoidon arviointiprosessiin. -Palvelusihteri osallistuu sairaalan laskutustehtävien hoitamiseen. -Johtava hoitaja, palvelualueen johtaminen.

Asiakasmaksut

Terveyskeskussairaalassa potilailta peritään asiakasmaksulain ja -asetuksen mukainen hoitopäivämaksu.

Intervallihoidossa olevalta asiakkaalta, joka on omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisessa hoidossa, voidaan periä asiakasmaksuasetuksen mukainen maksu. Muista intervallihoitopäivistä peritään lyhytaikaisen laitoshoidonmaksu, jonka sosiaali- ja terveystalouden lautakunta on päättänyt.

Ulkokuntalaisten hoitopäivämaksu peritään potilaan kotikunnalta täysimääräisenä.

Terveyskeskussairaalan asiakastunnusluvut

Terveyskeskussairaalan potilas- ja hoitopäivien määrät sekä keskimääräinen hoitoaika 2017–2019

Terveyskeskussairaala yhteistoiminta-alue potilas- ja hoitopäivien määrät	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Potilaat Raisio	1 378	1 615	1 627
Potilaat Rusko	216	175	239
Hoitopäivät Raisio	16 874	20 560	19 649
Hoitopäivät Rusko	2 279	1 782	3 137
Keskimääräinen hoitoaika (vrk)	12,0	12,5	12,2

Terveyskeskussairaalan talouden tunnusluvut

Terveyskeskussairaalan tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019 yhteistoiminta-alueella

Terveyskeskussairaala yhteistoiminta-alue	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	682 901	735 894	722 720
Myyntituotot (€)	6 827	2 192	0
Maksutuotot (€)	639 383	703 898	704 038
Tuet ja avustukset (€)	36 689	29 803	18 682
Toimintakulut (€)	-5 067 120	-5 303 974	-5 317 808
Henkilöstökulut (€)	-4 099 420	-4 115 463	-4 157 525
Palveluiden ostot (€)	-498 550	-531 701	-566 066
Aineet ja tarvikkeet (€)	-451 812	-628 775	-560 330
Vuokrat (€)	-2 812	-14 312	-13 104
Muut kulut (€)	-14 523	-13 722	-20 781
Toimintakate (€)	-4 384 219	-4 568 080	-4 595 088

7.12.11. Kuntoutusosasto

Kuntoutusosastolla hoidetaan potilaita, jotka tarvitsevat sairaalahoitoa ortopedisen toimenpiteen tai aivoverenkiertohäiriön jälkeen. Lisäksi osastolla hoidetaan potilaita, joilla on monialaisen geriatrisen arvioinnin tarve.

Kuntoutusosastolla hoidettavat potilaat ja intervalliasiakkaat ovat lähes kaikki erittäin hoitoisia, monisairaita sekä toimintakykyrajoitteisia ikäihmisiä. Potilaat tarvitsevat sairaanhoidon lisäksi runsaasti ortopedisen toimenpiteen tai aivoverenkiertohäiriön jälkeen kuntouttamista sekä kuntouttavaa hoitotyötä.

Kuntoutusosaston yhteydessä toimii erillinen intervalliyksikkö, joka tarjoaa lyhytaikaishoitoa omaishoitajan lakisääteisiin vapaapäiviin sekä kotona asuvan ikäihmisen kotona asumisen tukemiseen. Lyhytaikaishoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen kotona selviytymistä ja myöhentää ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Lisäksi tavoitteena on tukea omaishoitajien jaksamista keventämällä jatkuvaa vastuuta ja hoitomäärää

Kuntoutusosaston tilat

Kuntoutusosastolla on 25 potilaspaikkaa ja 9 intervallihoitopaikkaa, paikkoja on yhteensä 34.

Kuntoutusosastolla on käytössä 12 potilashuonetta, joista seitsemän on neljän hengen huoneita. Potilashuoneista neljä on kahden hengen huoneita ja yksi yhden hengen huone. WC-tiloja on 12, jotka sijaitsevat potilashuoneiden yhteydessä. Lisäksi osastolla on sairaalatoiminnalle tyypilliset tilat, kuten lääkehuone, huoltotilat, kylpyhuone, kansliat, taukotila sekä toimistohuoneet.

Kuntoutusosasto (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Kuntoutusosaston sisääntuloaula

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Vuokra
Tilat (m2)	972,8

Kuntoutusosasto henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

1 osastonhoitaja
1 apulaisosastonhoitaja
1 lääkäri, joka on hoito- ja hoivapalvelujen ylilääkäri
10,5 sairaanhoitajaa, joista 0,5 on lyhytaikaisten poissaolojen varahenkilö
0,5 sosiaalityöntekijä
1 fysioterapeutti
0,5 toimintaterapeutti (josta 0,5 kotikuntoutuksessa)
11 lähihoitajaa
1 ohjaaja (intervalli asiakkaille)
1 osastonsihteeri
4 laitoshuoltajaa

Kuntoutusosaston henkilöstömitoitus on 0,64 hoitajaa/potilas. Henkilöstömitoituksen tulisi olla 0,7–0,8, jolloin se mahdollistaisi kuntouttavan hoitotyön toteuttamisen sekä saattohoidon toteuttamisen paremman.

Kuntoutusosaston asiakastunnusluvut

Kuntoutusosaston potilas- ja hoitopäivien määrät sekä keskimääräinen hoitoaika 2017–2019

Kuntoutusosaston potilas- ja hoitopäivien määrät	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Potilaat Raisio	600	692	705
Potilaat Rusko	73	60	84
Hoitopäivät Raisio	8 275	10 043	9 078
Hoitopäivät Rusko	911	676	1 600
Keskimääräinen hoitoaika	13,6	14,3	13,5

Kuntoutusosaston talous

Kuntoutusosaston tilinpäätökset 2017–2019

Kuntoutusosasto Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	290 328	300 096	255 130
Toimintakulut (€)	-1 971 863	-2 110 515	-1 961 637
Toimintakate (€)	-1 681 534	-1 810 418	-1 706 506

Kuntoutusosasto Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	31 210	20 199	44 966
Toimintakulut (€)	-217 083	-142 060	-345 739
Toimintakate (€)	-185 872	-121 860	-300 772

7.12.12. Akuuttiosasto

Akuuttiosastolla hoidetaan potilaita, jotka tarvitsevat sairaalahoitoa akuutin tai akutisoituneen perussairauden vuoksi. Akuuttiosastolla hoidetaan ja tutkitaan mm. sydän-, munuais-, keuhko-, diabetes-, infektio-, katkaisuhuolto- sekä saattohoitopotilaita. Akuuttiosastolla on 36 potilaspaikkaa, osaston yhteydessä toimii kotisairaala omana yksikkönä.

Akuuttiosaston tilat

Osastolla on 13 potilashuonetta, joista seitsemän on neljän hengen huoneita. Potilashuoneista kaksi on kahden hengen huoneita ja neljä yhden hengen huonetta. WC-tiloja on 16, joista 13 sijaitsee potilashuoneiden yhteydessä. Lisäksi osastolla on sairaalatoiminnalle tyypilliset tilat kuten lääkehuone, huoltotilat, kylpyhuone, kansliat, taukotila sekä toimistohuoneet.

Akuuttiosasto (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Akuuttiosaston tuloaula

Akuuttiosaston käytävä

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	935,8

Akuuttiosasto henkilöstömäärä, rakenne ja mitoitus

0,9 osastonhoitaja
1 apulaisosastonhoitaja
1,4 lääkäriä
15,5 sairaanhoitajaa
1,5 sairaanhoitaja vara
0,5 sosiaalityöntekijä
1 fysioterapeutti
7 lähihoitajaa
1 osastonsihteeri
5 laitoshuoltajaa

Akuuttiosaston henkilöstömitoitus on 0,625 hoitajaa/potilas. Henkilöstömitoituksen tulisi olla 0,7–0,8, jolloin se mahdollistaisi kuntoutuksen hoitotyön toteuttamisen sekä saattohoidon toteuttamisen paremmin.

Akuuttiosaston asiakastunnusluvut

Akuuttiosaston potilas- ja hoitopäivien määrät sekä keskimääräinen hoitoaika 2017–2019

Akuuttiosaston potilas- ja hoitopäivien määrät	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Potilaat Raisio	778	923	922
Potilaat Rusko	143	115	155
Hoitopäivät Raisio	8 599	10 517	10 571
Hoitopäivät Rusko	1 368	1 106	1 537
Keskimääräinen hoitoaika (vrk)	10,8	11,2	11,2

Akuuttiosaston talous

Akuuttiosaston tilinpäätökset 2017–2019

Akuuttiosasto Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	311 763	376 260	368 974
Toimintakulut (€)	-2 483 135	-2 761 039	-2 628 285
Toimintakate (€)	-2 171 371	-2 384 779	-2 259 310

Akuuttiosasto Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	49 597	39 338	53 648
Toimintakulut (€)	-395 037	-290 359	-382 146
Toimintakate (€)	-345 439	-251 021	-328 498

7.12.13. Kotisairaala

Kotisairaalan toiminnan tarkoituksena on toteuttaa sairaalatasoista hoitoa potilaan kotona tai muussa sen hetkessä asuinpaikassa kuten tehostetun palveluasumisen yksikössä. Kotisairaalan asiakkaaksi pääsee lääkärin lähettämänä. Edellytyksenä on, että potilas itse haluaa hoitoa kotona ja potilas voidaan turvallisesti hoitaa kotona lääkärin ohjein

Kotisairaalan tilat

Kotisairaalan tilat sijaitsevat akuuttiosastolla. Tila on aikaisemmin ollut neljän hengen potilashuone. Huoneeseen on tehty tarvittavat rakenteelliset muutostyöt, jotta huonetta voidaan käyttää toimisto-, lääke- ja hoitotilana. Pääosin kotisairaala työskentelee potilaiden kotona.

Kotisairaala (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)

Kotisairaalan toimisto-/hoitotila akuuttiosastolla

Rakennusvuosi	1973
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	37,0

Kotisairaalan henkilöstö ja tehtäväkuvat

Vakanssi	Tehtävät
Osastonhoitaja (0,1)	Palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Kokonaisvastuu kotisairaalan toiminnasta sekä yksikön päivittäisestä johtamisesta ja henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsopimuksista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Vastaa osaston budjetista, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittämisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja potilasturvallisuudesta.
Lääkäri (0,3)	Vastaa kotisairaalassa potilaiden lääketieteellisestä hoidosta. Kokonaisvastuu kotisairaalan lääkehoidosta. Osallistuu kotisairaalan kehittämiseen yhteistyössä osastonhoitajan kanssa. Tekee tarvittaessa kotikäyntejä.
Sairaanhoitaja (7)	Kokonaisvastuu potilaan hoitotyöstä. Potilaan hoitotyön suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja arviointi koko kotisairaala jakson ajan. Tehtävään sisältyy laaja-alainen lääke- ja nestehoidon toteuttaminen, erilaisten toimenpiteiden suorittaminen, potilaan peruselintoimintojen seuranta ja arviointi sekä potilaan hoidon kirjaaminen hoitotyön prosessin mukaisesti. Potilaiden ja omaisten neuvonta, ohjaaminen ja tukeminen.

Kotisairaalan asiakasmaksut

Kotisairaalan maksut on päätetty sosiaali- ja terveystalouden lautakunnassa.

Kotisairaalan asiakastunnusluvut

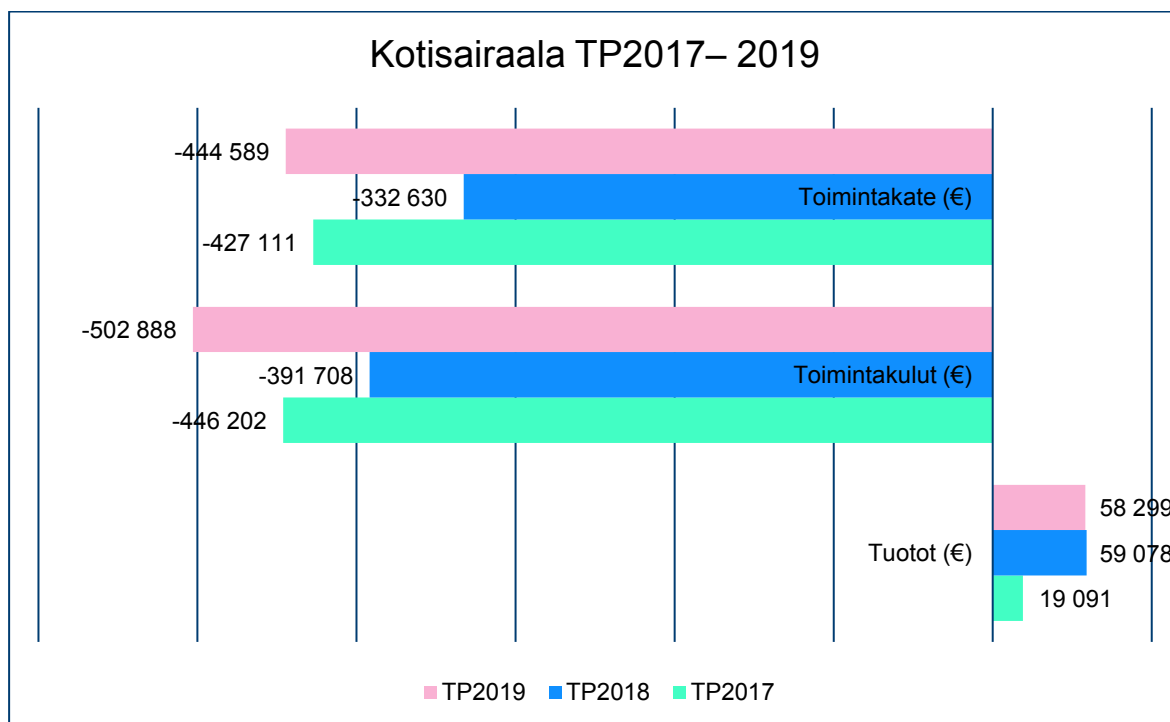
Kotisairaalan toiminta muuttui loppuvuodesta 2019 ympärivuorokautiseksi toiminnaksi.

Kotisairaalan potilas- ja hoitopäivien määrät 2017–2019

Kotisairaalan potilas- ja hoitopäivien määrät	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Potilaat Raisio	Ei tilastoitu	278	359
Potilaat Rusko	Ei tilastoitu	60	70
Potilaat yhteensä	Ei tilastoitu	338	429
Käynnit Raisio	1 620	2 599	3 334
Käynnit Rusko	359	349	676
Käynnit yhteensä	1 979	2 948	4 010

Kotisairaalan talouden tunnusluvut

Kotisairaalan tilinpäätökset yhteistoiminta-alueella 2017–2019 – tuotot, toimintakulut ja toimintakate

Akuuttiosaston tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019

Kotisairaala Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	15 775	55 411	52 599
Myyntituotot (€)	0	26 688	22 850
Maksutuotot (€)	15 775	28 723	29 716
Tuet ja avustukset (€)	0	0	32
Vuokratuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-368 705	-347 366	-422 024
Henkilöstökulut (€)	-196 959	-212 957	-297 854
Palveluiden ostot (€)	-26 262	-17 596	-16 952
Aineet ja tarvikkeet (€)	-142 568	-109 631	-102 606
Vuokrat (€)	-2 525	-6 445	-3 078
Muut kulut (€)	-389	-735	-1 532
Toimintakate (€)	-352 930	-291 955	-369 425

Kotisairaala Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	3 315	3 666	5 700
Myyntituotot (€)	0	0	0
Maksutuotot (€)	3 315	3 666	5 693
Tuet ja avustukset (€)	0	0	6
Vuokratuotot (€)	0	0	0
Toimintakulut (€)	-77 497	-44 341	-80 864
Henkilöstökulut (€)	-41 398	-27 184	-57 071
Palveluiden ostot (€)	-5 520	-2 246	-3 248
Aineet ja tarvikkeet (€)	-29 966	-13 994	-19 660
Vuokrat (€)	-530	-822	-589
Muut kulut (€)	-81	-93	-293
Toimintakate (€)	-74 181	-40 675	-75 164

7.13. Hoito- ja hoivapalvelujen palveluprosessit

PALVELU	Palveluntarpeen arvioinnin aloittaminen – MITEN?	Palveluntarpeen arviointi – MISSÄ? MITEN?	Palvelutarpeen arviointi – KUKA/KETKÄ?	Palvelun saamisen edellytykset/kriteerit
Omaishoito	Omaishoidon tuen hakemus	Asiakkaan kotona Yksilöllinen haastattelu sekä RAI -arviointi, Rava indeksi, MMSE	Omaishoidon koordinaattori, tarvittaessa moniammatillisesti	Hoidon ja hoivan tarve erittäin sitovaa, henkilökohtaisissa toiminnoissa
Ikäneuvola	Sairaanhoidtaja on yhteydessä asiakkaaseen ENKO – käynnistä Omaishoitaja ottaa yhteyttä ikäneuvolaan	Asiakkaan kotona – ENKO -mittarin mukaisesti – OMHO -COPE -mittarin mukaisesti	Ikäneuvolan sairaanhoidtaja	ENKO käynti kaikille kyseisenä vuonna 80- ja 90-vuotta täyttäneille, ei palvelujen piirissä oleville OMHO, niille omaishoitajille, jotka eivät ole työterveyshuollon piirissä
Hoitaja kotiin palvelu	Omaishoitaja ottaa yhteyttä koti-kuntoutuksen koordinaattoriin	Kotikuntoutuksessa puhelimitse	Kotikuntoutuksen koordinaattori	Sopimuksen tehneet omaishoitajat tai omaishoidon kaltaisessa tilanteessa olevat, jotka eivät voi jättää hoidettavaa yksin kotiin. Hoidettava täysi-ikäinen
Intervallihoido	Omaishoitaja/omainen ottaa yhteyttä tai Kotihoido ottaa yhteyttä palvelun saamiseksi	Puhelimitse tai sähköpostilla	OMHO- ja SAS koordinaattorit	Sopimuksen tehneet omaishoitajat tai omaishoidon kaltaisessa tilanteessa olevat – lakisääteinen vapaapäivä Säännöllisen kotihoidon asiakkaan kuntouttava /sosiaalinen jakso

Päihde- ja mielen- terveyskuntoutus	Sairaalan, kotihoidon, OMHO tai muisti koordinaattorin yhteydenotto	Asiakkaan kotona, tarvittaessa Moniammatillisesti	Psykiatrinen Sairaanhoidaja	Säännöllisen kotihoidon asiakkuus, sairaalasta kotiutuvan potilaan tukeminen
Muistikuntoutus	Asiakkaan, omaisen tai ammattilaisen yhteydenotto	Asiakkaan kotona, MMSE	Muistikoordinaattori	Ei kriteerejä
Päiväkuntoutus	Sairaalan terapeuttien, kotioidon, OMHO, SAS tai muisti koordinaattorin yhteydenotto	Asiakas tulee tutustumisen- ja arviointikäynnille päiväkuntoutukseen. Laaja-alainen toimintakyvyn arviointi.	Päiväkuntoutuksen koordinaattori	Asiakas ei pysty omaisesti osallistumaan toimintakykyä ylläpitävään toimintaan. Asiakas kykenee toimimaan ryhmässä ohjatuksi.
Kotihoidon ateriapalvelu	Asiakkaan/omaisten yhteydenotto kotihoitoon	Puhelimitse (tilapäinen tarve) tai palvelutarpeen arviointi (säännöllinen tarve), MMSE testi	Kotihoidon sairaanhoidaja	Ikäihmisille ei kriteereitä
Tilapäinen kotihoito	Asiakkaan/omaisten tai hoitavan tahon yhteydenotto kotihoitoon	Puhelimitse tai palvelutarpeen arviointi asiakkaan kotona	Kotihoidon tiimisairaanhoidaja	Asiakas ei pysty tilapäisesti käyttämään oman terveyskeskuksen palveluita
Säännöllinen kotihoito	Asiakkaan/omaisten yhteydenotto kotihoitoon Sairaalan yhteydenotto kotioidon aloittamiseen tai lisäämiseen	Asiakkaalle aloitetaan kuntouttava arviointijakso kotona – RAI-arviointi jakson lopussa Kuntouttavan arviointijakson jälkeen arvioidaan todellinen palvelun tarve	Kotihoidon ja kotikuntoutuksen yhteistyöllä	Asiakkaalla on kuntouttavan arviointijakson perusteella säännöllisen kotihoidon tarve
Hulvelan senioriasuminen	Asiakkaan/omaisten yhteydenotto – kotihoitoon, sairaalassa, SAS tai OMHO koordinaattoriin	Ensisijaisesti asiakkaan kotona kuntouttavalla arviointijaksolla – RAI -arviointi jakson lopussa sekä Rava-indeksi, MMSE, SAS lomake Sairaalassa, jos potilasta ei ole mahdollista kotiuttaa – Rava indeksi, MMSE, Barthel, SAS lomake	Kotihoidon ja kotikuntoutuksen yhteistyöllä; Potilasta hoitavat hoitajat ja fysioterapeutti Moniammatillinen SAS työryhmä tekee loppuarvioinnin	Asiakas ei pärjää nykyisessä asunnossa rakenteellisten olosuhteiden vuoksi ja asiakkaalla on kotihoidon tarve

Tehostettu palveluasuminen	Asiakkaan/omaisen yhteydenotto – kotihoitoon, sairaalassa, SAS tai OMHO koordinaattoriin	Ensisijaisesti asiakkaan kotona kuntouttavalla arviointijaksolla – RAI -arviointi jakson lopussa sekä Rava indeksi, MMSE, SAS lomake Sairaalassa, jos potilasta ei ole mahdollista kotiuttaa – Rava indeksi, MMSE, Barthel, SAS lomake	Kotihoidon ja kotikuntoutuksen yhteistyöllä Potilasta hoitavat hoitajat ja fysioterapeutti Moniammatillinen SAS työryhmä tekee loppuarvioinnin	Asiakas ei pärjää enää kotona säännöllisen kotihoidon ja muiden palvelujen turvin. Huomioidaan tuetun asumisen mahdollisuus.
Terveyskeskus-sairaala	Siirtona erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon, omasta terveyskeskuksesta lähetteellä, osastohoitosopimus	Ks. edellä	Lähtetävän tahon lääkäri ja sairaalassa potilasta hoitava lääkäri	Lääketieteellisen hoidon tarve
Kotisairaala	Sovittuna siirtona erikoissairaanhoidosta, omasta terveyskeskuksesta sekä jatkohoitona oman sairaalan osastoilta	Raision akuuttiosastolla	Kotisairaalan lääkäri	Lääketieteellisen hoidon tarve ja potilaan oma suostumus

7.14. Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Raision kaupungissa vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto kuuluvat organisatorisesti hoito- ja hoivapalvelujen palvelualueeseen muodostaen oman palveluyksikön.

Koko hoito- ja hoivapalvelujen palvelualueetta johtaa johtava hoitaja, jolla on kokonaisvastuu palvelualueen johtamisesta, palvelujen yhteensovittamisesta, kehittämisestä sekä hankinnoista. Hallinnossa tehdään myös omaishoidon tuen päätökset sekä niihin liittyvät ostopalvelupäätökset.

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon palveluyksikössä on 27 vakinaista työntekijää/vakanssia. Yksikön johtajana toimii palveluyksikönjohtaja. Hänellä on vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon substanssin vastuu ja osaaminen. Palveluyksikön johtaja vastaa myös yksikkönsä asiakaspäätöksistä.

Yksityisten palvelutuottajien valvontaa tehdään palvelualuejohtajan ja palveluyksikönjohtajan yhteistyönä.

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon palveluyksikössä on toimintaa kolmessa eri työpisteessä, jolloin lähiesimies ei ole aina arjessa läsnä. Lisäksi osassa yksiköitä tehdään kaksi- ja kolmivuorotyötä.

Vammaispalvelun ja kehitysvammahuollon kokonaisuus koostuu vammaispalvelujen avopalveluyksiköstä sekä kehitysvammahuollosta, johon kuuluu kehitysvammaisten päivätoiminta, koululaisten aamu- ja iltapäivähoito, tilapäishoito (intervalli), avotyö- ja työtoiminta sekä asumispalvelut.

Vammaisten henkilöiden omaishoidon tukeen liittyvät tehtävät toteutetaan yhteistyössä hoito- ja hoivapalvelujen omaishoidon koordinaattorin sekä avopalveluyksikön henkilöstön kesken.

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut tuotetaan pääsääntöisesti ostopalveluina. Kehitysvammaisille henkilöille erityishuollon palveluista suuri osa tuotetaan Raision kaupungin omana toimintana, joita täydennetään yksityisten palveluntuottajien palveluilla. Vammaispalvelut ja kehitysvammahuollon palvelut tuotetaan myös Ruskon kunnalle yhteistoiminta-aluesopimuksen mukaisesti.

Vammaisille henkilöille sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihoitolain mukaan. Palvelut järjestetään vammaispalvelulain mukaan, jos vammaisen henkilö ei muun lain nojalla saa riittäviä ja sopivia palveluja tai tukitoimia. Vammaispalvelulain ja -asetusten nojalla myönnettyt palvelut edellyttävät vaikeavammaisuutta. Vaikeavammaisuutta arvioidaan suhteessa haettavaan palveluun.

Vammaisille henkilöille erilaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään kunnan sosiaali- ja terveyskeskuksesta sekä Kelan tuottamana. Osa palveluista ja tukitoimista on lakisääteisiä ja osa harkinnanvaraisia määrärahasidonnaisia palveluita. Kunnan vammaispalveluilla on tärkeä rooli ohjata, neuvoa ja sovittaa yhteen riittävät palvelut ja tukitoimet vammaiselle henkilölle, jotta hänellä on mahdollisuus täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti osallistua yhteiskunnan toimintaan muiden kanssa haluamallaan tavalla.

7.15. Lainsäädännön asettamat velvoitteet vammaispalveluille ja kehitysvammahuollolle

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto ovat osa kunnan sosiaali- ja terveydenhuollonpalvelujen kokonaisuutta, joiden järjestämisestä on asetettu kunnille lakisääteinen velvoite.

Lainsäädäntö kohdistuu palveluihin, asiakkaan/potilaan asemaan ja oikeuksiin, asiakasmaksuihin sekä ammattihenkilöiden koulutukseen ja riittävään pätevyYTEEN.

Keskeisimmät vammaispalvelujen tuottamista säättävät lait ja säännökset

Perustuslaki (731/1999)

Perustuslaki turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa. Suomen lainsäädäntö perustuu perustuslakiin ja se ei saa sisällöllisesti olla perustuslain vastainen.

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (27/2016)

Yleissopimuksen alkaen 10.6.2016 tarkoituksena on edistää, suojella ja taata kaikille vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten henkilöiden synnynnäisen arvon kunnioittamista. Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987)

Vammaispalvelulain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Tämän lain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestettäessä on otettava huomioon asiakkaan yksilöllinen avun tarve. Vaikeavammaisuus voi perustua fyysiseen, psyykkiseen tai kognitiiviseen vammaisuuteen.

Kunnan on huolehdittava siitä, että vammaisille tarkoitetut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Vammaispalvelulaki on ensisijainen suhteessa kehitysvammalakiin, mutta toissijainen suhteessa sosiaalihuoltolakiin. Sovellettava laki tulee valita sen mukaan, minkä lain perusteella järjestettävä apu toteuttaa parhaiten asiakkaan perusoikeuksia ja kyseessä olevan lain tarkoitusta sekä asiakkaan etua.

Sosiaalilautakunnan ja kunnan muiden viranomaisten on edistettävä ja seurattava vammaisten henkilöiden elinoloja sekä pyrittävä toiminnallaan ehkäisemään epäkohtien syntymistä ja poistamaan haittoja, jotka rajoittavat vammaisen henkilön toimintamahdollisuuksia ja osallistumista. Kunnan on huolehdittava siitä, että kunnan yleiset palvelut soveltuvat myös vammaiselle henkilölle.

Asetus vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (759/1987)

Kunnan tulee ehkäistä ja poistaa vammaisten henkilöiden toimintamahdollisuuksia rajoittavia esteitä ja haittoja siten, että he voivat toimia yhteiskunnan tasavertaisina jäseninä.

Vammaisten henkilöiden tarvitsemat palvelut ja tukitoimet järjestetään siten, että ne tukevat heidän omatoimista suoriutumistaan. Asetuksella säädetään tarkemmin sovellettavan lainsäädännön sisällöistä.

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977)

Kehitysvammalaki korostaa jokaisen erityishuollossa olevan kehitysvammaisen ihmisen oikeutta täysimääräiseen osallistumiseen yhteiskunnassa. Hänen toiveensa, mielipiteensä ja yksilölliset tarpeensa on otettava huomioon ja hänelle on turvattava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa omiin asioihinsa. Kehitysvammaisen ihmisen itsemääräämistä tulee vahvistaa ja hänen itsenäistä suoriutumistaan tukea.

Kehitysvammalaki säättää myös rajoitetoimenpiteiden käytöstä. Rajoitustoimenpiteitä voidaan käyttää vain silloin, kun se on välttämätöntä erityishuollossa olevan tai jonkun toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden suojaamiseksi tai kun on tarvetta torjua merkittävä omaisuusvahinko.

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)

Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on vahvistaa peruspalveluja ja laki koskee kaikkia asiakkaita lapsista vanhuksiin. Lain mukaan kuntalaisille tulee selvittää selkeästi, mihin heillä on oikeus ja mistä palveluja ja apua voi hakea. Laki myös edellyttää, että kunnat varaavat riittävät resurssit palvelujen toteuttamiseen.

Sosiaalihuoltolain tavoitteena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta sekä edistää osallisuutta. Lain tarkoituksena on turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Lain muina tavoitteina on edistää asiakaskeskeisyyttä, asiakkaan oikeutta hyvään palveluun ja kohteluun sosiaalihuollossa sekä parantaa yhteistyötä sosiaalihuollon ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä.

Laki omaishoidon tuesta (937/2005)

Lain tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteuttamista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus. Lain mukaan kunnan on tarvittaessa myös järjestettävä omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta hoitotehtävää varten sekä hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan ja hoitotehtäväänsä tukevia sosiaali- ja terveyspalveluja.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

Lain mukaan sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus hyvään sosiaalihuoltoon ja kohteluun ilman syrjintää. Hyvään kohteluun kuuluu asiakkaan ihmisarvon, vakaumuksen, yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Sosiaalihuollon palveluja järjestettäessä asiakkaan etu, toivomukset, mielipide ja yksilölliset tarpeet on otettava huomioon. Huomioon on myös otettava asiakkaan äidinkieli ja kulttuuritausta. Asiakkaalla on oikeus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Jotta asiakas voisi käyttää osallistumisoikeuttaan, on hänen saatava selvitys erilaisista vaihtoehdoista toteuttaa tarvitsemansa sosiaalihuollon palvelut tai muista seikoista, joilla on merkitystä hänen asiassaan.

Vammaispalvelujen toimintaa ohjaavia muita lakeja ovat muun muassa:

- Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- Hallintolaki (434/2003)
- Perhehoitolaki (263/2015)
- Terveystieteiden laki (1326/2010)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015)

7.16. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon tavoitteet

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisia palveluja tuottaessa tavoitteena ovat palvelujen asiakaslähtöisyys, oikea-aikaisuus, riittävyys sekä taloudellisuus. Palveluista on säädetty sosiaalihuoltolaissa, vammaispalvelulaissa ja kehitysvammalain.

Palveluja järjestetään kunnassa lainsäädännön asettamien velvoitteiden ja suositusten mukaisesti. Myös palveluiden toteutumisen valvonta kuuluu yksikön tehtäviin osana kunnan lainsäädännöllä asetettuja velvoitteita.

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon tavoitteena on vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tavoitteena on tukea vammaisten henkilöiden työ- ja toimintakykyä sekä omatoimisuutta. Kunnan järjestämällä palveluilla ja tukitoimilla helpotetaan vammaisten henkilöiden selviytymistä jokapäiväisestä elämästä.

Asiakastyössä kunnioitetaan ja tuetaan asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja huomioidaan asiakkaan mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteuttamiseen. Itsemääräämisoikeuden tukemiseen liittyy tuettu päätöksenteko ja edunvalvonta.

Palveluohjauksen sosiaalityöntekijä tai palveluohjaaja arvioi palvelutarpeen yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa moniammatillisen työryhmän kanssa. Vammaispalvelut ja tuet määräytyvät palvelutarpeen arvioinnin sekä vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella.

Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen laaditaan palvelusuunnitelma vammaisen asiakkaan tarvitsemien palvelujen ja tukitoimien kokonaisuudesta. Palvelusuunnitelmaan tulee sisällyttää tieto, jossa on joko sovittu palvelusuunnitelman tarkistusajankohta tai niistä olosuhteista, jotka aiheuttavat palvelusuunnitelman tarkistamisen. Palvelusuunnitelmaa ei laadita, jos kyse on tilapäisestä neuvonnasta ja ohjauksesta.

7.17. Tilat, henkilöstö, asiakasmäärät, palvelut ja talouden tunnusluvut

7.17.1. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon tilat

Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon toimintaa on kolmessa eri kiinteistössä. Lisäksi hoito- ja hoivapalvelujen yhteinen hallinto sijaitsee sosiaali- ja terveyskeskuksen tiloissa Villiviinissä. Koska vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon toiminnot sijaitsevat osittain tilojen suhteen hajautettuina, aiheuttaa tämä lähiesimiestyöhön haastetta. Vammaispalvelujen avopalveluyksikkö sijaitsee tällä hetkellä myös hieman liian syrjässä ja tiloihin ei ole esteetöntä pääsyä vammaisilla henkilöillä. Tilat ovat yhteiset kotikuntoutuksen kanssa.

Seuraavassa taulukossa yksikön tilat esitetään tiivistetysti.

Kiinteistö	Osoite	Omistussuhde	Tilojen m2	Tilojen toiminnot
Terveysteys	Juhaninkuja 3	Oma	70 m2	Vammaispalvelujen avopalvelut
Kotikulta	Sairaalakatu 1	Oma	1 092 m2	Kehitysvammaisten tehostettu asuminen Päivätoiminta Avotyötoiminta
Kerttulakoti	Sairaalakatu 1	Oma	101 m2	Kehitysvammaisten työtoimintakeskus Touhula
Nalli	Raatimiehenkatu 3 A	Oma	395 m2	Kehitysvammaisten ohjattu/tuettu asuminen

7.17.2. Vammaispalvelujen avopalveluyksikkö

Vammaispalvelun avopalveluyksikkö (Juhaninkuja 3, 21200 Raisio)

Sisäänkäynti

Työtilat

Rakennusvuosi	1969, remontoitu
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	70

Vammaispalvelujen avopalvelut on tarkoitettu kotona tai asumispalveluissa asuville vammaisille henkilöille, joille ei vamman tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi löydy tarpeita vastaavia palveluja kunnan peruspalveluista.

7.17.3. Vammaispalvelujen avopalveluyksikön henkilöstö ja tehtävät

Vakanssi	Tehtävät
Palveluyksikön johtaja (1) -sosiaalityöntekijä -palveluyksikön yhteinen esimies	Palveluyksikön johtaja ja lähiesimies. Vastaa palveluyksikön budjetista, omavalvonnasta, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, yksikkönsä kehittämisestä, hoidon laadusta sekä työ- ja asukasturvallisuudesta. Vastaa, että asiakkaille myönnetyt palvelut ovat linjassa lainsäädännön kanssa sekä ovat määrärahojen puitteissa. Tekee palveluyksikössä asiakkaiden palvelupäätöksiä. Valmisteleo oikaisuvaatimusten, kantelujen ja muistutusten vastineet.
Sosiaalityöntekijä (1)	Asiakkaiden ohjaus, neuvonta, palvelutarpeen arvioinnit, palvelusuunnitelmien ja palvelupäätösten tekeminen. Hoitaa monitahoiset vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arvioinnit sekä palvelusuunnitelmien laatimiset.
Sosiaalihojaaja (2)	Asiakkaiden ohjaus, neuvonta, palvelutarpeen arvioinnit, palvelusuunnitelmien ja palvelupäätösten valmistelemine sosiaalityöntekijälle.

7.17.4. Vammaispalvelujen avopalveluyksikön asiakasmäärät

Raisiossa on 390 vaikeavammaista henkilöä ja Ruskolla 70, luvut eivät sisällä kehitysvammaisia henkilöitä. Vammaispalvelussa on tyypillistä, että samalla asiakkaalla voi olla tarve usealle eri palvelulle ja tukitoimille.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu palveluittain vammaispalvelujen asiakasmääriä vuosilta 2017–2019.

Vaikeavammaisten asiakkaiden määrä palveluittain	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Raisio			
Henkilökohtainen apu	82	80	90
VPL kuljetuspalvelu	217	236	238
Päivätoiminta	6	6	5
Asunnon muutostyöt ja kodin laitteet	15	15	16
Asumispalvelut	26	26	28
Välineet, koneet, laitteet	0	0	15
Sopeutumisvalmennus	0	0	5
Yhteensä/Raisio	346	363	397
Rusko			
Henkilökohtainen apu	21	22	25
VPL kuljetuspalvelu	43	71	82
Päivätoiminta	2	2	3
Asunnon muutostyöt ja kodin laitteet	3	4	6
Asumispalvelut	11	9	9
Välineet, koneet, laitteet	0	0	0
Sopeutumisvalmennus	0	0	1
Yhteensä/ Rusko	80	108	126
Kaikki yhteensä	426	471	523

17.7.5. Vammaispalvelulain mukainen palvelukuvaus

Vammaispalvelulaki on erityislaki, jonka nojalla myönnetään palveluja ja tukitoimia vaikeavammaisille henkilöille. Lakisääteisten palvelujen osalta vaikeavammaisille henkilöille syntyy subjektiivinen oikeus ja kunnan on varattava niitä varten riittävät määrärahat. Lisäksi kunnan on myönnettävä lakisääteiset palvelut talousarvioon varatuista määrärahoista riippumatta.

Asiakkaan vaikeavammaisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnin pohjalta yksilöllisesti suhteessa haettuun palveluun tai tukitoimeen. Asiakas voi olla vaikeavammainen suhteessa tiettyyn palveluun, mutta vaikeavammaisuus ei samanaikaisesti välttämättä täyty muiden vammaispalvelulain mukaisten palvelujen suhteen.

Palvelutarpeenarviota tehdään yhdessä asiakastahon kanssa henkilökohtaisten tapaamisten, kotikäyntien, moniammatillisten verkostojen, muun ammatillisen yhteistyön, tiimityön ja kirjallisten asiakirjojen pohjalta.

Lakisääteisten palvelujen ohella osa vammaispalvelulain mukaisista palveluista kuuluu yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin, joihin on varattava määrärahoja kunnassa esiintyvän tarpeen ja käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Kehitysvammalakea lukuun ottamatta vammaispalvelulaki on toissijainen suhteessa muuhun lainsäädäntöön. Vammaispalvelulain nojalla myönnettävät palvelut ovat ensisijaisia, jos muiden lakien nojalla myönnettävät palvelut ja tukitoimet eivät ole riittäviä tai eivät tarkoituksenmukaisella tavalla turvaa vammaisen henkilön päivittäisiä arjen toimintoja.

Lain mukaan asiakkaille on tehtävä palvelutarpeen arviointi ja sen pohjalta laadittava palvelusuunnitelma, joka sisältää asiakkaan tarvitsemat palvelut ja tukitoimet. Palvelusuunnitelma on tarkistettava, jos vammaisen henkilön palveluntarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Palvelusuunnitelmaa ei kuitenkaan ole velvollisuutta laatia, jos se on palvelutarpeen arvion pohjalta ilmeisen tarpeetonta.

7.17.6. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja tukitoimet

Lakisääteiset palvelut

Kuljetuspalvelu

Kuljetuspalvelua myönnetään asiointi- ja virkistystoimintaan, jos vaikeavammaisen henkilö ei kykene ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttämään julkisen liikenteen kulkuvälineitä. Vähimmäismäärä on 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa omassa kunnassa tai lähikuntien alueella. Kuljetuspalvelua ei voi käyttää terveydenhuollon matkoihin. Kuljetuspalveluja ei myöskään järjestetä henkilölle, joka saa näitä palveluja muun lain nojalla.

Vammaispalvelulain mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaisen henkilön kuljetuspalvelut myös välttämättömiin työhön ja opiskeluun liittyviin matkoihin. Näiden matkojen järjestämisessä ei ole matkojen määrään liittyviä kuukausittaisia rajoituksia.

Henkilökohtainen apu

Henkilökohtainen apu on tarkoitettu vaikeavammaisen henkilön itsenäisen elämän tukemiseen. Henkilökohtaisen avun vähimmäismäärä 30 tuntia kuukaudessa.

Henkilökohtainen apu voi olla päivittäisissä toimissa avustamista. Tällaisia päivittäisiä tai usein toistuvia toimia voivat olla muun muassa liikkumisessa avustaminen, pukeutuminen, henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, vaate- ja ruokahuolto, kodinhoito, kaupassakäynti, lääkärikäynnit, muu asiointi tai lasten vieminen päiväkotiin ja lasten päivittäisiin toimiin osallistuminen. Henkilökohtaisen avun turvin vammaisen henkilö voi myös harrastaa ja osallistua sosiaalisen ja yhteiskunnalliseen elämään.

Tämän ohella henkilökohtaista apua on järjestettävä työtä, yritystoimintaa ja opiskelua varten siinä laajuudessa kuin vaikeavammaisen henkilö sitä välttämättä tarvitsee. Tällöin tuntimäärää ei ole rajattu vaan se perustuu yksilölliseen harkintaan avun kokonaistarpeesta.

Jos hakijan avun ja avustamisen tarve perustuu pääosin hoivaan, hoitoon ja valvontaan eikä henkilöllä ole vammaispalvelulain edellyttämällä tavalla voimavaroja määritellä tarvitsemansa avun sisältöä ja toteutustapaa, avun tarve tulee ratkaista muilla tavoilla.

Palveluasuminen

Palveluasumista järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti.

Jos hakijan avun ja avustamisen tarve perustuu pääosin hoivaan, hoitoon ja tähän liittyvään valvontaan, kunnalla ei lain mukaan ole velvollisuutta myöntää palveluasumista vammaispalvelulain nojalla.

Asunnon muutostyöt ja kotiin kuuluvat välineet ja laitteet

Kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kiinteästi kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon asentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituksessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt.

Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä. Asunnon peruskorjauksesta aiheutuvia kustannuksia ei korvata.

Asuntoon kuuluvia korvattavia välineitä ja laitteita ovat nostolaitteet, hälytyslaitteet tai vastaavat muut asuntoon kiinteästi asennettavat välineet ja laitteet. Kunta voi myös antaa asuntoon kuuluvia välineitä tai laitteita korvauksetta vaikeavammaisen henkilön käytettäväksi.

Päivätoiminta

Vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa tulee järjestää vaikeavammaiselle henkilölle, jos hänellä ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuun työtoimintaan.

Päivätoimintaa on järjestettävä asiakkaan tarpeiden mukaisessa laajuudessa.

Yleisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat palvelut

Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjaukseen kuuluu vammaisen henkilön ja hänen lähiyhteisönsä ohjaaminen sekä vammaisen henkilön toimintamahdollisuuksien lisäämiseen liittyvistä erityistarpeista tiedottaminen.

Sopeutumisvalmennus

Sopeutumisvalmennukseen kuuluu neuvonta, ohjaus ja valmennus vammaisen henkilön ja hänen lähiyhteisönsä sosiaalisen toimintakyvyn edistämiseksi. Sopeutumisvalmennusta voidaan toteuttaa yksilöllisesti tai ryhmäkohtaisesti ja tarvittaessa se voi olla myös toistuvaa.

Taloudelliset tukitoimet

Vammaiselle henkilölle korvataan hänen vammansa tai sairautensa edellyttämän tarpeen mukaisesti kokonaan tai osittain kustannukset, jotka hänelle aiheutuvat tämän lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisista tukitoimista sekä ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat vamman tai sairauden edellyttämän vaatetuksen ja erityisravinnon hankkimisesta.

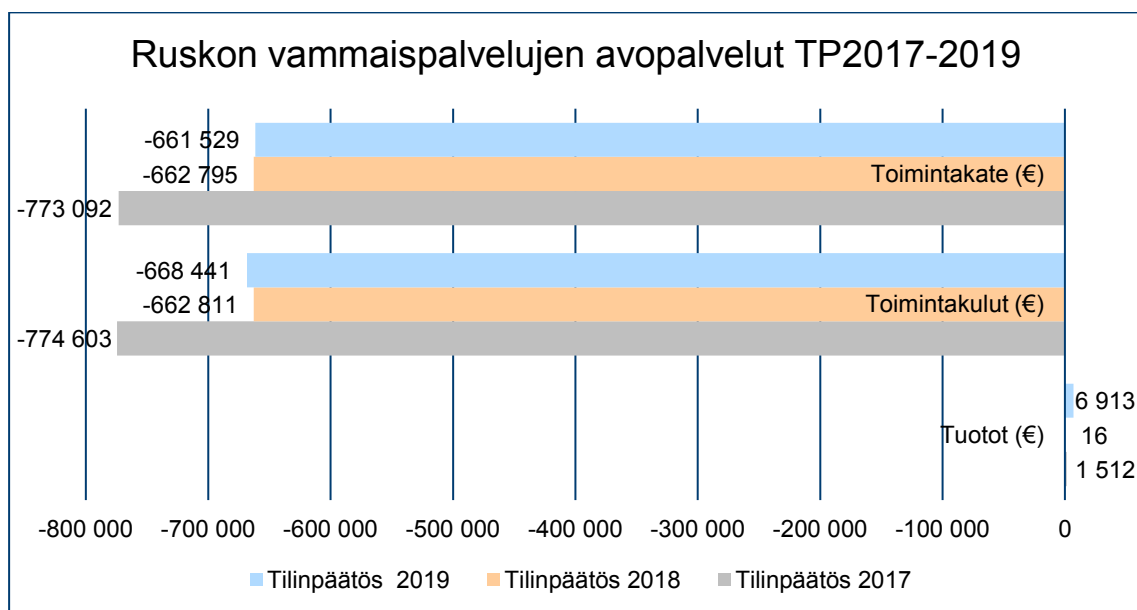
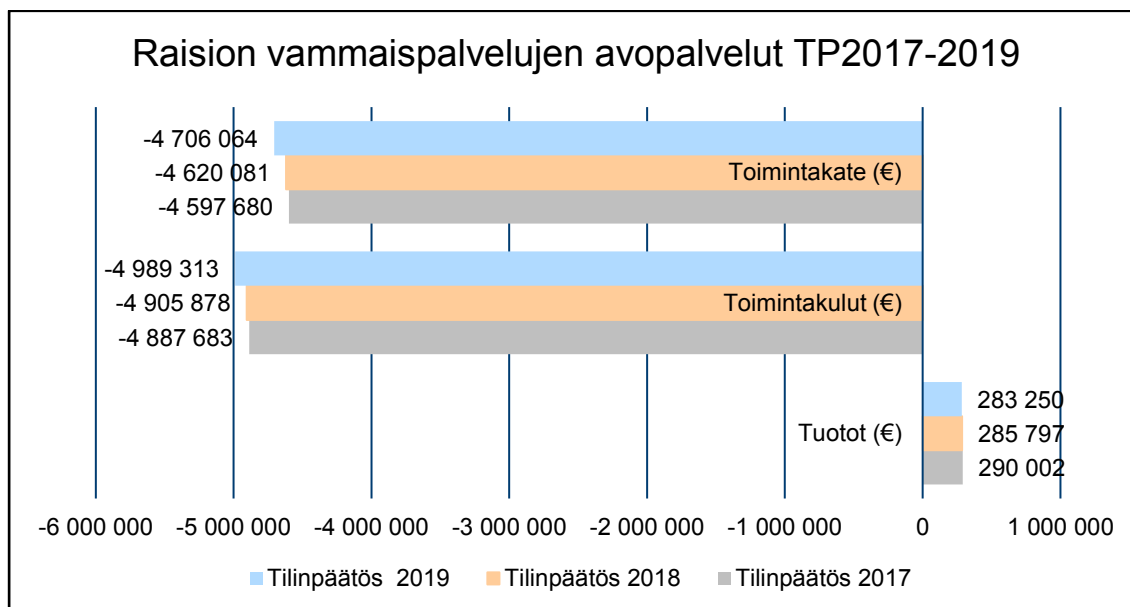
Päivittäisissä toiminnoissa tarvittavat koneet, välineet ja laitteet

Tukea voidaan myöntää sellaisiin välineisiin, koneisiin ja laitteisiin, joita vaikeavammaisen henkilö tarvitsee vammansa tai sairautensa vuoksi liikkumisessa, viestinnässä ja henkilökohtaisessa suoriutumisessa kotona ja vapaa-ajan toiminnassa.

Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista korvataan puolet. Vakiomalliseen välineeseen, koneeseen tai laitteeseen tehdyt, vamman edellyttämät välttämättömät muutostyöt korvataan kuitenkin kokonaan.

7.17.7. Vammaispalvelujen avopalveluyksikön talouden tunnusluvut

Vammaispalvelujen avopalveluyksikön tilipäätökset 2017–2019

7.18. Kehitysvammahuolto

7.18.1. Kehitysvammahuollon henkilöstö ja tehtävät

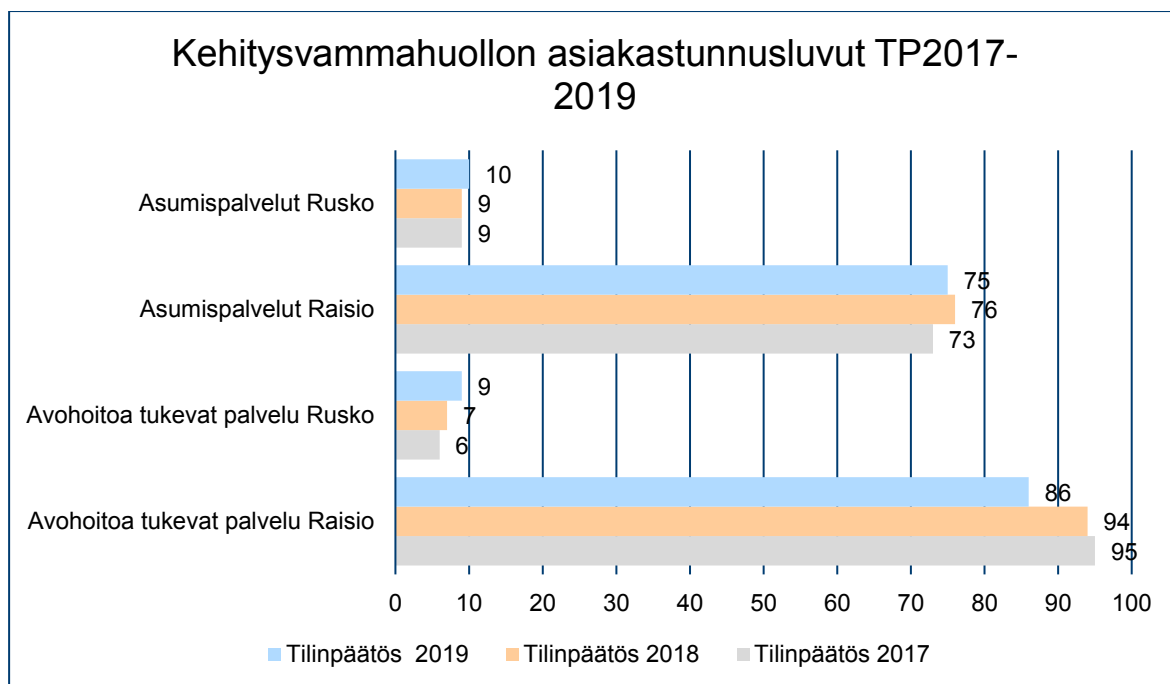
Vakanssi	Tehtävät
Palveluyksikön johtaja (1) -sosiaalityöntekijä -palveluyksikön yhteinen esimies	Vastaa koko palveluyksikön budjetista, omavalvonnasta, hankinnoista, tiloihin liittyvistä asioista, palveluyksikön kehittämisestä, palvelun laadusta sekä työ- ja asukasturvallisuudesta. On lähiesimies apulaisosastonhoitajalle ja avopalveluyksikön henkilöstölle.

Apulaisosastonhoitaja (1)	Kehitysvammahuollon lähiesimies. Kokonaisvastuu toiminnasta sekä päivittäisen toiminnan johtamisesta sekä henkilöstöhallinnosta kuten rekrytoinneista, työsuhteista, henkilöstön riittävästä osaamisesta, työhyvinvoinnista sekä vuosittaisista kehityskeskusteluista. Toteuttaa laadittua budjettia ja vastaa yksikkönsä kehittämisestä, omavalvonnasta, palvelun laadusta sekä työ- ja asukasturvallisuudesta yhdessä palveluyksikön johtajan kanssa. Lääkehoidon osalta hänellä on informointi-, seuranta- ja valvontavastuu, että yksikössä toteutetaan lääkehoitosuunnitelman mukaista lääkehoitoa. Asiakkaan, omaisten ja opiskelijoiden neuvonta sekä ohjaaminen ovat osa tehtävää.
Sairaanhoitaja (1)	Asukkaiden hoito- ja hoivatyöhön osallistuminen kuntouttavalla ja struktuurin mukaisella työotteella – avustaminen, tukeminen, ohjaaminen ja motivointi päivittäisissä toiminnoissa. Asukkaiden lääkehoidon suunnittelu, toteuttaminen, seuranta ja arviointi. Seuraa, että hoitotyön kirjaaminen on hoitotyön prosessin mukaista yksikössä. Yksikön kehittäminen yhteistyössä yksikön muiden työntekijöiden ja esimiehen kanssa. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus. Omista vastuualueista huolehtiminen.
Toimintaterapeutti (1)	Vastaa kuntoutustavoitteita tukevasta päivätoiminnasta Intervalliasiakkaiden päivittäisen toiminnan järjestäminen ja toteuttaminen fyysisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Ohjaa ja neuvoo palveluyksikön muita työntekijöitä ergonomisista työskentelytavoista sekä apuvälineiden käytöstä palveluyksikössä. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus.
Työvalmentaja (1)	Vastaa työtoimintakeskus Touhulan päivittäisestä toiminnasta ja sen sujumisesta. Suunnittelee ja kehittää Touhulan toimintaa niin, että siellä on työtoiminnan asiakkaille jokaiselle mielekäästä ja soveltuvaa työtä. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus.
Sosiaaliohjaaja (1)	Koordinoi ohjatun ja tuetun asumisen suunnitelmallista arjen sujumista ja toteuttaminen yhdessä ohjaajien kanssa. Asiakkaan palvelutarpeen arviointi ja sen mukaisen lakisääteisen palvelusuunnitelman ja kuntoutustavoitteiden laatiminen. Huolehtii erityishuolto-ohjelmista ja palvelusuunnitelmien ajan tasaisuudesta. Osallistuu verkostopalaveriin ja tekee yhteistyötä muiden palveluyksikön työntekijöiden kanssa. työskentelee yhdessä sairaanhoitajan, toimintaterapeutin, avopalveluohjaajan ja avustajan kanssa. Suorittaa tarvittaessa kotikäyntejä. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus. Omista vastuualueista huolehtiminen.
Ohjaaja (17)	Asukkaiden päivittäisen kokonaisvaltaisen hoidon ja hoivan toteuttaminen yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti. Asukkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen kuntouttavalla työotteella sekä asukkaiden viriketoiminta. Asukkaan hoidon kirjaaminen hoitotyön prosessin mukaisesti. Hoitotoimenpiteiden suorittaminen sekä lääkehoidon toteuttaminen ja arviointi koulutuksen antaman ja osaamisen laajuuden mukaisesti. Intervalliasiakkaiden päivittäisen toiminnan järjestäminen ja toteuttaminen fyysisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Osallistuu palvelusuunnitelman laatimiseen, tarkistaa ja arvioi suunnitelman toteutumista ja tarvittavia muutoksia. Asumisen ja päivätoiminnan struktuurien suunnittelu ja toteutus moniammatillisessa yhteistyössä. Yhteistyö asukkaiden omaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Opiskelijoiden ohjaus. Omista vastuualueista huolehtiminen.
Avustaja (1)	Asukkaiden päivittäisen kokonaisvaltaisen hoidon ja hoivan toteuttaminen yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti sekä asukkaiden toimintakyvyn ylläpitäminen kuntouttavalla työotteella ja asukkaiden viriketoiminta. Asukkaan voimien muutoksista raportointi sairaanhoitajalle tai ohjaajalle. Hoitotyön kirjaaminen hoitotyön prosessin mukaisesti. Intervalliasiakkaiden päivittäisen toiminnan järjestäminen ja toteuttaminen fyysisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi.

Laitosapulainen (1)	Huolehtii yksikön yleisten tilojen ja asukastilojen puhtaanapidosta, siivousvälineiden ajantasaisuudesta, tilauksesta ja riittävydestä. Ohjaa avopalvelutyöntekijöitä oman vastualueensa mukaisesti.
------------------------	--

7.18.2. Kehitysvammahuollon asiakasmäärät

Raisiossa on 143 kehitysvammaista henkilöä ja Ruskolla 22. Kehitysvammahuollon palveluille on tyypillistä, että samalla asiakkaalla on tarve usealle eri palvelulle ja tukitoimille. Seuraavassa taulukossa on kuvattu kehitysvammapalvelujen avopalvelujen ja asumispalvelujen asiakasmäärät vuosilta TP2017–TP2019.

7.18.3. Kehitysvammahuollon palvelukuvaus

Kehitysvammaiselle henkilölle sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihoitolain ja vammaispalvelulain mukaan. Vaikeavammaisuutta arvioidaan suhteessa haettavaan palveluun.

Kehitysvammaiselle henkilölle voidaan tarvittaessa myöntää erityishuollon palveluja, jos palvelun tarve johtuu ensisijaisesti kehitysvammasta ja peruspalvelut eivät riitä kattamaan riittävää palvelutarvetta. Kehitysvammaisten erityishuollon tarkoituksena on edistää kehitysvammaisen ihmisen suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, toimeentulosta ja sopeutumisesta yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja huolenpito. Erityishuollon palvelut ovat lähtökohtaisesti maksuttomia asiakkaalle.

Kehitysvammaisen erityishuolto-ohjelma laaditaan, mikäli asiakas ei saa tarvitsemiaan palveluja ensisijaisten lakien perusteella tai ne eivät ole asiakkaan edun mukaisia. Erityishuollon yksilölliseksi toteuttamiseksi jokaiselle sen piirissä olevalle henkilölle tulee laatia erityishuolto-ohjelma. Erityishuolto-ohjelma laaditaan yhteistyössä asianomaisen henkilön, hänen edunvalvojansa tai muun huoltajansa ja mahdollisesti muiden sidosryhmien kanssa. Ohjelma on tarpeen mukaan tarkistettava.

Raisiossa suuri osa kehitysvammaisten palveluista järjestetään omana toimintana, jota tuetaan yksityisten palveluntuottajien palvelujen avulla.

Erityishuoltoon kuuluvia palveluja ovat:

- avopalveluohjaus
- varhaiskuntoutus
- työtoiminta
- päivätoiminta
- aamu- ja iltapäivätoiminta
- asumispalvelut
- tilapäinen hoito (intervalli)

7.18.4. Kehitysvammalain mukaiset palvelut ja tukitoimet

Palveluohjaus ja varhaiskuntoutus

Palveluohjauksella tuetaan kaiken ikäisiä kehitysvammaisia ja heidän perheitään. Palveluohjauksen avulla pyritään varmistamaan, että lapsi ja hänen perheensä saavat tarvitsemansa tuen ja avun arkeen. Palveluohjaus voi olla lapsen kuntoutustarpeen selvittämistä, keskusteluapua arjen haasteissa, oikeisiin palveluihin ohjaamista tai koko perheen jaksamisen tukemista. Varhaiskuntoutus on tavoitteellista vaikuttamista lapsen kehitykseen ja toimintakykyyn erityisesti varhaislapsuudessa. Varhaiskuntoutuksen tavoitteena on päästä mahdollisimman lähelle eliniän mukaisia taitoja eri osa-alueilla. Varhaiskuntoutuksen eri keinot huomioidaan erityishuolto-ohjelmassa.

Palveluohjausta ja varhaiskuntoutuksen ohjaajan kotikäyntejä toteutetaan vammaispalvelujen avopalveluohjaus yksikön toimesta.

Varhaiskuntoutuksen keinot voivat olla esimerkiksi

- avohuollonohjaajan lapsen kotona antama ohjaus ja kuntoutus
- erilaiset terapiat, kuten fysio-, toiminta- ja puheterapiat
- päiväkotikuntoutus

Avotyötoiminta

Avotyötoiminta on kuntouttavaa työtoimintaa, johon kehitysvammainen osallistuu yleensä jatko-opintojen tai peruskoulun jälkeen tai jos henkilö ei kykene työllistymään yleisille työmarkkinoille.

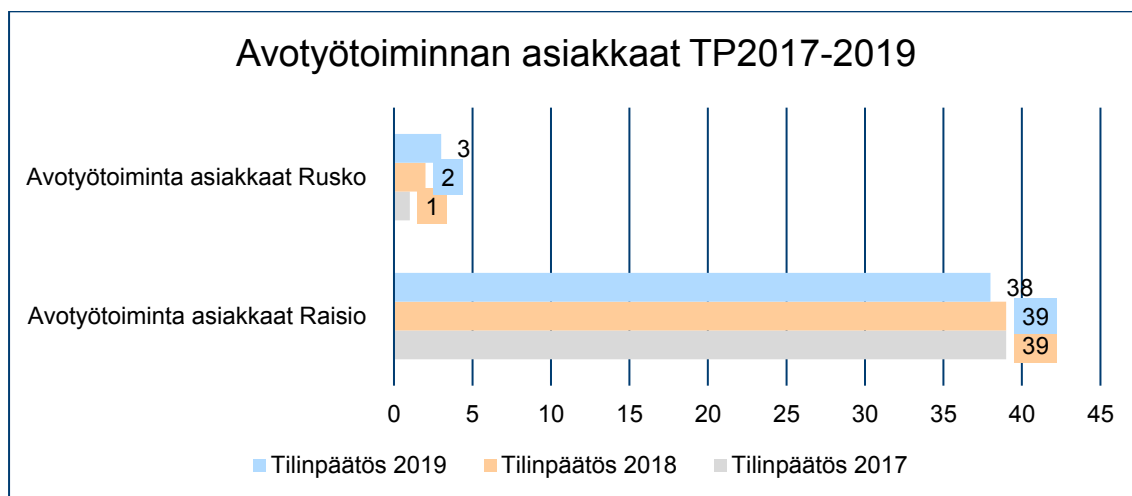
Avotyötoiminnan tavoitteena on tukea ja edistää kehitysvammaisen toimintakykyä sekä mahdollistaa erilaisten taitojen harjoittelu. Avotyötoiminta tukee myös vuorovaikutustaitojen ja minäkuvan kehittymistä.

Avotyötoimintaa järjestetään pääasiassa kaupungin omissa yksiköissä tavallisilla työpaikoilla, joissa avotyöntekijälle kuuluvat erilaiset avustavat tehtävät. Työtoimintatehtäviä voivat esimerkiksi olla erilaiset keittiö-, pesula- ja siivoustehtävät, pihatyöt kiinteistöhuollossa tai päivätoimintaryhmässä avustaminen. Sopivia työtehtäviä pohditaan yhdessä asiakkaan ja avotyötoiminnan ohjaajan kanssa. Työtehtäviä ja -paikkaa etsiessä otetaan huomioon asiakkaan koulutustausta, taidot ja toiveet. Ohjaaja hakee työtoimintapaikan ja hoitaa mm. kirjalliset järjestelyt.

Jos avotyötoiminta perustuu kehitysvammaisten erityishuoltolakiin ja se on kirjattu erityishuolto-ohjelmaan, avotyöntekijällä on oikeus ilmaiseen kuljetukseen työpaikalleen. Työtoiminnasta maksetaan asiakkaalle työosuusrahaa. Avotyötoiminnalla ei ole konkreettisesti omaa toimitilaa, koska tehtävää hoidetaan tavallisilla työpaikoilla.

Avotyötoiminnan henkilöstömäärä on toimintaterapeutti (0,3) ja lähihoitaja (0,3).

Avotyötoiminnan asiakasmäärät 2017–2019

Työtoiminta

Työtoiminta on sosiaalisesti kuntouttavaa ja sen tavoitteena on henkilön toimintakyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen. Työtoiminnassa tehdään erilaisia kädentöitä ja opetellaan kodinhoidollisia taitoja.

Työtoimintaan osallistuvat asiakkaat tarvitsevat ohjausta ja tukea työtehtävistä suoriutumisesta. Työtehtävät suunnitellaan aina yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Toiminta tapahtuu pienryhmässä ohjaajan kanssa. Toiminnassa korostuu uusien taitojen opettelu ja harjoittelu.

Jos työtoiminta perustuu kehitysvammaisten erityishuoltolakiin ja se on kirjattu erityishuolto-ohjelmaan, avotyöntekijällä on oikeus ilmaiseen kuljetukseen työpaikalleen. Työtoiminnasta maksetaan asiakkaalle työosuusrahaa.

Työtoimintaa järjestetään omana toimintana sekä ostopalveluna. Työtoimintakeskus Touhula on Raision kehitysvammahuollon oma työtoimintakeskus. Touhulassa työskentelee yksi työvalmentaja.

Työtoimintakeskus Touhula (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)

Sisäänkäynti

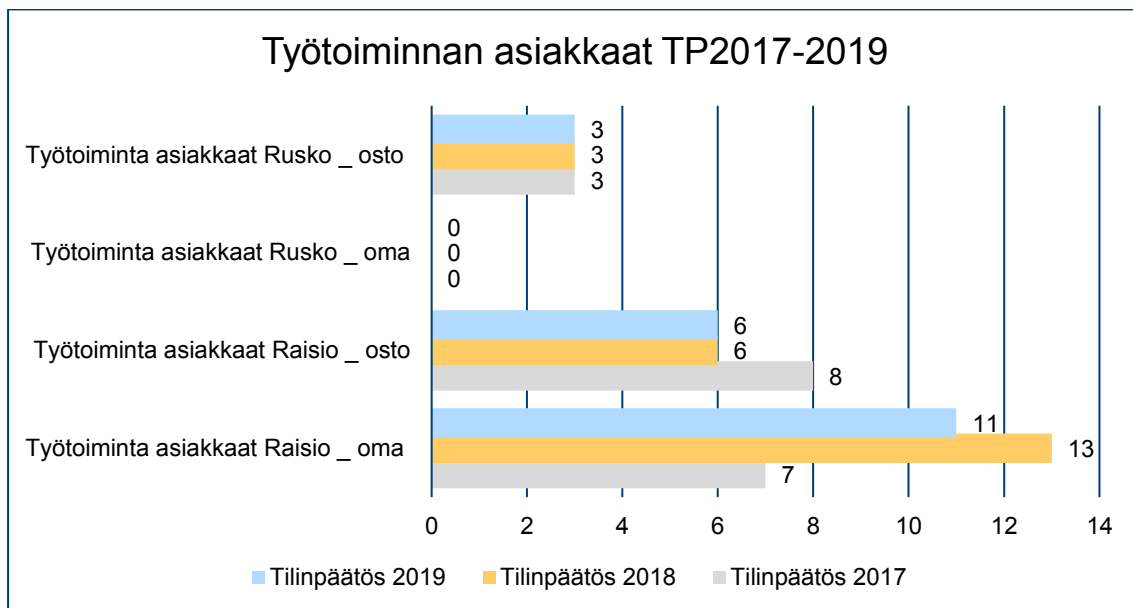

Keittiötilat

Rakennusvuosi	1952
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	101

Työtoimintakeskus Touhulan tilat sijaitsevat Kerttulakodin ensimmäisessä kerroksessa. Touhulan tiloja ovat puutyötila, pyykinpesutila, keittiötila sekä kädentaitotila.

Työtoiminnan asiakasmäärät 2017–2019

Päivätoiminta sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Päivätoiminta on tavoitteellista ja kuntouttavaa kehitysvammalain mukaista toimintaa. Päivätoiminnan tarkoituksena on tarjota mielekästä tekemistä kehitysvammaisen elämään ja samalla rytmittää arkea.

Päivätoiminnassa opetellaan uusia taitoja ja ylläpidetään jo opittuja taitoja erilaisten toimintojen kautta. Päivätoimintapäivä suunnitellaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan, jotta jokaisella on mahdollisuus osallistua toimintaan ja saada mielekkäitä kokemuksia.

Päivätoiminnassa on kolme toiminnallista ryhmää

- Aistiryhmä
- Kokemusryhmä
- Mahtava-ryhmä

Asiakkaat jakautuvat ryhmiin toimintakyvyn ja tavoitteiden mukaisesti. Avun ja ohjauksen tarve vaihtelee ryhmittäin. Ohjelmaan kuuluu monipuolista toimintaa, kuten esimerkiksi päivittäinen ulkoilu, leipominen ja erilaiset retket.

Päivätoiminnassa käytetään korvaavia kommunikaatiomenetelmiä, kuten kuvia, tukiviittomia ja selkokieltä. Asiakkaille laaditaan palvelusuunnitelmat.

Työtoimintaa järjestetään omana toimintana sekä ostopalveluna. Omana palveluna päivätoiminta toteutuu arkisin Kotikullan tiloissa, johon osallistuvat Kotikullassa asuvat asiakkaat sekä yksikön ulkopuolella asuvia kehitysvammaisia.

Päivätoiminnan tilat sijaitsevat Kotikullan tiloissa, jossa päivätoiminnalle on varattu oma tila rakennuksen toisessa päässä. Päivätoiminnan käytössä on muun muassa aistihuoneet ja terapiahuone.

Päivätoiminta/Kotikulta (Sairaalakatu 3, 21200 Raisio)

Kotikullan päivätoiminta

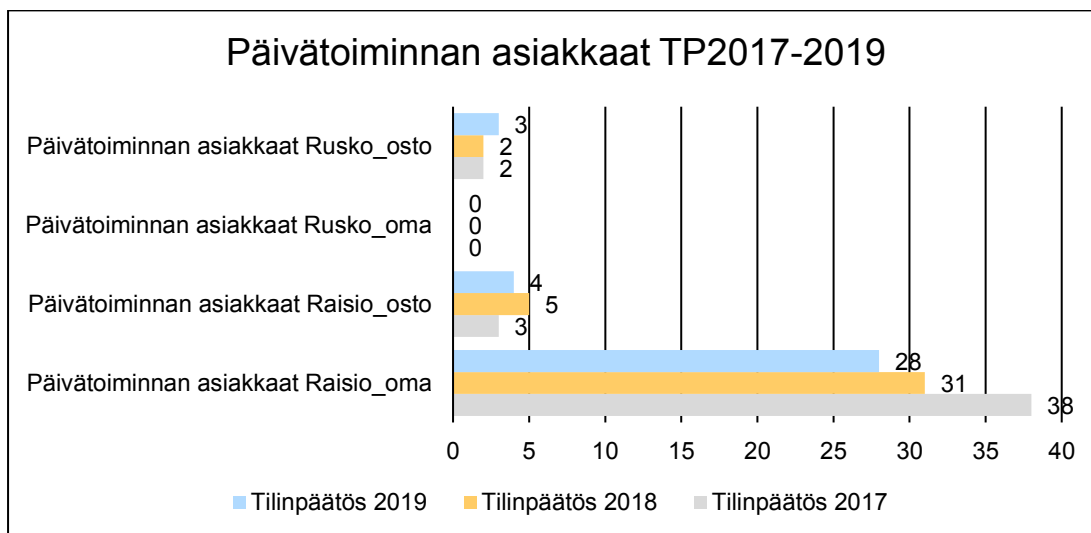

Kotikullan valkoinen huone

Rakennusvuosi	2004
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	150

Päivätoiminnassa työskentelee toimintaterapeutti (0,5), lähihoitaja (1) ja avustaja (1).

Päivätoiminnan asiakasmäärät 2017–2019

7.18.5. Asumispalvelut

Asunnon ja siihen liittyvien palvelujen valinnassa lähtökohtana tulee olla kunkin henkilön yksilölliset toiveet ja tarpeet. Asunnon ja asuinympäristön lisäksi tärkeitä ovat asumiseen liittyvä yksilöllinen tuki ja palvelut, joiden tavoitteena on mahdollistaa kehitysvammaiselle henkilölle oman näköisensä elämä. Kaikissa asumispalvelumuodoissa tuetaan

kehitysvammaisen omatoimisuutta sekä pyritään monipuolisesti kehittämään ja ylläpitämään olemassa olevia arjen taitoja. Erilaisten asumispalvelumuotojen tavoitteena on osallisuutta tukeva mahdollisimman itsenäinen elämä. Asumisharjoittelu antaa mahdollisuuden kokeilla ja harjoitella itsenäiseen elämään liittyviä taitoja riittävän tuen avulla.

Kehitysvammaisille tulee olla tarjolla erilaisia asumisen vaihtoehtoja ja asumista tuetaan erilaisilla tukitoimilla. Kehitysvammaisten asumisen palveluista käytetään käsitteitä tuettu asuminen, ohjattu asuminen ja autettu asuminen. Lisäksi asuminen on mahdollista myös perhekodissa (perhehoito).

Kotona asumisen sekä omaisten jaksamisen tueksi kehitysvammaisen henkilön (lapsen, nuoren ja aikuisen) on mahdollista asua tilapäisesti asumispalveluyksikössä tai perhehoidossa.

Raisiossa kehitysvammaisten asumispalveluja järjestetään omana toimintana, jota täydennetään yksityisten palveluntuottajien palveluilla.

Tuettu ja ohjattu asuminen (Nalli)

Nallin tuettu asuminen sopii henkilölle, joka on melko itsenäinen päivittäisissä toiminnoissaan. Nallin asuntolan ohjaajat antavat ohjausta ja tukea tuetun asunnon asukkaille. Ohjaajat tapaavat asiakkaita kerran viikossa joko heidän kotonaan kotikäynnillä tai asiakas tulee vierailemaan Nallin asuntolaan. Tuen määrä vaihtelee yksilöllisesti.

Tuettu asuminen voidaan järjestää vuokra-asuntoihin sekä omistusasuntoihin. Tuetun asumisen vuokra-asuntoja Raisiossa on Nallin asuntolan välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla rivitaloissa. Lisäksi tuettua asumista on Raision keskustassa Sarkalanhovin kerrostalossa.

Nallin tuettu asuminen (Raatinmiehenkatu 3, 21200 Raisio)

Pihatila

Rakennusvuosi	1993
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	295

Raatinmiehenkadun rivitalossa asuntoja on yhteensä 7 asuntoja 7 ja varasto.

Nallin ohjattu asuminen on tarkoitettu 18 vuotta täyttäneille kehitysvammaisille, jotka ovat melko omatoimisia päivittäiseen elämään liittyvissä taidoissa. Yksi asunnoista on tarkoitettu asumisharjoitteluun.

Nallin ohjattu asuminen (Raatimiehenkatu 3, 21200 Raisio)

Sisäänkäynti

Esimerkki sisätiloista

Rakennusvuosi	1991
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	395

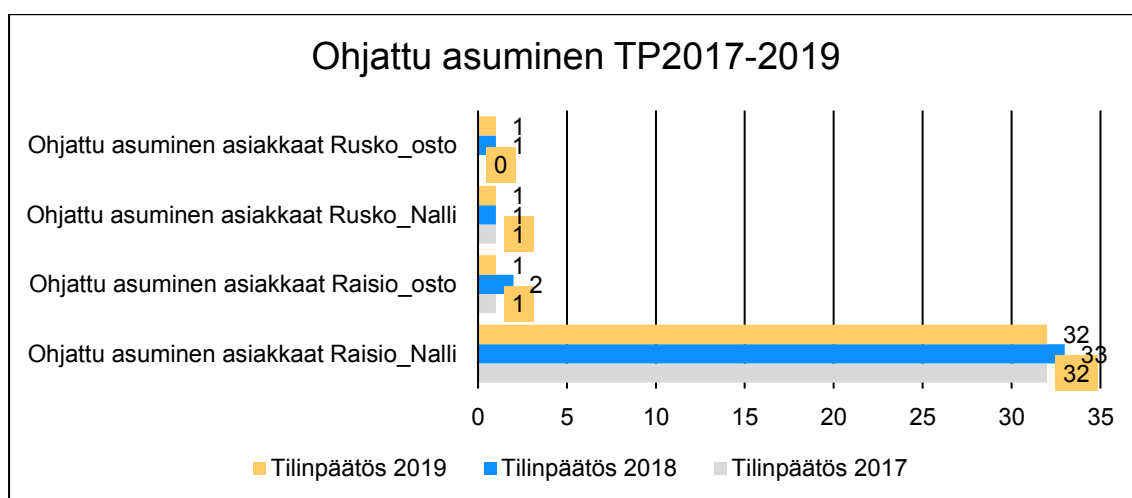
Ohjattu asuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee jonkin verran apua, tukea ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissaan. Ohjatun asumisen Nallin tilat koostuvat 10 asunnosta, kahdesta keittiöstä, kahdesta olohuoneesta sekä yhteissauna ja suihkutiloista. Lisäksi käytössä on parveke, terassi sekä avoin piha-alue. Ohjatussa asumisessa ei ole yövalvontaa, mutta henkilö saa asumiseensa päivittäin henkilökunnan apua, tukea ja ohjausta, pääsääntöisesti iltaisin ja viikonloppuisin.

Nallissa asuminen on yhteisöllistä. Aukkaat osallistuvat yhteiseen toimintaan, ruokailuhetkiin, keittiö- ja siivoustehtäviin. Nallin asukkaat saavat yksilöllistä ohjausta ja tukea itsensä huolehtimiseen, kodinhoitoon sekä erilaisten asioiden hoitoon, kuten raha-asiat, apteekkiasiat ja etuusat.

Aukkaat käyvät säännöllisessä avotyössä, työtoiminnassa tai opiskelevat. Vapaa-aikana asukkailla on erilaista harrastustoimintaa.

Nallin tuetun ja ohjatun asumisen palvelussa työskentelee sosiaaliohjaaja (1), lähihoitajat (2), laitoshuoltaja (0,25) ja toimintaterapeutti (01).

Tuetun ja ohjatun asumisen asiakasmäärät vuosilta 2017–2019

Autettu asuminen (tehostettu asuminen/Kotikullan asumisyksikkö)

Autettu asuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee paljon apua, hoitoa, ohjausta ja tukea päivittäisissä toiminnoissaan. Autetussa asumisessa apu, tuki ja hoito ovat saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina

Raisiossa autettua asumista järjestetään omana toimintana Kotikullan asumisyksikössä. Lisäksi autettua asumista ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kotikullassa asuvilla ja siellä tilapäishoidossa käyvillä intervalliasiakkaila on usein erilaisia perussairauksia sekä toimintakykyrajoitteita. Aukkaat tarvitsevat hoidon ja hoivan lisäksi kuntouttavaa toimintaa kuten arkipäivisin järjestettävää päivätoimintaa Kotikullan tiloissa.

Kotikullassa on viisi pienkotia, joissa on kehitysvammaisille yhteensä 22 asuntoa. Jokaisessa pienkodissa asukkaalla on oman huoneen lisäksi käytössään yhteinen tupakeittiö, suihku-, wc- ja oleskelutila. Asukkaiden käytössä on myös sauna, terapia-allas, päivätoiminnan tila ja erilaiset terapia- ja aistihuoneet sekä niiden välineet.

Tämän ohella Kotikullassa on yksi intervallihuone, joka tarjoaa tilapäishoitoa omaishoitajan lakisääteisiin vapaapäiviin sekä kotona asuvan kehitysvammaisen kotona asumisen tukemiseen. Lyhytaikaishoidon tavoitteena on tukea kehitysvammaisen kotona selviytymistä mahdollisimman pitkään. Tavoitteena on myös tukea omaishoitajien jaksamista keventämällä jatkuvaa vastuuta ja hoitomäärää.

Kotikullan asukashuoneet ovat yhden hengen huoneita, joihin mahtuvat myös tarvittavat apuvälineet (pyörätuolit, nosturit jne.). Huoneessa on valmiiksi hoitosänky. Asukkaat voivat sisustaa huoneensa henkilökohtaisilla tavaroilla. Talon yleiset tilat ovat tilavia ja suunniteltu apuvälineillä kulkemiseen. Siirryttäessä tilasta toiseen ei ole kynnyksiä. Asukkailla on vapaus liikkua yksikön tiloissa.

Kotikulta (Sairaalakatu 3, 21200 Raisio)

Esimerkki asunnosta

Piha-alue

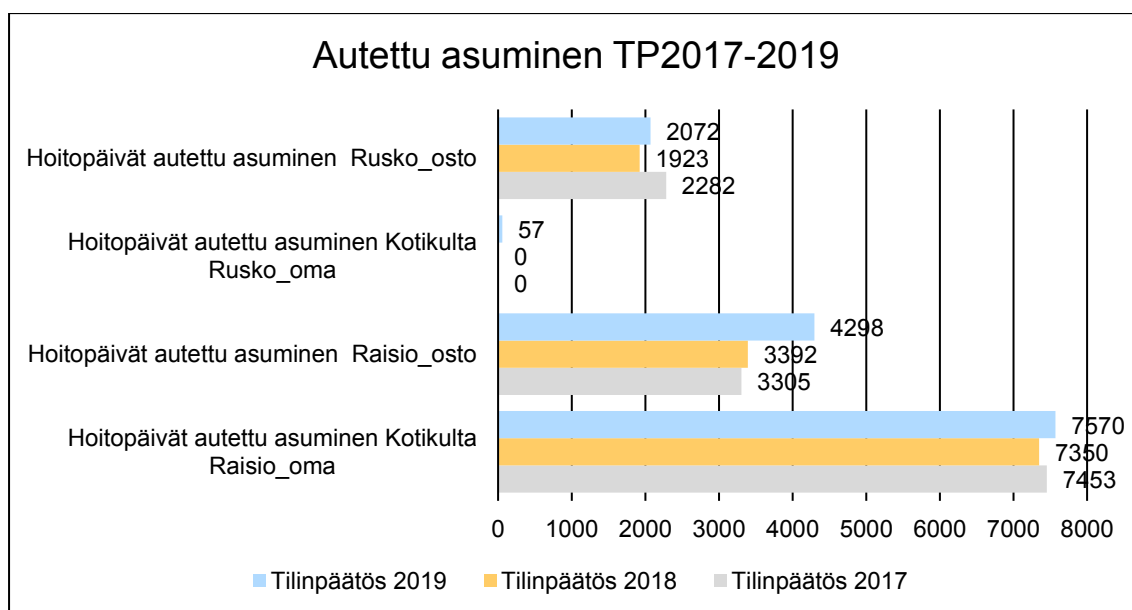
Sisäpiha

Rakennusvuosi	2004
Omistussuhde	Oma
Tilat (m2)	1092

Kotikullan ympäristössä on kaunis piha-alue, joka on aidattu. Piha-alueella on mm. esteetön kasvihuone, keinuja ja tasapainorata. Kotikullan välittömässä läheisyydessä on pieni urheilukenttä Kotikullan asukkaiden käytössä.

Kotikullassa työskentelee koko kehitysvammahuollon lähiesimies/apulaisosastonhoitaja (1), sairaanhoitaja (1), lähihoitajat (14,5), toimintaterapeutti (0,1), avustaja (0,5) ja laitoshuoltaja (0,7). Koko Kotikullan henkilöstö työskentelee palveluyksikönjohtaja alaisuudessa.

Autetun asumisen hoitopäivämäärät 2017–2019

Perhehoito

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoidon tavoitteena on antaa hoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus perheenomaiseen ja perhehoidossa olevan henkilön tarpeiden mukaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä perusturvallisuuden ja sosiaalisten suhteiden edistämiseen.

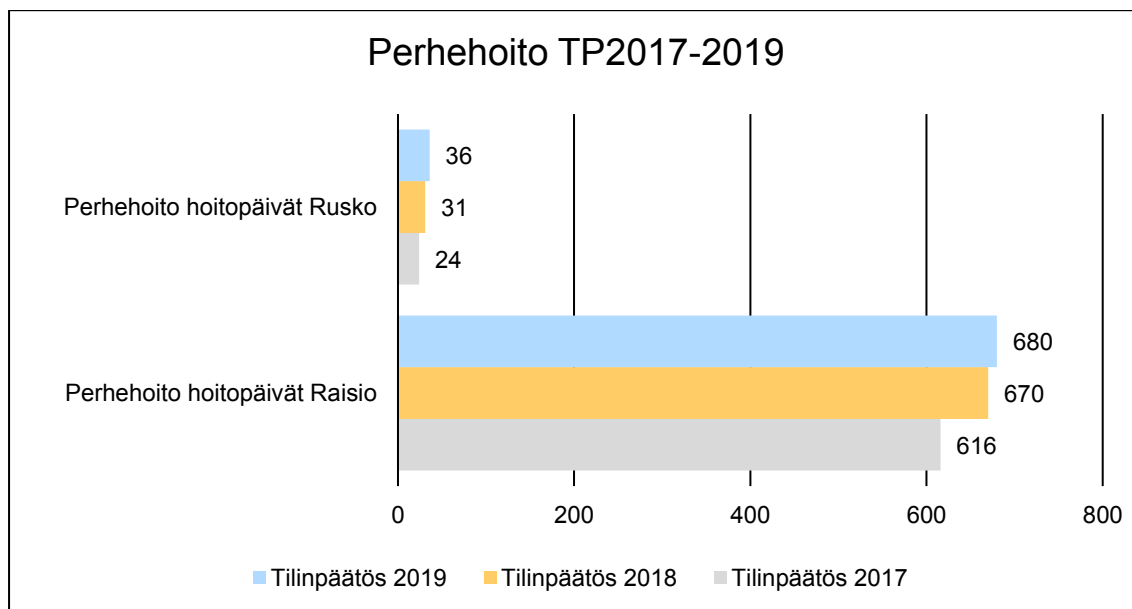
Perhehoito sopii kaikenikäisille. Se tarjoaa kodinomaisen asumisympäristön lisäksi pysyviä ihmissuhteita ja yksilöllistä hoivaa sekä huolenpitoa. Perhehoidossa on mahdollisuus osallistua perheen arkeen.

Kehitysvammaisten henkilöiden perhehoidossa lasten ja nuorten perhehoidon tavoitteena on tukea kehitystä ja hyvinvointia sekä vanhempien jaksamista. Aikuisen kehitysvammaisten henkilöiden perhehoidossa on tärkeää yhteisöllisen asumisen järjestäminen sekä osallisuuden ja toimintakyvyn tukeminen ja ylläpitäminen.

Pitkäaikainen perhehoito on ensisijainen vaihtoehto kehitysvammaisille lapsille ja nuorille, jotka eivät voi asua omassa kodissaan. Aikuisikäisten kehitysvammaisten henkilöiden jatkuva perhehoito voi olla joko itsenäiseen/tuettuun asumiseen valmentavaa tai pysyvä asumisen ja elämisen järjestely.

Perhehoito voi olla myös lyhytaikaisia, säännönmukaisia vuorohoitojaksoja tai määräaikaisia hoitojaksoja esimerkiksi omaishoitajan vapaapäivien sijaishoitona. Raisio ja Rusko kuuluvat Varsinais-Suomen maakunnalliseen ikäihmisten ja kehitysvammaisten perhehoitoyksikköön.

Perhehoidon hoitopäivämäärät vuosilta 2017–2019

7.18.6. Kehitysvammahuollon talouden tunnusluvut

Kehitysvammahuollon tilinpäätökset tiliryhmittäin 2017–2019, Raisio ja Rusko erikseen kuvattuina.

Kehitysvammahuolto Raisio	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	233 459	227 049	296 461
Myyntituotot (€)	25 875	24 549	109 938
Maksutuotot (€)	122 670	121 264	109 896
Tuet ja avustukset (€)	10 042	7 749	8 921
Vuokratuotot (€)	74 870	73 099	67 705
Muut tuotot (€)	0	386	0
Toimintakulut (€)	-2 351 386	-2 483 569	-3 229 810
Henkilöstökulut (€)	-1 365 439	-1 411 037	-1 382 294
Palveluiden ostot (€)	-699 739	-744 734	-1 589 970
Aineet ja tarvikkeet (€)	-34 890	-42 214	-33 265
Avustukset (€)	-251 029	-285 467	-223 580
Vuokrat (€)	-8	0	-353
Muut kulut (€)	-278	-114	-346
Toimintakate (€)	-2 117 927	-2 256 519	-2 933 348

Kehitysvammahuolto Rusko	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019
Tuotot (€)	2 831	3 243	3 609
Myyntituotot (€)	15	70	107
Maksutuotot (€)	2 177	2 289	2 242
Tuet ja avustukset (€)	0	228	282
Vuokratuotot (€)	639	641	977
Muut tuotot (€)	0	13	0
Toimintakulut (€)	-511 686	-538 437	-585 588
Henkilöstökulut (€)	-10 543	-11 755	-18 884
Palveluiden ostot (€)	-432 262	-448 590	-538 268
Aineet ja tarvikkeet (€)	-66	-129	-239
Avustukset (€)	-68 814	-77 961	-28 192
Vuokrat (€)	0	0	-2
Muut kulut (€)	0	0	-0
Toimintakate (€)	-508 855	-535 193	-581 979

8. Palvelualueiden kehittämisesitykset

Tässä luvussa käsitellään kuntalaisille palveluja tuottavien palvelualueiden kehittämisesityksiä. Talous- ja hallintopalvelujen palvelualue ei ole mukana esityksissä. Lopuksi luvussa 9 esitetään tiivistetysti keskeisimmät lähtökohdat toimenpideohjelmia koskeville ehdotuksille.

8.1. Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluissa kehittämistyön keskeisimpänä tavoitteena on työllisyyden parantaminen keinovalikoimilla tarkentamalla ja laajentamalla.

Vuosien 2021 ja 2022 osalta työllisyyspalvelujen operatiivinen toiminta tulee keskittymään siihen, että työttömyysprosentti saadaan palautettua koronapandemiaa edeltäneelle tasolle. Tässä yhteydessä yhteistyötä tiivistetään erityisesti TE-toimiston ja ELY-keskuksen suuntaan. Valtion toimijoiden kanssa on tarkoituksenmukaista löytää palvelumuotoja, jotka tukevat kunnallista palvelurakennetta. Käytännössä kyse voisi esimerkiksi olla kohdennetusta rahoituksesta tai hankkeista koskien asiakasryhmiä, joiden työllisyystilanteen parantaminen edellyttää toimenpiteitä. Kyseeseen voisivat tulla nuoret työttömät, erilaisten yritysjärjestelyjen johdosta työttömäksi jääneet ja muut vastaavat kohderyhmät.

Työllisyyspalveluilla on kunnan sisällä rakenteellisia yhdyspintoja moneen eri hallintokuntaan. Ostopalveluihin käytettävää rahoitusta olisi mahdollista pienentää, mikäli eri hallintokuntiin saataisiin lisää kuntouttavan työtoiminnan asiakaspaikkoja. Tämä toki vaatii samanaikaista panostusta ohjausresurssiin, jotta sijoitettavista asiakkaista ei synny ylimääräistä ohjauskuormaa kyseiseen paikkaan.

Käytännössä eri hallintokunnat joko tarjoavat kuntoutujille aitoja käytännön työtehtäviä tai tukevat itse kuntoutumisprosessia asiantuntijaroolissa. Työllistämisprosessissa erityisesti elinvoimapaalvelut voivat tukea asiakkaiden siirtymistä avoimille työmarkkinoille. Tästä toimivana esimerkkinä ovat olleet määräaikaiset yrityskoordinaattorit. Heidän toimenkuvaansa voisi laajentaa niin, että he toimisivat linkkinä TE-toimiston suuntaan nopeammin työllistyvien palveluissa. Toinen merkittävä yhteistyötaho on sivistyskeskuksen alla toimiva nuorten työpaja. Jo nyt työllisyyspalvelut ja nuorten paja tekevät yhteistyötä Alhaistenpajan tilojen osalta. Tässä voisi löytyä synergiaa myös ohjausresurssien tiimoilta.

Toimivan ja tehokkaan työllisyydenhoidon kulmakivenä on jo pitkään ollut toimiva lähipalvelu sitä tarvitseville asiakkaille. Vuosina 2021 ja 2022 tehtävät päätökset on tarkoituksenmukaista tehdä niin, että laadukkaat työllisyydenhoidon lähipalvelut säilyvät Raisiossa myös tulevaisuudessa.

8.2. Sosiaalipalvelut

Raisioon kaupungin sosiaalipalvelut/aikuissosiaalityö osallistui Osallistavan sosiaaliturvan hankkeeseen, jonka aikana kehitettiin merkittävästi asiakkaan osallisuuden lisäämistä, yleensä asiakastyötä ja matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja. Hankkeen innoittamana jatketaan järjestelmällistä kehittämistyötä sosiaalipalvelujen eri osa-alueilla.

Uuden sosiaali- ja perhepalveluiden kokonaisuuden muodostaminen

Aikuissosiaalityössä ja perhepalveluissa tehdään paljon työtä myös samojen perheiden kanssa. Aikuissosiaalityössä keskitytään lähtökohtaisesti aikuisnäkökulmaan ja perhepalveluissa lapsinäkökulmaan, mutta molempien työtä määrittelee sosiaalihuoltolaki ja

molemmissa tehdään työtä koko perheen kanssa. Joissakin tilanteissa asiakasprosessi on mennyt päällekkäin ja asiakkaan on ollut vaikea löytää paikkaansa palveluissa.

Asiakasprosessien kehittämistarpeista on syntynyt suunnitelma uudenlaisen palvelualueen muodostamiselle. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta käsitteli 9.12.2020 kokouksessaan perhepalvelujen ja sosiaalipalvelujen yhdistämistä ja suunnittelua jatketaan tämän pohjalta uudesta näkökulmasta.

Toimistojen tilat aiheuttavat suunnittelun kannalta isot rajoitteet. Hedelmällisintä yhteistyö olisi samoissa tiloissa, jolloin toiminnan johtaminen ja yhteistyö olisi tehokasta ja laadukasta.

Päiväkeskustoiminnan kehittäminen vaihtoehdoksi työtoiminnalle ja asiakkaan arjen hallinnan tueksi

Sosiaalipalveluissa on kaksi erilaista päiväkeskusta, joiden toimintaa kehitetään edelleen asiakkaiden arjen hallinnan ja toimintakyvyn tueksi. Honkamäen päiväkeskus on tarkoitettu asiakkaille, joilla on mielenterveyden ongelmia. Asiakkaat ovat pääosin eläkkeellä psyykkisistä syistä, toiminta keskittyy yhteiseen ryhmätoimintaan, jonka ohella kävijöille tarjotaan muun muassa tukihenkilötoimintaa esimerkiksi viranomaisten kanssa tai terveyskeskuksessa asioinneissa. Lisäksi henkilökunta tekee kotikäyntejä asiakkaiden kotona asumisen edellytysten turvaamiseksi. Tavoitteena on edelleen kehittää myös ryhmätoimintaa nuoremmille mielenterveyspotilaille. Päiväkeskukseen tulee kävijöitä Raison kaupungin eri palvelujen kautta.

Jokelan päiväkeskus on tarkoitettu erityisesti asiakkaille, joilla on ongelmia arjen hallinnan kanssa. Asiakkaat osallistuvat päivätoimintaan sosiaalityöntekijän arvion ja päätöksen pohjalta. Päiväkeskukseen tulijoilta ei vaadita diagnoosia ja toiminta perustuu kuntouttavaan työotteeseen sekä vertaistukea sisältävään työotteeseen. Jokelan toimintaa pyritään kehittämään kokonaisvaltaisesti, koska yksikkö on uusi. Tähän liittyen tavoitteena on kehittää edelleen yhteistyötä kaupungin muiden palvelujen kanssa. Molemmissa päiväkeskuksissa on mahdollisuus hyödyntää palkkatukityöntekijöiden työpanosta ja kuntouttavaa työtoiminnan toimijoita.

Palveluohjauksen kehittäminen

Osallistavan sosiaaliturvan hankkeen aikana perustettiin matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja palvelupiste Olkkari, joka on tarkoitettu kaikille raisiolaisille asukkaille. Olkkarissa tarjotaan monialaisesti sosiaali- ja terveystieteiden ohjausta ja neuvontaa. Keskeinen yhteistyökumppani on Kela, jonka kanssa Olkkarissa on ollut säännöllinen palveluohjaus- ja neuvonta yhdessä kaupungin omien palvelutarjoajien kanssa.

Tavoitteena on kehittää monipuolisesti Olkkarissa annettavaa palveluohjausta ja uusia palveluohjauksen digitaalisia työtapoja sekä tehdä yhteistyötä kaupungin palvelujen ja 3.sektorin toimijoiden kanssa vielä nykyistä enemmän. Haasteena kehittämistyölle on vähäinen työntekijäresurssi kysyntään nähden, sillä kävijämäärät Olkkarissa ovat lisääntyneet tasaisesti suuriksi.

Asumisohjauksen kehittäminen

Tukiasuntojen vähentyessä muun asumisen tuen kehittäminen on ensisijainen tavoite. Asiakkaita pyritään tukemaan asumisessa ja sitouttamaan ohjaukseen. Asuminen on myös muilla kuin kaupungin tukiasunnoissa asuvilla välillä haastavaa, joten asumisen ohjauksella olisi mahdollisuus ennaltaehkäistä asumiseen liittyviä vaikeita haasteita. Sosiaalisen

isännöitsijän/asumisneuvojan saaminen Raision kaupungin palvelukseen edesauttaisi asuinaluetyötä ja mahdollistaisi asumisen ohjaamisen kaikille sitä tarvitseville.

Yhteistyö ja sosiaalityön vaikuttavuus

Rakenteellista sosiaalityötä kehittämällä Raision kaupungin sosiaalityö osallistuu omalla panoksellaan yhteiskunnallisten, alueellisten ja paikallisten epäkohtien korjaamiseen. Sosiaalipalvelut pyrkivät vaikuttamaan sosiaalisten ongelmien ratkaisuja koskevaan kehittämistyöhön osallistumalla sosiaaliseen raportointiin, kehittämistyöhön ja aluetyöhön. Johdonmukaisen ja läpinäkyvän työskentelyn näkökulmasta tämä tarkoittaa myös toimivia raportointi- ja tilastointimenetelmiä.

8.3. Perhepalvelut

Perhepalveluissa tuleva kehittäminen koskee keskeisimmin perhepalvelujen ja sosiaalipalvelujen organisaatiomuutosta, uudenlaisten menetelmien kehittämistä sekä resurssien hallintaa.

Perhepalvelujen ja sosiaalipalvelujen yhdistäminen

Sosiaali- ja perhepalvelujen hallinnollinen ja operationaalinen yhdistäminen, joka käynnistetään 2021 aikana. Tällä hetkellä lapsiperheiden sosiaalipalveluja hoidetaan sekä aikuissosiaalityössä että perhepalveluissa. Organisaatiomuutoksen jälkeen perhe- ja sosiaalipalveluihin ohjaututaan asiakaslähtöisesti yhteisen päivystys- ja arviointiyksikön kautta joko aikuisten sosiaalipalveluihin, lapsiperheiden sosiaalipalveluihin tai lastensuojeluun.

Organisaatiomuutosta pohdittaessa olisi hyvä ottaa huomioon sote-uudistuksen perhekeskusmalli, jossa perheneuvola voisi olla osa ns. hyvinvointineuvolaa yhdessä äitiys-, lasten- ja kehitysneuvolan kanssa.

Lastensuojelun asiakasmäärän saattaminen lain edellyttämälle tasolle

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärien saattaminen lain edellyttämälle tasolle (vuoden 2022 alusta 35 asiakasta/sosiaalityöntekijä). Lastensuojelun systeemistä toimintatapaa pystyttäisiin syventämään lastensuojelutyössä, kun asiakasmäärät olisivat kohtuullisempia.

Intensiivisen perhetyön ja päiväperhekuntoutuksen kehittäminen

Intensiivisen perhetyön ja päiväperhekuntoutuksen kehittäminen perhetyössä vuoden 2021 alusta lukien. Työntekijäresurssit oman perhetyön tiimin sisältä: kaksi työntekijää päiväperhekuntoutukseen ja kaksi työntekijää intensiiviseen perhetyöhön.

8.4. Terveyspalvelut

Terveyspalvelujen osalta kehittämissesitykset liittyvät keskitetyksi tiloja koskeviin välttämättömiin tarpeisiin.

Raision terveysaseman tilat

Raision terveysasemalla on omassa omistuksessa olevassa päädyssä 30 kpl 17 m² hoitohuonetta, päivystyksen 23,5 m² toimenpidehuone ja 26 m² tarkkailuhuone. Lisäksi on 25,5 m² toimisto ja 7 kpl 12-16,5 m² toimistohuonetta.

Odotustiloja on kolme. Lisäksi on pieniä 3-4,5 m² aputiloja (INR-huone, lääkevarasto, huuhteluhuone, tarkkailuhuone, varastohuone, kuulontutkimushuone) naisten (2 kpl) ja miesten (1 kpl) pukuhuoneet, koulutustila, henkilökunnan ruokailutila, arkisto, siivoojien varastohuone, siivoojien toimistohuone).

Sairaanhoitopiiriltä vuokratusta siivessä on lisäksi 4 vastaanotto- ja 2 toimistohuonetta kooltaan 18-19m², 1 toimistohuone 25m² sekä suuri vastaanottohuone 64m². Käytössä on myös sosiaalitila. Hoitohuoneista on 18 on varusteltu terveyskeskuslääkärin hoitohuoneeksi ja 13 hoitohenkilökunnan hoitohuoneiksi.

Koettujen sisäilmaoireiden johdosta terveysaseman vastaanottohuoneissa on tehty kunnostustöitä vuodesta 2017 alkaen huone kerrallaan aluehallintoviraston antaman ohjeistuksen mukaisesti. Erityistä huomiota on kiinnitetty ilmanvaihtoon ja mahdollisiin ilmapuutuihin seinärakenteissa. Tähän mennessä noin 20 huonetta on kunnostettu ja sisäilma-ilmoituksia ei näiden huoneiden osalta ole enää tullut. Tavoitteena oli saada remontit valmiiksi vuoden 2020 aikana, mutta koronapandemian aiheuttamat muutokset siirtävät viimeisten huoneiden kunnostusta.

Terveysaseman tilat ovat liian ahtaat henkilökunnalle. Tilanahtautta ovat lisänneet tiloissa tehtävä remontti sekä koronaepidemian takia erilliseksi tilaksi rakennettu hengitystievastaanotto. Tilapuuhteiden johdosta 3-4 sairaanhoitajaa tekee päivittäin hoidontarpeen arviotyötä Keskustan neuvolan tiloissa. Myös ylihoitajan toimipiste sijaitsee Keskustan neuvolan tiloissa.

Tilojen puutteen johdosta kaksi Lifecare-pääkäyttäjää on siirretty entisen Kauppaoppilaitoksen tiloihin Terveysristeykseen. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palkkalistoilla olevan konsultoivan avopediatriin vastaanotto on myös Terveysristeyksessä.

Tilojen riittämättömyys asettaa rajat myös mahdollisten lakiuudistusten edellyttämille toimille. Jos tulevan lainsäädännön perusteella terveyskeskukseen pitää päästä viikon sisällä yhteydenotosta, se merkitsee lisähenkilökunnan tarvetta. Tähän ei ole sopivia tiloja tarjolla. Tilavaihtoehtojen kartoitus on tarpeellista tehdä yhdessä tilapalvelujen kanssa toimivan ratkaisun löytymiseksi.

Ruskon terveysaseman tilat

Ruskon terveysaseman tilat ovat kokonaisuudessaan ahtaat ja eivät vastaa Ruskon kunnan väkiluvun kasvun vaatimaa palvelutarpeen lisäystä. Tähän liittyen myös lääkäriresurssi on nykyvaatimuksiin liian niukka.

Palvelutarpeen kasvun johdosta olisi kipeästi tarvetta ainakin 1 lääkärin ja 1 hoitajan vastaanottohuoneille sekä tarkkailu-/eristyshuoneelle, jotka nyt puuttuvat kokonaan. Lisäksi osa nykyisistä huoneista on monikäyttöisyytensä johdosta liian ahtaat, lisätiloja ei ole.

Palautettavia apuvälineitä muun muassa joudutaan säilyttämään käytävillä ja osa tiloista on yhteiskäytössä. Laboratorion toimitiloja on remontoitu TYKS:n laboratoriotoiminnalle sopivaksi vuonna 2020. TYKSlab ottaa näytteitä kolmena aamupäivänä viikossa.

Tilojen riittämättömyys asettaa rajat myös mahdollisten lakiuudistusten edellyttämille toimille. Jos tulevan lainsäädännön perusteella terveyskeskukseen pitää päästä viikon sisällä yhteydenotosta, se merkitsee lisähenkilökunnan tarvetta. Tähän ei ole sopivia tiloja tarjolla. Tilat tulee arvioida Ruskon kunnan edustajien kanssa jatkotoimenpiteiden suunnittelua varten.

Terveysneuvonnan tilat

Raision alueella on neljä neuvolaa ja Ruskon kunnan alueella kaksi neuvolaa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto mukaan lukien terveysneuvonnalla on yhteensä 21 toimipistettä. Toimipisteverkon laajuus ja hajanaisuus vaikeuttavat resurssien tehokasta käyttöä. Toimipisteverkon tulevasta laajuudesta tulee käydä keskustelu. Tämän hetkisisä toimipisteissä ei ole vapaita tiloja toimipisteiden yhdistämiseksi.

Suun terveydenhuollon tilat

Ihalan hammashoitola sijaitsee Ihalan koulun sivurakennuksessa. Tiloissa on myös terveydenhoitajan vastaanotto. Suun terveydenhuollolla on käytössä kolme hoitohuonetta. Kaikissa huoneissa on hammashoitoyksikkö ja röntgenputki sekä työpiste tietokoneella työskentelyyn. Koneita ja laitteita on myös kellarikerroksessa (kompressorit ja imumootorit).

Ihalan hammashoitola sijaitsee toisessa kerroksessa ja hissiä ei ole, joten se ei ole esteetön tila. Tämä pyritään huomioimaan potilasvalinnassa. Muutoin Ihalan hammashoitolassa saa normaali hammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut.

Tilat ovat vanhat ja muutostöitä on tehty moneen kertaan, mutta tilat eivät kaikilta osin palvele asiakkaita ja käyttäjiä. Suurin ongelma on portaikko, josta liikuntaesteinen ei pääse kulkemaan.

Tauko- ja sosiaalityötilat ovat ahtaat ja ilmanvaihto koetaan huonoksi. Välinehuoltoon kaivattaisiin lisää tilaa (mm. välttämättömiä koneita ja laitteita instrumenttien desinfiointiin ja sterilointiin on tullut vuosikymmenien aikana lisää). Ihalan hammashoitolan jatkosta tulee käydä keskustelu.

Kuntoutuspalvelujen tilat

Henkilöstön määrä on lisääntynyt vuosien aikana ja tilat ovat käyneet liian ahtaiksi, vaikka 2.kerroksesta on saatu lisätilaa. Kaikille työntekijöille ei riitä omaa työhuonetta koko työajaksi. Tämä rajoittaa asiakkaiden vastaanottoa ja vaatii jatkuvaa töiden sovittelua.

Osassa huoneista on äänieristys (puheterapiassa välttämätön), mutta kaikissa ei ole, jolloin asiakkaan kanssa käyty keskustelu kuuluu myös odotustilaan ja käytäville. Lisäksi 2.kerroksessa samalla käytävällä toimivat koulun oppilaat (3-4 luokkahuonetta), jolloin luokkien äänet kantautuvat terapiatiloihin.

Apuvälinelainaamon asiakkaiden asiointipiste ja huoltajan työtila ovat keskellä rakennusta ikkunattomassa tilassa, jossa on myös lainaamon lähivarasto. Isompi varasto on rakennuksen toisessa päädyssä. Huoltaja kuljettaa välineitä päivittäin rakennuksen päädyistä toiseen ja matkalla on kolme väliovea.

Apuvälinepalvelun asiakasmäärät ovat kasvaneet joka vuosi. Apuvälinelainaamon asiakkaat odottavat suun terveydenhuollon kanssa samassa odotustilassa. Työtä tehdään omien vastaanottotilojen lisäksi asiakkaiden lähiympäristöissä: kodeissa, päivähoidoissa ja kouluissa sekä terveyskeskuksen osastoilla. Tilavaihtoehtojen kartoitus on tarpeellista tehdä tilapalvelujen kanssa toimivan ratkaisun löytymiseksi.

Päihde- ja mielenterveysyksikön tilat

Teletalossa sijaitseva psykiatrisen kotitiimin asiakasvastaanottohuoneet ovat kohtalaisen toimivia, jokaisella työntekijällä on oma huone käytössä. Huoneisiin on esteetön kulku. Haasteena kuitenkin on, että ne eivät täytä turvallisuusmääräyksiä, koska niissä ei ole ns. pako-ovia. Kaksi kolmesta huoneesta on toimintatarpeisiin nähden liian pieniä, niissä ei voi esimerkiksi järjestää verkostotapaamista. Tiloissa on myös todettu sisäilmaongelmia.

Psykiatrisen kotitiimin aiempi neuvotteluhuone on otettu kaupungin toisen yksikön käyttöön työhuoneiksi. Henkilökunnan sosiaalituloissa on yhteiskäytössä olevat keittiö, WC, suihku ja pukuhuone. Kahvihuone on ahdas käyttäjämäärään nähden ja siellä ei ole vesipistettä. Odotustilassa ei ole lämmitystä ja se on siten talvella kylmä. Tilat ovat etäällä muista päihde- ja mielenterveysyksikön tiloista. Teletalon tilojen jatkokäyttö tulee arvioida.

8.5. Hoito- ja hoivapalvelut

Hoito- ja hoivapalvelujen kehittämistyö liittyvät keskeisimmin tiloja koskeviin tarpeisiin sekä palvelutarpeen kasvun edellyttämiin muutostarpeisiin.

Tilat

Terveyskeskussairaalan tilat ovat suurimmilta osiltaan melko vanhoja ja eivät vastaa tämän ajan sairaalatoimintaan tarvittavia tiloja. Toinen sairaalan osastoista on TYKSin, joka ei osallistu saneeraamiseen tai välttämättömiinkään korjaustarpeisiin. Sairaalassa on jatkuva tarve kalliille saneeraustoille.

Potilashuoneet ovat suuria ja wc-tilat liian pieniä. Eristyshuonetiloja on liian vähän, infektiosairaudet vaativat vuosittain yhä enemmän yhden hengen huoneita. Sairaalan ja terveyskeskuksen sijainti on syrjässä.

Tehostetun palveluasumisen yksiköt ovat tiloiltaan epäsovivia ja osa huoneista on liian suuria (40 m²). Lisäksi on useita kahden hengen huoneita.

Tilat ovat vanhoja ja niissä on saneeraustarpeita, joihin vuokranantajat eivät ole aina sitoutuneet. Intervalliyksikkö on sairaalan osaston yhteydessä. Infektiotilanteissa koko intervallitoiminta joudutaan aina ajamaan alas.

Toiminnot ovat hajautettuina

Saman tyyppisen työn toimintoja on hajautettuina eri toimipisteisiin ja eri palvelualueille, vaikka samassa tilassa toimiminen toisi synergiaetua, esimerkiksi asiakas- ja palveluohjauksessa (ns. asiantuntija tehtävät).

Matalan kynnyksen palveluohjausta tehdään useassa eri paikassa. Jokaisella palvelualueella on omat pisteensä. Yhdessä toimimisen avulla osaamisen välittäminen tapahtuisi yhdessä työtä tekemällä.

Palveluntarpeen kasvuun reagoiminen

Ikäihmisten määrän kasvaminen tulee lisäämään palvelujen tarvetta erityisesti vanhemmissa ikäluokissa. Tämä koskee säännöllisten palvelujen tarvetta kuten kotihoito ja ympärivuorokautinen hoito.

Ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen tulisi aloittaa ennakoivasti:

- Päiväkuntoutustoiminnan lisääminen – henkilöstöresursointi
- Määrävuositarkastusten aloittaminen eri ikäluokille - henkilöstöresursointi
- Eläkkeelle jäämisen jälkeen
- Puolison kuoleman, oman tai läheisen pitkäaikaissairauden diagnoosin, esimerkiksi muistisairauden yhteydessä
- 80 vuotiaille
- Senioriasumisen lisääminen, jonka avulla voidaan hillitä ympärivuorokautisen hoidon kasvua
- Teknologian hyödyntäminen, esimerkiksi
- Lääkkeiden annosjakelun käyttöönotto
- Kotihoidon etäkäyntien käyttöönotto

8.5.1. Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vammaispalvelun kehittämistarpeet ovat moninaisia, keskeisimmät niistä liittyy henkilöstöresursseihin ja kehitysvammaisten avotyöpaikkojen hankkimiseen.

Työn vaatimustasoa vastaavien henkilöstöresurssien varmistaminen

Työhön sitoutuneet ja motivoituneet työntekijät ovat ensiarvoisen tärkeä voimavara koko palveluyksikölle ja sen kehittämiseksi. Pätevän henkilöstön saatavuus on kuitenkin suuri haaste tulevaisuudessa. Työn haasteellisuutta lisää vammaispalvelulain tulkinnallisuus sekä kohtuullisuuden ja taloudellisuuden käsitteiden sisällöt.

Työskentelymenetelmät vaativat jatkuvaa arviointia ja työprosessien kehittämistä. Työprosessien, työnkuvien ja työmenetelmien ollessa selkeät, on niillä vaikutusta työntekijöiden työmotivaatioon ja työhön sitoutumiseen.

Vammaispalvelun asiakkuuksien muuttuessa jatkuvasti haasteellisemmiksi, korostuu työskentelyssä myös tiimityön merkitys, moniammatillinen osaaminen sekä yhteistyön kehittäminen muiden toimijoiden kanssa. Näiden jatkuva kehittäminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Vaarana on, että säästötoimenpiteet vaikeuttavat työskentelyä ammattieettisten ohjeiden mukaisesti suhteessa työn määrään, sisältövaatimuksiin ja aikataulupaineisiin.

Vammaispalveluiden rajapinnassa olevien asiakkaiden ja asiakasmäärän lisääntyminen haastaa vammaispalvelujen järjestäjää. Tällä hetkellä näkyy lisääntynyt avopalveluiden tarve, jossa haasteena on työntekijöiden tämän hetkinen työn määrä.

Avotyöpaikkojen hankkiminen kehitysvammaisille

Työpaikkojen riittävä määrä ja työpaikoilla tapahtuva ohjaus vaativat tulevaisuudessa enemmän resursointia ja panostusta tarpeeseen nähden.

9. Yhteenvetoa ja ehdotukset toimenpideohjelmiin

Yhteenvetona tuodaan esille keskeisimmät lähtökohdat toimenpideohjelmille, joiden toteuttamismahdollisuuksia olisi hyödyllistä selvittää, suunnitella ja kehittää. Näitä on käsitelty tarkemmin edellisessä luvussa 8. Palvelualueiden kehittämisesitykset.

Palvelualueet

Työllisyyspalveluissa toimenpideohjelman kehittäminen liittyy keskeisesti työllisyyden parantamiseen keinovalikoimia tarkentamalla ja laajentamalla.

Sosiaalipalveluissa toimenpideohjelmiä koskevat tavoitteet liittyvät tulevaan organisaatiomuutokseen, toimintakeskusten kehittämiseen kalliiden ostopalvelutarpeiden korvaamiseksi sekä yleisten toimintatapojen ja –menetelmien tarkentamiseen.

Perhepalveluissa toimenpideohjelmien kehittäminen liittyy keskeisesti uuteen organisaatiomuutokseen, uudenlaisten menetelmien kehittämiseen sekä resurssien hallintaan.

Terveyspalveluissa toimenpideohjelmaa koskeva selvitystarve liittyy keskitetysti tiloja koskeviin välttämättömiin tarpeisiin.

Hoito- ja hoivapalveluissa toimenpideohjelmiin liittyvä kehittäminen keskittyy tiloja koskeviin tarpeisiin sekä palvelutarpeen kasvun edellyttämiin muutostarpeisiin.

Vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa toimenpideohjelmiä koskeva selvitystyö liittyy keskeisimmin henkilöstöresursseihin ja kehitysvammaisten avotyöpaikkojen hankkimiseen.

Koko sosiaali- ja terveyskeskus

Koko sosiaali- ja terveyskeskuksen kehittämistarpeet koskevat tiloihin liittyviä haasteita sekä sisäilmaongelmia. Työn tehostamisen kannalta olisi suuri tarve myös keskitetylle ammatilliselle palveluohjaukselle.

Muita yhdistäviä tekijöitä ovat tukitehtävät, joilla tarkoitetaan tässä yhteydessä kiinteistöhuoltoa, siivousta, keittiöitä, asiakaslaskutusta ja henkilöstöhallintoa. Näitä koskevia selvitystarpeita ovat:

Asiakaslaskutuksen keskittäminen taloustoimistoon, jossa tapahtuisi kaikki laskutus. Nyt tiettyä laskutusta (mm. tulosidonnaiset maksut) osaa tehdä vain yksi työntekijä, joka on hyvin haavoittuva järjestelmä

Kiinteistöhuoltoon kuuluvat palvelut tulisi olla määritelty ja niiden hoitaminen tulisi keskittää kokonaisuudessaan tekniseen keskuksen. Kiinteistöhuollon ja saneeraustyön tarpeet korostuvat jatkossa edelleen, koska olemassa olevat tilat ovat vanhoja ja osittain epäsopivia.

Siivoustyö on tällä hetkellä hajautettu niin, että jokaisella keskuksella on yksiköissään omat siistijät. Siivoustyö tarvitsee kuitenkin osaavaa johtamista ja keskittäminen tekisi paremmin mahdolliseksi esimerkiksi työntekijöiden poissaolotilanteissa järjestellä työtä olemassa olevalla henkilöstöllä.

Tehostetussa palveluasumisessa yksi iso työkenttä on ruokahuolto, jota vanhuspalvelulain mukaan ei voi sisällyttää hoitotyöhön.

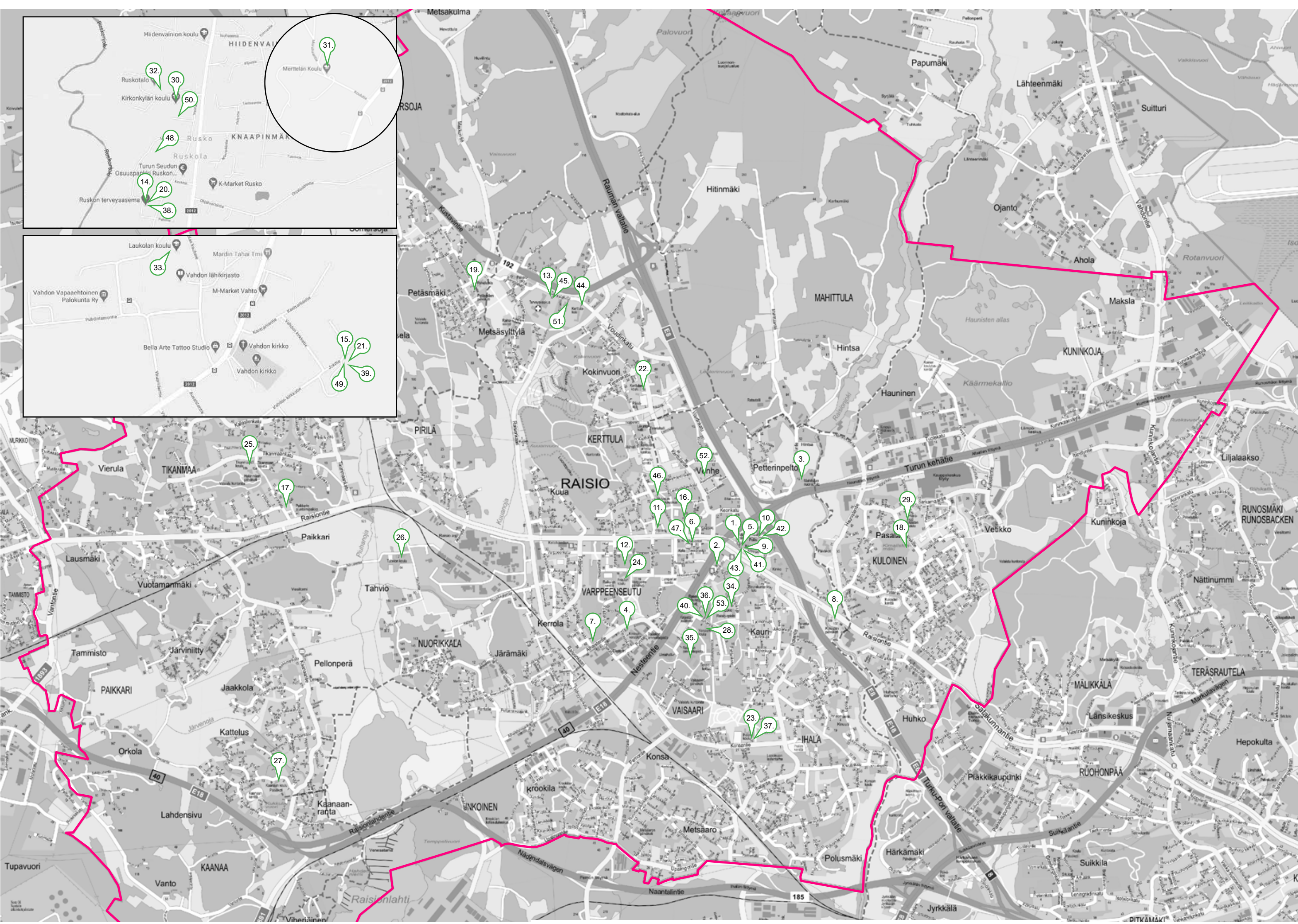
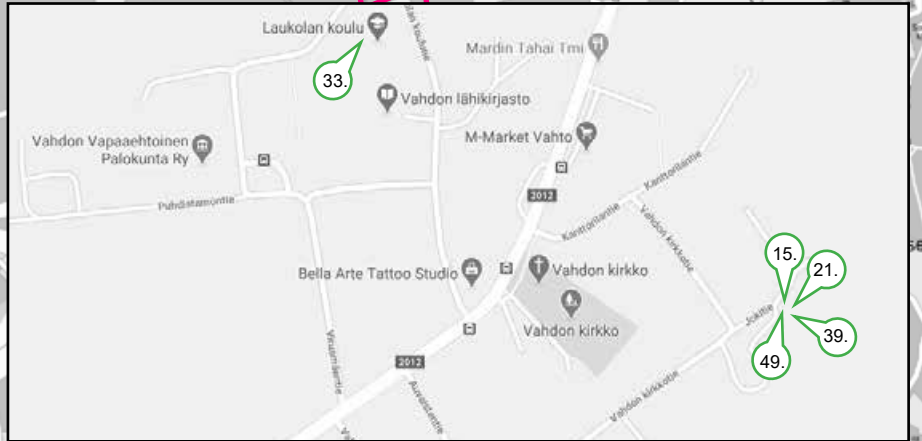
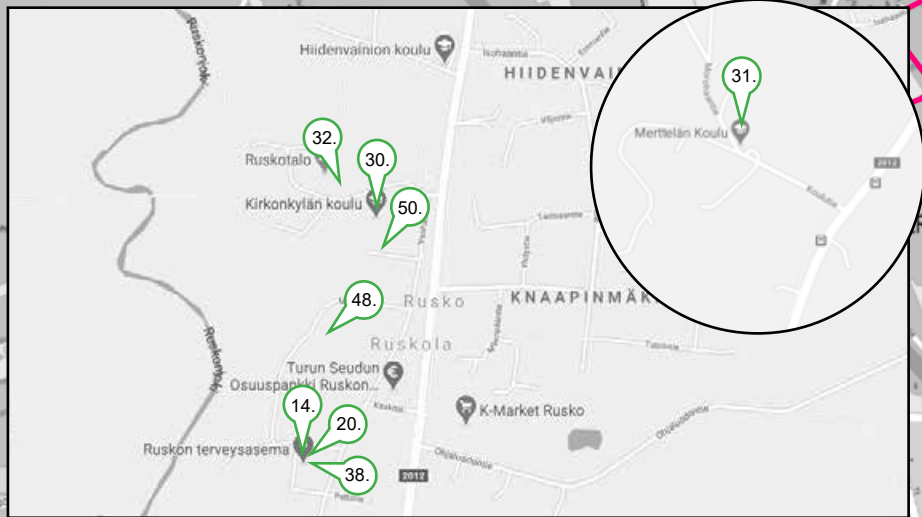
Ruokahuollon tehtävät tulisi organisoida keskitetysti joko kunnan ruokahuollon tuottamina tai ostopalveluna. Tukityötehtävät eivät voi suurelta osin nojautua palkkatukityötoimintaan.

Henkilöstöhallinnon roolia tulisi lisätä rekrytoinnin ja työsopimusten tekemiseen. Tällä hetkellä lähiesimiesten työaika kuluu pääosin muuhun kuin johtamistyöhön.

Liitteet

Raision ja Ruskon kartta

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimipisteet

Raision kaupungin sosiaali- ja terveyskeskuksen toimipisteet

- 1. Talous- ja hallintopalvelut/Villiviini 2.krs (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)
- 2. Työllisyyspalvelut (Martinkatu 8, 21200 Raisio)
- 3. Mahittulan toimintakeskus (Mahittulantie 12, 21200 Raisio)
- 4. Alhaisten työpaja (Alhaistentie 5, 21200 Raisio)
- 5. Sosiaalitoimisto (Kaupungintalo, Nallinkatu 2, 21200 Raisio)
- 6. Olkkari (Raisiontori 6, 21200 Raisio)
- 7. Honkamäen toimintakeskus (Alhaistentie 14, 21200 Raisio)
- 8. Jokelan päiväkeskus (Raisiontie 107, 21210 Raisio)
- 9. Lastensuojelutoimisto (Kaupungintalo, Nallinkatu 2, 21200 Raisio)
Lastensuojelutoimiston sisäänkäynti 2.krs
- 10. Perheneuvola, Teletalo (Kirkkotie 10, 21200 Raisio)

Perheneuvola ja perhetyö

- 11. Lapsiperheiden avoin kohtaamispaikka Satelliitti (Hulvelankatu 2, 21200 Raisio)
- 12. Perhetupa Tarina (Tasalankatu 15 B 17, 21200 Raisio)

Terveyspalvelut

- 13. Raision terveysasema (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)
- 14. Ruskon terveysasema (Ristimäentie 2, 21290 Rusko)
- 15. Vahdon terveysasema (Jokitie 1, 21310 Vahto)

Neuvolat

- 16. Keskustan neuvola (Tornikatu 9, 21200 Raisio)
- 17. Paikkarin neuvola (Kapponkatu 4, 21210 Raisio)
- 18. Kuloisten neuvola (Keskitie 38, 21280 Raisio)
- 19. Petäsmäen neuvola (Hietatie 4, 21220 Raisio)
- 20. Ruskon neuvola (Ristimäentie 2, 21290 Rusko)
- 21. Vahdon neuvola (Jokitie 1, 21310 Vahto)

Kouluterveydenhuolto

- 22. Kerttulan koulu (Kerttulantie 31, 21200 Raisio)
- 23. Ihalan koulu (Konsantie 16, 21260 Raisio)
- 24. Friisilän koulu (Tasalankatu 16, 21200 Raisio)
- 25. Tikanmaan koulu (Kapponkatu 15, 21210 Raisio)
- 26. Tahvion koulu (Isovuorentie 7, 21210 Raisio)
- 27. Kaanaan koulu (Orkolantie 5, 21120 Raisio)
- 28. Vaisaaren koulu (Juhaninkuja 4, 21200 Raisio)
- 29. Kuloisten koulu (Keskitie 38, 21280 Raisio)
- 30. Kirkonkylän koulu (Talkootie 2, 21290 Rusko)
- 31. Merttelän koulu (Koulutie 15, 21290 Rusko)
- 32. Maunun koulu (Talkootie 3, 21290 Rusko)
- 33. Laukolan koulu (Laukolan koulutie 4, 21310 Vahto)

Opiskeluterveydenhuolto

- 34. Raision lukio (Kirkkoväärtinkuja 18, 21200 Raisio)
- 35. Raseko (Eeronkuja 3, 21200 Raisio)

Suun terveydenhuolto

- 36. Terveysristeyksen hammashoitola (Juhaninkuja 3, 21200 Raisio)
- 37. Ihalan hammashoitola (Konsantie 16, 21260 Raisio)
- 38. Ruskon hammashoitola (Ristimäentie 2, 21290 Rusko)
- 39. Vahdon hammashoitola (Jokitie 1, 21310 Rusko)

Kuntoutuspalvelut

- 40. Kuntoutuspalvelut/Terveysristeys (Juhaninkuja 3, 21200 Raisio)

Päihde- ja mielenterveysyksikkö

- 41. Päihde- ja mielenterveysyksikkö/Villiviini 1 krs (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)
- 42. Psykiatrinen kotiitiimi (Kirkkotie 10, 21200 Raisio)

Hoito- ja hoivapalvelut

- 43. Sosiaali- ja terveyskeskus/Villiviini (Nallinkatu 3, 21200 Raisio)
Hoidon ja hoivan hallinto
Ympärivuorokautisen hoidon palveluohjaus
Omaishoito
- 44. Kerttulakoti (Sairaalakatu 1, 21200 Raisio)
Kotihoito
Kotikuntoutusyksikkö
Päiväkuntoutus
Muistipoliklinikka
Kehitysvammaisten työtoimintakeskus Touhula
- 45. Terveyskeskussairaala (Sairaalakatu 5, 21200 Raisio)
Akuuttiosasto
Kotisairaala
Kuntoutusosasto
Intervalli
- 46. Hulvelan kokonaisuus (Hulvelankatu 16, 20, 24 ja 26, 21200 Raisio)
Seniorikeskus
Helmen palveluohjaus
IKÄneuvola
Senioriasuminen
Ruskakoti
Kanervakoti
Päivänpaisteen ryhmäkodit

- 47. Asiointipiste Olkkari (Raisiontori 6, 21200 Raisio)
Helmen palveluohjaus (osa-aikainen)
- 48. Maunu (Maununtie 6–8, 21290 Rusko)
Tehostettu palveluasuminen Maunu
Maunun intervalli
Ruskon päivä kuntoutus
Maunun Helmi
- 49. Vahdon palvelutalo Jokikumpu (Jokitie 1, 21310 Vahto)
Tehostettu palveluasuminen Jokitupa
- 50. Ruskon kunnantalo (Vanhatie 5, 21290 Rusko)
Ruskon kotihoidon tiimi
- 51. Kotikulta (Sairaalakatu 3, 21200 Raisio)
Kehitysvammaisten tehostettu asuminen
Päivätoiminta
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
Avotyötoiminta
- 52. Nalli (Raatinmiehenkatu 3 A, 21200 Raisio)
Nallin tuettu ja ohjattu asuminen kehitysvammaisille
- 53. Vammaispalvelujen avopalvelut, Terveysristeys (Juhaninkuja 3, 21200 Raisio)